



LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJA

GADA- GRAMATA

2005

 ZINĀTNE

UDK 061.23:001(474.3)(058)
La 811

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJA

Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV 1050
Latvija

Tel.: 7225361. Fakss: 7821153
E pasts: lza@lza.lv
<http://www.lza.lv>

Latvijas Zinātņu akadēmijas *Gadagrāmata 2005* ir turpinājumiždevums — jau trīspadsmitais ar šādu nosaukumu. Iepriekšējie laidieni atspoguļoja situāciju 1990., 1992., 1992./1993., 1995.—2004. gadā. *Gadagrāmatas 2005* iznākšana ir pieskaņota akadēmijas gada pilnsapulcei.

Gadagrāmatā ievietoti Latvijas Zinātņu akadēmijas pamatdokumenti, galvenās ziņas par akadēmiju, tās struktūru un locekļiem, pārskata tipa materiāli par akadēmijas darbību 2004. gadā, atsevišķi LZA dokumenti (kuru atkārtota publicēšana nākamajās gadagrāmatās nav paredzēta), īsas ziņas par Latvijas zinātniskajām iestādēm.

Publicētie dati atspoguļo stāvokli 2005. gada 15. martā.

ISBN 9984-767-42-6
ISSN 1407-0413

© Latvijas Zinātņu akadēmija, 2005

S A T U R S

Ievads	5
Latvijas Zinātņu akadēmijas galveno pasākumu kalendārs	9
PAMATDOKUMENTI	
Latvijas Republikas likumdošana par Latvijas Zinātņu akadēmijas statusu	10
Latvijas Zinātņu akadēmijas Harta	11
Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti	15
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts	28
Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs	30
Latvijas Zinātņu akadēmijas valde	32
Latvijas Zinātņu akadēmijas Uzraudzības padome	32
Bibliotēku padomes valde	33
Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis	33
Akadēmijas personāls	34
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LOCEKĻI	
Īstenie locekļi	36
Goda locekļi	46
Ārzemju locekļi	51
Korespondētājlocekļi	62
Pārmaiņas LZA locekļu sastāvā	71
In memoriam	72
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA DOKTORI	75
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MECENĀTI	82
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa	83
Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdbalvas	83
Izcilie zinātnieki, kuru vārdā nosauktas Latvijas Zinātņu akadēmijas balvas	85
Latvijas Zinātņu akadēmijas un sponsoru kopīgās balvas	89
Balvas un prēmijas jauniešiem zinātniekiem	92
Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielās medaļas, balvu un prēmiju laureāti 2004. un 2005. gadā	93
Latvijas zinātnieki — citu ievērojamāko zinātnisko apbalvojumu laureāti 2004. un 2005. gadā	98
Balvu un prēmiju jauniešiem zinātniekiem un studentiem laureāti.	99
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2004. GADĀ	
Nozīmīgi notikumi Latvijas zinātnē un Latvijas Zinātņu akadēmijā 2004. gadā	106
Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces	122
Latvijas Zinātņu akadēmijas sēdes	144
LZA Senāta darbība	152
Senāta sēdes	152
2004. gadā piešķirtie LZA Atzinības raksti	156
Zinātniskie ziņojumi LZA Senāta sēdēs 2004. gadā	157

LZA prezidija darbība	172
LZA valdes darbība	173
LZA budžeta izpilde 2004. gadā	174
LZA Fonda darbība	175
ZINĀTŅU NODAĻAS	
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa	176
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa	181
Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa	187
Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa	194
Ārzemju locekļu nodaļa	195
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	196
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Saksijas Zinātņu akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums	201
1. pielikums. DOKUMENTI	
Deklarācija par sadarbību Ventspils zinātniskā centra veidošanā.	202
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Patentu valdes sadarbības līgums	204
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	205
Nolikums par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas patentu valdes Valtera Čapa balvu labākajam izgudrotājam	207
Nolikums par Latvijas Zinātņu akadēmijas, AS “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūta un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Solomona Hillera balvas piešķiršanu	208
2. pielikums. LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS	210
3. pielikums. GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ	
Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija	216
Latvijas Zinātnes padome	217
Augstākās izglītības padome	220
Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisija	221
Valsts emeritēto zinātnieku padome	221
Latvijas Zinātnieku savienība	221
Latvijas universitātes un augstskolas	221
Zinātniskie institūti	225
Fizikas, matemātikas un tehnisko zinātņu institūti (225). Ķīmijas un bioloģijas zinātņu institūti (227). Medicīnas zinātņu institūti (229). Lauksaimniecības un meža zinātņu institūti (229). Humanitāro un sociālo zinātņu institūti (230). Ekonomikas institūti (231).	
Citas zinātniskās iestādes	231
Zinātniskā izdevējdarbība	233
4. pielikums. LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IESAISTĪTO PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS	237

IEVADS

Latvijai ir senas un nozīmīgas zinātnes tradīcijas. Zinātnes aizsākumi rodami viduslaikos, kad Rīga jau bija viena no Eiropas ievērojamākām pilsētām. Pirmā zinātniskā biedrība (tā ir arī pirmais atskaites punkts vēlāk, 1946.gadā veidotajai Latvijas Zinātņu akadēmijai) Latvijā ir uzsākusi darbību 1815.gadā. Visu laiku Latvijas zinātnes un tehnoloģijas sasniegumu sarakstā ierindojami daudzi izcili veikumi. Minēšu tikai dažus: rīdzinieka Nobela prēmijas laureāta Vilhelma Ostvalda fizikālā ķīmija, Paula Valdena ķīmiskās reakcijas, Pīrsa Bola matemātiskās teorēmas, Krišjāņa Barona Latviešu dainu vākums, klasificēšana un izpēte, Jāņa Endzelīna baltu filoloģija, Valtera Capa fotoaparāta *VEF Minox* izgudrošana un ražošana, Organiskās sintēzes institūta un firmas *Grindeks* jaunu medicīnisko preparātu (ievērojamākie — pretvēža preparāts *ftorafūrs* un sirds slimību ārstēšanas preparāts *mildronāts*) radīšana, izpēte un ražošana, Edgara Imanta Siliņa *Lielo patiesību meklējumi*, Rīgas MHD-dinamo eksperiments Zemes magnētiskā lauka izskaidrošanai un daudzi citi.

Šogad aprit 15 gadu Latvijas atjaunotajai valstiskai neatkarībai un arī 15 gadu kopš reformas uzsākšanas Latvijas zinātnē. Reformu ierosināja paši zinātnieki. Tās mērķis bija maksimāli tuvināt Latvijas zinātnes sistēmu Rietumu zinātnes sistēmai. Zinātņu akadēmija no faktiskās Latvijas zinātnes ministrijas pārtapa par elitāru zinātnieku apvienību. Tika izveidota Latvijas zinātnes jauna finansēšanas un pārvaldes sistēma. Šie 15 gadi Latvijas zinātnē bijuši sarežģīti reorganizācijas gadi. 1990.–1992. gadā (līdz ar Latvijas rūpniecības lielākās daļas slēgšanu) praktiski pārstāja eksistēt industriālā zinātne, kurā bija koncentrēts liels potenciāls. Šodien tā praktiski jārada no jauna. Minimālai “izdzīvošanai” tika atstāta fundamentālā zinātne, resp., tie pētījumi, kurus veica Latvijas Zinātņu akadēmijas institūti. Tāpat minimizējās lauksaimniecības un medicīnas zinātne. Tajā pašā laikā starptautiskā ekspertīze 1991. gadā lielāko daļu minēto pētījumu atzina par

cienīgiem iekļauties pasaules zinātnes apritē. Daļa Latvijas zinātnieku devās uz Rietumu valstīm un palika tur strādāt un dzīvot, bet daļa pārgāja darbā uz jaunradītām privātajām firmām un valsts pārvaldē. Šobrīd aktīvo zinātnieku skaits stabilizējies un aptver ap 2500 doktora līmeņa speciālistu.

2004. gada un 2005. gada sākuma mēnešu notikumi Latvijas zinātnei iezīmē jaunas pozitīvas pārmaiņas. Tagad pamatoti varam teikt, ka Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Zinātnes padomes vadītājiem, Saeimai un valdībai ir kopīga izpratne par nepieciešamību tuvākajā nākotnē būtiski palielināt Latvijas zinātnes un līdz ar to — Latvijas konkurētspēju pasaulē. Zinātnieki un politiķi katrs ir spēruši būtiskus soļus kopējās sadarbības virzienā. Pakāpeniski veidojas pozitīva sistēma *pastāvīgam* dialogam ar valdību. Iepriekšējais LR Ministru prezidents Indulis Emsis piedalījās Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulcē 2004. gada 15. aprīlī un uzrunāja tās dalībniekus. 2005. gada 10. februārī Zinātņu akadēmijā viesojās LR Ministru prezidents Aigars Kalvītis. Viņam bija lietišķa saruna ar zinātniekiem par iespējām izlietot papildu finansējumu, ko LR Saeima piešķīrusi zinātnei.

2004. gadā Latvijas zinātne tāpat kā visa Latvija pilntiesīgi iekļāvās *Eiropas Savienības zinātnes telpā*. 2004. gadā sāka darboties *Nacionālās inovāciju programmas rīcības plāns*, kas paredz būtisku zinātnes līdzdalību, tai skaitā arī jaunus finansēšanas mehānismus. 2004. gadā Valsts prezidentes izveidotās Stratēģiskās analīzes komisijas Zinātnes apakškomisija strādāja pie *Latvijas zinātnes stratēģijas projekta*.

2004. gadā mēs esam gan valdībai iesnieguši, gan paši sev formulējuši *Latvijas zinātnes prioritātes tuvākajam periodam*. Latvijā jau agrāk bija fiksēti zinātnes prioritārie virzieni: informāciju tehnoloģijas, materiālzinātnes, biotehnoloģija un farmācija, koksnes tehnoloģija un nacionālās humanitārās zinātnes (Letonika). Lisabonas stratēģijas 1 + 2% finansējuma nodrošināšana, tajā pašā laikā pēc finansēšanas principa atdalot lietišķās un fundamentālās zinātnes. Nepieciešams forsētī attīstīt doktorantūras un pēcdoktorantūras sistēmu un piesaistīt visa veida darbaspēku zinātniskajām un tehnoloģiskajām izstrādāšanām. Latvijā ir uzsākta un aktīvi jāturpina dažādu zinātnes un tehnoloģisko centru un parku attīstība, jo tā ir būtiska iespēja realizēt saikni ar uzņēmējdarbību. Nacionālo humanitāro zinātņu (Letonikas) speciāla finan-

sēšana, atdalot to no lietišķās zinātnes. Šogad jāsapagatavo jauni priekšlikumi zinātnes prioritātēm 2006.–2010. gadā. Jāatzīmē, ka pirmo reizi ir panākts speciāls papildu finansējums Letonikas programmai, kuru realizē Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Universitāte.

Kāda šobrīd ir Zinātņu akadēmijas loma Latvijā? Pirms 15 gadiem iesāktais zinātnes reorganizācijas process lielā mērā tuvojas nobeigumam. Latvijas Zinātņu akadēmija ir radusi stabilu vietu Latvijas zinātnes organizatoriskajā sistēmā un veic izvēlēto Rietumeiropas klasiskā tipa zinātņu akadēmijas misiju. Akadēmija apvieno savus īstenos locekļus un korespondētājlocekļus — 196 Latvijas izcilākos zinātniekus. Par Akadēmijas goda locekļiem ir ievēlēti 52 kultūras un izglītības dižgari. Par Akadēmijas ārzemju locekļiem ir ievēlēti 92 izcili ārzemju zinātnieki, no kuriem daudzi ir Latvijas izcelsmes. Tāpēc var uzskatīt, ka Latvijas Zinātņu akadēmija apvieno kā Latvijas vietējo, tā arī citās pasaules valstīs mītošo intelektuālo potenciālu, kurš saistīts ar Latvijas zinātni. Tādā veidā Latvijas Zinātņu akadēmija veido augstāko oficiālo zinātnes ekspertu kontingentu Latvijā.

2004. gads iezīmējās arī ar to, ka Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvā izveidota jauna nodaļa — Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa. Uzsākta forsēta virzība uz reģionālo zinātnes centru veidošanu — tika nostiprināti sakari ar Daugavpils zinātniekiem, parakstīta vienošanās par Ventspils zinātniskā centra (“*Kurzemes akadēmijas*”) veidošanu.

Latvijas Zinātņu akadēmija tradicionāli ir Latvijas zinātnieku (gan LZA locekļu, gan citu zinātnieku) diskusiju vieta par zinātnes svarīgākajām problēmām. Šīs diskusijas notiek akadēmijas un tās zinātņu nodaļu sēdēs, konferencēs, kā arī dažādās komisijās un darba grupās. Pēdējā laikā (un it īpaši 2004. gadā) Latvijas Zinātņu akadēmija aktīvi pievēršas ne tikai konkrētām zinātnes problēmām, bet arī zinātnes, tehnoloģijas un inovāciju problēmām kopumā, līdz ar to vairāk akcentējot lietišķās zinātnes problēmas. Piemēram, šeit jāmin sēde “Zinātnes un tehnoloģiju pētījumu attīstība Eiropas Savienībā” (2004. gada 8. aprīlī), sēde “Latvijas intelektuālā īpašuma aizsardzības problēmas” (2005. gada 3. februārī). Protams, var vēlēties, lai šādās sēdēs pieņemtajos Zinātņu akadēmijas slēdzienos vairāk ieklausītos LR Saeima, LR Ministru kabinets, ministrijas un arī šīm problēmām tiktu nodrošināts finansiāls atbalsts, kā tas realizēts Letonikas programmā.

Tradicionāla akadēmijas darbības joma ir Latvijas zinātnes starptautiskie sakari — gan divpusējie, gan pārstāvniecība starptautiskajās organizācijās. Īpaši cieša sadarbība izveidojusies ar Baltijas valstu un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmijām.

Analizējot zinātnes stāvokli, Akadēmija veic Latvijas zinātnieku nozīmīgāko devumu ekspertīzi un novērtēšanu. Ievērojamu rezonansi sabiedrībā un masu saziņas līdzekļos ir guvusi izcilāko Latvijas zinātnes sasniegumu nosaukšana katra gada beigās (par atzinībām 2004. gadā skat. šīs grāmatas 93. lpp.). Par augstāko apbalvojumu zinātnē Latvijas zinātnieki uzskata LZA Lielo medaļu. Zinātnieku sasniegumi aizvadītajā gadā atzīmēti arī ar vairākām citām LZA balvām, daudzas no kurām ir iedibinātas kopā ar lieliem Latvijas uzņēmumiem.

2005. gadā pēc jauna likuma “Par zinātnisko darbību” pieņemšanas paredzama būtiska zinātnes papildu finansēšana, kas ļaus aktivizēt Latvijas zinātnisko darbību un sākt jaunu zinātnieku piesaisti.



Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

2005. gada 9. martā

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GALVENO PASĀKUMU KALENDĀRS

2005. GADS

14. aprīlī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce
24. novembrī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce

2006. GADS

6. aprīlī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce
23. novembrī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce

PAMATDOKUMENTI

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMDOŠANA PAR LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATUSU

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS "PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU"

(Pieņemts 1992. gada 10. novembrī)

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS "GROZĪJUMI LIKUMĀ "PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU""

(Pieņemts 1996. gada 13. jūnijā)

Zinātniskās darbības valsts organizatoriskajā sistēmā ietilpst: .. Latvijas Zinātņu akadēmija .. (15. pants)

Latvijas Zinātņu akadēmija ir autonomas tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un kuru subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Latvijas Zinātņu akadēmijas Hartu apstiprina Saeima un tajā norāda Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķus, pamatvirzienus, tiesisko un ekonomisko pamatu, pārvaldes sistēmu, tiesības un pienākumus. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā (23. pants).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS HARTA

(Pieņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce 1996. gada 22. novembrī.
Apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvārī)

PREAMBULA

Latvijas Zinātņu akadēmija ir vairāku agrāk Latvijā pastāvējušu zinātnisko biedrību ideju un darbības mantiniece. Tās priekšteces ir 1815. gadā Jelgavā dibinātā Kurzemes Literatūras un mākslas biedrība un Rīgas Latviešu biedrības sastāvā 1869. gadā dibinātā Zinātnības (Zinību) komisija, kas 1932. gadā tika pārveidota par Zinātņu komiteju ar privātas zinātņu akadēmijas statusu.

Kopš 1919. gada Latvijas Republikas valdība vairākkārt bija apsvērusi oficiālas Latvijas Zinātņu akadēmijas dibināšanu. Šo nodomu 1927. gadā atbalstīja izglītības ministrs J. Rainis. 1935. gadā Ministru prezidents K. Ulmanis publiski paziņoja nodomu izveidot Latvijas Zinātņu akadēmiju, un kā pirmā tās sastāvdaļa ar Latvijas Republikas likumu 1936. gada 14. janvārī tika nodibināts Latvijas vēstures institūts.

Zinātņu akadēmija Latvijā darbību uzsāka 1946. gada 14. februārī, kad akadēmijas locekļi sanāca uz pirmo kopsapulci. Par Zinātņu akadēmijas un tās institūtu pamatdolu kļuva Latvijas Universitātes un Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas zinātnieki. Pieņemot Hartu un jaunus Statūtus, ar 1992. gada 14. februāra kopsapulces lēmumu Latvijas Zinātņu akadēmija pārveidota par klasiska tipa akadēmiju, kura apvieno vēlētus locekļus — izcilus zinātniekus un citus gara darbiniekus.

Atjaunotajā Latvijas Republikā Latvijas Zinātņu akadēmija veicina zinātņu attīstību, veic zinātniskus pētījumus. Tā gādā, lai apzinātu, pētītu, izkoptu, saglabātu un nodotu nākamajām paaudzēm visu to īpašo, ko pasaules zinātnei un kultūrai ir devusi un spēj dot Latvija un latviešu tauta: nacionālo kultūru, valodu, folkloru, literatūru, sociālo un saimniecisko pieredzi, tradīcijas. Tā pēti un saglabā Rīgas un Latvijas novadu kultūrvēsturiskās tradīcijas, apzina Baltijas valstu vietu pasaulē.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir iekļāvusies starptautiskajā zinātniskajā kopībā, sadarbojas ar citām zinātņu akadēmijām un zinātniskām organizācijām Eiropā un pasaulē.

1. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS TIESISKAIS PAMATS

Latvijas Republikā ir viena valsts izveidota Latvijas Zinātņu akadēmija kā nacionālas nozīmes zinātnes centrs. Latvijas Zinātņu akadēmija ir autonomas tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un kuru subsīdē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Hartu pieņem Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce un apstiprina Latvijas Repub-

likas Saeima. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju var būt saistītas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu veikšanai tiek veidotas zinātnieku grupas vai iestādes, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispāratzītus Latvijas gara darbiniekus.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautiskās tiesību normas.

2. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni ir:

- zinātnes attīstīšana, pētījumu veicināšana un veikšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā, Latvijas tautas un valsts vēstures, kultūras un valodas izpētes un izkopšanas veicināšana, kā arī ar Latvijas dabas resursiem, to optimālas izmantošanas iespēju un apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu atbalstīšana;
- Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām.

3. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS TIESĪBAS

Latvijas Zinātņu akadēmijai ir tiesības:

- sadarboties ar augstākās izglītības un zinātniskās darbības organizatoriskās sistēmas institūcijām, deleģēt savus pārstāvjus šo institūciju darbā;
- saņemt informāciju par to likumu un normatīvo aktu gatavošanu un grozīšanu Saeimas komisijās, ministrijās un citās valsts iestādēs, kuri saistīti ar zinātni un augstāko izglītību, kā arī izteikt viedokli par šiem dokumentiem;
- uzņemties iniciatīvu jaunu zinātnisku virzienu un ar to saistītu zinātnisku institūciju veidošanā;
- piešķirt Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktora grādu Latvijas un ārzemju zinātniekiem;
- ierosināt un pieņemt savas Hartas grozījumus, iesniegt tos apstiprināšanai Saeimā;

• glabāt savos arhīvos, krātuvēs un bibliotēkās zinātnes, literatūras, mākslas un citu kultūras darbinieku rokrakstus un dokumentus, kā arī citus zinātnē un vēsturei nozīmīgus materiālus.

4. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PIENĀKUMI

Latvijas Zinātņu akadēmijas pienākumi ir:

- aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un operatīva Saeimas un valdības konsultēšana zinātnes jautājumos;
- līdzdalība dažādu valsts programmu zinātniskajā ekspertīzē, pētījumu, projektu, programmu un zinātnisko iestāžu pētnieciskā līmeņa izvērtēšanā;
- balvu piešķiršana par izcilākiem veikumiem Latvijas zinātnē;
- Latvijas zinātnes un zinātnieku pašpārvaldes un demokrātijas veicināšana, šo principu aizstāvība valsts struktūrās un masu saziņas līdzekļos;
- rūpes par jaunu pētnieku paaudžu iesaisti zinātnē un pensionēto, t.sk. valsts emeritēto zinātnieku sociālo aizstāvību;
- zinātniskās pētniecības ētikas, diskusijas principu un tradīciju sargāšana, saglabāšana un izkopšana, Latvijas zinātņu vēstures un zinātniecības problēmu izpēte;
- rūpes par zinātniskās literatūras izdošanu, zinātnisko terminoloģiju un enciklopēdiju zinātnisko līmeni Latvijā;
- zinātnisko kongresu, konferenču, atklātu Latvijas Zinātņu akadēmijas sēžu, diskusiju un konkursu organizēšana un zinātnes sasniegumu popularizēšana;
- Latvijas zinātnes un nacionālās kultūras mantojuma krātuvju — Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas, Misiņa bibliotēkas un Latviešu folkloras krātuves — zinātniska pārziņa;
- Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu veidošana un veicināšana, sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām biedrībām un savienībām, starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvniecība starptautiskās zinātniskās organizācijās.

Latvijas Zinātņu akadēmija ik gadu publicē pārskatu par savu darbību.

5. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SASTĀVS UN PĀRVALDE

Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvu veido: īstenie locekļi (akadēmiķi), goda locekļi, ārzemju locekļi, korespondētājlocekļi. To skaitu, kandidātu izvirzīšanas un apspriešanas kārtību zinātniskā sabiedrībā, kā arī ievēlēšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākais lēmējorgāns ir pilnsapulce, kurā piedalās ievēlēti īstenie, goda, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi. Hartas un Statūtu jautājumus un jaunu locekļu uzņemšanu izlemj īstenie locekļi. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju kontaktus, akadēmijas locekļi izveido Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātņu nodaļas. Pilnsapulču starplaikā Latvijas Zinātņu akadēmijas darbu vada tās locekļu ievēlēts prezidents un Senāts.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce ievēl uzraudzības padomi. Latvijas Zinātņu akadēmijas dažādu darbības jomu organizēšanai un operatīvu lēmumu pieņemšanai tiek izveidots prezidijs, valde un citas organizatoriskas struktūras. Šo struktūru sastāvu un pienākumus nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

6. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS DARBĪBAS EKONOMISKAIS PAMATS

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbībai nepieciešamais finansējums tiek subsidēts no valsts budžeta. Latvijas Zinātņu akadēmija valsts noteiktā kārtībā iesniedz motivētu finansējuma pieprasījumu nākamajam gadam kopā ar gadskārtējo pārskatu. Latvijas Zinātņu akadēmijas speciālo budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

- pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;
- īpašumu apsaimniekošanas;
- ziedojumiem un dāvinājumiem;
- citiem avotiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā vai valdījumā var būt nekustamais un kustamais īpašums — zeme, ēkas un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata, kā arī intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārziņā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās darbībai, kā arī iestādes un organizācijas, kuras sekmē zinātnes funkcionēšanu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumu un tās valdījumā un pārziņā esošo objektu pārvaldes kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

7. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATŪTI

Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļu pilnsapulce patstāvīgi pieņem un/vai groza savus Statūtus, kuri nedrīkst būt pretrunā ar šīs Hartas nostādņēm.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATŪTI

(Apstiprināti ar Latvijas Zinātņu akadēmijas kopsapulces
1992. gada 14. februāra lēmumu Nr. 7.

Grozīti ar LZA pilnsapulces 1992. gada 24. novembra, 1993. gada 11. februāra,
1994. gada 18. februāra, 1997. gada 21. novembra un 2002. gada 4. aprīļa lēmumu)

1. nodaļa. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.1. Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) ir autonomas tiesību subjekts, kas sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un ko subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu, kuru pieņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce un apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvārī, un šiem Statūtiem. LR Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispāratzītus Latvijas gara darbiniekus.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju līgumiski, asociatīvi vai citādās juridiskās formās var būt saistītas juridiski patstāvīgas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un citas augstskolas. Tā sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu īstenošanai var izveidot zinātnieku kolektīvus vai institūcijas, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros, kā arī piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus.

1.2. Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautisko tiesību normas.

1.3. Latvijas Zinātņu akadēmijas saīsinātais nosaukums ir LZA. Tās nosaukums citās valodās tulkojams šādi: *Academia Scientiarum Latviensis* (latīņu val.), *Latvian Academy of Sciences* (angļu val.), *Academie des Sciences de Lettonie* (franču val.), *Akademie der Wissenschaften Lettlands* (vācu val.), *Латвийская Академия наук* (krievu val.).

1.4. LZA atrašanās vieta — Rīga. LZA juridiskā adrese: Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1524, Latvija.

1.5. LZA simbolisku reglamentē īpašs nolikums. LZA krāsas ir balts, kobaltzils, zelts. LZA zīmogā ir attēlots Latvijas Republikas valsts mazais ģerbonis un ietverti vārdi “Latvijas Zinātņu akadēmija — Academia Scientiarum Latviensis”.

1.6. LZA kā savu “Akadēmijas dienu” atzīmē 14. februāri, jo 1946. gada 14. februārī akadēmijas locekļi sanāca uz savu pirmo kopsapulci un 1992. gada 14. februārī LZA pieņēma savu Hartu un jaunus Statūtus.

2. nodaļa. DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

2.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni:

2.1.1. pētījumu veikšana un veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā;

2.1.2. Latvijas tautas un valsts vēstures izziņāšana; Latvijas kultūras, tās vēstures un perspektīvu apziņāšana; latviešu valodas izpēti un izkopšanas veicināšana; Latvijas dabas resursu un to optimālas izmantošanas iespēju izvērtēšana, ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu sekmēšana;

2.1.3. Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām;

2.1.4. uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošana un inovatīvo tehnoloģiju attīstības veicināšana Latvijā;

2.1.5. augstākās kvalifikācijas zinātniskās ekspertīzes nodrošināšana; ekspertatziņu sniegšana par Latvijai un Baltijas reģionam principiāliem jautājumiem;

2.1.6. piedalīšanās nacionālo, Baltijas un Eiropas Savienības reģionālo programmu izstrādē un to īstenošanā;

2.1.7. aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un īstenošanā; Saeimas, Valsts Prezidenta, valdības un to iestāžu operatīva konsultēšana zinātnes jautājumos;

2.1.8. līgumisku vai asociatīvu attiecību veidošana ar Latvijas zinātniskām un profesionālām biedrībām, fondiem, savienībām, asociācijām; LZA vārda piešķiršana ar akadēmiju saistītām institūcijām, piedalīšanās šo iestāžu galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, ja to paredz savstarpēja vienošanās;

2.1.9. aktīvas sadarbības veidošana ar Latvijas augstskolām, vienotas akadēmiskās vides veidošana Latvijā un piedalīšanās augstākās kvalifikācijas zinātnieku sagatavošanā;

2.1.10. zinātniskās literatūras un enciklopēdiju izdošanas veicināšana, un to zinātniskā līmeņa paaugstināšana Latvijā;

2.1.11. latviešu zinātniskās terminoloģijas izstrādes veicināšana;

2.1.12. zinātnisku kongresu, konferenču, atklātu ZA sēžu, konkursu organizēšana, zinātnes sasniegumu popularizēšana;

2.1.13. starpdisciplināru pētījumu veidošana, iniciatīva jaunu zinātnisku virzienu iedibināšanā;

2.1.14. sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām asociācijām, apvienībām, biedrībām un savienībām; starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvība starptautiskās zinātniskās organizācijās;

2.1.15. LZA balvu un stipendiju piešķiršana par darbiem zinātnē, tai skaitā kopīgi ar universitātēm, citām augstskolām un zinātnes mecenātiem vai citām zinātni atbalstošām organizācijām; piedalīšanās zinātnisku darbu ieteikšanā un izvērtēšanā valsts un starptautiskiem apbalvojumiem;

2.1.16. Latvijas zinātnieku un ar Latviju saistīto ārzemju zinātnieku devuma un potēču izvērtēšana un ieteikšana ievēlēšanai par akadēmijas īstenajiem, ārzemju, goda locekļiem vai korespondētājlocekļiem;

2.1.17. Latvijas zinātņu vēstures un zinātniecības pētījumu veicināšana, nodrošinot zinātnisko tradīciju saglabāšanu un izkopšanu;

2.1.18. zinātnieka ētikas kodeksa un zinātnisko diskusiju principu izstrāde un tālāka izkopšana;

2.1.19. jaunu pētnieku paaudžu iesaiste zinātnē;

2.1.20. pensionēto (to skaitā valsts emeritēto) zinātnieku sociālā aizstāvība un viņu aktivitāšu atbalsts.

2.2. Lai īstenotu akadēmijas Hartā un šo Statūtu 2.1. punktā noteiktos darbības mērķus, LZA izmanto savu locekļu un akadēmijas izveidoto institūciju darbību, sekmē atsevišķu zinātnisku pētījumu, zinātniski organizatoriskās un izdevējdarbības finansēšanu.

3. nodaļa. LZA LOCEKĻI

3.1. LZA sastāvā ietilpst:

3.1.1. īsteno locekļi (akadēmiķi), no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100;

3.1.2. goda locekļi (kopskaitā ne vairāk kā 60);

3.1.3. ārzemju locekļi (ne vairāk kā 100);

3.1.4. korespondētājlocekļi (no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100).

3.2. LZA locekļu ievēlēšanas kārtība ir šāda.

3.2.1. Par LZA īstenajiem locekļiem ievēlē izcilus Latvijas zinātniekus, kuru pētījumi Latvijā un pasaulē ir plaši atzīti. Par LZA īsteno locekli zinātnieku var ievēlēt, ja viņš nav sasniedzis 70 gadu vecumu. Ievēlēto LZA īsteno locekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.1. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos.

3.2.2. Par LZA goda locekļiem ievēlē izcilus Latvijas vai citu valstu zinātnes, kultūras, tautsaimniecības, izglītības un sabiedriskos darbiniekus, kuri dzīvo un strādā Latvijā vai kuriem ir cieša sadarbība ar Latviju un tās zinātni.

3.2.3. Par LZA ārzemju locekļiem ievēlē izcilus pasaules zinātniekus, kuri dzīvo un strādā galvenokārt ārzemēs.

3.2.3.1. Izvēloties ārzemju locekļu kandidātus, īpaša uzmanība tiek pievērsta ārzemēs dzīvojošiem un strādājošiem Latvijas izcelsmes zinātniekiem.

3.2.3.2. LZA ārzemju loceklis, pārceļoties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā un uzsākot šeit zinātnisku darbību, ar pilnsapulces balsojumu var tikt ievēlēts par LZA īsteno locekli vai korespondētājlocekli.

3.2.4. Par LZA korespondētājlocekļiem ievēlē Latvijā kādā zinātnes nozarē autoritāti ieguvušus zinātniekus, kuri spēj kvalificēti pārstāvēt attiecīgo zinātnes nozari, ekspertēt zinātniskos darbus un savai specializācijai atbilstošos zinātniskos virzienus. Par LZA korespondētājlocekļiem var ievēlēt zinātniekus, kuri nav sasnieguši 60 gadu vecumu. Ievēlēto LZA korespondētājlocekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.4. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos. LZA korespondētājloceklim sasniedzot 70 gadu vecumu, tiek atvērta vakance jaunu locekļu vēlēšanām.

3.2.5. Tiesības veidot LZA locekļu un goda doktoru vēlēšanu nolikumus LZA pilnsapulce deleģē LZA Senātam.

3.3. LZA locekļu tiesības ir šādas:

3.3.1. ierosināt zinātnisku un zinātniski organizatorisku jautājumu izskatīšanu akadēmijas vai tās nodaļas sēdē, kā arī LZA pilnsapulcē;

3.3.2. saņemt informāciju par LZA, tās struktūru un nodaļu darbību;

3.3.3. izstāties no LZA, iesniedzot par to rakstisku paziņojumu LZA prezidijam;

3.3.4. saņemt atalgojumu par atsevišķu LZA uzdevumu izpildi saskaņā ar šo Statūtu 5.6.4. punktu;

3.3.5. uz mūžu saglabāt ar ievēlēšanu Latvijas Zinātņu akadēmijā iegūto nosaukumu, izņemot gadījumus, kas paredzēti šo Statūtu 3.3.3. un 3.7. punktā;

3.3.6. veikt zinātnisku darbību LZA ietvaros, ar LZA Senāta piekrišanu organizēt zinātniskas struktūras — darba grupas, centrus un institūtus, to skaitā gan LZA struktūrvienības, gan ar LZA asociētas juridiskas personas.

3.4. LZA locekļiem ir šādi pienākumi:

3.4.1. aktīvi piedalīties LZA darbības mērķu īstenošanā;

3.4.2. piedalīties LZA pilnsapulcēs, sēdēs un citos pasākumos;

3.4.3. publicēt savu pētījumu rezultātus žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” vai citos Latvijas zinātniskos izdevumos;

3.4.4. piedalīties zinātniskās ekspertīzēs un sniegt konsultācijas savas kompetences robežās;

3.4.5. katru gadu sniegt akadēmijai īsu rakstisku informāciju par savu zinātnisko vai cita rakstura darbību, īpaši izceļot to, kas paveikts LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) īstenošanā un kas papildināms personiskālā interneta mājaslapā, kuru uztur LZA. Goda locekļi un ārzemju locekļi, kā arī īstēnie locekļi, kas sasnieguši 70 gadu vecumu, var sniegt mutisku informāciju savā nodaļā.

3.5. LZA ārzemju locekļu tiesības un pienākumi ir šādi.

3.5.1. Papildus 3.3. un 3.4. punktā minētajam LZA ārzemju locekļi var tikt iesaistīti kā eksperti Latvijas un starptautisko zinātnisko projektu izvērtēšanā, kā arī palīdzības sniegšanā, lai savā mītnes zemē nodibinātu un nostiprinātu kontaktus ar Latvijas zinātni un zinātniekiem.

3.5.2. LZA ārzemju locekļi, kas dzīvo vienā ārvalstī vai ārvalstu reģionā, var izveidot ārzemju locekļu nodaļu; šādas nodaļas izveidošanas faktu un tās darbības mērķus apstiprina LZA pilnsapulce.

3.5.3. LZA saskaņā ar akadēmijas finansiālām iespējām sedz ārzemju locekļa vai ārpus Latvijas dzīvojoša goda locekļa uzturēšanās izdevumus Latvijā, ja šī vizīte notiek pēc LZA ielūguma.

3.6. LZA fondu veidošana.

3.6.1. LZA veido LZA Fondu, kura mērķis ir piesaistīt finanšu līdzekļus, lai veicinātu zinātnieku un studentu zinātnisko un akadēmisko darbību, zinātnisku konferenču organizēšanu, zinātniskās literatūras sagatavošanu un izdošanu, zinātnieku sociālo problēmu risināšanu un citus pasākumus, ievērojot līdzekļu ziedotāju norādījumus. LZA Fonda darbību nosaka LZA Senāta apstiprināts nolikums. LZA Fonda priekšsēdētāju no LZA īsteno locekļu vidus ievēl LZA pilnsapulce.

3.6.2. LZA savu mērķu un pamatvirzienu (Statūtu 2. nodaļa) sasniegšanai var veidot arī citus palīdzības fondus papildu līdzekļu piesaistei. To veidošanas, izmantošanas un kontroles kārtību pēc LZA Valdes ierosinājuma apstiprina LZA Prezidijs.

3.7. LZA locekļu izstāšanās kārtība.

3.7.1. LZA īstēnājiem locekļiem un korespondētājlocekļiem par smagiem zinātnieka ētikas kodeksa normu pārkāpumiem LZA pilnsapulce var ieteikt izstāties no akadēmijas.

3.7.2. Ja LZA loceklis saskaņā ar šo Statūtu 3.3.3. punktu paziņojis LZA Prezidijam par savu izstāšanos no akadēmijas, kārtējā LZA pilnsapulcē par to tiek sniegta informācija, novērtēti paziņojumā minētie iemesli un pieņemts lēmums par šīs personas svītrosānu no LZA locekļu sarakstiem.

3.8. LZA locekļu vēlēšanu kārtība.

3.8.1. LZA locekļu vēlēšanas notiek saskaņā ar šiem Statūtiem. Vēlēšanās jāievēro šo Statūtu 3.1. punktā noteiktās normas attiecīgo locekļu kopskaitam. Jaunus LZA locekļus vēlē LZA īstēnie locekļi.

3.8.1.1. Jaunu LZA īsteno un ārzemju locekļu vakances rodas Statūtu 3.1. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA īstenajiem un ārzemju locekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunos īstēnos un ārzemju locekļus, notiek kopīgs kandidātu konkurss bez priekšrocībām kādai specialitātei (izņemot gadījumus, kad LZA pilnsapulce vai Senāts pieņem citu lēmumu). Vakanču skaitu izsludina LZA Senāts aprīlī.

3.8.1.2. Jaunu LZA korespondētājlocekļu vakances rodas Statūtu 3.1. 4. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA korespondētājlocekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunos korespondētājlocekļus, notiek konkurss izsludināto zinātnes nozaru ietvaros. Korespondētājlocekļu zinātnes nozares un vakanču skaitu, norādot iespējamus kandidātus, iesaka akadēmijas nodaļas. Galīgo lēmumu par vakanču skaitu un zinātnes nozarēm, izvērtējot dažādus ieteikumus, pieņem LZA Senāts.

3.8.1.3. LZA goda locekļus vēl LZA pilnsapulce bez iepriekš izsludināta konkursa pēc LZA Senāta ierosinājuma Statūtu 3.1.2. punktā noteikto kvotu ietvaros. LZA goda locekļu kandidātus var izvirzīt LZA īstēnie un goda locekļi.

3.8.2. Par LZA locekļu vakancēm LZA ģenerālsekretārs līdz katra gada aprīļa beigām ar preses starpniecību informē LZA locekļus, Latvijas zinātniskās iestādes, universitātes un citas augstskolas, zinātniskās biedrības un citas zinātnieku organizācijas.

3.9. LZA goda doktora grādu (*Dr.h.c.*) piešķir ārvalstu un Latvijas zinātniekiem, kuru darbi attiecīgajā zinātnes nozarē ir starptautiski atzīti, kuru devums ietekmējis zinātnes un kultūras attīstību Latvijā un kuriem ir radoši zinātniski kontakti ar LZA. LZA goda doktora grādu piešķir LZA nodaļas un apstiprina LZA Senāts.

3.10. Par ievērojamu materiālu un morālu Latvijas zinātnes atbalstu LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) veicināšanai LZA ar Senāta lēmumu var piešķirt LZA goda mecenāta nosaukumu, svinīgi pasniedzot attiecīgu diplomu.

4. nodaļa. LZA SAJETI

4.1. LZA saietu galvenās formas ir pilnsapulces, sēdes, simpoziji, konferences un diskusijas.

4.1.1. Saieti tiek sasaukti pēc vajadzības. Kārtējo saietu darba kārtībai jābūt izziņotai iepriekš.

4.1.2. Ārkārtas pilnsapulces sasauc akadēmijas prezidents vai Prezidijs pēc savas iniciatīvas vai kādas nodaļas ierosinājuma, vai arī, ja to pieprasa vismaz 25 akadēmijas locekļi. Ārkārtas pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu, ja zināms, ka 2/3 īsteno locekļu (no 3.1.1. punktā paredzētā kopskaita) par to saņēmuši informāciju vismaz 24 stundas pirms saieta sākuma.

4.1.3. Informāciju par notikušiem saietiem publicē žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” un/vai citos Latvijas zinātniskajos un preses izdevumos.

4.2. LZA sēdēs:

4.2.1. noklausās akadēmijas locekļu, LZA goda doktoru un citu zinātnieku lekcijas un tematiskos ziņojumus;

4.2.2. diskutē par konkrētiem pasākumiem LZA Hartā un Statūtos pasludināto mērķu sasniegšanai, pieņem par tiem ieteikumus;

4.2.3. izvērtē Latvijas nacionālās un zinātniskās programmas, projektus un to izpildes galarezultātus, iesaka veidot darba grupas to izstrādes sekmēšanai;

4.2.4. apspriež jautājumus par akadēmijas darba nodrošināšanai un darbības mērķu īstenošanai nepieciešamo iestāžu un organizāciju dibināšanu vai likvidēšanu;

4.2.5. noklausās akadēmijas locekļu un citu zinātnieku pārskatus par svarīgākajiem zinātniskajiem pētījumiem, nacionālo programmu un lielu tautsaimniecībai, kultūrai un izglītībai nozīmīgu projektu veidošanas un izpildes gaitu, būtiski svarīgiem ārzemju zinātniskajiem komandējumiem un to rezultātiem, kā arī izskata citus Latvijai un tās zinātnei svarīgus jautājumus.

4.3. LZA sēdi vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots LZA īstenais loceklis. LZA sēdēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu balsu vienkāršu vairākumu, ja sēdes dalībnieku vairākums nenobalso par citu kārtību. LZA sēde ir tiesīga pieņemt ieteikumus LZA Senātam, prezidijam, valdei, prezidentam un citām vēlētajām LZA amatpersonām, Latvijas Republikas Saeimai, Valsts Prezidentam, valdībai un tās struktūrām.

5. nodaļa. LZA PĀRVALDE, VĒLĒTĀS INSTITŪCIJAS UN AMATPERSONAS

5.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākā lēmējinstiūcija ir pilnsapulce, kurā piedalās īstentie locekļi, goda locekļi, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi.

5.1.1. Piedalīšanās akadēmijas pilnsapulcēs ir obligāta LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem, kuri jaunāki par 70 gadiem, ja nav objektīvu iemeslu, kas kavē šo piedalīšanos. Pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu un pieņemt lēmumus, ja piedalās vairāk par pusi īsteno locekļu un korespondētājlocekļu, kuri ir jaunāki par 70 gadiem.

5.1.2. Pilnsapulci vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots viceprezidents. Zinātņu akadēmijas pilnsapulcēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu vienkāršu balsu vairākumu, izņemot 7.1. punktā paredzēto balsojumu par LZA Statūtu grozījumiem. Visus personālos jautājumus pilnsapulce izlemj, aizklāti balsojot, ja

pilnsapulce nepieņem lēmumu par atklātu balsošanu. Par pilnsapulces darba kārtībā izsludinātiem jautājumiem tiem LZA locekļiem, kuri nevar piedalīties pilnsapulcē, ļauts balsot pa pastu (arī gadījumos, kad notiek atklāta balsošana). Balsošanai pa pastu izmantojama LZA Senāta apstiprināta biļetena forma.

5.1.3. LZA pilnsapulces sanāk vismaz 2 reizes gadā un ir atklātas.

5.1.3.1. pavasara pilnsapulcē (parasti aprīlī) noklausās un apstiprina LZA ģenerālsekretāra pārskatu par akadēmijas darbību iepriekšējā gadā, noklausās Uzraudzības padomes ziņojumu un izskata citus jautājumus;

5.1.3.2. rudens pilnsapulce (parasti novembrī) noklausās akadēmisko lekciju, ievēlējot jaunus akadēmijas locekļus, pēc Senāta ieteikuma pārvēlējot atsevišķas akadēmijas amatpersonas un izskata citus jautājumus.

5.1.4. LZA pilnsapulce ievēlēj šādas amatpersonas: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju, Uzraudzības padomes priekšsēdētāju un citas amatpersonas, kuru sarakstu apstiprina LZA pilnsapulce. Amatpersonu pilnvaru laiks ir 4 gadi, un to ievēlēšana katrā no amatiem pieļaujama ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

5.2. LZA darbu pilnsapulču starplaikā vada LZA Senāts kā lēmējinstītūcija, kopā ar LZA prezidentu un LZA ģenerālsekretāru.

5.2.1. Senāts:

5.2.1.1. reglamentē akadēmijas pārvaldīšanas, tās svarīgu dokumentu, īpašuma, bibliotēku, kolekciju u.tml. vērtību saglabāšanas kārtību; no Senāta locekļu vidus ievēlēj LZA pārstāvi Akadēmiskās bibliotēkas padomē, izvirza LZA pārstāvjus valsts un starptautiskajās institūcijās, padomēs un komisijās;

5.2.1.2. pamatojoties uz akadēmijas sēžu un nodaļu ieteikumiem, pieņem lēmumus, to skaitā par LZA vārda piešķiršanu (atņemšanu) zinātniskām iestādēm un organizācijām, kas saistītas ar akadēmiju savstarpēju līgumu ietvaros;

5.2.1.3. dod skaidrojumus par LZA Hartu, Statūtiem un pilnsapulces lēmumiem.

5.2.2. LZA Senātā pēc amata iekļauj šādus akadēmijas īstenos locekļus: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju un ievēlētos (5.7.4. punkts) akadēmijas zinātņu nodaļu priekšsēdētājus. Ar LZA pilnsapulces lēmumu Senātā ievēlēj arī citus LZA īstenos locekļus, kā arī korespondētājlocekļus ar padomdevēja balsstiesībām. Senāta pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.2.3. Senāta vai atsevišķu Senāta locekļu vēlēšanas notiek LZA pilnsapulcē. Jaunievēlētā Senāta locekļi stājas pie savu pienākumu pildīšanas pēc ievēlēšanas nākamā mēneša 1. datumā. Līdz tam savus pienākumus pilda iepriekšējā sastāva Senāta locekļi.

5.2.4. Senāts ir pilntiesīgs pieņemt lēmumus, ja sēdē piedalās vairāk par pusi balsstiesīgo Senāta locekļu. Lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ja Senāts nav lēmis citādi, un tas skaitās pieņemts, ja par to ir nobalsojis klātesošo Senāta locekļu vairākums; ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir Senāta priekšsēdētāja balss, izņemot vēlēšanas, kad vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsošanu vai lozēšanu.

5.3. Kārtējo LZA organizatorisko darbu LZA pilnsapulces un Senāta darba starplaikos veic LZA prezidents kopā ar LZA Prezidiju, kura sastāvā ietilpst prezidents, viceprezidenti un ģenerālsēkretārs.

5.3.1. Akadēmiju vada un pārstāv LZA prezidents.

5.3.1.1. Prezidenta prombūtnē viņu aizstāj kāds no viceprezidentiem vai vecākais no nodaļu priekšsēdētājiem.

5.3.1.2. Prezidentu ievēl uz 4 gadiem. Lai saglabātu akadēmijas vadības pēctecību, iepriekšējā termiņa prezidents tradicionāli tiek ieteikts ievēlēšanai par viceprezidentu vai Senāta locekli.

5.3.1.3. Prezidents var daļu no savām amata pilnvarām nodot citām vēlētām LZA amatpersonām, kā arī pilnvarot citus LZA locekļus pārstāvēt atsevišķas LZA intereses Latvijā un ārzemēs, informējot par to prezidiju vai Senātu.

5.3.2. LZA Prezidijs prezidenta vadībā:

5.3.2.1. ierosina Senātam apstiprināšanai LZA vēlēto amatpersonu, izņemot Uzraudzības padomes locekļu, darbības virzienus un atbildību, formulē viņu konkrētos operatīvos pienākumus;

5.3.2.2. ierosina LZA kārtējo nozīmīgāko problēmu risinājumus;

5.3.2.3. ierosina LZA kārtējo un ārkārtas pilnsapulču darba kārtību un izziņo to akadēmijas locekļiem;

5.3.2.4. veic kārtējos LZA prezidenta, Senāta, pilnsapulces dotos darba un LZA pārstāvniecības uzdevumus.

5.4. LZA saimniecisko un organizatorisko darbību plāno un īsteno ģenerālsēkretārs, kurš ir Valdes priekšsēdētājs.

5.4.1. Ģenerālsēkretārs:

5.4.1.1. izpilda akadēmijas pilnsapulces, Senāta un prezidija lēmumus;

5.4.1.2. koordinē LZA nodaļu kopīgos pasākumus (to skaitā akadēmijas sēdes) un to programmu izstrādi;

5.4.1.3. kontrolē akadēmijas personāla darbu, aptverot arī LZA Lietu pārvaldes un citu LZA saimniecisko struktūru darbību, saņem no tām regulārus pārskatus un uzdod tām veikt nepieciešamos pasākumus darba optimizēšanai, nodrošina LZA finanšu darbības auditu;

5.4.1.4. regulāri informē LZA pilnsapulci, Senātu un Prezidiju par veikto darbu.

5.4.2. LZA Valde darbojas saskaņā ar LZA Senāta pieņemtu nolikumu. LZA valdes personālsastāvu ievēlē LZA Senāts no nodaļu priekšsēdētāju un īsteno locekļu vidus. Valdes locekļu skaitu ierosina ģenerālsēkretārs. Ģenerālsēkretāra (valdes priekšsēdētāja) vietnieku, kurš pilda ģenerālsēkretāra pienākumus viņa prombūtnes laikā, ievēlē Senāts. Valdes sastāvā Senāts ar padomdevēja balsstiesībām var iekļaut citus LZA īstēnos locekļus un korespondētājlocekļus, to vidū vēlētas LZA amatpersonas.

5.5. LZA pilnsapulce ievēlē Uzraudzības padomi, kura saskaņā ar LZA pilnsapulcē apstiprinātu nolikumu iepazīstas ar LZA darbību un vērtē tās atbilstību LZA Hartai, Statūtiem, seko LZA pilnsapulču, Senāta, Prezidija un Valdes lēmumu izpildei, pilda citus LZA pilnsapulces noteiktus uzdevumus. Uzraudzības padomes pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.6. LZA amatpersonu vēlēšanas kārtība ir šāda.

5.6.1. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentiem, ģenerālsēkretāru un LZA Fonda priekšsēdētāju var ievēlēt tikai Latvijas Republikas pilsoņus.

5.6.2. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentu, ģenerālsēkretāru, akadēmijas nodaļas priekšsēdētāju var ievēlēt LZA īstēnos locekļus, kuri ievēlēšanas laikā ir jaunāki par 70 gadiem.

5.6.3. Visas akadēmijas amatpersonas tiek vēlētas un atsauktas akadēmijas pilnsapulcēs šādā kārtībā.

5.6.3.1. LZA vēlēto amatpersonu kandidātus no īsteno locekļu vidus var izvirzīt visi LZA locekļi (īstēnie, goda, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi) un LZA nodaļas, vai to izveidotās komisijas. Izvirzītājam vai tā pārstāvim Senātam iesniegtajā pieteikumā motivēti jāraksturo izvirzītās kandidatūras. Pieteikums jāiesniedz LZA Senātam ne vēlāk kā 30 dienas pirms LZA pilnsapulces, kurā paredzētas vēlēšanas. Ievēlētas ir tās personas, kuras pilnsapulcē ieguvušas visvairāk balsu, bet ne mazāk par pusi no visu klātesošo LZA locekļu balsim. Ievēlētais prezidents tradicionāli nosauc kandidātus viceprezidentu un ģenerālsēkretāra amatam. Vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsojumu vai lozēšanu, par konkrēto procedūru iepriekš vienojoties.

5.6.3.2. Akadēmijas amatpersonas var atsaukt LZA pilnsapulce, ja to motivēti ierosina LZA Senāts vai vismaz 25 īstēnie un/vai korespondētājlocekļi (priekšlikuma iesniedzēju vidū jābūt vismaz 10 īstēnājiem locekļiem). Lēmumu iekļaut jautājumu par akadēmijas amatpersonu atsaukšanu kārtējās vai ārkārtas LZA pilnsapulces darba kārtībā pieņem Senāts. Atsaukums stājas spēkā pēc pilnsapulces aizklāta balsojuma, ja atsaukšanu atbalsta vismaz 2/3 klātesošo LZA locekļu un pilnsapulce pieņem lēmumu par jaunas amatpersonas vēlēšanu termiņiem.

5.6.4. LZA locekļi, kuri ievēlēti akadēmijas amatos, kā arī eksperti un citi zinātnieki, kuri pilda atsevišķus akadēmijas uzdevumus, saņem par šo darbu atlīdzību. Vēlētām LZA amatpersonām darba samaksas kārtību un lielumu apstiprina LZA Senāts.

5.7. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju savstarpējos kontaktus, akadēmijas locekļi apvienojas LZA zinātņu nodaļās. Nodaļas izveidošanu, darbības pamatvirzienus un nosaukumu apstiprina LZA pilnsapulce.

5.7.1. Nodaļa notur savas vai organizē LZA sēdes, lai:

5.7.1.1. izstrādātu Latvijas nacionālās, valsts nozīmes u.c. programmas un apspriestu to izpildes gaitu;

5.7.1.2. risinātu starpdisciplināras zinātniskas problēmas;

5.7.1.3. noklausītos zinātniskos referātus, pārskatus par zinātniskiem pētījumiem un pasākumiem, kas veikti ar LZA atbalstu vai ir aktuāli Latvijas zinātnes, izglītības, tautsaimniecības un kultūras attīstībai;

5.7.1.4. dotu ieteikumus akadēmijai un nodaļas priekšsēdētājam par nepieciešamām LZA aktivitātēm.

5.7.2. Zinātņu nodaļas savos ietvaros veido pastāvīgas vai pagaidu sekcijas, darba grupas, komisijas u.tml. struktūras, kas akadēmijas locekļus un citus zinātniekus apvieno konkrētu programmu, projektu, grantu u.c. zinātniski aktuālu uzdevumu risināšanai. Šādas struktūras zinātnisko darbību vada LZA loceklis, kura kandidatūru apstiprina nodaļa. Minētās struktūras pēc LZA Senāta ieteikuma var iegūt juridiskas personas tiesības kā zinātniskas iestādes, likumā noteiktā kārtībā reģistrējot dibināšanas dokumentus.

5.7.3. Šādu struktūru darbībai LZA zinātņu nodaļas papildus akadēmijas locekļiem var piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus. Ekspertus ievēlē nodaļu sēdēs.

5.7.4. Katra nodaļa aizklātā balsošanā ievēlē priekšsēdētāju, kuru apstiprina LZA pilnsapulce, aizklāti balsojot. Nodaļas priekšsēdētājs vai tā pilnvarots nodaļas loceklis piedalās visu savas nodaļas sekciju un darba grupu sēdēs, tādējādi sekmējot informācijas apmaiņu un tās izvērtēšanu.

5.7.5. Konkrētu nodaļas darbības programmu un reglamentu LZA darbības mērķu un virzienu īstenošanai pieņem un apstiprina pati nodaļa.

5.8. Ar LZA var būt saistītas autonomas zinātniskās iestādes (juridiskas personas), kuras atbilstoši 5.7.2. punktam dibina likuma noteiktā kārtībā vai kuru sadarbību ar LZA nosaka savstarpēja vienošanās (asociācijas vai cita tipa līgums).

5.8.1. Līgumā jāparedz LZA un zinātniskās iestādes savstarpējās saistības un sadarbības formas: LZA vārda izmantošana asociētajai iestādei, LZA piedalīšanās šīs iestādes galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, LZA institūta interešu pārstāvēniecība Latvijas Republikas augstākajās institūcijās.

5.8.2. LZA vai tās nodaļu pārziņā var darboties 2.1.8. punktā minētās asociētās zinātniskās biedrības un savienības, kā arī atsevišķas zinātnieku grupas.

5.9. LZA valdījumā un pārziņā var būt muzeji un īpaši glabājamas zinātniskas kolekcijas un arhīvi.

5.10. Latvijas Zinātņu akadēmijai ir pastāvīgais un pagaidu dienesta personāls, kura sarakstu un darba līgumus kontrolē LZA ģenerālsekretārs un LZA struktūrvienība Lietu pārvalde (saskaņā ar LZA Senāta apstiprinātu Lietu pārvaldes nolikumu). Pastāvīgā personāla sarakstu sagatavo LZA ģenerālsekretārs LZA Senāta apstiprinātās gada budžeta tāmes ietvaros.

6. nodaļa. LZA ĪPAŠUMS UN LĪDZEKĻI

6.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašums var būt zeme, cits nekustamais, kā arī kustamais īpašums, intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

6.1.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā ir pamatlīdzekļi un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas, dāvinājušas juridiskas vai fiziskas personas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata.

6.1.2. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārvaldīšanā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās funkcionēšanas un darbības mērķu nodrošināšanai. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārvaldīšanā var būt arī zinātniskas iestādes un organizācijas, kuras nodrošina Latvijai svarīgu zinātnes virzienu, arī jaunveidojamu, funkcionēšanu. Šo struktūru pārvaldīšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmija un ar Latvijas Zinātņu akadēmiju saistīto iestāžu līgumi.

6.2. LZA ir nevalstiska zinātniska institūcija, kuras darbībai nepieciešamais pamatfinansējums tiek subsidēts no valsts budžeta.

6.3. LZA darbībai nepieciešamo papildu budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

6.3.1. pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;

6.3.2. īpašumu apsaimniekošanas;

6.3.3. ziedojumiem un dāvinājumiem;

6.3.4. citiem avotiem.

6.4. Ienākumu pārsniegumu pār izdevumiem LZA izmanto materiāli tehniskajai attīstībai un savu fondu veidošanai. Fondu izmantošanas noteikumus apstiprina LZA Senāts.

6.5. Akadēmijas īpašuma apsaimniekošanu nodrošina LZA Lietu pārvalde, kuras darbu pārzina LZA ģenerālsēkretārs un LZA valde saskaņā ar Statūtu 5.4. punktu. Par papildu īpašumu un līdzekļu ieguvi ģenerālsēkretārs sniedz pārskatu LZA Senātam.

6.6. LZA īpašuma pārvaldīšanas un līdzekļu izlietojuma kontroli saskaņā ar Statūtu 5.5. punktu veic Uzraudzības padome.

7. nodaļa. STATŪTU GROZĪŠANAS KĀRTĪBA

7.1. Grozījumi LZA Statūtos izdarāmi ar Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces lēmumu, kas pieņemts, ja par to balsošanā (ieskaitot pa pastu saņemtos biļetenus) piedalījušās vismaz 2/3 īsteno locekļu un par attiecīgiem grozījumiem nobalsojusi vairāk nekā puse no akadēmijas īsteno locekļu kopskaita.

7.2. Statūtu grozījumu projektu izvirza balsošanai pēc LZA Senāta vai 25 īsteno locekļu motivētas iniciatīvas. Grozījumu projekts jānodod LZA locekļiem apspriešanai vai jāizsludina presē vismaz 14 dienas pirms balsošanas pilnsapulcē.

7.3. Balsošanas rezultātus fiksē balsu skaitīšanas komisija, un to pareizību pārbauda LZA Uzraudzības padome, kuras sastāda kopēju aktu, kas jāparaksta visiem balsu skaitīšanas komisijas locekļiem, ne mazāk kā 2/3 Uzraudzības padomes locekļu, kā arī akadēmijas prezidentam un ģenerālsēkretāram. Statūtu grozījumi stājas spēkā 10 dienas pēc šī akta parakstīšanas.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SENĀTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Senāta priekšsēdētājs **Jānis STRADIŅŠ**

Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Senāta locekļi

Juris EKMANIS, akadēmijas prezidents

Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents

Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Juris JANSONS, Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs,
akadēmijas viceprezidents

Tel.: 7223633, 7551145. Fakss: 7821153, 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv

Tālavas JUNDZIS, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētājs,
akadēmijas viceprezidents

Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153, 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv

Raimonds VALTERS, Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas
priekšsēdētājs, akadēmijas ģenerālsekretārs

Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Ivars KALVIŅŠ, Bibliotēku padomes priekšsēdētājs

Tel.: 7551822, 7553233. Fakss: 7550338, 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv

Mārcis AUZIŅŠ

Tel.: 7033750. Fakss: 7033751. E pasts: marcis.auzins@lu.lv

Mārtiņš BEKERS

Tel.: 7034892. Fakss: 7034885. E pasts: mbek@lanet.lv

Jānis BĒRZIŅŠ

Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Ivars BIĻINSKIS

Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv; bivars@lza.lv

Andris BUIKIS

Tel.: 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: buikis@latnet.lv

Elmārs GRĒNS

Tel.: 7808201, 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv

Viktors HAUSMANIS

Tel.: 7227849. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

Vija KLUŠA

Tel./fakss: 7366306. Tel.: 9276263. E pasts: vijaklus@latnet.lv

Māris KĻAVIŅŠ

Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: mklavins@lanet.lv

Ivars KNĒTS

Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv

Andris KRŪMIŅŠ

Tel.: 7261414. Fakss: 7132778. E pasts: krumins@latnet.lv

Maija KŪLE

Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv

Ivars LĀCIS

Tel.: 7034301. Fakss: 7034302. E pasts: ilacis@lanet.lv

Dace MARKUS

Tel.: 7808010. Fakss: 7808034. E pasts: markus@latnet.lv; rpiva@rpiva.lv

Tālis MILLERS

Tel.: 7228784, 7944711. Fakss: 7821153, 7228784. E pasts: millers@lza.lv

Baiba RIVŽA

Tel.: 7223392, 30 23739. Fakss: 7220423, 30 27238. E pasts: rivza@cs.llu.lv; aip@latnet.lv

Valentīna SKUJIŅA

Tel.: 7229636. Tel./fakss: 7227696. E pasts: vaska@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PREZIDIJS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Prezidija priekšsēdētājs **Juris EKMANIS**, akadēmijas prezidents
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Prezidija locekļi

Jānis STRADIŅŠ, Senāta priekšsēdētājs
Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Juris JANSONS, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7223633, 7551145. Fakss: 7821153, 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv

Raimonds VALTERS, akadēmijas ģenerālsēkretārs
Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Prezidija locekļi ar padomdevēja balsstiesībām:

Tālis MILLERS, LZA Fonda priekšsēdētājs
Tel.: 7228784. Fakss: 7821153. E pasts: millers@lza.lv

Jānis KRISTAPSONS, akadēmijas prezidenta padomnieks
Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv

PREZIDIJA LOCEKĻU PIENĀKUMU SADALE

(Apstiprinājis LZA Senāts 2001. gada 20. martā)

LZA prezidents **Juris EKMANIS**

- Vada un pārstāv Latvijas Zinātņu akadēmiju
- Vada LZA pilnsapulces, sēdes, prezidija sēdes
- Paraksta LZA līgumus un finanšu dokumentus
- Pārzina LZA sadarbību ar ārzemju zinātniskām organizācijām (*ICSU, ALLEA*), Baltijas un citu valstu zinātņu akadēmijām
- Pārzina LZA jaunu locekļu izvirzīšanas un izvērtēšanas jautājumus
- Pārtrauga LZA Lietu pārvaldes darbu

Senāta priekšsēdētājs **Jānis STRADIŅŠ**

- Vada LZA Senāta darbu
- Pārzina humanitāro un sociālo zinātņu un letonikas pētījumu jautājumus

- Pārzina LZA balvu un medaļu piešķiršanas jautājumus
- Pārzina LZA vēstures, tradīciju pilnveidošanas un izkopšanas jautājumus

LZA viceprezidents **Andrejs SILIŅŠ**

- Pilda prezidenta juridiskos pienākumus viņa prombūtnes laikā
- Pārstāv LZA viedokli LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, Informācijas sabiedrības Nacionālajā padomē
- Organizē LZA sadarbību ar sabiedrību un plašsaziņas līdzekļiem (TV, radio, presi)
- Pārzina sadarbību ar starptautiskām institūcijām un organizācijām (*EK, NATO, EASAC* u.c.), ārzemju vēstniecībām

LZA viceprezidenta p.i. **Juris JANSONS**

- Vada LZA statūtu un nolikumu pilnveidošanas izstrādi
- Pārstāv LZA viedokli LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā
- Pārtrauga LZA Informācijas tīkla un Skaitļošanas centra darbu
- Ir LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

LZA ģenerālsēkretārs **Raimonds VALTERS**

- Vada LZA valdes darbu
- Pārtrauga LZA līdzekļu izlietojumu un papildu līdzekļu iegūšanu, paraksta LZA finanšu dokumentus
- Koordinē LZA sēžu tematiskos plānus
- Ir Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
- Gatavo pārskatu LZA pilnsapulcēm par Akadēmijas darbību iepriekšējā gadā
- Atbild par LZA gada atskaitēm un lietvedību
- Iesaista LZA īstenos locekļus un korespondētājlocekļus LZA uzdevumu izpildē

LZA Fonda priekšsēdētājs **Tālis MILLERS**

- Pārzina ziedojumos un dāvinājumos saņemtos līdzekļus
- Ir LZA Prezidija loceklis ar padomdevēja balsstiesībām
- Ir LZA Senāta loceklis
- Rūpējas par papildu līdzekļu piesaisti LZA

LZA prezidenta padomnieks **Jānis KRISTAPSONS**

- Pārzina LZA pilnsapulču sagatavošanu un to rezultātu izplatīšanu
- Pārzina LZA Gadagrāmatas sastādīšanu un izdošanu LZA tām paredzēto līdzekļu ietvaros
- Piedalās Senāta un Prezidija sēdēs ar padomdevēja balsstiesībām
- Ir Baltijas valstu zinātņu akadēmiju pastāvīgā sekretariāta loceklis
- Pārzina informācijas sagatavošanu un izplatīšanu par LZA un Latvijas zinātņi internetā
- Koordinē LZA zinātniskā sekretariāta darbu

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VALDE

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Valdes priekšsēdētājs **Raimonds VALTERS**, akadēmijas ģenerālsekretārs,
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Valdes priekšsēdētāja vietnieks **Uldis VIESTURS**, akadēmijas
ģenerālsekretāra vietnieks
Tel.: 7034884, 7553063, 9284923. Fakss: 7034885, 7550635. E pasts: lumbi@lanet.lv

Valdes locekļi

Jānis BĒRZIŅŠ, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētāja
vietnieks
Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Juris JANSONS, Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7223633, 7551145. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv, jansons@pmi.lv

Tālav JUNDZIS, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153, 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UZRAUDZĪBAS PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Padomes priekšsēdētājs **Pēteris ZVIDRIŅŠ**
Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv

Padomes locekļi

Elmārs BLŪMS
Tel.: 7944664. Fakss: 7901214. E pasts: eblums@latnet.lv

Arnīs KALNIŅŠ
Tel.: 7261414. E pasts: arnisk@teliamtc.lv

Rihards KONDRATOVIČS

Tel.: 9103858. Tel./fakss: 7913127. E pasts: Rihards.Kondratovics@lu.lv

Ēvalds MUGURĒVIČS

Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Rolands RIKARDS

Tel.: 7089124. Fakss: 7820094. E pasts: rikards@latnet.lv

Andris STRAKOVŠ

Tel.: 7089221. Fakss: 7615765. E pasts: strakovs@latnet.lv

BIBLIOTĒKU PADOMES VALDE

Rūpniecības ielā 10, Rīga, LV 1235

Tel.: 7106206. Fakss: (371)7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

Priekšsēdētājs **Ivars KALVIŅŠ**

Tel.: 7551822, 7553233. Fakss: 7550338, 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv

Priekšsēdētāja vietnieks **Vitauts TAMUŽS**

Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv

Zinātniskā sekretāre **Iīga ŠVEICE**

Tel.: 7106206. Fakss: 7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

Valdes locekļi

Andris CAUNE

Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Venta KOCERE

Tel.: 7106216. Fakss: 7106202. E pasts: vkocere@lib.acadlib.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7229830. Fakss: 7821153. E pasts: avestis@lza.lv; proceed@lza.lv

<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Atbildīgais redaktors **Arno JUNDZE**

Redakcijas padomes priekšsēdētājs **Tālavš JUNDZIS**

Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153. E pasts: bspeceva@lza.lv

Redakcijas padomes priekšsēdētāja vietnieks **Īzaks RAŠĀLS**

Tel.: 7945435. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

“A” daļa (humanitārās un sociālās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs **Saulvedis CIMERMANIS**

Tel.: 7565265. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Redaktore **Anastasija BRICE**

“B” daļa (dabaszinātnes, eksaktās, tehniskās un lietišķās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs **Īzaks RAŠALS**

Tel.: 7945435. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

Redaktore **Antra LEGZDIŅA**

AKADĒMIJAS PERSONĀLS

Sekretariāts

Prezidenta sekretāre **Dace GOVINČUKA**

Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Senāta priekšsēdētāja palīdzē **Dzintra CĒBERE**

Tel.: 7225764. Fakss: 7821153. E pasts: tatjana@lza.lv

Personāldaļas vad. p. i. **Ināra AUGULE**

Tel.: 7225764. Fakss: 7821153. E pasts: inara@lza.lv

Zinātniskais sekretariāts

Prezidenta padomnieks LZA kor.loc. **Jānis KRISTAPSONS**

Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv

Senāta zinātniskā sekretāre *Dr.chem.* **Alma EDŽIŅA**

Tel.: 7223931. Fakss: 7821153. E pasts: alma@lza.lv

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.sc.ing. **Sofja NEGREJEVA**

Tel.: 7223633. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.chem. **Baiba ĀDAMSONE**

Tel.: 7220725. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.hist. **Ilga TĀLBERGA**

Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv

Starptautiskie sakari

Prezidenta padomniece **Anita DRAVENIECE**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Galvenā speciāliste **Inese SKRĪVELE**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Lietu pārvalde

Lietu pārvaldnieks **Vitālijs KOZLOVSKIS**

Tel.: 7222817. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Augstceltnes direkcijas vadītājs **Valdemārs SUVEIZDIS**

Tel.: 7226539. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Skaitļošanas centra vadītājs *Dr.sc.comp.* **Elmārs LANGE**

Tel.: 7225241. Fakss: 7821153. E pasts: skc@lza.lv

Galvenā grāmatvede **Ludmila HELMANE**

Tel.: 7228508. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Arhīva vadītāja **Rūta SKUDRA**

Tel.: 7225793. Fakss: 7821153.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LOCEKĻI

ĪSTENIE LOCEKĻI

Andersons Bruno (materiālzinātnes), dz. 22.07.1951., ievēlēts 25.11.2004. (Kor.loc.: 29.11.2001.—25.11.2004.). ĶBMZN. *Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7552554. Fakss: 7550635. E pasts: brunoan@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/andersonsb.htm>

Andrejevs Georgs (medicīna), dz. 30.10.1932., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *European Parliament, rue Wiertz ASP 08G316, Brussels 1040, Belgium. Tel.: 0032-22847548. Fakss: 0032-22849548. E pasts: gandrejevs@europarl.eu.int*

Auziņš Mārcis (fizika), dz.11.01.1956., ievēlēts 27.11.1998. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel. 7033750. Fakss 7033751. E pasts: marcis.auzins@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/auzinsm.htm>

Bārdziņš Jānis (informātika), dz. 23.01.1937., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7224363. Fakss: 7820153. E pasts: janis.barzdins@mii.lu.lv*
http://www.latnet.lv/lu/mii/mii_staff/jbarzdin.html

Beķers Mārtiņš (biotehnoloģija), dz. 31.08.1928., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 06.07.1973.—16.03.1978.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— LZA Lielā medaļa (2000). ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034892. Fakss: 7034885. E pasts: mbek@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/bekersm.htm>

Bērziņš Jānis (vēsture), dz. 29.04.1941., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/berzinsj.htm>

Bērziņš Jānis Guntis (fizika), dz. 19.01.1936., ievēlēts 25.11.2004.(Kor.loc.: 26.11.1999.-25.11.2004). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945840. Fakss: 7901211. E pasts: jberzins@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/berzinsja.htm>

Bērziņš Valdis (vēsture), dz.18.06.1935., ievēlēts 27. 11. 1998. (Kor.loc.: 09.01. 1992.—27.11. 1998.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/berzinsv.htm>

Bilinskis Ivars (informātika), dz. 23.10.1934., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.12.1990.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— FTZN. *LU Elektronikas un datorzinātņu institūts, Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006. Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv; bivars@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/bilinski.htm>

- Blinkena Aina** (valodniecība), dz. 05.09.1929., ievēlta 09.01.1992. (Kor.loc.: 16.03.1978.—09.01.1992.). HSN. *Braslas ielā 61–1, Rīga, LV 1035. Tel.: 7574288.*
<http://www.lza.lv/scientists/blinkena.htm>
- Blūms Elmārs** (fizika), dz. 05.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.05.2004.— LZA Lielā medaļa (2005). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944664. Fakss: 7901214. E pasts: eblums@sal.lv; eblums@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/blumse.htm>
- Bļugers Anatolijs** (medicīna), dz. 08.07.1926., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 17.06.1971.—16.03.1978.). ĶBMZN. *Bikur Holim slimnīca, Maskavas ielā 122/128, Rīga, LV 1003. Tel.: 7144529. Fakss: 7144564. E pasts: maira@latnet.lv*
- Bojārs Juris** (tiesību zinātnes), dz. 12.02.1938., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—24.11.1992.). HSN. *LU Ekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko attiecību institūts, Mārstaļu ielā 28/30, Rīga, LV 1892. Tel./fakss: 7225866. E pasts: j.bojars@lanet.lv*
- Buiķis Andris** (matemātika), dz. 15.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— FTZN. *LZA un LU Matemātikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: buikis@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/buikis.htm>
- Caune Andris** (arheoloģija), dz. 27.06.1937., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 25.11.1994.—10.11.1995.). LZA Lielā medaļa (2001). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/caunea.htm>
- Cēbers Andrejs** (fizika), dz. 15.12.1947., ievēlēts 26.11.1993. (Kor.loc.: 24.11.1992.—26.11.1993.). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945830, 7522213, mob. tel. 9195961. Fakss: 7901214. E pasts: aceb@sal.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/cebers.htm>
- Cimdiņš Pēteris** (ekoloģija), dz. 21.08.1944., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Vidzemes augstskola, Cēsu ielā 4, Valmiera, LV 4200. Tel.: 9437830, 4207230. Fakss: 4207229. E pasts: peteris@va.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/cimdins.htm>
- Cīmermanis Saulvedis** (etnogrāfija), dz. 03.07.1929., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225889, 7565265. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
- Čipēns Gunārs** (ķīmija), dz. 08.11.1933., ievēlēts 17.06.1982. (Kor.loc.: 30.12.1975.—17.06.1982.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7546348. Fakss: 7550338. E pasts: chipens@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/chipens.htm>

Drīzulis Aleksandrs (vēsture), dz. 29.06.1920., ievēlēts 28.02.1963. (Kor.loc.: 13.06.1960.—28.02.1963.). HSNZ. *Stabu ielā 15–92, Rīga, LV 1010. Tel.: 7279268.*

Duburs Gunārs (ķīmija), dz.12.06.1934., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551232. Fakss: 7550338. E pasts: gduburs@osi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/dubursg.htm

Ekmanis Juris (fizika), dz. 02.12.1941., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA prezidents: 01.05.2004.— LZA *Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7223644, 7551373, mob. tel. 9233023. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv, lza@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ekmanis.htm

Ērenpreisa Jekaterina (bioloģija), dz. 13.02.1945., ievēlēta 20.11.2003. (Kor.loc.: 26.11.1999.—20.11.2003.). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808220. Fakss: 7442407. E pasts: katrina@biomed.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/erenpr.htm

Feldmanis Inesis (vēsture), dz. 01.08. 1949., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 29.11.2001.—20.11.2003.). HSNZ. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv.32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7283734. Fakss: 7820113. E pasts: feldman@lanet.lv*
http://www.lza.lv/sientists/feldmanisi.htm

Freimanis Jānis (ķīmija), dz. 06.04.1935., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 6554412. Fakss: 7550338. E pasts: freimanis@osi.lv; janis.freimanis@riga.lv*
http://www.lza.lv/scientists/freimanisj.htm

Freivalds Rūsiņš Mārtiņš (matemātika), dz. 10.11.1942., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA Lielā medaļa (2003). FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7226997. Fakss: 7820153. E pasts: rusins.freivalds@mii.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/freivalds.htm

Gailītis Agris (fizika), dz. 18.11.1935., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945821. Fakss: 7901214. E pasts: gailitis@sal.lv*
http://www.lza.lv/scientists/gailitisa.htm

Grabis Jānis (materiālzinātnes), dz. 18.08.1943., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 23.11.2000.—20.11.2003.). ĶBMZN. *RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, Miera ielā 34, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944711. Fakss: 7800799. E pasts: grabis@nki.lv*
http://www.lza.lv/scientists/grabisj.htm

Grēns Elmārs (bioloģija), dz. 09.10.1935., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— LZA Lielā medaļa (1995). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808003, 7808201. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/grens.htm

Grundspenķis Jānis (informātika), dz. 19.06.1942., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 27.11.1998.—20.11.2003.). FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089506, 7089581. Fakss: 7089584. E pasts: jgrun@itl.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/grundspenkis.htm>

Hausmanis Viktors (literatūrzinātne), dz. 06.12.1931., ievēlēts 06.04.1989. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.04.1989.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— HSN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227849. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/hausmanis.htm>

Ivbulis Viktors (literatūrzinātne), dz. 31.05.1933., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 21.11.1997.—26.11.1999.). HSN. *Ieriķu ielā 66–206, Rīga, LV 1084. Tel.: 7561156. E pasts: ivbulis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ivbulis.htm>

Jakubaitis Eduards (informātika), dz. 26.03.1924., ievēlēts 28.02.1963. (Kor.loc.: 13.06.1960.—28.02.1963.). FTZN. *Eksporta ielā 2a–32, Rīga, LV 1010. Tel.: 7320650. E pasts: yakubait@lib.acadlib.lv*

Jansons Juris (mehānika), dz. 16.09.1939., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 26.11.1999.—29.11.2001.). LZA viceprezidents: 01.05.2004.— LZA FTZN priekšsēdētājs: 01.05.04 — *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv, fizteh@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/jansonsj.htm>

Jemeljanovs Aleksandrs (lauksaimniecības zinātnes), dz. 05.02.1938., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 09.01.1992.—26.11.1999.). ĶBMZN. *LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskais institūts “Sīgra”, Institūta ielā 1, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7976654. Fakss: 7976655. E pasts: sigra@lis.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/jemeljanovs.htm>

Jundzis Tālavš (politoloģija), dz. 04.10.1951., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA viceprezidents: 01.05.2004.— LZA HSN priekšsēdētājs: 22.03.2004.— *LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225889. Tel./fakss: 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/jundzist.htm>

Kalnberzs Viktors (medicīna), dz. 02.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Valsts Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca, Dunties ielā 12/22, Rīga, LV 1005. Tel./fakss: 7391903.*

Kalniņš Arnis (ekonomika), dz. 24.01.1935., ievēlēts 10.02.1987. (Kor.loc.: 16.03.1978.—10.02.1987.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.05.2004. — HSN. *Ūnijas ielā 31–7, Rīga, LV 1039. Tel.: 7568319. E pasts: arnisk@e-teliatmc.lv*

Kalniņš Mārtiņš (ķīmija), dz. 25.02.1939., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089218. Fakss: 7615765. E pasts: martinsk@parks.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalninsm.htm>

- Kalviņš Ivars** (ķīmija), dz. 02.06.1947., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551822, 7553233. Fakss: 7550338, 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalvinsi.htm>
- Kampars Valdis** (ķīmija), dz. 05.10.1944., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc. 25.11.1994.—21.11.1997.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089224, 7089249. Fakss: 7615765. E pasts: kampars@ktf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kamparsv.htm>
- Kārklīņš Romāns** (biotehnoloģija), dz. 22.02.1928., ievēlēts 17.06.1982. (Kor.loc.: 16.03.1978.—17.06.1982.). ĶBMZN. *Hospitāļu ielā 27–18, Rīga, LV 1013. Tel.: 9234876. Fakss: 7374401. E pasts: kristapsk@telegrupa.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karklinsr.htm>
- Kluša Vija** (medicīna), dz. 05.09.1940., ievēlēta 24.11.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—24.11.1992.). LZA Senāta locekle: 01.05.2004.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 9276263. Tel./fakss: 7366306. E pasts: vijaklus@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/klusav.htm>
- Ķlaviņš Māris** (videszinātnes), dz. 12.03.1956., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 21.11.1997.—26.11.1999.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: mklavins@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/klavinsm.htm>
- Knēts Ivars** (mehānika), dz. 17.09.1938., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/knetsi.htm>
- Kondratovičs Rihards** (bioloģija), dz. 12.05.1932., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.05.2004.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 9103858. Tel./fakss: 7913127. E pasts: rodod@lanet.lv; Rihards.Kondratovics@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kondratr.htm>
- Krašīņš Jānis** (arhitektūra), dz. 23.06.1943., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). LZA Lielā medaļa (1998). HSNZ. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 16–412, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089115, 7089256. Fakss: 7089130. E pasts: krastins@bf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/krastinsj.htm>
- Krašīņš Oļģerts** (ekonomika), dz. 27.08.1931., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 24.11.1992.—10.11.1995.). HSNZ. *Latvijas Statistikas institūts, K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011. Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/krastinso.htm>
- Krūmiņš Andris** (fizika), dz.31.03.1943., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 26.11.1999.—29.11.2001.) LZA Senāta loceklis: 01.05.2004. — FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7261414. Fakss: 7132778. E pasts: krumins@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kruminsa.htm>

Kukaine Rita (bioloģija), dz. 09.11.1922., ievēlēta 17.06.1971. (Kor.loc.: 26.12.1968.—17.06.1971.). ĶBMZN. *LU A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 9611692. E pasts: kukaine22@inbox.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kukaine.htm>

Kūle Maija (filozofija), dz. 21.04.1951., ievēlēta 22.11.1996. (Kor.loc.: 24.11.1992.—22.11.1996.). LZA Senāta locekle: 01.05.2004.— HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kulem.htm>

Kursīte-Pakule Janīna (literatūrzinātne), dz. 08.03.1952., ievēlēta 21.11.1997. (Kor.loc.: 25.11.1994.—21.11.1997.). HSN. *LU Filoloģijas fakultāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034841. Fakss: 7226601. E pasts: kursite@lanet.lv; filfak@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kursite.htm>

Lācis Ivars (fizika), dz. 11.02.1949., ievēlēts 23.11.2000. LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034301. Fakss: 7034302. E pasts: ilacis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lacisi.htm>

Lavendelis Egons (mehānika), dz. 20.12.1934., ievēlēts 06.04.1989. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.04.1989.). LZA Lielā medaļa (1994). FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 9255019. E pasts: lavendel@parks.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lavendelis.htm>

Lielausis Oļģerts (fizika), dz. 02.09.1930., ievēlēts 24.11.1992. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944667. Fakss: 7901214. E pasts: mbroka@sal.lv, fizinst@sal.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lielausis.htm>

Lielpēters Jānis (fizika), dz. 17.06.1931., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 06.07.1973.—12.02.1987.). Akadēmijas prezidents: 23.11.1989.—28.02.1994. FTZN. *Rotas ielā 16, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7974473. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv*

Liepiņš Edvards (ķīmija), dz. 01.07.1944., ievēlēts 27.11.1998. (Kor.loc.: 10.11.1995.—27.11.1998.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7555985. Fakss: 7550338. E pasts: edv@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/liepinse.htm>

Lukevics Edmunds (ķīmija), dz. 14.12.1936., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). LZA Lielā medaļa (1996). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553355. Fakss: 7550338. E pasts: ign@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Lukevics.htm>

Markus Dace (valodniecība), dz. 13.11.1950., ievēlēta 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta locekle: 01.05.2004.— HSN. *Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola, Imantas 7. līnijā 1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7808010. Fakss: 7808034. E pasts: rpiva@rpiva.lv; markus@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/markusd.htm>

Matiss Imants (mehānika), dz. 29.04.1935., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). FTZN. *LZA Sertifikācijas centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel./fakss: 7212807. E pasts: certcn@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/matiss.htm

Millers Tālis (ķīmija), dz. 04.01.1929., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.05.2004.— LZA Fonda pr-jis: 01.05.2004.— LZA prezidents: 01.03.1994.—28.02.1998. LZA Lielā medaļa (2002). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, Miera ielā 34, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944711, 7228784. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: millers@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/millerst.htm

Mugurēvičs Ēvalds (arheoloģija), dz. 06.04.1931., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.04.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.05.2004.— HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/mugurevics.htm

Muižnieks Indriķis (bioloģija), dz. 09.07.1953., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). ĶBMZN. *Latvijas universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034866, 7034401. Fakss: 7034862, 7034302. E pasts: Indrikis.Muiznieks@lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/muizniek.htm

Ose Ieva (arheoloģija), dz. 08.06.1961., ievēlēta 25.11.2004. (Kor.loc.: 27.11.1998.—25.11.2004.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/osei.htm

Priedkalns Jānis (medicīna), dz.28.03.1934., ievēlēts 27.11.1998. (Ārz.loc.: 25.11.1994.—27.11.1998.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, A.k. 52, Rīga, LV 1010. Tel.: 6496128. Fakss: 7174758. E pasts: jpuika@chariot.net.au*
http://www.lza.lv/scientists/priedkalns.htm

Pumpēns Pauls (bioloģija), dz. 21.10.1947., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808214. Fakss: 7442407. E pasts: paul@biomed.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/pumpens.htm

Rašals Īzaks (bioloģija), dz. 29.06.1947., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 22.11.1996.—29.11.2001.). ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945435, 9516935. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rashali.htm

Rikards Rolands (mehānika), dz. 15.12.1942., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.05.2004.— FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 16, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089124. Fakss: 7820094. E pasts: rikards@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rikardsr.htm

- Rivža Baiba** (ekonomika), dz. 01.12.1949., ievēlēta 26.11.1999. (Kor.loc.: 10.11.1995.—26.11.1999.). LZA Senāta locekle: 01.05.2004.— LMZN priekšsēdētāja p. i. HSZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3000. Tel.: 30 23739, 7223392. Fakss: 30 27238. E pasts: rivza@cs.llu.lv; aip@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rivzab.htm>
- Rocēns Kārlis** (mehānika), dz. 03.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 10.11.1995.—21.11.1997.). FTZN. *LU Būvniecības un rekonstrukcijas institūts, Āzenes ielā 16, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089284, 7089184. Fakss: 7089121. E pasts: rocensk@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rocensk.htm>
- Ronis Indulis** (vēsture), dz. 25.03.1943., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). HSZN. "Krauļos", *p/n Īvande, Kuldīgas raj., LV 3313. Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv*
- Rozentāls Rafails** (medicīna), dz. 27.09.1937., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 21.11.1997.—23.11.2000.). ĶBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7614210, 7613474. Fakss: 7212515. E pasts: Rafail_Rozental@transplantation.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rosentalr.htm>
- Rudzīte Vera** (medicīna), dz. 08.12.1929., ievēlēta 25.11.1994. (Kor.loc.: 26.11.1993.—25.11.1994.). ĶBMZN. *Latvijas Kardioloģijas institūts, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069538, 7619500. Fakss: 7614641.*
<http://www.lza.lv/scientists/rudzitev.htm>
- Samsons Vilis** (vēsture, filozofija), dz. 03.12.1920., ievēlēts 26.12.1968. (Kor.loc.: 26.03.1951.—26.12.1968.). HSZN. *Baznīcas ielā 41/43–31, Rīga, LV 1010. Tel.: 7277258.*
- Sedmalis Uldis** (ķīmija), dz. 22.05.1933., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089266, 7405519. Fakss: 7615765. E pasts: gsedmale@ktf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/sedmalis.htm>
- Siliņš Andrejs** (fizika), dz. 12.10.1940., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.01.1992.). LZA viceprezidents: 01.05.2004.— FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7211405. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: silins@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/silinsa.htm>
- Skuja Linards** (fizika), dz. 08.02.1952., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 22.11.1996.—20.11.2003.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7260756. Fakss: 7132778. E pasts: skuja@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/skujal.htm>
- Skujiņa Valentīna** (valodniecība), dz. 02.10.1937., ievēlēta 21.11.1997. (Kor.loc.: 25.11.1994.—21.11.1997.). LZA Senāta locekle: 01.05.2004.— HSZN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227696. Tel.: 7229636. E pasts: vaska@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/skujina.htm>

Špārītis Ojārs (mākslas zinātnes), dz. 28.11. 1955., ievēlēts 25.11.2004. (Kor.loc.: 26.11.1999.—25.11.2004.). HSZN. *Melngalvju nams, Rātslaukumā 7, Rīga, LV 1050. Tel.: 7044300. Fakss: 7044312. E pasts: melngalv@rcc.lv*
http://www.lza.lv/scientists/sparitis.htm

Stradiņš Jānis (ķīmija), dz. 10.12.1933., ievēlēts 06.07.1973. (Kor.loc.: 26.12.1968.—06.07.1973.). LZA Senāta pr-jrs: 01.05.2004. — LZA prezidents: 01.03.1998.—30.04.2004. LZA Lielā medaļa (1993). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153, 7228784. E pasts: stradins@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/stradinsj.htm

Strakovs Andris (ķīmija), dz. 27.06.1934., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 24.11.1992.—10.11.1995.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.05.2004.— ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089221. Fakss: 7615765. E pasts: strakovs@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/strakovsa.htm

Šteinbergs Valentīns (filozofija), dz. 04.04.1918., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 28.02.1963.—16.03.1978.). HSZN. A. *Biežiņa ielā 7–96, Rīga, LV 1029. Tel.: 7407293.*

Švarcs Kurts (fizika), dz. 27.04.1930., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 17.06.1971.—06.12.1990.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts. Pašreizējā adrese: Gesellschaft für Schwerionenforschung (GSI) Darmstadt Materialforschung, Planckstr. 1, D-64291 Darmstadt, Deutschland. Tel.: (06159) 712169. E pasts: k.schwartz@gsi.de*

Tāle Ivars (fizika), dz. 23.01.1936., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 26.11.1993.—22.11.1996.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7260639. Fakss: 7132778. E pasts: iatale@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tale/i_talere.htm

Tamužs Vitauts (mehānika), dz. 02.12.1935., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 17.06.1982.—09.01.1992.). FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tamuzsv.htm

Teters Gundaris (mehānika), dz. 21.08.1928., ievēlēts 24.11.1992. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543307. Fakss: 7820467. E pasts: teters@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tetersg.htm

Tiliks Juris (ķīmija), dz. 05.02.1937., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 10.11.1995.—22.11.1996.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 9127873, 7034884. Fakss: 7034884. E pasts: radchem@polaron.kfi.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tiliks.htm

Torgāns Kalvis (tiesību zinātnes), dz. 31.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). HSZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034527. Fakss: 7034528. E pasts: Kalvis.Torgans@lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/torgans.htm

- Valters Raimonds** (ķīmija), dz. 27.05.1938., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA ģenerālsekretārs: 01.05.2004.— LZA ĶBMZN priekšsēdētājs: 01.05.2004.— *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/valtersr.htm>
- Vanags Edvins** (ekonomika), dz. 12.07. 1938., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 26.11.1993.—26.11.1999.). HSN. *Latvijas Statistikas institūts, K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011. Tel./ fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vanagse.htm>
- Vāvere Vera** (literātūrzinātne), dz. 31.12.1929., ievēlēta 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). HSN. *Praulienas ielā 14–48, Rīga, LV 1021. Tel.: 7246908. Fakss: 7229017. E pasts: lifom@lza.lv*
- Vedernikovs Nikolajs** (ķīmija), dz. 08.02.1937., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553760. Fakss: 7550635. E pasts: ved@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vedern.htm>
- Viesturs Uldis** (biotehnoloģija), dz. 14.06.1936., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1010. Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7034884, 7553063, 9284923. Fakss: 7034885, 7550635, 7821153. E pasts:koks@edi.lv, lumbi@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/viestursu.htm>
- Viksna Arnis** (medicīna), dz. 25.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 10.11.1995.—29.11.2001.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034568. Fakss: 7366306. E pasts: Arnis.Viksna@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/viksnaa.htm>
- Viķe-Freiberga Vaira** (psiholoģija, folkloristika), dz. 01. 12. 1937., ievēlēta 05.07.1999. (Ārzemju loc.: 05.07. 1990.—05.07. 1999.). LZA Lielā medaļa (1997). HSN. *Latvijas Valsts prezidente. Pils laukumā 3, Rīga, LV 1900. Tel.: 7092101. Fakss: 7092156. E pasts: chancery@president.lv*
<http://www.president.lv>
- Volkolākovs Jānis** (medicīna), dz. 28.04.1931., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel.: 7615024, 7605546.*
<http://www.lza.lv/scientists/volkolak.htm>
- Zaķis Juris** (fizika), dz. 04.11.1936., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 17.06.1982.—06.12.1990.). FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel./fakss: 7280807. E pasts: jzakis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zakisj.htm>
- Zvidriņš Pēteris** (ekonomika), dz. 31.05.1943., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). LZA Uzraudzības padomes pr-jrs: 01.05.2004. — HSN. *Latvijas Universitāte, Aspazijas bulv. 5, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zvidrins.htm>

GODA LOCEKĻI

Apsītis Vaidelotis (arhitektūra), dz.12.11.1921., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *A/k 81, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551088.*

Latvija

Asaris Gunārs (arhitektūra), dz. 23.06. 1934., ievēlēts 29. 11. 2001. HSN. *Rīgas pilsētas domes Pilsētas attīstības departaments, Amatu ielā 4, Rīga, LV 1050. Tel.: 7012880; 6557533. Fakss: 7012922.*

Latvija

Azarova-Vāciete Ludmila (literatūra), dz.11.04.1935., ievēlēta 27.11.1998. HSN. *Esplanādes ielā 6–90, Rīga, LV 1016. Tel.: 7433173.*

Latvija

Baumane Biruta (māksla), dz. 06.06.1922., ievēlēta 25.11.1994. HSN. *Dārza ielā 15a–1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7459444.*

Latvija

Baušķenieks Auseklis (māksla), dz. 25.08.1910., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Jaunsaules ielā 7a–39, Rīga, LV 1083. Tel.: 7453330.*

Latvija

Bels Alberts (literatūra), dz. 06.10. 1938., ievēlēts 26. 11. 1999. HSN. *Mārupes ielā 21–65, Rīga, LV 1002. Tel.: 7614105.*

Latvija

Belševica (Elsberga) Vizma (literatūra), dz. 30.05.1931., ievēlēta 06.12.1990. HSN. *K.Valdemāra ielā 145/1–8, Rīga, LV 1013. Tel.: 7361239.*

Latvija

Bērziņš Uldis (literatūra), dz. 17.05.1944., ievēlēts 24.11.1993. HSN. *Maskavas ielā 54–9, Rīga, LV 1003. Tel.: 7210428. E pasts: uldisber@lanet.lv*

Latvija

Blumbergs Ilmārs (māksla), dz. 06.09.1943., ievēlēts 23.11.2000. HSN. *Ieriķu ielā 66–241, Rīga, LV 1059. Tel.: 7562576. E pasts: seniors@parks.lv*

Latvija

Daniļāns Igors (ģeoloģija), dz. 29.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. KĶBMZN. *Trikātas ielā 2, Jūrmala, LV 2070. Tel.: 7754419.*

Latvija

Denisova Raisa (antropoloģija), dz.30.08.1930., ievēlēta 27.11.1998. HSN. *Āgenskalna ielā 29–50, Rīga, LV 1046. Tel.: 7451842. Fakss: 7821153. E pasts: lvi@lza.lv*

Latvija

Dobrovenskis Roalds (literatūra), dz. 02.09.1936., ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Dīķu ielā 19–1, Rīga, LV 1004. Tel.: 7622609.*

Latvija

Dūmiņš Jānis (māksla), dz. 30.03.1922., ievēlēts 21.11.1997. HSN. *Tērbatas ielā 4-31, Rīga, LV 1050. Tel.: 7217754.*
Latvija

Dzene Lilija (mākslas zinātnes), dz. 25.07.1929., ievēlēta 25.11.1994. HSN. *Vesetas ielā 8-23, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339403.*
Latvija

Eglītis Andrejs (literatūra), dz. 21.10.1912., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Tērbatas ielā 46-17, Rīga, LV 1011. Tel.: 7312601.*
Latvija

Einfelde Maija (māksla), dz. 02.01. 1939., ievēlēta 29. 11. 2001. HSN. *Hospitāļu ielā 1-48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7361488.*
Latvija

Ezerietis Ēvalds (medicīna), dz. 26.12.1913., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Bauskas ielā 6-12, Rīga, LV 1004. Tel.: 7617235.*
Latvija

Gerts Oskars (žurnālistika), dz. 28.12.1940., ievēlēts 21.11.1997. HSN. *Laikraksts "Latvijas Vēstnesis", Bruņinieku ielā 36-2, Rīga, LV 1011. Tel.: 7298833. Fakss: 7506466. E pasts: redakcija@vestnesis.lv*
Latvija

Guļāns Pēteris (ekonomika), dz. 08.09.1920., ievēlēts 20.11.2003.. (Kor. loc.: 26.12.1968.—20.11.2003.). HSN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222830, 7225715. Fakss: 7820608. E pasts: economics@economics.lv*
Latvija

Jākobsons Valdis (ekonomika), dz. 04.06.1938., ievēlēts 22.11.1996. HSN. *A/s "Grindeks", Krustpils ielā 53, Rīga, LV 1057. Tel.: 7083205. Fakss: 7083505. E pasts: vjakobsons@grindeks.lv*
Latvija

Jurkāne Anna (vēsture), dz. 30.06.1944., ievēlēta 28.11.2002. HSN. *Sigulda, Pūču ielā 4-1, Rīgas rajons, LV 2150. Tel.: 7971797. Fakss: 7973628. E pasts: turaida.muzejs@apollo.lv*
Latvija

Kalniņš Imants (māksla), dz. 26.05.1941., ievēlēts 22.11.1996. HSN. *LR Saeima, Jēkaba ielā 16, Rīga, LV 1811. Tel./fakss: 7087268. E pasts: imants.kalnins@saeima.lv*
Latvija

Karma Tenu (valodniecība), dz. 01.05.1924., ievēlēts 10.11.1995. HSN. *Kalnciema ielā 57-27, a/k 17, Rīga, LV 1046. Tel.: 7628828.*
Latvija

Keggi Kristaps Juris (medicīna), dz. 09.08.1934., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Orthopaedic Surgery, PC, 1201 West Main St., Waterbury, CT 06708. Tel.: (1-203)7531980, (1-203)7573855. Fakss: (1-203)7575301, (1-203)5968073. E pasts: keggi@snet.net*
<http://www.keggiorthofoundation.org/KeggiKJ.html>
USA

Kokars Imants (māksla), dz. 16.08.1921., ievēlēts 26.11.1993. HSN. *Vesetas ielā 8–44, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339900. Latvija*

Krēmers Gidons (māksla), dz. 27.02.1946., ievēlēts 26. 11. 1999. HSN. *6 rue de Chevreuse, 75006 Paris. Fakss: 42798310. KREMERata Baltica, R. Vāgnera ielā 4. Rīga, LV 1050. Tel.: 7224055. Fakss: 7213072. E pasts: kremerata@tvnet.lv France*

Kronbergs Juris (literatūra), dz. 09.08.1946., ievēlēts 20.11.2003. HSN. *Stangholms Backen 14 S-127 40 Skarholmen Sweden. Tel.: (468) 7401308; (4673)5676229. E pasts: juris.kronbergs@chello.se Zviedrija*

Lancmanis Imants (mākslas vēsture), dz. 29.07.1941., ievēlēts 09.01.1992. HSN. LZA Lielā medaļa (2004). *Rundāles pils muzejs, Rundāles pag., Bauskas raj., LV 3921. Tel.: 39 62272. Fakss: 39 22274. E pasts: lancmanis.rpm@eila.lv Latvija*

Latvietis Jānis (lauksaimniecības zinātnes), dz. 15.02.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel./fakss: 30 05696. E pasts: lild@cs.ltu.lv http://www.lza.lv/scientists/latvietisj.htm Latvija*

Ločmelis Jāzeps (informātika), dz. 12.09.1928., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Grīvas ielā 11/22–51, Rīga, LV 1055. Tel.: 7054884. Fakss: 7240005. E pasts: Jazeps.Lochmelis@lattelekom.lv http://www.lza.lv/scientists/locmelisj.htm Latvija*

Muceniece Aina (medicīna), dz. 23.03.1924., ievēlēta 09.01.1992. ĶBMZN. *Bērzupe ielā 31a–25, Rīga, LV 1058. Tel.: 7621021. Latvija*

Osis Jānis (informātika), dz.06.04.1929., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1/4, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089523. Fakss: 7089590. E pasts: osis@cs.rtu.lv http://www.lza.lv/scientists/osisj.htm Latvija*

Osis Jānis Andris (māksla), dz. 04.10.1943. , ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: lma@latnet.lv Latvija*

Pauls Raimonds (māksla), dz. 12.01.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *LR Saeima, Jēkaba ielā 16, Rīga, LV 1811. Tel.: 7087222. Fakss: 7087289. E pasts: tautpart@saeima.lv Latvija*

Peters Jānis (literatūra), dz. 30.06.1939., ievēlēts 06.12.1990. HSN.

SIA "Vernisāžas centrs", Tērbatas ielā 2, Rīgā, LV 1050. Tel.: 7092400. Fakss: 7092415.

E pasts: info@vernissage.lv

Latvija

Radziņa Elza (māksla), dz. 10.02.1917., ievēlēta 21.11.1997. HSN. *Elku ielā 5–6, Rīga, LV 1012. Tel.: 7376220.*

Latvija

Ranka Indulis Ojārs (māksla), dz. 15.04.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSN. LZA Raiņa balva (1998). *Amulas ielā 9–I, Rīga, LV 1002. Tel.: 7602113.*

Latvija

Rubenis Juris (teoloģija), dz. 20.12.1961., ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Dikļu ielā 28–I, Rīga, LV 1002. Tel.: 7601564, 7603466. E pasts: j.rubenis@parks.lv*

Latvija

Skuja Nikolajs (medicīna), dz. 05.10.1913., ievēlēts 05.07.1990. KĀBMZN. *P.Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069407, 7069510. E pasts: Nikolajs.Skuja@parks.lv*

http://www.lza.lv/scientists/skujan.htm

Latvija

Skujenieks Knuts (literatūra), dz. 05.09.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Dārza ielā 5–I, Salaspils, LV 2121. Tel.: 7980189.*

Latvija

Skujiņš Zigmunds (literatūra), dz. 25.12.1926., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Vesetas ielā 8–37, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339428.*

Latvija

Skulme Džemma (māksla), dz. 20.09.1925., ievēlēta 24.11.1992. HSN. *Stokholmas ielā 11–I, Rīga, LV 1014. Tel.: 7519086.*

Latvija

Streičs Jānis (māksla), dz. 26.09.1936., ievēlēts 26.11.1999. HSN. *K. Valdemāra ielā 143/I–48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339569. E pasts: j.streics@inbox.lv*

Latvija

Strods Heinrihs (vēsture), dz. 20.04.1925., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fondā, Strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212715, 7454077. Fakss: 7229255. E pasts: omf@latnet.lv*

http://www.lza.lv/scientists/strodsh.htm

Latvija

Strupulis Jānis (māksla), dz. 28.01.1949., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Ausekļa ielā 3–52a, Rīga, LV 1010. Tel./fakss: 7320198.*

Latvija

Toporovs Vladimirs (valodniecība), dz. 05.07.1928., ievēlēts 05.07.1990. HSN. LZA Lielā medaļa (2002). *Ул. Самеда Вургуна 5–49, Москва 125315. Tel.: (095) 1553271.*

Россия

Vasks Pēteris (māksla), dz. 16.04.1946., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *Graudu ielā 41a-1, Rīga, LV 1058. Tel.: 7629960.*
Latvija

Vārpa Andris (māksla), dz. 19.02.1950., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Raiņa ielā 9c, Valmiera, LV 4201. Tel.: 9111420.*
Latvija

Zariņš Kārlis (māksla), dz. 06.07. 1930., ievēlēts 29.11.2001. HSZN. *Sējas ielā 21-1, Rīga, LV 1058. Tel.: 7622357.*
Latvija

Zālīte Māra (literatūra), dz.18.02.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Rakstnieku savienība, Kuršu ielā 24, Rīga, LV 1006.*
Latvija

Ziedonis Imants (literatūra), dz. 03.05.1933., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. LZA Raiņa balva (2001). *Zaļā ielā 4-31, Rīga, LV 1010. Tel.: 7323443.*
Latvija

ĀRZEMJU LOCEKĻI

- Adāls Andreass (Andreas Ådahl)** (politoloģija), dz.29.09.1938., ievēlēts 27.11.1998. HSNZ. *UD/Alger S-10335 Stockholm. Tel.: (213) 21 548333. E pasts: andreas.adahl@foreign.ministry.se Sweden*
- Angermanis Norberts (Norbert Angermann)** (vēsture), dz. 02.11.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSNZ. *Wacholderweg 7a, Buchholz / Nordheide, D-21244. Tel.: (49-41)814820. Deutschland*
- Balabkins Nikolajs** (ekonomika), dz. 17.07.1926., ievēlēts 27.06.1991. LZA Ārzemju locekļu nodaļas vadītājs: 01.03.1998.— HSNZ. *College of Business and Economics, 621 Taylor Str., Bethlehem, PA 18015-3117. Tel.: (1-610)7583420. Fakss: (1-610)7584677. E pasts: nib2@lehigh.edu USA*
- Benninghofens Frīdrihs (Friedrich Benninghoven)** (vēsture), dz. 09.03.1925., ievēlēts 26.11.1993. HSNZ. *Geheimes Staatsarchiv, Preußischer Kulturbesitz a. D., Schellendorffstr. 15, Berlin, D-14199. Fakss: (49-30)8247188. Deutschland*
- Birkerts Gunārs** (arhitektūra), dz. 17.01.1925., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (2000). HSNZ. *1830 E. TAH.QUAMENON, Bloomfield Hills, MI 48302. Tel.: (1-248)6265661. Fakss: (1-248)6265101. E pasts: gunarbirkerts@aol.com USA*
- Bojārs Nikodēms (Nicodemus E. Boyer)** (ķīmija), dz. 01.06.1925., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Delta Scientific Consultants, P.O. Box 312, Three Rivers, MI 49093-0312. Tel.: (1-616)2731646. E pasts: studeophile@cs.com USA*
- Bolšaitis Pēteris** (ķīmija), dz. 12.07.1937., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Lāčplēša ielā 29-26, Rīga, LV 1011. Tel.: 7283955. Fakss: 7281417. E pasts: irapeteris@aol.com Latvija*
- Bonda Dzintra** (valodniecība), dz. 01.09.1940., ievēlēta 29.11.2001. HSNZ. *18 Maplewood Drive, Athens, Ohio 45701. Tel.: (1-614)5934565, (1-614)5935019. E pasts: zbond@ohiou.edu USA*
- Brančs Maikls (Michael Branch)** (valodniecība), dz. 24.03.1940., ievēlēts 23.11.2000. HSNZ. *School of Slavonic and East European Studies. University College London Senate House, Malet Street London WC1E7HU. Tel.: (44-20)78628511. Fakss: (44-20)78628640. E pasts: MBr1504092@aol.com http://www.ssees.ac.uk UK*
- Branovers Hermanis (Herman Branover)** (fizika), dz. 13.12.1931., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. *The Center of MHD Studies, Ben-Gurion University of the Negev, P.O.B. 653, Beer-Sheva, 84105. Tel.: (972-08)6280451, (972-08)6461286. Fakss: (972-08)6280467. E pasts: bran@bgumail.bgu.ac.il http://www.bgu.ac.il/me/staff/branover/index.html Israel*

Brasārs Žils (Gilles Brassard) (informātika), dz. 20.04.1955., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Université de Montreal, C.P. 6128, succursale "A", Montreal (Quebec), H3C 3J7, Tel.: (1-514)3436807. Fakss: (1-514)3435834. E pasts: brassard@iro.umontreal.ca Canada*

Bunkše Edmunds (ģeogrāfija), dz. 29.07.1935., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Dept. of Geography, University of Delaware, Newark, DE 19716. Tel.: (1-302)8318266. Fakss: (1-302)8316654. E pasts: ebunkse@udel.edu http://www.udel.edu/geography/faculty/bunkse.html USA*

Čiegis Raimonds (matemātika), dz. 18.10.1958., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Sauletekio 11, LT-10223, Vilniaus. Tel.: (370) (5)2744828. Fakss: (370) (5)2744844. E pasts: rc@fm.vtu.lt http://www.vgtu.lt/fakultetai/fmf/mmk/normal.php?id=d2 Lietuva*

Daugulis Andrejs (biotehnoloģija), dz. 01.09.1951., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Dept. of Chemical Engineering, Queen's University, 98 College Street, Kingston, Ontario K7L 3N6. Tel.: (1-613)5332784. Fakss: (1-613)5336637. E pasts: daugulis@chee.queensu.ca http://www.chemeng.queensu.ca/People/PersonalWebs/ajd/ Canada*

Dini Pjetro Umberto (valodniecība), dz. 05.10.1960., ievēlēts 20.11.2003. HSNZ. *Dipartimento di Linguistica Universita di Pisa, Via S. Maria 36, I-56126 Pisa, Italy. Tel. (39-050)913701; (39-050)543593. Fakss: (39-050)913709. E pasts: pud@alephint.it Italia*

Draviņš Dainis (astronomija), dz. 10.09.1949., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. *LZA Lielā medaļa (1998). Lund Observatory, Box 43, SE-22100 Lund. Tel.: (46-46)2227297. Fakss: (46-46)2224614. E pasts: dainis@astro.lu.se http://www.astro.lu.se/~dainis/ Sweden*

Dreifelds Juris (politoloģija), dz. 17.04. 1942., ievēlēts 26. 11. 1999. HSNZ. *Department of Political Science, Brock University 500 Glenridge Ave TA 468, St. Catharines, Ontario, L2S 3A1. Tel.: (1-905)6885550, ext. 3476. Fakss: (1-905)9889388. E pasts: jdreifelds@brocku.ca Canada*

Dreimanis Aleksis (ģeoloģija), dz. 13.08.1914., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *287 Neville Dr., London ON N6G 1C2. Tel.: (1-519)6612111, (1-519)6726865. Fakss: (1-519)6613198. E pasts: mschell@uwo.ca http://www.uwo.ca/earth/Dreimanis.html Canada*

Dumbrājs Oļģerts (Dumbrajs Olgierd) (fizika), dz. 16.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Laboratory of Advanced Energy Systems, Department of Engineering Physics and Matematics, Helsinki University of Technology, Rakentajanaukio 2 C, FIN-02150, Espoo. Tel.: (358-9)4513207. Fakss: (358-9)4513195. E pasts: olgierd.dumbrajs@hut.fi http://www.hut.fi/Units/AES/staff/dumbrajs.htm Finland*

Dundurs Jānis (mehānika), dz. 13.09.1922., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. 9449 *Lawndale Ave, Evanston, IL 60203. Tel.: (1-847)6736340. E pasts: j-dundars@northwestern.edu*
USA

Egidijs Tills fon (Till von Egidy) (fizika), dz. 23.12.1933., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Physik-Department, Technische Universität München, D-8046 Garching. Tel: (089)32092573. E pasts: egidy@ph.tum.de.*
<http://www.e18.physik.tu-muenchen.de/staff/egidy.html>
Deutschland

Ekmanis Rolfs (literatūrzinātnie), dz.10.02.1929., ievēlēts 27.11.1998. HSNZ. *Dept. of Languages and Literatures, Arizona State University, Tempe, AZ 85287-0202. 50 Cedar Lane, Sedona, Arizona 86336-5011. Tel./fakss: (1-480)9282049247. E pasts: rolfs.ekmanis@asu.edu; rekmanis@sedona.net*
USA

Engelbrehts Jiri (Jūri Engelbrecht) (mehānika), dz. 01.08.1939., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6, 10130 Tallinn. Tel.: (372)6442129, (372)6204160. Fakss: (372)6451805. E pasts: je@ioc.ee*
<http://www.cs.ioc.ee/~kalda/jei.html>
Estonia

Evarestovs Roberts (fizika), dz. 23.07.1937., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Санкт-Петербургский государственный университет, Университетский пр. 26, Петродворец, Санкт-Петербурге 198504. Tel.: (7-812)4286755. Fakss: (7-812)4286939. E pasts: evarest@hm.csa.ru*
http://www.chem.spbu.ru/evarestov_e.html
Россия

Ezergailis Andrievs (vēsture), dz. 10.12.1930., ievēlēts 05.07.1990. HSNZ. *Dept. of History, Ithaca College, Ithaca, NY 14850. Tel.: (1-607)2743597. E pasts: ime2@cornell.edu, ezergail@ithaca.edu*
USA

Fennels Trevors (Trevor Fennell) (valodniecība), dz. 16.07.1940., ievēlēts 06.12.1990. HSNZ. *Flinders University of South Australia, GPO Box 2100, Adelaide, SA 5001. Tel.: (61-08)82012587. Fakss: (61-08)82012784. E pasts: Trevor.Fennell@flinders.edu.au*
<http://ehlt.flinders.edu.au/deptlang/staff/fennell.php>
Australia

Fjodorovs Sergejs (Sergey Fedoroff) (medicīna), dz. 20.02.1925., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *College of Medicine, University of Saskatchewan. 107 Wiggins Road. Saskatoon SK S7N5E5. Tel.: (1-306)9664080. Fakss: (1-306)9664298. E pasts: fedoroff@duke.usask.ca*
http://www.fis.utoronto.ca/hilscan/directory/sergey_fedoroff.htm;
<http://www.usask.ca/anatomy/people/fedoroff.shtml>
Canada

Grava Sigurds (arhitektūra), dz. 25.09.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSNZ. *Jāņa ielā 3-5, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225849. Columbia University, 401 W 118 st., app. 34. New York, NY 10027. Tel.: (1-212)2228847.*
USA

Hartmanis Juris (informātika), dz. 05.07.1928., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. LZA Lielā medaļa (2001). *Computer Science Department, Upson Hall, Cornell University, Ithaca, NY 14853. Tel.: (1-607)2559208. Fakss: (1-607)2554428. E pasts: jh@cs.cornell.edu*
http://www.cs.cornell.edu/annual_report/Hartmanis.htm;
http://www.nationmaster.com/encyclopedia/Juris-Hartmanis
USA

Hartmanis Māris (bioloģija), dz. 21.09.1953., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Gyros AB, Uppsala Science Park, Dag Hammarskjölds väg 54, SE-75183 Uppsala. Tel.: (46-18) 566330. Fakss: (46-18)566350. Mob. tel.: (46-18)705628617. E pasts: maris.hartmanis@gyros.com*
Sweden

Hollo Erki Johanness (tiesību zinātnes), dz. 28.11. 1940, ievēlēts 20.11. 2003. HSNZ. *Helsinki University/ Faculty of Law, Fabianinkatu 24a, Helsinki, P.O. Box 00014, University of Helsinki. Tel. (358-09)19123118. Fakss: (358-09)19123108.*
E pasts: hollo@mappi.Helsinki.fi
Finland

Ivanovs Vjačeslavs (Vyacheslav Ivanov) (kultūras vēsture), dz. 20.08.1929., ievēlēts 26.11.1993. HSNZ. *Dept. Slavic Languages and Literatures, University of California, 115 Kingsey Hall, Box 951502 Los Angeles, CA 90095-1502. Tel.: (1-213)8256397. Fakss: (1-213)2065263. E pasts: ivanov@ucla.edu*
USA

Jēgers Benjamiņš (literatūrzinātne), dz. 16.01.1915., ievēlēts 24.11.1992. HSNZ. *5007 Holbrook DR, Columbus, OH 43232-4637.*
USA

Juodka Benedikts (Benediktas Juodka) (ķīmija), dz. 13.01.1943., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. *Vilnius University, Universiteto 3, 2734 Vilnius. Tel.: (370-2)687010. Fakss: (370-2)687014. E pasts: rector@vu.lt*
Lietuva

Kalniņš Vitauts (bioloģija), dz. 12.01.1938., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Dept. of Anatomy and Cell Biology, Medical Sciences Building, University of Toronto, Toronto, Ontario M5S 1A8. Tel.: (1-416)9784096. Fakss: (1-416)9783954. E pasts: vitauts.kalnins@utoronto.ca*
http://biochemistry.utoronto.ca/kalnins/bch.html
Canada

Kirko Igors (fizika), dz. 16.04.1918., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc. 22.05.1958.—17.02.1966., īst.loc. 17.02.1966.—09.04.1992.) FTZN. *Институт физических проблем технологии “МАГНИТ”, Пермь 614039, ая 4596. Tel./fakss: (7-3422)459896. E pasts: permmhd@psu.ru*
Россия

Klasens Meinhard (Meinhard Classen) (medicīna), dz. 12.08.1936., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *2nd Medical Department and Outpatients Clinic, Technical University of Munich, Ismaninger Str. 22, D-81675 München. Tel.: (49-89)41402257. Fakss: (49-89)41406705. E pasts: meinhard.classen@lrz.tum.de*
http://www.omge.org/publications/archive/2002_2/pers/pers1.htm
http://www.gastro-pro.org/classen.html
Deutschland

Kļaviņš Jānis (medicīna), dz. 06.05.1921., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Albert Einstein College of Medicine, 5 Broadmoor Road, Scarsdale, NY 10583. Tel.: (1-914)4722116. Fakss: (1-914)4723839.*
USA

Kreišmanis Georgs Pauls (ķīmija), dz. 28.01.1946., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Dept. of Chemistry, University of Cincinnati. PO Box 210172. Cincinnati OH 45221-0172, USA. Latvijas Universitāte, Kr. Valdemāra ielā 48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7378735, 50 53917. Fakss: 7225039. E pasts: jpk@lanet.lv*
http://asweb.artsci.uc.edu/CollegeDepts/chemistry/fac_staff/faculty.cfm
USA

Krēsliņš Jānis (bibliogrāfija), dz.19.09.1924., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *3413 Giles Place, Bronx, New York 10463. Tel.: (1-718) 548 0755. E pasts: jkreslins@aol.com*
USA

Kuksis Arnis (ķīmija), dz. 03.12.1927., ievēlēts 22.11.1996. ĶBMZN. *Banting and Best Department of Medical Research, University of Toronto, Charles H. Best Institute. 112 College Street, Toronto, Ontario M5G 1L6. Tel.: (1-416)9782590. Fakss: (1-416)9788528. E pasts: arnis.kuksis@utoronto.ca*
http://www.utoronto.ca/bandb/kuksis.htm
Canada

Kundziņa Ruta (medicīna), dz. 30.07.1916., ievēlēta 27.06.1991. ĶBMZN. *71 Pratt Road, Squantum, MA 02171. Tel.: (1-617)3280611.*
USA

Ķeniņš Gundars (Kings) (ekonomika), dz. 19.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. HSN. *School of Business, Pacific Lutheran University, Tacoma, WA 98447. Tel.: (1-253)5310666, (1-253)5357302. Fakss: (1-253)5365137. E pasts: kingga@plu.edu*
USA

Leikola Anto (zinātnes vēsture), dz. 08.06.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Pölkönhövi 77350, Montola. Tel.: (358)15815619. Fakss: (358)15619290.*
http://www.helsinki.fi/hum/hist/opet/leikolae.html
Finland

Melngailis Ivars (fizika), dz. 13.11.1933., ievēlēts 27.06.1991. FTZN. *Lincoln Laboratory, Massachusetts Institute of Technology, 244 Wood Street, Lexington, MA 02173-0073. Tel.: (1-617)9817804. Fakss: (1-617)9815024. E pasts: melngailis@ll.mit.edu*
USA

Melngailis Jānis (fizika), dz. 04.02.1939., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. *Institute for Research in Electronics and Applied Physics, Energy Research Facility, Bldg. 223, University of Maryland, College Park, Maryland 20742-3511. Tel.: (301)4054916. Fakss: (301)3149437. E pasts: melng@umd.edu*
http://www.ireap.umd.edu/ireap/personnel/Melngailis/melngailis.htm
USA

Metuzāle-Kangere Baiba (valodniecība), dz. 30.03.1942., ievēlēta 24.11.1994. HSNZ.
Dept. of Baltic Studies, University of Stockholm, Stockholm, S-10691. Tel.: (46-8)1614385.
Fakss/telekss: (46-8)161188. E pasts: bka@balt.su.se
Sweden

Metuzāls Jānis (bioloģija), dz. 17.06.1921., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. *Faculty of Medicine, University of Ottawa, 451 Smyth Rd, Ottawa, Ontario K1H 8M5. Tel.: (1-613)7876571. Fakss: (1-613)5625442.*
Canada

Miezīte Solveiga (psiholoģija), dz. 14.05.1937., ievēlēta 26.11.1999. HSNZ. *34 Ellis Park Rd., Toronto, Ontario M6S2V3. Tel.: (1-416)7695784. Fakss: (1-416)9264749. E pasts: smiezitis@oise.utoronto.ca*
Canada

Moro Renē (René Moreau) (mehānika), dz. 27.10.1938., ievēlēts 22.11.1996. FTZN.
Institut National Polytechnique de Grenoble, ENSHM de Grenoble, B.P.95. F-38402, St.Martin d'Hères Cedex. Tel.: (33)476825206. Fakss: (33)476825249.
E pasts: rene.moreau@polycnrs-gre.fr; rene.moreau@hmg.inpg.fr
http://www.academie-sciences.fr/membres/M/Moreau_Rene.htm
France

Muižniece Lalita (literatūrzinātne), dz. 11.08.1935., ievēlēta 09.01.1992. HSNZ. 4469
Lake Forest Drive, Kalamazoo MI 49008. Tel.: (1-616)3454211. Fakss: (1-616) 3459872.
Stokholmas ielā 21–1, Rīga, LV 1014. Tel.: 7518174. E pasts: muizniece@wmich.edu
USA

Nepokupnijs Anatolijs (Anatolij Nepokupnij) (valodniecība), dz. 18.03.1932.,
ievēlēts 25.11.2004. HSNZ. *Prospekt Gluškova 36–169, Kijeva 187. Tel.: (38044)2661923.*
Ukraina

Nollendorfs Valters (literatūrzinātne), dz. 22.03.1931., ievēlēts 05.07.1990. HSNZ.
Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds, Strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212715. Fakss: 7229255. E pasts: valtersn@lanet.lv
USA

Neizvestnijs Ernsts (Ernst Neizvestny) (māksla), dz. 09.04.1926., ievēlēts
21.11.1997. HSNZ. *81 Grand Str., New York, NY 10013. Tel.: (1-212)2262677. Fakss: (1-212)2262603.*
http://www.enstudio.com/about_artist/
USA

Okše Andrejs (Andreas Oksche) (medicīna), dz. 27.07.1926., ievēlēts 26.11.1993.
ĶBMZN. *Institut für Anatomie und Zellbiologie, Justus-Liebig-Universität, Aulweg 123, D-35392 Giessen. Tel.: (49-641)9947030. Fakss: (49-641)9947039.*
E-mail: Andreas.Oksche@anatomie.med.uni-giessen.de
Deutschland

Padegs Andris (informātika), dz. 27.03.1929., ievēlēts 27.06.1991. FTZN. LZA Lielā medaļa (2004). *Infologistic Inc., 2 Merry Hill Road, Poughkeepsie, NY 12603-3214. Tel.: (1-845)4623317. Fakss: (1-845)4628751. E pasts: apadegs@optonline.net*
http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/PadegsA.asp
USA

Paroleks Radegasts (Radegast Parolek) (literatūrzinātnē), dz. 01.12.1920., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Univerzity Karlovy, Tolstého 19, Praha 10, PSČ 101 00. Tel.: (420-2)741426.*
České Republika

Peniķis Jānis (politoloģija), dz. 29.07.1933., ievēlēts 21.11.1997. HSN. *1214 Belmont Avenue, South Bend, IN 46615-1104. Tel.: (1-574)2877090. Fakss: (1-574)2374538. E pasts: jpenikis@iusb.edu*
USA

Pistolkorss Gerts fon (Gert von Pistohlkors) (vēsture), dz. 17.12.1935., ievēlēts 05.07.1990. HSN. *Seminar für Mittlere und Neuere Geschichte der Georg-August-Universität Göttingen, Nikolausberger Weg 9c, D-37073 Göttingen. Tel.: (49-551)394631; (49-551)41296 (App. 4645). Fakss: (49-551)394632. E pasts: balnung@aol.com*
Deutschland

Plakans Andrejs (vēsture), dz. 31.12.1940., ievēlēts 05.07.1990. HSN. *Dept. of History, Iowa State University, 2015 Cesna St., Ames, IA 50014. Tel.: (1-515)2926045. Fakss: (1-515)2946390. E pasts: aplakans@iastate.edu*
USA

Pricaks Omeljans (Omelyan Pritsak) (vēsture), dz. 07.04.1919., ievēlēts 22.11.1996. HSN. *14 Linwood Rd. Welleslay, MA 02481*
USA

Reihmane Elza (Elsa Reichmanis) (materiālzinātnes), dz. 09.12.1953., ievēlēta 25.11.2004. ĶBMZN. *Bell Laboratories, Lucent Technologies. Materials Research Department, 600 Mountain Avenue, Rm. 1D-260, Murray Hill, New Jersey 07974. Tel.: (908)5822504. Fakss: (908)5824868. E pasts: er@lucent.com*
http://www.bell-labs.com/org/physicalsciences/profiles/reichmanis.html
USA

Sabaļausks Alģirds (Algirdas Sabaliauskas) (valodniecība), dz. 26.07.1929., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Žirmunu 76–81, Vilnius 2012. Tel.: (370-2)773808.*
http://www.lki.lt/knygos.htm
Lietuva

Sērensens Hennings (Henning Sørensen) (ģeoloģija), dz. 20.04.1926., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Geologisk institut, Københavns Universitet, Øster Voldgade 10, København K, DK-1350. Tel.: (45)35322418. Fakss: (45)35322440. E pasts: hennings@geo.geol.ku.dk*
http://trophy.geol.ku.dk/henning_s.htm
Denmark

Silenieks Juris (literatūrzinātnē), dz. 29.05.1925., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Dept. of Modern Languages, Carnegie Mellon University, 8766 Washington Heights Ave, Pittsburgh, PA 15237. Tel.: (1-412)3660158. Fakss: (1-412)3667687.*
USA

Simons Žaks (Jacques Simon) (fizika), dz. 12.12.1947., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Group ESIEE Paris 2, boulevard Blaise Pascal Cité Descartes BP 99, 93 162 Noisy de Grand CEDEX. Tel.: (33-1) 45926732. Fakss: (33-1) 45926699. E pasts: Jacques.Simon@esiee.fr France*

Skujiņš Jānis (bioloģija), dz. 13.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. *Dept. of Biology, Utah State University, Logan, UT 84322-5305. Tel.: (1-435)7971918. Fakss: (1-435)7971575. E pasts: skujins@biology.usu.edu*
USA

Solovjovs Jurijs (Jurij Solovjov) (zinātnes vēsture), dz. 30.09.1924., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Ленинский просп. 129, корп. 1, кв. 528, Москва 117513. Tel.: (7-095)4383063.*
Россия

Streips Uldis (bioloģija), dz. 01.02.1942., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Dept. of Microbiology and Immunology, University of Louisville, Kentucky 40292. Tel.: (1-502)8525365. Fakss: (1-502)8527531. E pasts: unstre01@gwise.louisville.edu*
<http://www.louisville.edu/medschool/microbiology/streips.html>
USA

Strēlis Aivars Jānis (medicīna), dz. 26.01.1942., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Сибирский государственный медицинский университет, Московский тракт, 2, Томск 634057. Tel.: (7-382)2532217. Fakss: (7-382)2530243; (7-382)2911260. E pasts: otb@mail.tomsknet.ru*
Россия

Suhonens Sepo (Seppo Suhonen) (valodniecība), dz. 16.05.1938., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Mäkipellontie 17C, Helsinki, 00320. Tel.: (358-9)5881933. E pasts: Seppo.Suhonen@Helsinki.fi*
Finland

Svenne Juris Pēteris (fizika), dz. 14.02.1939., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Dept. of Physics and Astronomy, University of Manitoba. 207 Allen Bldg, Winnipeg, MB, R3T 2N2. Tel.: (1-204)4746207. Fakss: (1-204)4747622. E-pasts: Svenne@physics.umanitoba.ca*
<http://www.physic.umanitoba.ca/~svenne/resume.html>
Canada

Šilde-Kārklīņa Rasma (politoloģija), dz. 07.06.1946., ievēlēta 24.11.1992. HSN. *Dept. of Political Science, (m/c 276) University of Illinois at Chicago, 1007 West Harrison Street, Chicago, IL60607-7137. Tel.: (1-312)9962396. Fakss: (1-312)4130440. E pasts: karklins@uic.edu*
USA

Šlaus Vilfrīds (Wilfried Schlau) (socioloģija), dz. 27.04.1917., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Löschmühlenweg 2A am Bornberg, Friedrichsdorf/Taunus. D-61381. Tel.: (49-6172)778207.*

Deutschland

Šmids Volkangs (Wolfgang Schmid) (valodniecība), dz. 25.10.1929., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Sprachwissenschaftliches Seminar der Georg-August-Universität Göttingen, Humboldtallee 13, Göttingen, D-37073. Tel.: (49-551)395482; (49-550)92383. Fakss: (49-551)395803. E pasts: uhsww@gwdg.de*

Deutschland

Šoles Frīdrihs (Friedrich Scholz) (literatūrzinātne), dz. 01.03.1928., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Institut für Interdisziplinäre Baltische Studien, Westfälische Wilhelms-Universität, Bispinghof 3A, Münster, 48143. Tel./fakss: (49-251)8324499.*

Deutschland

Šterns Indriķis (vēsture), dz.13.10.1918., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *1134 Webster Ave. Allentown, PA 18103-5345.*

USA

Tarvels Enns (Enn Tarvel) (vēsture), dz. 31.07.1932., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Trummi põik 5a-30, 12616 Tallinn. Tel.: (372) 6726189, (372) 6505280. E pasts: tarvel@hot.ee*

Estonia

Tesaržova Jana (Jana Tesařová) (literatūrzinātne), dz. 16.02.1953, ievēlēta 22.11.1996. HSZN. *Institute of World Literature of the Slovak Academy of Sciences, Konventna 13, 813 64 Bratislava. Tel.: (421-2)54413391. Fakss: (421-2)54431995. E pasts: tesarova@usvl.savba.sk*

Slovakia

Ungers Felikss (Felix Unger) (medicīna), dz. 02.03.1946., ievēlēts 09.01.1992. K̄BMZN. *Academia Scientiarum et Artium Europaea, Mönchsberg 2, A-5020, Salzburg. Tel.: (43-662)841345. Fakss: (43-662)841343. E pasts: presidential.office@european-academy.at; f.unger@lks.at*

http://www.ctsnet.org/home/funger

Austria

Upatnieks Juris (fizika), dz. 07.05.1936., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. *Applied Optics, 2662 Valley Drive, Ann Arbor, MI 48103-2748. Tel./fakss: (734)9980425. E pasts: upatnks@aplopt.com*

http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/UpatnieksJ.asp

USA

Vedējs Edvīns (ķīmija), dz. 31.01.1941., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (2005). K̄BMZN. *Dept. of Chemistry, University of Michigan, 930 North University, Ann Arbor, MI 48109-1055. Tel.: (1-734)6152177. Fakss: (1-734)6151628. E pasts: edved@umich.edu*

http://www.umich.edu/~michchem/faculty/vedejs/

USA

Vikbergs Jarls (Jarl Wikberg) (medicīna un farmakoloģija), dz. 04.11.1949., ievēlēts 23.11.2000. *ĶBMZN. Dept. of Pharmaceutical Biosciences, Division of Pharmacology, Uppsala BMC, BOX 591, S-751 24 Uppsala. Tel.: (46-18)703449549, (46-18)4714238. Fakss: (4618)559718. E pasts: Jarl.Wikberg@farmbio.uu.se*
http://www.farmbio.uu.se/upload/avd2/jarl/
Sweden

Viksnis Juris (ekonomika), dz. 17.08.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSN. 3731 T. Str., N.W.Washington, DC 20007. *Tel.: (1-202)6875890. Fakss: (1-202)6876102. E pasts: viksnj@georgetown.edu*
USA

Vitrihs Kurts (Kurt Wüthrich) (biofizika), dz. 04.10.1938., ievēlēts 25.11.2004. *ĶBMZN. Institute of Molecular Biology and Biophysics. ETH Zürich, Schafmattstrasse 20, CH-8093 Zürich. Tel.: +41 446332473. Fakss: +41 446331151.*
Switzerland
The Scripps Research Institute (TSRI), 10550 North Torrey Pines Road, La Jolla, CA 92037. Tel.: +1 858 7848011. Fakss: +1 858 7848014.
http://www.scripps.edu/mb/wutrich/personnel/kw/cv.htm
USA

Voronkovs Mihails (Mihail Voronkov) (ķīmija), dz. 06.12.1921., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.17.02.1966.—09.04.1992.). *ĶBMZN. Иркутский институт химии им. А. Е. Фаворского Сибирского отделения РАН, ул. Фаворского 1, Иркутск 664033. Tel.: (7-3952)462400. Fakss: (7-3952)460331. E pasts: voronkov@irioch.irk.ru*
http://www.inchemistry.irk.ru/Voronkoven.htm
Россия

Voznesenskis Andrejs (Andrej Voznesenskij) (literatūra), dz. 12.05.1933., ievēlēts 10.11.1995. HSN. *Котельничская наб. 1/15, корп. В, кв. 62, Москва, 109240. Tel.: (7095)2274990.*
Россия

Zariņš Bertrams (medicīna), dz. 22.06.1942., ievēlēts 27.06.1991. *ĶBMZN. Massachusetts General Hospital Ambulatory Care Center 514, 15 Parkman Street, Boston, MA 02114. Tel.: (1-617)7263421. Fakss: (1-617)7263438. E pasts: zarins.bertram@mgh.harvard.edu*
http://www.mgh.harvard.edu/ortho/BertramZarins.htm
USA

Zariņš Kristaps (medicīna), dz. 02.12.1943., ievēlēts 06.12.1990. *ĶBMZN. Stanford University Medical Center, 300 Pasteur Drive, H-3642 Stanford, CA 94305. Tel.: (650)7257830. Fakss: (650)7233600. E pasts: zarins@stanford.edu*
USA

Ziedonis Arvīds (filozofija), dz. 08.03.1931., ievēlēts 10.11.1995. HSN. *1294 Paradise Falls, Cresco, PA 18326-9144. Tel.: (1-570)6296349. Fakss: (1-570)6296181. E pasts: ziedonis@uplink.net*
USA

Zinkevičs Zīgms (Zīgmas Zinkevičius) (valodniecība), dz. 04.01.1925., ievēlēts
10.11.1995. HSZN. *Justinišku 41–24, Vilnius 2056. Tel.: (370)21410877. E pasts:*
lki@ktl.mii.lt
Lietuva

Žuka Regīna (ķīmija), dz. 06.12.1936., ievēlēta 23.11.2000. ĶBMZN. *Department of*
Chemistry, Bar Ilan University. Ramat Gan 52900. Tel.: (972-3)5317783. Fakss:
(972-3)5351250. E pasts: zhuk@mail.biu.ac.il
<http://www.lza.lv/scientists/Zhuk.htm>
Israel

KORESPONDĒTĀJLOCEKĻI

Ābele Māris (astronomija), dz.27.04.1937., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034589. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/abelem.htm

Ambainis Andris (informātika), dz.18.01.1975., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7034517. Fakss: 7820153. E pasts: ambainis@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientista/ambainisa.htm

Andrušaitis Gunārs (bioloģija), dz. 16.02.1930., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945500, 9192261. Fakss: 7944986. E pasts: office@email.lubi.edu.lv*

Apine Ilga (vēsture), dz. 13.03.1928., ievēlēta 16.03.1978. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7225542, 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*

Balklavs-Grīnhofs Arturs (astronomija), dz. 02.01.1933., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034581. Fakss: 7034582. E pasts: balklavs@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/balklavs.htm

Baumane Viktorija (bioloģija), dz. 25.01.1919., ievēlēta 17.06.1971. ĶBMZN. *Kuldīgas ielā 23a-2, Rīga, LV 1007. Tel.: 7610118.*

Bervalds Edgars (astronomija), dz. 13.09.1936., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Ventspils Starptautiskais radioastronomijas centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7228321. Fakss: 7821153. E pasts: berv@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bervalds.htm

Bērsone Imants (fizika), dz. 11.12.1935., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7229747. Fakss: 7033750. E pasts: bersons@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bersonsi.htm

Birģele Edīte (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.08.1937., ievēlēta 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, K.Helmaņa ielā 8, Jelgava, LV 3004. Tel.: 30 27664. Fakss: 30 27344. E pasts: ebirģele@llu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/Birģele.htm

Bīrons Anatolijs (vēsture), dz. 30.11.1929., ievēlēts 30.12.1975. HSN. *Ķeguma ielā 60-26, Rīga, LV 1084. Tel.: 7597546.*

Bušmane Brigīta (valodniecība), dz. 04.09.1939., ievēlēta 23.11.2000. HSN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7229007. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/busmane.htm

Cālītis Andrejs (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.03.1933., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Rožu ielā 2b, Sīgūlda, LV 2150. Tel.: 7972692.*

- Cimdīņa Ausma** (literatūrzinātne), dz. 30.09.1950., ievēlēta 20.11.2003. HSZN. *LU Filoloģijas fakultāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034859, 7034848, 9177672. E pasts: lettica@latnet.lv*
- Čate Andris** (mehānika), dz. 05.07.1952., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *RTU Materiālu un konstrukciju institūts, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089124. Fakss: 7089254. E pasts: and_cate@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/chatea.htm
- Dehtjars Jurijs** (fizika), dz. 19.06.1947., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel./fakss: 7089383. E pasts: dekhtyar@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/dekhtyar.htm
- Druviete Ina** (valodniecība), dz. 29.05.1958., ievēlēta 26.11.1999. HSZN. *LR Izglītības un zinātnes ministrija, Vaļņu ielā 2, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222415. Fakss: 7213992. E pasts: ina.druviete@izm.gov.lv*
http://www.lza.lv/scientists/druviete.htm
- Eberhards Guntis** (ģeogrāfija), dz. 08.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel./fakss: 7416047. E pasts: guntise@navigator.lv*
- Eglīte Pārsla** (demogrāfija), dz. 22.12.1934., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227474. Fakss: 7820608. E pasts: spiceina@lza.lv*
- Ferbers Ruvins** (fizika), dz. 13.12.1946., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7033754. Fakss: 7033751. E pasts: ferber@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ferber.htm
- Ferdats Andris** (medicīna), dz. 11.06.1941., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *AIDS profilakses centrs, Klijānu ielā 7, Rīga, LV 1012. Tel.: 7378278. Fakss: 7339954. E pasts: nac_aids@latnet.lv*
- Fjodorovs Fjodors** (literatūrzinātne), dz. 28.09.1939., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Daugavpils universitāte, Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400. Tel.: 54 24238. Fakss: 54 22611. E pasts: rusal@dau.lv*
http://www.lza.lv/scientists/fjodorov.htm
- Gardovskis Jānis** (medicīna), dz. 11.05.1955., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel.: 7409229, 7069545. Fakss: 7471815, 7069545. E pasts: gardovskis@dr.lv*
http://www.lza.lv/scientists/gardovskis.htm
- Janovs Jānis** (ekonomika), dz. 30.08.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Hipotēku banka, Doma laukumā 4, Rīga, LV 1977. Tel.: 7774172. Fakss: 7820143. E pasts: banka@hipo.lv*
- Joliņš Jevgeņijs** (fizika), dz. 04.09.1937., ievēlēts 26.11.1993; 27.11.1998. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7558647. Fakss: 7550839. E pasts: iolin@edi.lv; iolin@hotmail.com*
http://www.lza.lv/scientists/iolin.htm

Kabaškins Igors (informātika), dz. 06.08.1954., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Transporta un sakaru institūts, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7100595, 7100594. Fakss: 7100535. E pasts: kiv@tsi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kabashkin.htm>

Kalnačs Benedikts (literatūrzinātne), dz. 25.02.1965., ievēlēts 29.11.2001. HSZN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212872, 9610407. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*
<http://www.lza.lv/sientists/kalnacsb.htm>

Kalniņš Audris (informātika), dz. 14.08.1942, ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7211014. Fakss: 7820153. E pasts: audris@mi.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientistskalininsau.htm>

Kārklīņš Aldis (lauksaimniecības zinātnes), dz. 06.02.1951., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 05634, 9182992. Fakss: 30 27238. E pasts: karklins@latnet.lv; Aldis.Karklins@llu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karklinsa.htm>

Karlivāns Vladimirs (ķīmija), dz. 04.05.1928., ievēlēts 17.06.1982. ĶBMZN. *Stabu ielā 16-4, Rīga, LV 1001. Tel.: 7270434.*

Karnīte Raita (ekonomika), dz. 16.10.1949., ievēlēta 21.11.1997. HSZN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: economics@economics.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karnite.htm>

Kirtovskis Imants (ekonomika), dz. 24.01.1930., ievēlēts 12.02.1987. HSZN. *Citadeles ielā 5-10, Rīga, LV 1010. Tel.: 7320892.*

Knite Māris (fizika), dz. 2.04.1955., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *RTU Tehniskās fizikas institūts, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089380. Fakss: 7089074. E pasts: knite@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/KniteM.htm>

Koķe Tatjana (pedagoģija), dz. 09.03.1955., ievēlēta 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte, Jūrmalas gatvē 74/76, Rīga, LV 1083. Tel.: 7033867. Fakss: 7033860. E pasts: tatjana@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/koket.htm>

Kozlovskā Tatjana (bioloģija), dz. 12.08.1955., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808211. Fakss: 7442407. E pasts: tatjana@biomed.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kozlovskāT.htm>

Krauklis Ādolfs (ģeogrāfija), dz. 25.03.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7336373. Fakss: 7332704. E pasts: krauklis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/krauklisa.htm>

Krēsliņš Andris (enerģētika), dz. 25.03.1938., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, a/k 526, Rīga, LV 1010. Tel.: 9284950. Fakss: 7615191. E pasts: kreslins@bf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kreslinsa.htm>

Kristapsons Jānis (zinātniecība (informātika)), dz. 23.06.1939., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kristapsons.htm>

Krūmiņš Juris (demogrāfija), dz. 17.11.1947., ievēlēts 26.11.1999. HSZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034333. Fakss: 7034422. E pasts: Juris.Krumins@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kruminsj.htm>

Kupče Ēriks (ķīmija), dz. 11.10.1955., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Pašreizējā adrese: Varian LTD, NMR Instruments, 28 Manor Road, Walton-on-Thames, Surrey KT12 2QF, England. Tel.: (44) 1932 898 000. Fakss: (44) 1865 203 878. E pasts: eriks.kupce@varianinc.com*

Laumane Benita (valodniecība), dz. 03.06.1937., ievēlēta 10.11.1995. HSZN. *Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3400. Tel.: 34 25204. Fakss: 34 24223. E pasts: balti@lieppa.lv*

Liepa Imants (bioloģija), dz. 12.02.1937., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Akadēmijas ielā 11, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 26322. Fakss: 30 21619. E pasts: Imants.Liepa@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/liepai.htm>

Loze Ilze Biruta (arheoloģija), dz. 03.03.1936., ievēlēta 21.11.1997. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*

Maksimovs Roberts (mehānika), dz. 02.07.1938., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543122. Fakss: 7820467. E pasts: maksimov@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/maksimov.htm>

Melecis Viesturs (bioloģija), dz. 10.11.1950., ievēlēts 25.11.2004. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: vmelecis@email.lubi.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/melecis.htm>

Melluma Aija (ekoloģija), dz. 13.10.1935., ievēlēta 06.12.1990. ĶBMZN. *Dārza ielā 50–4, Rīga, LV 1083. Tel.: 7451514.*

Merkurjevs Jurijs (informātika), dz. 30.04.1954., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089514. Fakss: 7089513. E pasts: merkur@itl.rtu.lv*
<http://www.itl.rtu.lv/mik/merk.html>

Miltiņš Alfrēds (medicīna), dz. 06.01.1939., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7621331, 7064413, 7370665. Fakss: 7366306. E pasts: Alfreds.Miltins@lu.lv*

Muceniece Ruta (medicīna), dz. 24.03.1950., ievēlēta 29.11. 2001. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7362499. Fakss: 7366306. E pasts: Ruta.Muceniece@lu.lv, rutam@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/muceniecer.htm

Murovska Modra (medicīna), dz. 16.07.1949., ievēlēta 25.11.2004. ĶBMZN. *A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7427920. Fakss: 7428036. E pasts: modra@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/murovska.htm

Nitiņa Daina (valodniecība), dz. 05.04.1942., ievēlēta 06.12.1990.; 21.11.1997. HSN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1, korp. 1, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089556. Fakss: 7089539. E pasts: daina.nitina@rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/nitina.htm

Osīs Uldis (ekonomika), dz. 10.04.1948., ievēlēts 25.11.2004. HSN. *SIA "Konsorts", Meistaru ielā 10/12, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216771. Fakss: 7216790. E pasts: office@konsorts.lv*
http://www.lza.lv/scientists/osisu.htm

Ozols Andris (fizika), dz. 06.12.1944., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089456, 7187816. Fakss: 7089074, 7132778. E pasts: aozols@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ozolsa.htm

Pabriks Artis (politoloģija), dz. 22.03.1966., ievēlēts 25.11. 2004. HSN. *LR Ārlietu ministrija, Brīvības bulv. 36, Rīga, LV 1395. Tel.: 7016201. Fakss: 7828121.*
http://www.am.gov.lv/en/ministry/minister/Artis_Pabriks/

Pilmane Māra (medicīna), dz. 22.05.1962., ievēlēta 21.11.1997. ĶBMZN. *RSU Anatomijas un antropoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 9, Rīga, LV 1010. Tel.: 7326526. Fakss: 7828155. E pasts: pilmane@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/pilmane.htm

Pirogova Vladimira (informātika), dz. 01.12.1932., ievēlēts 26.12.1968. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, FTZN, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223633. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv.*

Plotnieks Andris (tiesību zinātnes), dz. 19.06.1938., ievēlēts 06.12.1990. HSN. *"Starduko", Zemitāna laukumā 11, Rīga, LV 1006. Tel.: 7542321. Fakss: 7542048. E pasts: starduko@starduko.com*

Počas Remigijs (ekonomika), dz. 08.09.1947., ievēlēts 20.11.2003. HSN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Indriķa ielā 8, Rīga, LV 1004. Tel.: 7089366. Fakss: 7089683. E pasts: rpocs@rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/pocsr.htm

Radzobe Silvija (mākslas zinātnes), dz. 29.04.1950., ievēlēta 25.11.2004. HSN. *Latvijas Universitāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034852. Fakss: 7226601. E pasts: radzobe@latnet.lv*

Raitums Uldis (matemātika), dz. 06.07.1940., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7211421. Fakss: 7820153. E pasts: uldis.raitums@mii.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/raitums.htm>

Rapoports Aleksandrs (bioloģija), dz. 13.10.1946., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034891. Fakss: 7034885. E pasts: rapoport@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rapoport.htm>

Reinfelds Andrejs (matemātika), dz. 02.06.1942., ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LZA un LU Matemātikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7033719. Fakss: 7227520. E pasts: reinf@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/reinfelds.htm>

Ribickis Leonīds (enerģētika), dz. 24.08.1947., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089400, 7089415. Fakss: 7820094. E pasts: leonids.ribickis@rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Ribickis.htm>

Rubenis Andris (filozofija), dz. 08.04.1951., ievēlēts 20.11.2003. HSN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. E pasts: ruben@latnet.lv*

Rudzītis Jānis (mehānika), dz. 18.10.1938., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 7089701, 7089713. Fakss: 7089748. E pasts: arai@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rudzitisj.htm>

Rukliša Maija (bioloģija), dz. 01.05.1943., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv.4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034887. Fakss: 7034885. E pasts: coryne@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ruklisha.htm>

Salenieks Narimants (mehānika), dz. 13.02.1938., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 7089707. Fakss: 7089748. E pasts: lsq@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/salenieks.htm>

Sauhats Antans-Sauļus (enerģētika), dz. 14.03.1948., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kronvalda bulv.1, Rīga, LV 1010. Tel.: 7089930. Fakss: 7089931. E pasts: sauhatas@eef.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/sauhats.htm>

Skāģers Andrejs (medicīna), dz. 03.08.1940., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 20, Rīga, LV 1007. Tel./fakss: 7455523. E pasts: askagers@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Skagers.htm>

Stranga Aivars (vēsture), dz. 15.06.1954., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, LV 1050. Tel.: 7281265. Fakss: 7284488. E pasts: stranga@lanet.lv*

Šaripo Anatolijs (bioloģija), dz. 05.02.1962., ievēlēts 25.11.2004. KĀMZ. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808007. Fakss: 7442407. E pasts: asla@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/sharipoa.htm

Šipkova Pēteris (enerģētika), dz. 16.06.1944., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553537. Fakss: 7553537, 7013266. E pasts: shipkova@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/shipkova.htm

Šostaks Aleksandrs (matemātika), dz. 5.12.1948., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Latvijas Universitāte, Zeļļu ielā 8, Rīga, LV 1084. Tel.: 7037725. Fakss: 7033701. E pasts: sostaks@latnet.lv, sostaks@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/Shostaks.htm

Špoģis Kazimirs (ekonomika), dz. 28.03.1927., ievēlēts 17.06.1982. HSN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 23773. Fakss: 30 26980. E pasts: efdok@llu.lv*

Šteinbuka Inna (ekonomika), dz. 08.10.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSN. *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Brīvības ielā 55, Rīga, LV 1010. Tel.: 7097201. Fakss: 7097277. E pasts: inna.steinbuka@sprk.gov.lv*
http://www.lza.lv/scientists/steinbuka.htm

Šuvajevs Igors (filozofija), dz. 07.04.1963., ievēlēts 23.11.2000. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229139. Fakss: 7210806. E pasts: isuvajevs@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/suvajevsi.htm

Tabuns Aivars (socioloģija), dz. 22.03. 1953., ievēlēts 29. 11. 2001. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940 Tel.: 7227110, 7089852. Fakss: 7210806, 7089852. E pasts: atabuns@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tabuns.htm

Tisenkopfs Tālis (socioloģija), dz. 28.07.1957., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Latvijas Universitāte, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7089860. Fakss: 7089852. E pasts: tt@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tisenkopfs.htm

Trapencieris Pēteris (ķīmija), dz. 14.03.1952., ievēlēts 25.11.2004. KĀMZ. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7545272. Fakss: 7553142. E pasts: peteris@osi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/trapencieris.htm

Treimanis Arnis (ķīmija), dz. 19.02.1940., ievēlēts 21.11.1997. KĀMZ. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551559, 9258122. Fakss: 7550635. E pasts: treiman@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/treimanis.htm

Valdmanis Jānis (valodniecība), dz. 21.04.1948., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *LR IZM Valsts valodas aģentūra, Lāčplēša ielā 35-5, Rīga, LV 1010. Tel.: 7201681. Fakss: 7201683. E pasts: j.valdmanis@valoda.lv*

Varšlavāns Alberts (vēsture), dz. 27.07.1929., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7283734, 7451704. Fakss: 7284488.*

Vasks Andrejs (arheoloģija), dz. 13.06.1947., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7280874. Fakss: 7284488. 7225044. E pasts: vasks@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vaska.htm>

Vedins Ivans (filozofija), dz.12.05.1946., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Latvijas Policijas akadēmija, Ezermalas ielā 8, Rīga, LV 1014. Tel.: 7800528. Fakss: 7551070. E pasts: Dace.Eisaka@polak.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vedinsi.htm>

Veinbergs Grigorijs (ķīmija), dz. 17.07.1941., ievēlēts 23.11. 2000. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 755946. Fakss: 7550338. E pasts: veinberg@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/veinberg.htm>

Videnieks Pēteris (informātika), dz. 05.01.1940., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *Lielvārdes ielā 8^d, Rīga, LV 1006. Tel.: 9203933. Fakss: 7082228. E pasts: Peteris.Videnieks@tl.lv*

Vikmanis Uldis (medicīna), dz. 13.11.1943., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7370665, 9233538. Fakss: 7366306. E pasts: Uldis.Vikmanis@lu.lv, lumedu@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vikmanisu.htm>

Vība Jānis (mehānika), dz. 23.12.1937., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1014. Tel.: 7089332; 7089473. Fakss: 7089752. E pasts: janis.viba@rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vibaj.htm>

Viksna Ludmila (medicīna), dz. 22.10.1946., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *Latvijas Infektoloģijas centrs, Linezera ielā 3, Rīga, LV 1006. Tel.: 7014777. Fakss: 7014568. E pasts: titak@rsu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/viksna.htm>

Viksne Jānis (bioloģija), dz. 18.09.1936., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945437, 7945393. Fakss: 7944986. E pasts: ornlab@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ViksneJ.htm>

Zālītis Pēteris (mežzinātnes), dz. 13.06.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Mežzinātnes institūts "Silava", Rīgas ielā 111, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7942895. Fakss: 7949718. E pasts: zalitis@silava.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zalitis.htm>

Zariņš Vilnis (filozofija), dz. 24.05.1930., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229208, 7229139. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zarinsv.htm>

Zelčš Vitālijs (ģeoloģija), dz. 03.07.1952., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7332566. Fakss: 7332704. E pasts: Vitalijs.Zelchs@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zelchs.htm>

Zemītis Aivars (matemātika), dz. 25.05.1954., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Ventspils augstskola, Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600. Tel./fakss: 36 28303. E pasts: zemitis@venta.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zemitisa.htm>

Zenkevičs Henriks (bioloģija), dz. 04.07.1937., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945434, 9236127. Fakss: 7944986. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zenkevics.htm>

Zicmanis Andris (ķīmija), dz. 21.04.1941., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, K.Valdemāra ielā 48, Rīga, LV 1013. Tel.:7377436; 7372573. Fakss: 7225039. E pasts: zicmanis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zicmanis.htm>

Ziverts Ansis (ģeoloģija un ūdenssaimniecība), dz. 19.02.1936., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Akadēmijas ielā 19, Jelgava, LV 3001. Tel.: 7563871, 30 27294. Fakss: 30 22180. E pasts: aziverts@apollo.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zivertsa.htm>

Žagars Juris (astronomija), dz. 09.02.1949., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Ventspils augstskola, Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600. Tel.: 9441737, 3628303. Fakss: 36 28303. E pasts: yzh@lanet.lv, yzh@venta.lv*
<http://www.lanet.lv/~yzh/zhagars.html>

Žileviča Aija (medicīna), dz. 14.05.1940., ievēlēta 25.11.1994. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7399291, 9481607. Fakss: 7366306. E pasts: lumbi@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zilevica.htm>

PĀRMAIŅAS LZA LOCEKĻU SASTĀVĀ

2004. GADA PILNSAPULCĒ JAUNIEVĒLĒTIE AKADĒMIJAS LOCEKĻI

Īstenie locekļi

Bruno ANDERSONS, Jānis Guntis BĒRZIŅŠ, Ieva OSE, Ojārs SPĀRĪTIS

Ārzemju locekļi

Raimonds ČIEGIS, Anatolijs NEPOKUPNIJS, Elza REIHMANE,
Kurts VĪTRIHS

Korespondētājlocekļi

Andris ČĀTE, Uldis KALNIŅŠ, Māris KNITE, Viesturs MELECIS,
Juris MERKURJEVS, Modra MUROVSKA, Uldis OSIS, Artis PABRIKS,
Silvija RADZOBĒ, Anatolijs ŠARIPO, Aleksandrs ŠOSTAKS,
Pēteris TRAPENCIERIS

LZA LOCEKĻU SKAITS

	01.01.93	01.01.95	01.01.2000	01.03.2003	15.03.2004	15.03.2005
Īstenie locekļi	68	74	91 (67)	96 (65)	97 (68)	98 (65)
Goda locekļi	40	47	55	52	53	51
Ārzemju locekļi	57	65	88 (45)	90	92	92
Korespondētājlocekļi	46	55	84	93 (77)	94 (80)	98 (85)
K o p ā	211	241	318	331	336	339

Piezīme. Iekavās dots to LZA īsteno un korespondētājlocekļu skaits, kuru vecums nepārsniedz 70 gadu.

IN MEMORIAM

Jāzeps Eiduss

Ķīmiķis un fiziķis, spektroskopijas speciālists. Valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 03.07.1916. Miris 20.04.2004.

LZA goda doktors kopš 12.04.1990.

Valērijs Gromovs

Ķīmiķis, koksnes ķīmijas speciālists. Valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 07.11.1923. Miris 23.05.2004.

LZA korespondētājloceklis kopš 17.06.1982.

Dītrihs Andrejs Lēbers (Vācija)

Tiesību zinātnieks, mecenāts. LZA Lielās medaļas laureāts.

Dzimis 04.01.1923. Miris 24.06.2004.

LZA ārzemju loceklis kopš 06.12.1990.

Karls Herberts Smits (ASV)

Datorzinātnieks.

Dzimis 25.04.1950. Miris 21.07.2004.

LZA ārzemju loceklis kopš 26.11.1999.

Česlavs Milošs (ASV)

Dzejnieks, literatūrzinātnieks, Nobela prēmijas laureāts.

Dzimis 30.06.1911. Miris 14.08.2004.

LZA ārzemju loceklis kopš 26.11.1993.

Arnolds Jirgensons

Ķīmiķis, izgudrotājs.

Dzimis 02.12.1906. Miris 20.08.2004.

LZA goda doktors kopš 11.06.2002.

Jūlijs Anšlevičs

Ārsts, zinātnieks un pedagogs. Valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 23.01.1931. Miris 22.08.2004.

LZA kor.loc.: 06.04.1989. – 24.11.92. LZA īstenais loceklis kopš 24.11.1992.

Arnolds Alksnis

Izcils ķīmiķis, izgudrotājs, mākslinieks. Valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 30.04.1932. Miris 2.09.2004.

LZA kor.loc.: 09.01.1992. – 22.11.1996. LZA īstenais loceklis kopš 22.11.1996.

Emīlija Gudriniece

Izcila ķīmiķe un pedagoģe. Valsts emeritētā zinātniece.

Dzimusi 03.08.1920. Mirusi 4.10.2004.

LZA kor.loc.: 28.02.1963.–16.03.1978. LZA īstenā locekle kopš 16.03.1978.

Valentīns Sedovs (Krievija)

Arheologs, pedagogs.

Dzimis 18.11.1924. Miris 4.10.2004.

LZA ārzemju loceklis kopš 25.11.1994.

Broņislavs Tabūns

Literatūrzinātnieks, pedagogs. Valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 19.12.1928. Miris 21.10.2004.

LZA korespondētājloceklis kopš 24.11.1992.

Edvīns Bērziņš

Lauksaimniecības inženierzinātnieks, pedagogs. Valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 03.08.1934. Miris 19.11.2004.

LZA korespondētājloceklis kopš 21.11.1997.

Aleksejs Apīnis

Literatūrzinātnieks. Grāmatniecības vēstures speciālists.

Dzimis 25.03.1926. Miris 10.12.2004.

LZA goda doktors kopš 05.11.1992.

Uldis Kalniņš

Ārsts kardiologs, pedagogs.

Dzimis 27.12.1946. Miris 23.12.2004.

LZA korespondētājloceklis kopš 25.11.2004.

Saulcerīte Viese

Literatūrzinātniece, rakstniece. Valsts emeritētā zinātniece.

Dzimusi 02.08.1932. Mirusi 24.12.2004.

LZA goda locekle kopš 22.11.1996.

Jānis Graudonis

Arheologs, vēsturnieks. Valsts emeritētais zinātnieks,

LZA Lielās medaļas laureāts.

Dzimis 27.08.1913. Miris 6.02.2005.

LZA goda loceklis kopš 09.01.1992.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS GODA DOKTORI

Alberts Pēteris (medicīna), dz. 08.12.1953., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Pharmacia & Upjohn UF5-1, SE-75182, Uppsala, Sweden. Tel.: (46-18)164278. Fakss: (46-18)166459. E pasts: Peteris.Alberts@eu.pnu.com*
Sweden

Alksnis Andrejs (astronomija), dz.15.07.1928., grāds piešķirts 25.05.1999. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7932863. Fakss: 7034582. E pasts: aalksnis@latnet.lv*
Latvija

Anders Edvards (Edward Anders) (ķīmija), dz. 21.06.1926., grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *525 Almer Rd., Apt. 105. Burlingame, CA 94010-3945, USA. Tel./fakss: (1-650) 3436910 E pasts: eanders1@concentric.net*
USA

Apals Jānis (vēsture), dz. 17.09.1930., grāds piešķirts 09.10.1997. HSN. *Raunas ielā 43-21, Rīga, LV 1084. Tel.: 7565898. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
Latvija

Apšītis Romāns (tiesību zinātne), dz. 13.02. 1939., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSN. *LR Satversmes tiesa, J. Alunāna ielā 1. Rīga, LV 1010. Tel.: 7830745. Fakss: 7830770. E pasts: romans.a@satv.tiesa.gov.lv*
Latvija

Arons Kārlis (medicīna), dz. 25.08.1933., grāds piešķirts 30.01.1998. ĶBMZN. *Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs, Antonijas ielā 1, Rīga, LV 1360. Tel.: 7222914. Fakss: 7211323. E pasts: museum2@apollo.lv*
Latvija

Bērsons Ilgonis (literatūrzinātne), dz. 11.06.1931., grāds piešķirts 11.03.2003. HSN. *Dzelzavas ielā 23-108, Rīga, LV 1084. Tel.: 7592790.*

Bertholds Marsels (medicīna), dz. 10.07.1922., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN. *Via al Castello 12, Porza (Lugano), CH 6948. Tel.: (41-91)9426172. Fakss: (41-91)9426957.*
Switzerland

Bērziņš Tāļivaldis (ķīmija), dz. 19.06.1924., grāds piešķirts 21.12.1993. ĶBMZN. *925 Sunstone Lane, Kennett Square, PA 19348. Tel.: (1-215)4440403.*
USA

Bramberga Velta (medicīna), dz. 28.11.1921., grāds piešķirts 12.04.1990. ĶBMZN. *Gregora ielā 8-20, Rīga, LV 1083. Tel.: 7458420.*
Latvija

Cakuls Jānis (vēsture), dz. 04.07.1926., grāds piešķirts 02.10. 2002. HSN. *Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrīja, Mazā Pils ielā 2–1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227266. Fakss: 7220060*
Latvija

Dambīte Guna (medicīna), dz. 16.06.1922., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *K. Valdemāra ielā 37-20, Rīga, LV 1010. Tel.: 7221880.*

Deksnis Eduards Bruno (fizika), dz.15.10.1947., grāds piešķirts 21.10.1997. FTZN. *European Commission, Enlargement Directorate Generale, CHAR 06-32. Rue de la Loi/Wetstraat, 170, B-1040 Bruxelles. Tel.: (32-2)2967202. Fakss: (32-2)2998503. E pasts: Eduards.Deksnis@cec.eu.int*
Belgium

Dēmuts Edvīns (mehānika), dz. 25.05.1927., grāds piešķirts 21.03.1995. FTZN. *4931 Silver Arrow Drive, Dayton, OH 45424-4811. Tel.: (1-937)2360495 (mājās). E pasts: edvinsdemuts@sbcglobal.net*
USA

Eniņš Guntis (ģeogrāfija), dz. 18.06.1933., grāds piešķirts 15.02.2000. ĶBMZN. *ASF "Dabas retumu krātuve", Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel: 7226944, 9424396. Fakss: 7226944. E pasts: drk@lza.lv*
Latvija

Feldhūns Ābrams (valodniecība), dz. 26.10.1915., grāds piešķirts 23.11.1993. HSN. *Dž. Dudajeva gatvē 12–38, Rīga, LV 1084. Tel.: 7570660.*
Latvija

Freiberģis Imants (informātika), dz. 12.03.1934., grāds piešķirts 27.06.1991. FTZN. *Z. Meierovica prospektā 31, Jūrmala, LV 2015. Tel.: 7761162. Fakss: 7761690. E pasts: imants@president.lv, if@lanet.lv*
Latvija

Freimanis Astrīds (ģeoloģija), dz. 21.11.1935., grāds piešķirts 06.02.1996. ĶBMZN. *Višķu ielā 9–96, Rīga, LV 1065. Tel.: 7267344.*
Latvija

Gaigulis Jānis (ekonomika), dz. 09.02.1920., grāds piešķirts 05.11.1992. HSN. *4-B Cardinal St., Manchester, NJ 08759-5304. Tel.: (1-732)3238265. Fakss: (1-732)3238266.. E pasts: gaigulis@monmouth.com*
USA

Gaudiņš Ernests (medicīna), dz. 29.06.1922., grāds piešķirts 11.06.2002. ĶBMZN. *Elizabetes ielā 89–10, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222836.*
Latvija

Hiršheits Harro fon (Harro von Hirschheydt) (literatūra, izdevējdarbība), dz. 14.04.1925., grāds piešķirts 17.02.2004. HSN. *Domus Rigensis, Latviešu – vācbaltu centrs, Grēcinieku ielā 18, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7211015. Tel.: 3449432.*
Latvija

Holcmanis Andrejs (arhitektūra), dz. 18.07.1920., grāds piešķirts 22.06.1999. HSNZ.
Rīgas domes Pilsētas arhitektūras pārvalde, Amatu ielā 4, Rīga, LV 1050. Tel.: 7012840.
Latvija

Idriss Kamils (Kamil Idris) (intelektuālā īpašuma aizsardzība), dz.26.08.1945., grāds piešķirts 22.02.2005. FTZN. *Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO – World Intellectual Property Organisation), 34,chemin des Colombettes, P.O. Box 18, CH-1211 Geneva 20. Tel.: (41) 22 338 91 11. Fakss: (41) 22 733 54 28. E pasts: wipo.mail@wipo.int*
<http://www.wipo.int>
Šveice

Jākobsons Jūlijs (bioloģija), dz. 30.10.1925., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *LU A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7426360. Fakss: 7428036. E pasts: vaira@latnet.lv*
Latvija

Jansons Gunārs (arhitektūra), dz. 04.04.1928., grāds piešķirts 25.09.2001. HSNZ.
Ernestīnes ielā 14–14, Rīga, LV 1046.
Latvija

Joffe Benjamiņš (fizika), dz.23.02.1931., grāds piešķirts 06.09.2000. FTZN. *3974 Hamilton Park Dr., San Jose, CA 95130-1220. Tel.: (1-408) 2418186, (1-408) 2180455. E pasts: benjoffe1@yahoo.com*
<http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/JoffeB.asp>
USA

Kagaina Elga (valodniecība), dz. 30.03.1930., grāds piešķirts 27.11.2001. HSNZ. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7229007. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kagaina.htm>
Latvija

Katajs Edgars (valodniecība), dz. 03.02.1923., grāds piešķirts 21.05.2004. HSNZ.
Maskavas ielā 266/5–53, Rīga, LV 1063. Tel.: 7261961, 6554008.
Latvija

Kaugars Ģirts (ķīmija), dz. 15.01.1938., grāds piešķirts 15.03.1994. ĶBMZN. *5209 Douglas Avenue, Kalamazoo, MI 49004-3027. Tel.: (1-616)3813798. E pasts: glkas@aol.com*
USA

Kobajasi Jukio (farmācija), dz. 26.06.1931., grāds piešķirts 21.05.1992. ĶBMZN. *Taiho Pharmaceutical Co., Ltd, 1-27 Kandanishiki-cho, Chiyoda-ku, Tokyo 101. Tel.: (81-3)32944523. Fakss: (81-3)32334318.*
Japan

Kučers Alvis (medicīna), dz. 04.10.1933., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN. *5 Westminster Avenue, Bulleen, Vic. 3105. Tel./fakss: (61-3)98521484.*
Australia

Kūlens Žaks (Jacques Koolen) (medicīna), dz. 02.02.1950., grāds piešķirts 18.04.2000.
ĶBMZN. *Dommelseweg 3, 5581 VA Waalre. Tel.: (31-40)2230430.*
Netherlands

Lācis Romans (medicīna), dz. 01.01.1946., grāds piešķirts 11.06.2002. ĶBMZN. *P. Stradiņa
Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel./fakss: 7069546. E pasts:
valentina@stradini.lv*
Latvija

Lagzdīņš Aivars (inženierzinātnes — mehānika), dz. 20.06.1937., grāds piešķirts
15.03.1994. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.:
7543307. Fakss: 7820467. E pasts: teters@edi.lv.*
Latvija

Lazda Paulis (vēsture), dz. 04.05.1938., grāds piešķirts 22.09.1998. HSZN. *504 E Grand Ave
Eau Claire, WI 54701. Tel.: (715)8364735. Fakss: (715)8363540. E pasts: lazdapi@uwec.edu*
USA

Lejiņš Atis (politoloģija), dz. 28.09.1942., grāds piešķirts 17.02.2004. HSZN. *Latvijas
Ārpolitikas institūts, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7089888. Fakss: 7089885.*
E pasts: liia@lu.lv
Latvija

Levits Egils (tiesību zinātnes), dz. 30.07.1955., grāds piešķirts 05.03.2002. HSZN. *Eiropas
Kopienų tiesa. (European Court of Justice), L-2925 Luxemburg. E pasts:
egils.levits@echr.coe.int*
Latvija

Lokenbahs Valdis (informātika), dz.06.12.1951., grāds piešķirts 04.11.2003. FTZN. *A/S
DATI, Ganību dambis 17a, Rīga, LV 1045. Tel.: 7067777. Fakss: 7381218. E pasts:
valdis.lokenbahs@dati.lv*
Latvija

Loža Valts (bioloģija), dz. 13.09.1926., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *Rēzeknes pulka
ielā 17–65, Jūrmala, LV 2010. Tel.: 7754332.*
Latvija

Metloks Džeks (Jack Matlock) (politoloģija), dz. 01.10.1929., grāds piešķirts
11.06.2002. HSZN. *Woodrow Wilson School, Princeton University, Robertson Hall, Princeton,
NJ 08544-1013. Tel.: (1-609) 2584825, (1-609)258-5349. E pasts: jmatlock@princeton.edu*
USA

Mihelberts Mikola (vēsture), dz. 09.03. 1939., grāds piešķirts 21.05. 2004. HSZN. *Žygio
5 – 8, Vilnius, 08230. Tel.: (370) 2687284.*
Lietuva

Mihna Jerži (Jerzy Michna) (enerģētika), dz. 17.11.1929, grāds piešķirts 19.10.1999.
FTZN. *Wilhelmstr. 3, Leimen 69181. Tel./fakss: (49-62)2433528.*
Deutschland

Osipovs Leonīds (ķīmija), dz. 10.04.1917., grāds piešķirts 16.04.1992. ĶBMZN. *Ernestīnes ielā 43a-1, Rīga, LV 1046. Tel.: 7617131.*

Latvija

Ozoliņa Ruta (bioloģija), dz. 21.01.1930., grāds piešķirts 22.10.1996. ĶBMZN. *Dzelzavas ielā 63-7, Rīga, LV 1084. Tel.: 7572484.*

Latvija

Polis Jānis (ķīmija), dz. 25.06.1938., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Rēznes ielā 10/2-93, Rīga, LV 1019. Tel.: 7245162, 9161119.*

<http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/PolisJ.asp>

Latvija

Puisāns Tadeušs (vēsture), dz. 22.01.1918., grāds piešķirts 18.06.1998. HSN. *11 Rowse Crescent Weston, M9P 3L4 Ontario. Tel.: (1-416)2435169.*

http://www.gramata21.lv/users/puisans_tadeuss/

Canada

Pullats Raimo (vēsture), dz. 03.04.1935., grāds piešķirts 22.02.2005. HSN. *Tina 21A- 1, 10126 Tallinn. E pasts: raimopullat@hotmail.ee*

Estonia

Raipulis Jēkabs (bioloģija), dz. 07.03.1939., grāds piešķirts 03.10.1997. ĶBMZN. *Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola, Imantas 7. līnija 1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7808120. Fakss: 7808034.*

Latvija

Reinke Arnolds (Arnold Reincke) (medicīna), dz. 05.06.1928., grāds piešķirts 08.10.1997. ĶBMZN. *Kurpark-Sanatorium Badstr. 10, D-79410 Badenweiler.*

Deutschland

Robiņš Jānis (ķīmija), dz. 03.08.1925., grāds piešķirts 16.05.1995. ĶBMZN. *Catalytic Crosslink, Inc., 11 Ludolow Ave, St.Paul, MN 55108-1934. Tel.: (1-612)6461980. Fakss: (1-612)7362264. E pasts: janisro@usinternet.com*

USA

Rukšāns Jānis (bioloģija), dz. 05.09.1946., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *"Pulkas", Rozula, Cēsu raj., LV 4150. Tel.: 9418440, 4100326. Fakss: 4133223. E pasts: janis.bulb@hawk.lv*

Latvija

Ruperte Līga (pedagoģija), dz.16.10.1932., grāds piešķirts 05.11.1992. HSN. *2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503.*

USA

Saltups Andris (medicīna), dz. 15.06.1935., grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *Suite 47, Cabrini Medical Centre, 183 Wattletree Road, Malvern 3144 Victoria, Australia. Tel.: (61-3) 95097840. Fakss: (61-3)95009734.*

Australia

Siliņš Leonīds (vēsture), dz. 12.05.1916., grāds piešķirts 02.10.1995. HSZN. *Grönviksv. 111, 2 tr., Bromma, S-16776.*
Sweden

Staltmane Velta (valodniecība), dz. 09.09.1926., grāds piešķirts 23.11.1993. HSZN. *Ул. Удальцова 14–17, Москва, 117415.*
Россия

Stengrevica Melita (valodniecība), dz. 03.09.1927., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *LR IZM Valsts valodas aģentūra. Lāčplēša ielā 35—5, Rīga, LV 1011. Tel./fakss: 7225879.*
Latvija

Stradiņš Jānis (zinātnes vēsture), dz. 10.12.1933., grāds piešķirts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7213663. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv*
Latvija

Strautmanis Ivars (arhitektūra), dz. 19.07.1932., grāds piešķirts 27.11.2001. HSZN. *Miķeļa ielā 1–12, Rīga, LV 1010. Tel.: 7321016, 7089256.*
Latvija

Striķis Voldemārs (lauksaimniecība), dz. 24.02.1936., grāds piešķirts 06.02.1996. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 27239, 9286497. Fakss: 30 27286. E pasts: ef232@llu.lv*
Latvija

Šilbajoris Prans Rimvids (literatūrzinātne), dz. 06.01.1926., grāds piešķirts 27.06.1991. HSZN. *4082 Ruxton Lane, Columbus, OH 43220-4046. Tel.: (1-614)2926733. Fakss: (1-614)2922682. E pasts: 72764.2454@compuserve.com*
USA

Šleiers Georgs (Juris) (literatūrzinātne), dz. 04.08.1917., grāds piešķirts 22.10.1996. HSZN. *Hägerstensvägen 297, 12941 Hägersten Stockholm.*
Sweden

Štifts Agnis (medicīna), dz. 13.09.1923., grāds piešķirts 13.10.1998. ĶBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsõņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069209. Fakss: 7069955.*
Latvija

Tautāvičs Ādolfs (vēsture), dz. 09.12.1925., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *Prosp. Gediminas 49a–28, Vilnius, 2001.*
Lietuva

Tepfers Ralejs (inženierzinātnes), dz. 28.12.1933., grāds piešķirts 22.10.1996. FTZN. *Department of Building Technology, Chalmers University of Technology, SE-41296 Göteborg. Tel.: (46-31)7721991. Fakss: (46-31)7722296. E pasts: tepfers@bm.chalmers.se; Ralejs.Tepfers@sem.chalmers.se*
http://www.bm.chalmers.se/person/Rte.htm
Sweden

Tūters Kaspars (medicīna), dz. 31.10.1937., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN. *Advanced Training Institute of Brief Psychotherapy, 315 Avenue Road, Suite 9, Toronto, Ontario M4V 2H2. Tel.: (1-416)9646777. Fakss: (1-416)9280870. E pasts: k.tuters@utoronto.ca*
Canada

Vēriņš Aldonis (bioloģija), dz. 06.01.1929., grāds piešķirts 06.11.2001. ĶBMZN. *Žurnāla "Dārzs un Drava" redakcija, Bezdelīgu ielā 12, Rīga, LV 1048. Tel.: 9233608, 7614020. Fakss: 7614020. E pasts: darzsundrava@delfi.lv*
Latvija

Vētra Jānis (medicīna), dz. 19.07.1959., grāds piešķirts 26.10.2004. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel.: 7409224. Fakss: 7471815. E pasts: rector@rsu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vetraj.htm>
Latvija

Vikсна Mārīte (Māra) (folkloristika), dz. 22.03.1949., grāds piešķirts 22.02.2005., HSN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7228632. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*
Latvija

Villerušs Valdis (mākslas zinātnes), dz. 06.05.1942., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: lma@latnet.lv*
Latvija

Vizulis Izidors (tiesību zinātnes), dz. 20. 06. 1918., grāds piešķirts 21.05. 2004. HSN. *6253 Trinity Drive, I- B, Lisle, Il. 60532 - 2845.*
USA

Zanders Ojārs Jānis (literatūrzinātne), dz. 11.03.1931., grāds piešķirts 09.01.2001. HSN. *Pērnavas ielā 11–33, Rīga, LV 1012. Tel.: 7317109.*
Latvija

Zvirgzds Andris (bioloģija), dz. 07.09.1928., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *Miera ielā 21–3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944228.*
Latvija

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MĒCENĀTI

Privātie ziedotāji

LZA goda locekle **Magda Štaudinger-Voita** (1902–1997) un Nobela prēmijas laureāts **Hermanis Štaudingers** (1881–1965)

Skolotāja **Erna Poča** (1920–2001) un LZA goda doktors **Konstantīns Počs** (1912–1994)

LZA ārzemju loceklis **Dītrihs Andrejs Lēbers** (1923–2004)

Tautsaimnieks **Jānis Sadovskis** un skolotāja **Austra Sadovska** (1913–1999)

LZA goda doktors **Jānis Labsvīrs** (1907–2002)

Sabiedrību un institūciju vadītāji

LZA goda loceklis **Valdis Jākobsons**

A/s “Grindeks” padomes priekšsēdētājs

Imants Meirovics

Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnēi un kultūrai” padomes priekšsēdētājs

Juris Savickis

Firmas “ITERA Latvija” prezidents

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir augstākais apbalvojums, ko akadēmija piešķir Latvijas un ārvalstu zinātniekiem par izciliem radošiem sasniegumiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir atlieta bronzā, tās aversā attēlots LZA ģerbonis ar uzrakstu “*Academia Scientiarum Latviensis*”, reversā tiek iegravēts apbalvotā vārds, uzvārds un medaļas piešķiršanas datums.

Kandidātus apbalvošanai ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu var ieteikt LZA īstenie, goda un ārzemju locekļi, LZA nodaļas, rakstiski iesniedzot motivētu ierosinājumu un īsu uzziņu par ieteicamo kandidātu. Lēmumu par apbalvošanu pieņem LZA Senāts.

Līdz šim LZA Lielo medaļu saņēmuši J. Graudonis, J. Stradiņš, E. Dunsdorfs, E. Lavendelis, E. Grēns, D. A. Lēbers, E. Lukevics, M. Štaudingera-Voita, V. Viķe-Freiberga, E. Siliņš, D. Draviņš, J. Krastiņš, J. Upatnieks, O. Lielausis, G. Birkerts, M. Beķers, J. Hartmanis un A. Caune, T. Millers, V. Toporovs, R. M. Freivalds, I. Šterns, I. Lancmanis un A. Padegs.

2005. gadā LZA Lielā medaļa piešķirta E. Blūmam un E. Vedējam.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS

Raiņa balva

par izcilu radošu veikumu zinātnē vai kultūrā

FIZIKAS UN TEHNISKAJĀS ZINĀTNĒS

Eižena Āriņa

datorzinātnēs un to pielietojumos
(kopā ar a/s “Dati” un
Latvijas Izglītības fondu)

Pīrsa Bola

matemātikā

Frīdriha Candera

mehānikā, astronomijā

Valtera Čapa	labākajam izgudrotājam
kopā ar LR Patentu valdi	
Edgara Siliņa	fizikā
Alfrēda Vītola	inženierzinātnēs un enerģētikā
(kopā ar	
a/s "Latvenergo")	

ĶĪMIJAS, BIOLOĢIJAS, MEDICĪNAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS ZINĀTNĒS

Arvīda Kalniņa	mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē
(kopā ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju)	
Pauļa Lejiņa	lauksaimniecības zinātnēs
Heinricha Skujas	bioloģijas zinātnēs
Paula Stradiņa	medicīnas zinātnē un tās vēsturē, par ievērojamu zinātnisku veikumu praktiskajā ārstniecībā
(kopā ar P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju)	
Gustava Vanaga	ķīmijas zinātnēs
Solomona Hillera	biomedicīnā un jaunu medicīnas preparātu izstrādē
(kopā ar a/s "Grindeks", OSI un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centru)	

HUMANITĀRAJĀS UN SOCIĀLAJĀS ZINĀTNĒS

Kārļa Baloža	tautsaimniecībā
Friča Brīvzemnieka	folkloristikā, Latvijas etnogrāfijā un antropoloģijā
Teodora Celma	filozofijā
Jāņa Endzelīna	latviešu valodniecībā, baltoloģijā
Kārļa Mūlenbaha	par praktisku sniegumu latviešu valodniecībā
(kopā ar Rīgas Latviešu biedrību)	
Viļa Plūdoņa	latviešu literatūrzinātnē
Marģera Skujenieka	statistikā
Arveda Švābes	Latvijas vēsturē
Kārļa Ulmaņa	par Latvijas tautsaimniecības un valsts vēstures problēmu izpēti un risinājumiem
Tālivalža Vilciņa	socioloģijā

Par labākajiem zinātniskajiem darbiem atsevišķās zinātņu nozarēs Latvijas Zinātņu akadēmija piešķir balvas, kuras nosauktas izcilu zinātnieku vārdā. Katru balvu izsludina reizi divos vai trijos gados.

Balvu piešķir par atsevišķiem zinātniskiem darbiem, atklājumiem, izgudrojumiem, kā arī par vienotas tematikas zinātnisku darbu kopumu. Par balvas pretendentu var izvirzīt tikai atsevišķu personu, no autoru kolektīviem — galveno autoru. Uz balvu var pretendēt Latvijas zinātnieki un tie ārzemju zinātnieki, kuru darbu tematika saistīta ar Latviju.

LZA balvu fondu veido LZA naudas līdzekļi un atbalstītāju ziedojumi.

Katru gadu piešķir apmēram 4–6 LZA vārdbalvas. Šo balvu saraksts tiek izziņots jūnijā avīzēs “Latvijas Vēstnesis” un “Zinātnes Vēstnesis” un LZA interneta lapā (<http://www.lza.lv>). Dokumentu iesniegšanas termiņš izziņotajām balvām — 2005. gada 31. oktobris.

IZCILIE ZINĀTNIKI, KURU VĀRDĀ NOSAUKTAS LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS BALVAS

Šo zinātnieku pilnīgākas biogrāfijas dotas LZA Gadagrāmatā 1999 (101.—110. lpp.).

Eižens Āriņš (1911–1987) — matemātiķis, viens no pirmajiem zinātniekiem, kurš 50. gados Latvijā pievērsies datortehnikai.

Eižena Āriņa balvas laureāti R. M. Freivalds (2000), V. Detlovs (2002), J. Osis (2004).

Kārlis Balodis (1864–1931) — plaša profila tautsaimniecības speciālists, kurš savos darbos pamatojis daudzas jaunas ekonomiskas teorijas.

LZA Kārļa Baloža balvu saņēmuši N. Balabkins (1994), P. Zvidriņš (1996), O. Krastiņš (1998), J. Krūmiņš (2004).

Pirss Bols (1865–1921) — izcilākais matemātiķis, kurš dzīvojis un strādājis Latvijā.

Fricis Brīvzemnieks (1846–1907) — folklorists, literāts, viens no pirmajiem latviešu etnogrāfijas un folkloras materiālu vācējiem, sakārtotājiem un publicētājiem.

LZA Friča Brīvzemnieka balvu saņēmuši J. Rozenbergs (1996), M. Viksna (1999), A. Alsupe (2005).

Frīdrihs Canders (1887–1933) — inženieris izgudrotājs, viens no raķešu būves un astronautikas celmlaužiem pasaulē.

LZA Frīdriha Candra balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās F. Candra prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti E. Blūms, J. Mihailovs (1971), G. Teters (1972), J. Uržumcevs, R. Maksimovs (1976), E. Lavendelis (1978), A. Mālmeisters, V. Tamužs, G. Teters (1981), E. Jakubaitis (1985), A. Bogdanovičs (1989), E. Ščerbiņins, J. Geļfgats (1991), A. Gailītis (1994), P. Prokofjevs, R. Rikards (1996), J. Kotomins (1998), J. Tarnopoļskis (1998), M. Ābele, A. Skudra (2000), J. Žagars, V. Poļakovs (2002), A. Balklavs-Grinhofs, J. Vība (2004).

Valters Caps (1905–2003) — izcils izgudrotājs, ar savu pasauleslaveno fotoaparātu *VEF – Minox* veicinājis Latvijas vārda atpazīšanu pasaulē. Balva iedibināta 2004.gadā kopā ar LR Patentu valdi.

Teodors Celms (1893–1989) — latviešu filozofs.

Jānis Endzelins (1873–1961) — latviešu valodnieks.

LZA Jāņa Endzelina balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās J. Endzelina prēmijas labākās tradīcijas. J. Endzelina prēmiju saņēmuši A. Laua (1970), B. Laumane (1974), L. Ceplītis (1976), A. Reķēna (1978), D. Nītiņa (1980), T. Jakubaite (1982), E. Kagaine, S. Raģe (1984), J. Rozenbergs (1986), B. Bušmane (1990), K. Karulis (1994), T. Fennels (1996), V. Rūķe-Draviņa (1998), V. Skujiņa (2001), I. Jansone (2004).

Solomons Hillers (1915–1975) — LZA akadēmiķis, ķīmiķis, Latvijas Organiskās sintēzes institūta dibinātājs un ilggadējs direktors, izcils zinātnes un ražošanas organizators.

Balva iedibināta 2004. gadā kopā ar akciju sabiedrību “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūtu un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centru. Tās pirmais laureāts ir I. Kalviņš (2004).

Ludvigs un Māris Jansoni — Ludvigs Jansons (1909–1958) un viņa dēls Māris Jansons (1936–1997) — Latvijas fiziķi un pedagogi.

LZA Ludviga un Māra Jansonu balva piešķirta H. Rjabovam (1999), A. Kuļšam (2000), O. Nikolajevai (2001), J. Alnim (2002), O. Docenko (2003), O. Starkovai (2004), K. Blušam (2005).

Arvids Kalniņš (1894–1981) — ķīmiķis un koksnes pētnieks, mežzinātnieks.

LZA Arvida Kalniņa balvu saņēmuši P. Eriņš (2000), M. Daugavietis (2002), Ģ. Zaķis (2003), I. Liepa (2004), J. Zandersons (2005).

Paulis Lejiņš (1883–1959) — latviešu lauksaimniecības zinātnieks, lopkopības speciālists.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas Pauļa Lejiņa balvu saņēmuši J. Latvietis (1994), J. Neilands (1996), A. Boruks (1997), C. Šķiņķis (1998), S. Timšāns (1999), M. Skrīvele (2002), R. Baltakmens un A. Jemeljanovs (2003).

Zenta Mauriņa (1897–1978) — literatūrzinātniece, kultūrfilozofe, rakstniece.

LZA Zentas Mauriņas balvu saņēmuši Z. Šiliņa (1999), I. Zepa (2000), D. Balode (2002), D. Oļukalne (2003), R. Ceplis (2004), S. Stepena (2005).

Kārlis Milenbahs (1853–1916) — latviešu valodnieks.

LZA un Rīgas Latviešu biedrības Kārļa Milenbaha balvu saņēmuši J. Kušķis (1999), Dz. Hirša (2002), M. Stengrevica (2004).

Vilis Plūdonis (1874–1940) — latviešu dzejnieks.

LZA Viļa Plūdoņa balvas laureāti ir V. Hausmanis (1996), J. Kursīte-Pakule (1998), B. Kalnačs (2000), I. Daukste-Silasproģe (2003), Z. Frīde (2005).

Jānis Rainis (1865–1929) — latviešu dzejnieks, domātājs un sabiedriskais darbinieks.

LZA Raiņa balvas laureāti ir I. Ranka (1998), I. Ziedonis (2001). LZA Senāts uzskata, ka Raiņa balva sava prestiža ziņā ir nākamā pēc LZA Lielās medaļas.

Edgars Siliņš (1927–1998) — viens no Latvijas izcilākajiem fiziķiem.

LZA Edgara Siliņa balvas laureāti ir I. Muzikante (1999), A. Gailītis un P. Prokofjevs (2001), L. Skuja (2003).

Heinrichs Skuja (1892–1972) — latviešu biologs — floras pētnieks.

LZA Heinricha Skujas balvu saņēmuši M. Selga (1994), A. Piterāns (1996), M. Beķers (1998), A. Āboliņa (2001), M. Balode (2004).

Margērs Skujenieks (1886–1941) — zinātnieks un valstsvīrs, Ministru prezidents, ministrs, Valsts statistikas pārvaldes organizētājs un direktors (1919–1940).

Pirmais M. Skujenieka balvas laureāts ir P. Zvidriņš (2004).

Pauls Stradiņš (1896–1958) — latviešu ķirurgs, onkologs un medicīnas vēsturnieks.

Paula Stradiņa balva turpina Medicīnas vēstures muzeja 1983. gadā iedibinātās Paula Stradiņa balvas tradīcijas. Kopš 1991. gada 14. novembra balvu piešķir kopīgi LZA un MVM. Medicīnas

zinātnē 1992. gadā balvu saņēmuši V. Rudzīte un V. Utkins, 1994. gadā — K. J. Keggi, 1996. gadā — J. O. Ērenpreiss, 1998. gadā — K. K. Zariņš un I. Lazovskis, 2000. gadā — J. Kļaviņš, 2002. gadā — J. Volkolākovs, 2004. gadā — A. Bļugers.

1983.—1999. gadā balvu medicīnas vēsturē saņēmuši V. Kaņeps, J. Stradiņš (1983), P. Gerke, B. Petrovs (1984), V. Derums, A. Georgijevskis (1985), Ņ. Stradiņa, P. Zabłudovskis (1986), K. Arons, J. Ļisicins (1987), K. Vasiļjevs, A. Viksna (1988), A. Kaikaris, V. Kalnins (1989), H. Millers-Dics, I. un J. Krūmaļi (1990), J. Āboliņš, A. Alksnis (1991), Dz. Alks (1993), A. Dirbe (1995), J. Strupulis (1997), Z. Čerfass, E. Larsens (1999), J. Salaks, V. Kalnbērzs (2001), J. Vētra (2003), K. Habriha, V. Jākobsons (2005).

Mārtiņš Eduards Straumanis (1898–1973) un **Alfrēds Ieviņš** (1897–1975) — latviešu ķīmiķi, kristāliskā režģa parametru rentgenogrāfiskās metodes autori (1935).

LZA Mārtiņa Straumaņa—Alfrēda Ieviņa balva piešķirta M. Turkam (1999), T. Ivanovai (2000), V. Mihailovam (2001), R. M. Meri (2002), K. Zihmanei (2003), I. Juhņēvičai (2004), K. Edolfai (2005).

Arveds Švābe (1888–1959) — vēsturnieks, tiesību zinātnieks, rakstnieks.

LZA Arveda Švābes balvas laureāti ir T. Zeids (1996), J. Bērziņš (1998), I. Šterns (2000), I. Šneidere (2003).

Kārlis Ulmanis (1877–1942) — tautsaimnieks un valstsvīrs, Latvijas Republikas pirmais Ministru prezidents.

Balva iedibināta 2003. gadā pēc LZA goda doktora prof. J. Labsvīra ierosinājuma. Pirmoreiz piešķirta V. Bērziņam un V. Strīķim.

Gustavs Vanags (1891–1965) — Latvijas ķīmiķis organīķis.

LZA Gustava Vanaga balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās G. Vanaga prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti A. Ārens (1971), E. Gudriniece, A. Strakovs (1972), V. Oškāja (1974), J. Freimanis (1976), O. Neilands (1978), J. Bankovskis (1980), R. Valters (1982), G. Duburs, E. Stankeviča (1984), E. Lukevics (1986), B. Puriņš (1988), M. Līdaka (1990), G. Čipēns (1992), J. Stradiņš (1994), F. Avotiņš, M. Šimanska (1996), T. Millers (1998), M. Kalniņš (2000), I. Kalviņš (2003), E. Liepiņš (2005).

Tāivaldis Vilciņš (1922–1997) — vēsturnieks un sociologs.

Tāivalža Vilciņa balvas pirmā laureāte ir B. Zepa (2002).

Alfrēds Vītols (1878–1945) — hidromehānikas speciālists.

LZA un va/s “Latvenergo” Alfrēda Vītola balvu saņēmuši J. Ekmanis (1999), V. Zēbergs (2002), N. Zeltiņš (2003), J. Barkāns (2004).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS BALVAS

<i>Sponsors</i>	<i>Balvas</i>
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmija	<p>Latvijas balva (Lielā Feliksa balva) un 2 veicināšanas balvas par ievērojamiem sasniegumiem humanitāro zinātņu jomās</p> <p>Balvas 2001. gadā piešķīra pirmo reizi. Lielo Feliksa balvu saņēma V. Viķe-Freiberga, veicināšanas balvas — I. Ose un I. Šuvajevs. 2003. g. Lielo Feliksa balvu saņēma M. Kūle, veicināšanas balvas — D. Baltaiskalna un Ē. Jēkabsons</p>
A/s “Grindeks”	<p><i>3 ikgadējas balvas</i> ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu</p> <p>Balvu laureāti: 1998. g. — M. Līdaka, U. Ulmanis, S. Cimermanis; 1999. g. — E. Lukevics, O. Lielausis, K. Arājs, 2000. g. — O. Neilands, V. Tamužs, V. Bērziņš, 2001. g. — V. Kluša, E. Blūms, A. Caune, 2002. g. — T. Millers, J. Kristapsons, O. Spāritis, 2003. g. — R. M. Freivalds, E. Gudriniece, P. Guļāns, 2004. g. — G. Čipēns, I. Knēts, Ē. Mugarēvičs</p>
A/s “Aldaris”	<p><i>2 ikgadējas balvas</i> ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu</p> <p>Balvu laureāti: 1999. g. — U. Viesturs, P. Zariņš, 2000. g. — M. Beķers, B. Laumane, 2001. g. — D. Kārklīņa, M. Poiša, 2002. g. — M. Rukliša, V. Hausmanis, 2003. g. — I. Apine, Ī. Rašals, 2004. g. — Dz. Ērglis, U. Sedmalis</p>
Va/s “Latvenergo”	<p><i>2 gada balvas</i> par izcilu veikumu vai mūža devumu enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs</p> <p>Balvu laureāti: 1999. g. — Z. Krišāns, I. Staltmanis, 2002. g. — K. Briņķis, A. Grundulis, 2003. g. — A. S. Sauhats un P. Šipkovs, 2004. g. — E. Tomsons, J. Dirba, J. Rozenkrons</p>

A/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonds *2 ikgadējas balvas* ievērojamiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu datorzinātnēs, informātikā vai par nozīmīgu informācijas izstrādes sistēmu veicināšanu

Balvu laureāti: 1999. g. — J. Bārzdiņš, A. Anspoks, 2000. g. — J. Osis, M. Treimanis, 2001. g. — L. Niceckis, A. Vasiļjevs, 2002. g. — I. Kabaškins, A. Brūvelis, 2003. g. — J. Bičevskis un E. Karnītis

A/s “RD Alfa” *Gada balva* fizikā un tās inženierpielietojumos

Balvu laureāti: 2000. g. — K. Švarcs, 2001. g. — J. Gelfgats, 2002. g. — A. Cēbers, 2003. g. — D. Millers, 2004. g. — A. Truhins, 2005. g. — J. Joļins

A/s “ITERA Latvija” un Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu vides, zemes un ģeogrāfijas zinātnēs vai par nozīmīgu vides izstrādes sistēmu veicināšanu

Balvu laureāti: 2001. g. — G. Andrušaitis, A. Melluma, 2002. g. — G. Eberhards, R. Kondratovičs, 2003. g. — A. Andrušaitis, M. Kļaviņš, 2004. g. — E. Kaufmane un J. Viksne

SIA “Lattelekom” un Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un radošiem praktiķiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs par izcilu veikumu vai mūža devumu

Balvu laureāti: 2002. g. — J. Ločmelis, Dz. Ozoliņa, 2003. g. — T. Galdiņš, T. Tisenkopfs, 2004. g. — I. Biļinskis, I. Loze, 2005. g. — J. Busarovs, J. Rubīns

A/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu kosmisko informāciju tehnoloģijā, inženierzinātnēs aeronavigācijas sakaru un radiolokācijas tehnikā

Balvu laureāti: 2001. g. — E. Bervalds, I. Kabaškins, 2003. g. — J. Kopitovs, M. Ābele, K. Lapuška, 2004. g. — I. Jackiva

- A/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonds
 2 *gada balvas* ievērojamiem zinātniekiem un praktiķiem gāzes, siltumtehnikas un ar tām saistītās ķīmijas tehnoloģijas nozarēs, sirds ķirurģijas un kardioloģijas zinātnēs par izcilu darbu kopumu vai mūža veikumu
 Balvu laureāti: 2002. g. — R. Lācis, A. Krēsliņš, 2003.g. — J. Anšelevičs, E. Dzelzītis, 2004. g. — J. Volkolākovs, V. Zēbergs
- Rīgas dome un Biznesa augstskola “Turība”
 Ikgadēja “Rīgas balva” par nozīmīgāko zinātnisko pētījumu Rīgas vēsturē un kultūrvēsturē, arhitektūras un mākslas vēsturē, etnogrāfijā, demogrāfijā un etnisko attiecību izpētē, ģeogrāfijā, ekoloģijā un citās nozarēs, kas saistītas ar Rīgas attīstību
 2002. gadā balva pirmo reizi piešķirta J. Krastiņam, K. Radziņai, A. Celmiņam, veicināšanas balva — V. Bebrei, R. Spirģim, 2003. g. balvas laureāti ir A. Caune, O. Spāritis un O. Zanders, 2004. g. — L. Balodis, J. Stradiņš, M. Zunde
 D. A. Lēbers apbalvots ar “Rīgas balvas” Goda diplomu (pēc nāves)
- LR Patentu valde
Valtera Čapa balva labākajam izgudrotājam. Balvu piešķir reizi divos gados
- Latvijas Organiskās sintēzes institūts, a/s “Grindeks”, LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs
Solomona Hillera balva par izciliem sasniegumiem biomedicīnā un jaunu medicīnas preparātu izstrādē
 2004. gadā balva pirmo reizi pasniegta I. Kalviņam

BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

Balvas uz darbu konkursa pamata tiek piešķirtas maģistrantiem vai doktorantiem, vai jaunajiem pētniekiem ne vēlāk kā vienu gadu pēc maģistra vai doktora darba aizstāvēšanas. Reflektēšanai var iesniegt darbus, kurus veicis atsevišķs zinātnieks, kurš pieteikuma iesniegšanas brīdī nav vecāks par 30 gadiem.

Katru gadu piešķir 9 prēmijas, no tām fizikas, matemātikas, inženierzinātnēs un datorzinātnēs — 3, ķīmijas, bioloģijas, lauksaimniecības un medicīnas zinātnēs — 3, humanitārajās un sociālajās zinātnēs — 3.

Balva par labāko jaunā zinātnieka darbu fizikā nosaukta *Ludviga un Māra Jansonu* vārdā,

par labāko darbu ķīmijā *Mārtiņa Straumaņa* — *Alfrēda Ieviņa* vārdā,

par labāko darbu literatūrzinātnē un filozofijā — *Zentas Mauriņas* vārdā.

Jauno zinātnieku konkursam darbi iesniedzami līdz 2005. gada 31. oktobrim LZA sekretariātā vai attiecīgo zinātņu nodaļās (Akadēmijas laukumā 1, 2.stāvā, Rīga, LV 1524)

Uzziņas par nepieciešamajiem dokumentiem var saņemt pa tel. 7223931.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM UN STUDENTIEM

Sponsors

Balvas

A/s “Grindeks”	4 <i>ikgadējas balvas</i> labākajiem jaunajiem zinātniekiem
A/s “Aldaris”	4 <i>ikgadējas balvas</i> labākajiem jaunajiem zinātniekiem
A/s “Latvengro”	5 <i>gada balvas</i> labākajiem jaunajiem zinātniekiem par darbiem enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs
A/s “RD Alfa”	3 <i>ikgadējas balvas</i> studentiem fizikā un tās inženierpielietojumos par pētniecisku darbu un oriģināliem rezultātiem
SIA “Lattelekom” un Latvijas Izglītības fonds	2 <i>gada balvas</i> topošajiem zinātniekiem par pētījumiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs
A/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonds	2 <i>stipendijas</i> doktorantiem gāzes un siltumtehnikas tehnoloģiju un sirds ķirurģijas — kardioloģijas nozarēs

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀS MEDAĻAS, BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI 2004. UN 2005. GADĀ

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀS MEDAĻAS LAUREĀTI

(LZA Senāta 2004. gada 2. marta lēmums)

Imants Lancmanis — LZA goda loceklis, mākslas zinātnieks — par Rundāles pils kompleksa atjaunošanu un izcilu devumu mākslas zinātnē.

Andris Padegs — LZA ārzemju loceklis (ASV), datorzinātnieks — par ievērojamu ieguldījumu lieldatoru arhitektūras izstrādē.

(LZA Senāta 2005. gada 22. februāra lēmums)

Elmārs Blūms — LZA īstenais loceklis, fiziķis — par magnētisko šķidrumu fizikas zinātniskā virziena iedibināšanu un attīstīšanu Latvijā.

Edvīns Vedējs — LZA ārzemju loceklis (ASV) — par jaunu organiskās sintēzes metožu izstrādi un nopelniem Latvijas organiskās ķīmijas speciālistu sagatavošanā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2005. gada 11. janvāra lēmums)

Aina Alsupe — *Dr.habil.hist.*, Valsts emeritētā zinātniece — *Friča Brīvzemnieka balva* Latvijas etnogrāfijā — par mūža ieguldījumu etnogrāfijā.

Zigrīda Frīde — *Dr.philol.* (LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts) — *Viļa Plūdoņa balva* latviešu literatūrzinātnē — par monogrāfiju “Latvis. Gothards Frīdrihs Stenders”.

Edvards Liepiņš — LZA īstenais loceklis (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) — *Gustava Vanaga balva* ķīmijā par darbu ciklu “Kodolu magnētiskās rezonanses izmantošana organisko, elementorganisko un bioorganisko molekulu pētīšanā”.

Jānis Zandersons — *Dr. sc.ing.* (Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts) — *Arvida Kalniņa balva* mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē — par darbu kopu “Pētījumi mežu ķīmiskajā tehnoloģijā un jaunu produktu un procesa izstrādē”.

Ivars Kalviņš — LZA īstenais loceklis (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) — *Solomona Hillera balva* par darbu ciklu “Oriģinālas darbības mehānisma citoprotektora Mildronāta atklāšana, izstrāde un ieviešana klīniskajā praksē” (Ekspertu komisijas 2004. gada 21. decembra lēmums).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS A/S
“GRINDEKS” BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 13. decembra lēmums)

Gunārs Čipēns — LZA īstenais loceklis (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) — par mūža ieguldījumu peptīdu ķīmijā un peptīdu hormonu sintēzes tehnoloģiju izstrādē.

Ivars Knēts — LZA īstenais loceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) — par biomehānikas zinātniskā virziena attīstīšanu un kadru sagatavošanu Latvijā.

Ēvalds Mugurēvičs — LZA īstenais loceklis (LU Latvijas vēstures institūts) — par mūža ieguldījumu Latvijas arheoloģijā un viduslaiku vēstures avotu pētniecībā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “ALDARIS”
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004.gada 13. maija lēmums)

Dzintars Ērglis — *Dr.hist.* (LU Latvijas vēstures institūts) — par Latvijas Centrālās padomes (LCP) vēsturei veltītu darbu kopu.

Uldis Sedmalis — LZA īstenais loceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) — par mūža ieguldījumu fosfātu un silikātu ķīmijā un speciālistu — silikātu ķīmijas tehnologu sagatavošanā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, A/S “DATI”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 15. jūnija lēmums)

Jānis Osis – LZA goda loceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) - *Eižena Āriņa balva* par mūža devumu datorzinātnēs un informātikā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, FIRMAS “ITERA LATVIJA”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 16. septembra lēmums)

Edīte Kaufmane — *Dr.biol.* (Valsts Dobeles Selekcijas un izmēģinājumu stacija) — par augstražīgu augļaugu šķirņu, videi draudzīgas audzēšanas un pārstrādes tehnoloģiju izstrādi.

Jānis Viksne — LZA korespondētājloceklis (LU Bioloģijas institūts) — par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas putnu izpētē un aizsardzībā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, VAS “LATVIJAS GAISA
SATIKSME” UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 9. septembra lēmums)

Irina Jackiva — *Dr.sc.ing.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Gadījum-iedarbību modelēšana”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN RĪGAS BALVAS FONDA
“RĪGAS BALVA” LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 28. septembra lēmums)

Jānis Stradiņš — LZA īstenais loceklis — par darbu ciklu “Rīga pasaules zinātņu vēsturē” un Rīgas kultūrvēsturisko tradīciju izkopšanu.

Māris Zunde — *Dr.biol.* (LU Latvijas vēstures institūts) — par darbu kopumu “Rīgas vecpilsētas kultūrvēsturisko objektu dendrochronoloģiskā datēšana”.

Leons Balodis — fotomākslinieks — par Rīgas tēla dokumentēšanu fotomākslā un Rīgas vārda popularizēšanu pasaulē.

Dītrihs Andrejs Lēbers — LZA ārzemju loceklis — “Rīgas balvas” Goda diploms par devumu Rīgas vācbaltiešu tradīciju uzturēšanā un zinātnes mecenātismu (pēc nāves).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, A/S “LATVIJAS GĀZE”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA MĒRĶPROGRAMMAS
“IZGLĪTĪBAI, ZINĀTNEI UN KULTŪRAI” BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 5. novembra lēmums)

Jānis Volkolākovs — LZA īstenais loceklis (Rīgas Stradiņa universitāte) — par mūža veikumu kardiokirurģijas attīstībā Latvijā.

Viktors Zēbergs — *Dr.habil.sc.ing.* (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) — par darbu kopu “Dabas gāze Latvijas enerģētikas sektora attīstības vīzijā”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN VAS “LATVENERGO”
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 8. novembra lēmums)

Jāzeps Barkāns — *Alfrēda Vītola balva* par izcilu devumu enerģētikā — *Dr.habil.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) - par darbu kopu “Energosistēmu režīmu vadīšana un to automatizācija”.

Elmārs Tomsons — *Dr.sc.ing.* (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) — par darbu kopu “Pētījumi kodolreaktoru fizikā, tehnikā un to izmantošana”.

Jānis Dirba — *Dr.habil.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) — par darbu kopu “Elektrodinamiskie procesi elektrotehniskajās iekārtās”.

Jānis Rozenkrons — *Dr.habil.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) — par darbu kopu “Neitrālu darba režīmu un zemesslēgumu izpēte vīdsprieguma sadales tīklos”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, SIA “LATTELEKOM”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2005. gada 21. janvāra lēmums)

Jevgēnijs Busarovs — SIA “Latvijas mobilais telefons” — par ieguldījumu Latvijas telekomunikāciju attīstībā.

Jānis Rubīns — Rīgas Tehniskā universitāte — par darbu “Rīgas dzīvojamais fonds XX gadsimta tipoloģiskā rakursā”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “RD ALFA”
BALVA FIZIKĀ UN TĀS INŽENIERPIELIETOJUMOS

(Ekspertu komisijas 2005. gada 25.februāra lēmums)

Jevgēnijs Joļins – LZA korespondētājloceklis (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) - par izciliem darbiem neitronu un rentgenstaru izkliedes izpētē kristālos.

LATVIJAS ZINĀTNIEKI — CITU IEVĒROJAMĀKO
ZINĀTNISKO APBALVOJUMU LAUREĀTI
2004. UN 2005. GADĀ

Lilija Dzene — LZA goda locekle — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004. gada balva* par mūža ieguldījumu teātra vēstures pētniecībā un teātra kritikā.

Pēteris Cimdiņš — LZA īstenais loceklis — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004. gada balva* par nozīmīgu ieguldījumu augstākajā izglītībā un zinātnē.

Edmunds Lukevics — LZA īstenais loceklis — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004. gada balva* par izciliem zinātniskiem sasniegumiem silīcija un germānija organisko savienojumu izpētē.

Ieva Ose un **Andris Caune** — LZA īstenie locekļi — Latvijas Kultūras fonda *Spīdolas balva* par grāmatu “Latvijas XII gs. beigu– XVII gs. vācu piļu leksikons”.

Imants Lancmanis — LZA goda loceklis — LR Ministru kabineta Atzinības raksts par nozīmīgu ieguldījumu Rundāles pils muzeja izveidošanā, vēsturiskā mantojuma saglabāšanā un restaurācijā.

Ilmārs Blumbergs — LZA goda loceklis — Latvijas Mākslinieku savienības Gada lielā balva vizuālajā mākslā par spilgtu un pārliecinošu mākslas uzliesmojumu personālizstādē *Lūgšana par redzēšanu* Oratorio di san Ludovico Venēcijā.

Džemma Skulme — LZA goda locekle — Rīgas domes Gada balva mākslā par radošo un profesionālo ieguldījumu nacionālās pašapziņas stiprināšanā un vērīgu sabiedrisko darbību — paraugu indivīda sociālajai atbildībai.

BALVU UN PRĒMIJU JAUNIEM ZINĀTNIEKIEM UN
STUDENTIEM LAUREĀTI

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS
JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2005. gada 11. janvāra lēmums)

Vārdbalvas

Kaspars Blušs — *Dr.phys.* (LU Fizikas un matemātikas fakultāte) — *Ludviga un Māra Jansonu balva* fizikā — par darbu “Zēmana koherenču kustības vienādojumi atomu un starojuma mijiedarbības analīzei” (vad. LZA ist.loc. M. Auziņš).

Kristīne Edolfa — *M.Sc.*, LU Ķīmijas fakultātes doktorante - *Mārtiņa Straumaņa – Alfrēda Ieviņa balva* ķīmijā — par darbu “Kobalta katalizatoru pētījumi 2,3-dihydrofurāna iegūšanai no 1,4-butāndiola” (vad. *Dr.habil.chem.* L. Leite, LZA kor.loc. A. Zicmanis).

Sanita Stepena — *M.Sc.* (Liepājas Pedagoģijas akadēmija) — *Zentas Mauriņas balva* literatūrzinātnē un filozofijā — par darbu “Sidhartas un Harija Hallera pašapšanas ceļa strukturējums autora Hermaņa Heses mākslinieciskā dzīves tvēruma kontekstā” (vad. *Dr.philol.* Z. Gūtmane).

Fizikas un tehniskajās zinātnēs

Kārlis Freivalds — *Dr.sc.comp.* (LU Matemātikas un informātikas institūts) — par darbu “Grafveida struktūru vizualizācijas algoritmi”(vad. *Dr.math.* P. Ķikusts).

Liene Osipova — *M.Sc.*, LU Fizikas un matemātikas fakultātes doktorante — par darbu “Zemei tuvo mazo planētu koordinātu noteikšana ar lāzera tālmēra mērījumiem” (vad. LZA kor.loc. M. Ābele).

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnēs

Sergejs Gaidukovs — *M.Sc.*, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes doktrants — par darbu “Nanolīmeņa hibridmateriāli uz polimēru un neorganisko pildvielu bāzes” (vad. *Dr.sc.ing.* J. Zicāns).

Dmitrijs Šabašovs — *M.Sc.*, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes doktorants, Latvijas Organiskās sintēzes institūta laborants — par darbu “Homo-hirālu fenolu un anilīnu sintēze litija enolātu asimetriskai protonēšanai” (vad. *Dr.chem.* E. Sūna).

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa

Ieva Viļuma — *M.Sc.*, Latvijas Kultūras akadēmijas doktorante — par darbu “Mūzikas dzīve Vidzemē zviedru laikos (1621–1710). Kultūrvēsturisks skatījums” (vad. *Dr.art.* Z. Gailīte).

Mārtiņš Kaprāns — LU Sociālo zinātņu fakultātes komunikācijas zinātnes maģistra programmas students — par darbu “Jauna cilvēka konstrukcija 20. gadsimta 60. gadu latviešu prozā” (vad. *Dr.hist.* V. Zelče).

Atzīmējot konkursam iesniegto darbu labo zinātnisko līmeni, LZA Senāts nolēma izteikt atzinību sekojošiem jaunažiem zinātniekiem:

Ilzei Aulikai — *M.Sc.* (LU Cietvielu fizikas institūts) — par darbu “Segneto-elektrisku heterostruktūru optisko īpašību pētīšana ar elipsometriju un spektrālo refraktometriju” (vad. *Dr.phys.* V. Zauls).

Ievai Ķempelei — *M.Sc.* (Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultāte) — par darbu “Muitas noteikumu pārkāpumu analīze un to ierobežošanas iespējas” (vad. LZA īst.loc. B. Rivža).

Ainai Muškai — *Dr.oec.* (LLU Ekonomikas fakultāte) — par darbu “Tūrisma produkts un tā kvalitāte Latvijas reģionos” (vad. *Dr.oec.* L. Mihejeva).

Raimondam Rozenfeldam — *M.Sc.* (Nacionālā Aizsardzības akadēmija) — par darbu “Pārejas no obligātā militārā dienesta uz profesionālo dienestu pozitīvo un negatīvo aspektu analīze. LR un citu valstu pieredze” (vad. *M.Sc.* J. Mekšs).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “GRINDEKS”
JAUNO ZINĀTŅIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 13. decembra lēmums)

- Edgars Liepiņš** — *M.Sc.*, LU Medicīnas fakultātes doktorants, Latvijas Organiskās sintēzes institūta asistents — par darbu kopu “Jauna tipa kardioprotektīvo vielu farmakoloģisko mehānismu pētījumi” (vad. LZA kor.loc. R. Muceniece).
- Laura Sīle** — *M.Sc.* (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) — par darbu “Sēru saturošu amlodipīna analogu sintēze” (vad. *Dr.chem.* A. Krauze).
- Gunta Krūmiņa** — *Dr.phys.* (LU Fizikas un matemātikas fakultāte) — par darbu “Stereosliekšņa un monokulāro stimulu kvalitātes korelācija” (vad. *Dr.habil.phys.* M. Ozoliņš).
- Evita Lapšāne** — *M.Sc.* (Liepājas Pedagoģijas akadēmija) — par darbu “Sieviešu seksuālā izglītība kā reproduktīvās veselības pamats” (vad. *Dr. paed.* A. Samu-seviča).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “ALDARIS”
JAUNO ZINĀTŅIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 13. maija lēmums)

- Dace Šķēle** — *M.Sc.* (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) — par darbu “Pētījumi par skābekļa satura izmaiņām alū” (vad. *Dr.sc.ing.* D. Kārklīņa).
- Edgars Spārniņš** — Latvijas Universitātes maģistrants — par darbu “Slāņainu kompozītmateriālu nelineārās deformēšanās apraksta modelis” (vad. LZA ist.loc. V. Tamužs).
- Gīta Elksnīte** — *M.Sc.* (Liepājas Pedagoģijas akadēmija) — par darbu “Vienkāršs teikums K. Firekera vārdnīcā” (vad. *Dr.philol.* M. Beitiņa).
- Žanete Zaharova** — *M.Sc.* (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) — par darbu “Saimniekošanas diversifikācija kā viena no Latgales reģiona attīstības iespējām” (vad. LZA ist.loc. B. Rivža).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, A/S “LATVIJAS GĀZE”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA MĒRĶPROGRAMMAS
“IZGLĪTĪBAI, ZINĀTNEI UN KULTŪRAI”
BALVU JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM LAUREĀTI
(Ekspertu komisijas 2004. gada 5. novembra lēmums)

Ināra Škapare — *Dr.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) — par darbu “Ģeotermālā ūdens izmantošanas iespējas Latvijā” (vad. LZA kor.loc. A.Krēsliņš).

Pēteris Stradiņš — *M.Sc.*, Rīgas Stradiņa universitātes doktorants — par darbu “Cilvēka sirds plaušu artērijas stumbra vārstuļa izmantošana aortas vārstuļa rekonstrukcijā” (vad. *Dr.habil.med.* I.Ozolanta un *Dr.habil.sc.ing.* V. Kasjanovs).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, VAS “LATVIJAS GAISA
SATIKSMĒ” UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA
KĀRĻA IRBĪŠA STIPENDIĀTI
(Ekspertu komisijas 2004. gada 9. septembra lēmums)

Aleksandrs Berežņojs — Transporta un sakaru institūta doktorants — par darbu “Aerokosmisko tehnoloģiju pielietojums pilsētas transporta sistēmu vajadzībām” (vad. LZA kor.loc. I. Kabaškins).

Ilmārs Ozoliņš — *Dr.sc.ing.* (Rīgas Tehniskās universitātes Aviācijas institūts) — par darbu “Gāzturbīnu dzinēju ekspluatācijas raksturlielņu datormodelēšana” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* V. Labendiks).

Lada Gusarova — *M.Sc.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Klastera risinājuma pamatojuma pārbaužu metožu pētīšana” (vad. *Dr.sc.ing.* I. Jackiva).

Jekaterīna Kuško — *M.Sc.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Mobilo sakaru tīkla GPRS protokola pielietošana diferenciālo labojumu pārraidei transporta līdzekļu vadības satelītu sistēmās pilsētas infrastruktūras apstākļos” (vad. LZA kor.loc. I. Kabaškins).

Natalja Sigņejeva — *M.Sc.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Gaisa mērķu kustības modeļu mijiedarbības algoritmu salīdzinoša analīze” (vad. *Dr.sc.ing.* M. Zilbermans).

Staņislavs Lobašovs — *M.Sc.* (Rīgas Tehniskās universitātes Aviācijas institūts) — par darbu “Bezplatformas inerģiālās navigācijas sistēmas funkcionālā korekcija” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* P. Trifonovs-Bogdanovs).

Aleksandrs Ševčiks — Transporta un sakaru institūta maģistrants — par darbu “Optimizācijas algoritmu izmantošana ciparu filtru projektēšanā ar nestandarta prasībām” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* V. Jeremejevs).

Deniss Baribins — Transporta un sakaru institūta bakalaurs — par darbu “Grupās aiztures laika aprēķinu metodes ciparu sistēmās” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* V. Jeremejevs).

Oļegs Gaiduks — Transporta un sakaru institūta bakalaurs — par darbu “Pasīvais optiskais sakaru tīkls” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* V. Šelkovņikovs).

Mihails Savrasovs — Transporta un sakaru institūta bakalaurs — par darbu “Vienkāršu šifrēšanas metožu izturības analīze tekstiem ar zināmo tematiku” (vad. *M.Sc.* M. Fiošins).

Aleksejs Pšenovs — Rīgas Tehniskās universitātes Aviācijas institūta bakalaurs — par darbu “Mikroelektronikas izstrādājumu parametru kontroles ierīce” (vad. *M.Sc.* I. Smirnovs).

Jurijs Ivanajevs — Rīgas Tehniskās universitātes Aviācijas institūta inženieris — par darbu “Zibens izlādes elektriskā lauka ciparu uztvērējs” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* J. Krasņitskis).

Mārtiņš Sudārs — Rīgas Tehniskās universitātes Aviācijas institūta 4. kursa students — par darbu “*BremCube* pavadoņa projekts un apakšsistēmu izstrāde” (projekts izstrādāts Brēmenes universitātē, Vācija).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN VAS “LATVENERGO” BALVU JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 8. novembra lēmums)

Anna Mutule — *M.Sc.*, Rīgas Tehniskās universitātes doktorante — par darbu “Elektrisko tīklu optimizācija” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* Z. Krišāns).

Antons Kutjuns — *M.Sc.*, Rīgas Tehniskās universitātes doktorants — par darbu “Elektroapgādes drošuma faktora novērtēšanas metodikas izstrāde” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* Z. Krišāns).

Marika Blumberga — *M.Sc.*, Rīgas Tehniskās universitātes doktorante — par darbu “Izpēte Nacionālā emisiju kvotu sadales plāna izstrādei” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* D. Blumberga).

Vadims Strelkovs — Rīgas Tehniskās universitātes doktorants — par darbu “Pret-avārijas automātikas darbības izpēte, Baltijas reģionam atdaloties no vienotās energosistēmas” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* V. Čuvičins).

Mārtiņš Silarājs — *M.Sc.*, Rīgas Tehniskās universitātes doktorants — par darbu “Sarežģītu releju aizsardzību un automātiku kompleksu pārbaude” (vad. LZA kor.loc. A. Sauhats).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, SIA “LATTELEKOM”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU
JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2005. gada 21. janvāra lēmums)

Voldemārs Lauciņš — *M.Sc.* (Nacionālā aizsardzības akadēmija) — par darbu “Kristīgās mācības loma starptautiskās militārās operācijās dienošo karavīru skatījumā” (vad. *M.Sc.* G. Līdums).

Ritvars Krievs — *M.Sc.*, Rīgas Tehniskās universitātes Telekomunikāciju institūta doktorants — par darbu “Mobilā telefona atrašanās vietas noteikšanas algoritmi” (vad. *Dr.sc.ing.* G. Lauks).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS UN A/S “RD ALFA” STUDENTU
PRĒMIJU FIZIKĀ UN TĀS INŽENIERPIELIETOJUMOS LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2005. gada 25. februāra lēmums)

Ruslans Šmigins — *M.Sc.*, Latvijas Lauksaimniecības universitātes doktorants — par darbu “Biodīzeļdegvielas izmantošana kompresijas aizdedzes motoros” (vad. *Dr.sc.ing.* V. Gulbis).

Anita Brūvere — *M.Sc.*, Latvijas Universitātes doktorante — par darbu “Viendimensijas un divdimensiju atrisinājumi sistēmās ar taisnstūru ribi”(vad. LZA ist.loc. A. Buiķis).

Andris Fedotovs — *M.Sc.*, Latvijas Universitātes doktorants — par darbu “Cd⁺ defekta struktūras modeļi BaF₂ kristālos”(vad. *Dr.habil.phys.* U. Rogulis).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS FONDA
KONSTANTĪNA POČA STIPENDIJU FIZIKĀ STIPENDIĀTI
2004./2005. g.

(Ekspertu komisijas 2004. gada 9. novembra lēmums)

Velga Akmene — Daugavpils universitātes fizikas specialitātes 5. kursa studente — tēmas “Magnētiskā šķidrums virsmas deformācija lāzera starojuma iedarbībā” izstrādei (vad. *Dr.habil.phys.*G. Liberts).

Mārtiņš Ceplis — Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes fizikas specialitātes 3. kursa students — tēmas “Mikrona izmēru daļiņu magnetoreoloģisko suspensijas mikrostruktūru veidošanās nobīdes plūsmā magnētiskajā laukā” izstrādei (vad. *Dr.phys.* S. Lācis).

Aivars Vembris — Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes fizikas specialitātes 3. kursa students — tēmas “Betaīnu atvasinājumu sakārtotu kārtiņu lineārās un nelineārās optiskās īpašības” izstrādei (vad. *Dr.habil.phys.* I. Muzikante).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS FONDA
JĀŅA LABSVĪRA STIPENDIJU LATVIJAS VĒSTURĒ
STIPENDIĀTI 2004./2005. g.

(Ekspertu komisijas 2004. gada 26. oktobra lēmums)

Ilze Boldāne — *M.Sc.*, LU Vēstures un filozofijas fakultātes doktorante — tēmas “Etnisko stereotipu veidošanās apstākļi Latvijā 1850.–2004.g.” izstrādei (vad. LZA ist.loc. J. Bērziņš).

Ineta Lipša — *M.Sc.*, LU Vēstures un filozofijas fakultātes doktorante — tēmas “Sabiedriskā tikumība Latvijā, 1918–1940” izstrādei (vad. LZA kor.loc. A. Stranga).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2004. GADĀ

NOZĪMĪGI NOTIKUMI LATVIJAS ZINĀTNĒ UN LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJĀ 2004. GADĀ

LZA darbība ir cieši saistīta ar visām norisēm Latvijas zinātnē un Latvijā kopumā.

Izanalizējot Latvijas zinātnisko centru sniegtās ziņas, Latvijas Zinātņu akadēmija nosaukusi *Latvijas zinātnes nozīmīgākos sasniegumus 2004. gadā*:

- Atklāta jauna fizikāla parādība — termomagnētiskā osmoze (LU Fizikas institūts, akadēmiķis Elmārs Blūms)
- Izmantojot kvantu efektus, paaugstināta magnetometrijas jutība virs klasiskās fizikas atļautās robežas (LU sadarbībā ar Kalifornijas universitāti, akadēmiķis Mārcis Auziņš)
- Eksperimentāli pierādīts un aprakstīts ātrākais informācijas kodēšanas mehānisms nervu sistēmā (LU sadarbībā ar Umeo universitāti (Zviedrija), profesors Ingvars Birznieks)
- Pirmoreiz izstrādāts un izdots pilnīgs sistemātisks pārskats par Latvijas viduslaiku pilīm (LU Latvijas vēstures institūts, akadēmiķi Andris Caune un Ieva Ose)
- Izstrādāta jauna arteriālā protēze un pārbaudīta eksperimentos ar dzīvniekiem (RTU, profesore Viktorija Kancēviča)
- Pirmoreiz Baltijas valstīs Rīgā veikta dziļā smadzeņu stimulācijas operācija ar neirostimulatora implantāciju (Rīgas Stradiņa universitātes Klīniskās slimnīcas Neiroķirurģijas klīnika, profesors Igors Aksiks)
- Latvija iesaistījusies starptautiskā ilgtermiņa ekoloģisko pētījumu globālā sistēmā (LU Bioloģijas institūts, LZA kor.loc. Viesturs Melecis)
- Atklāts un aprakstīts lielākais bronzas laikmeta depozīts Staldzenē (Ventspils muzejs sadarbībā ar LU, LZA kor.loc. Andrejs Vasks, Dr. Armands Vijups)

- Identificēts jauns lāzerstarojuma radīto defektu veidošanās mehānisms stiklveida silīcija dioksīdā (LU Cietvielu fizikas institūts sadarbībā ar Tokijas Tehnoloģisko institūtu, akadēmiķis Linards Skuja)
- Izstrādāta unikāla ierīce kosmisko satelītu lāzerlokācijai — notikumu taimers (LU Elektronikas un datorzinātņu institūts, *Dr. Jurijs Artjuhs*)

Apzināti arī vairāki *citi ievērojami zinātniskie sasniegumi* Latvijā:

- Turpinās kliniskie pētījumi otrās paaudzes preparāta nerameksīna izstrādei Alzheimerera slimības ārstēšanai (Latvijas Organiskās sintēzes institūts, akadēmiķis Ivars Kalviņš)
- Izstrādātas jaunu sililoligotiofēnu dendrimēru sintēzes metodes, iegūti jauni preparāti ar augstu un selektīvu citotoksicitāti attiecībā uz vēža šūnām (Latvijas Organiskās sintēzes institūts, akadēmiķis Edmunds Lukevics)
- Radīta jauna koncepcija par dihidropiridīnu bioloģiskās darbības mehānismu, ieslēdzot patoloģisko procesu korekciju, kas paver jaunas iespējas jaunu neuro- un kardioprotektantu radīšanā (Latvijas Organiskās sintēzes institūts, akadēmiķis Gunārs Duburs; LU Medicīnas fakultāte, akadēmiķe Vija Kluša)
- Divi agrāk izstrādātie un izpētītie imūnmodulatori — *Rigvir* un *Larifāns* reģistrēti Latvijas zāļu aģentūrā un drīzumā tiks ieviesti slimnīcu praksē (LU A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, LZA goda loc. Aina Muceniece un *Dr. med.* Guna Feldmane)
- Sadarbībā ar N. Vavilova Viskrievijas augkopības institūtu Latvijā atgriezts zudušais Latvijas kultūraugu genofonds, kopumā vairāk nekā 200 graudaugu, linu, graudzāļu, āboliņa, dārzeņu un citu kultūru paraugu. Tie nodoti Latvijas kultūraugu gēnu bankā, kā arī speciālistiem pavairošanai un izpētei (LU Bioloģijas institūts, akadēmiķis Īzaks Rašals)
- Elektroķīmiski iegūtas termiski stabilas rentgenamorfās kobalta/volfrāma sakausējumu plānās kārtiņas mikroelektronikai un kobalta/volfrāma un hidroksiapatīta kompozītie pārklājumi metālu implantu virsmas modificēšanai (RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, *Dr. habil. chem.* Ingrīda Vītiņa)
- Kopā ar ES projekta “*Transnanopowder*” partneriem izstrādāta silīcija/nitrīda oksīda nanokompozītu daļiņu sintēzes plazmoķīmiskā tehnoloģija un to pārstrāde nanostrukturālos frikcijas korozijizturīgos materiālos

keramisko gultņu izgatavošanai (RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, akadēmiķis Jānis Grabis)

- Pētījumos par herpesvīrusiem un to saistību ar dažādām slimībām noskaidroti vairāki nieres transplantāta hroniskas disfunkcijas faktori, parādīts, ka šie vīrusi saistīti gan ar centrālās, gan perifērās nervu sistēmas slimībām, kā arī iesaistīti autoimūno slimību patoģenēzē (LU A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, LZA kor.loc. Modra Murovska)
- Eksperimentāli pierādīts, ka ar ultraskaņas palīdzību iespējams vienlaicīgi uzlabot neitronu divkristālu spektrometru izšķiršanas spēju un paaugstināt intensitāti par 60% (LZA Fizikālās enerģētikas institūts sadarbībā ar Vācijas Hāna—Meitneres institūtu, LZA kor.loc. Jevgeņijs Jolins)
- Izstrādātas rekomendācijas liellaidumu konstrukciju projektēšanai, izmantojot sedlveida pārsegumus ar lokano atbalsta kontūru par tipveida elementiem pārsegšanai, un veikta konstrukcijas analīze (RTU, akadēmiķis Kārlis Rocēns)
- Pirmo reizi veikta plāno difrakcijas režģu leņķiskās selektivitātes teorētiska un eksperimentāla izpēte (RTU, LZA kor.loc. Andris Ozols)
- Turpināts Starptautiskās Astronomijas Savienības uzticētais darbs — “*Starptautiskā Galaktikas auksto oglekļa zvaigžņu Ģenerālkataloga*” elektroniskās versijas (Strasburgā, Francija) papildināšana ar jauniem datiem. Ievadīti dati par vairāk nekā simts jaunatklātām oglekļa zvaigznēm (LU, LZA kor.loc. Arturs Balklavs-Grīnhofs)
- Izstrādāts jauns signālu apstrādes algoritms, kas pamatojas uz vairāku mērīšanas kanālu ģenerēšanu testējamā objektā un tam sekojošu signālu apstrādi. To var lietot t.s. tuvā lauka nesagraujošām metodēm, piemēram, elektriskām, kapacitatīvām, elektromagnētiskām, ultraskaņas, siltuma (RTU, akadēmiķis Imants Matīss)
- Iegūti augstas precīzītātes spektroskopiskie dati par NaRb un NaCs molekulām ar Furjē spektroskopijas metodi. NaCs molekula ir viena no vismazāk pētītām sārnu divatomu molekulām. Iegūtie rezultāti ir svarīgi ultraaukstu molekulu iegūšanai (LU sadarbībā ar Hannoveres universitāti, LZA kor.loc. Ruvins Ferbers)

Latvijas grāmatniecība papildinājusies ar vairākiem *nozīmīgiem zinātniskiem izdevumiem*:

- Evangelia tutto anno (1753). Pirmā latgaliešu grāmata. – R.: LU Latviešu valodas institūts, 2004. – 354 lpp.
- Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti, 10.–13.sēj.
 - Okupācijas režīmi Latvijā 1940.–1959. gadā. Latvijas Vēsturnieku komisijas 2002. gada pētījumi. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 10. sēj. – R.: LU Latvijas vēstures institūta apgāds, 2004. – 608 lpp.
 - Latvija nacistiskās Vācijas okupācijas varā. 1941–1945. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 11. sēj. – R.: LU Latvijas vēstures institūta apgāds, 2004. – 232 lpp.
 - Holokausta izpēte Latvijā. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 12. sēj. – R.: LU Latvijas vēstures institūta apgāds, 2004. – 416 lpp.
 - Totalitārie okupācijas režīmi Latvijā 1940.–1964. gadā. Latvijas Vēsturnieku komisijas 2003. gada pētījumi. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 13. sēj. – R.: LU Latvijas vēstures institūta apgāds, 2004. – 584 lpp.
- Latvija Eiropā: nākotnes vīzijas. – R.: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2004. – 312 lpp.; Latvia in Europe: Visions of the Future. – R.: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2004. – 352 lpp.

Latvijā notikušas vairākas *augsta prestiža zinātniskas konferences*, to skaitā:

- 13. Starptautiskā konference “Kompozītmateriālu mehānika” (Rīga, 16.–20. maijs)
- Starptautiskā zinātniskā konference “Baznīca 21. gadsimtā” (Rīga, 28.–29. maijs)
- Starptautiskā konference “Totalitārie režīmi Baltijā: izpētes rezultāti un problēmas” (Rīga, 3. jūnijs)
- 6. Starptautiskā Baltijas konference par datu bāzēm un informācijas sistēmām (Rīga, 6.–9. jūnijs)
- Starptautiskā konference “Kurzemes un Zemgales hercogiste: sabiedrība, politika, kultūra” (Ventspils, 10.–11. jūnijs)
- Starptautiskais Organiskās ķīmijas simpozījs (Rīga, 27. jūnijs–1. jūlijs)
- 15. Starptautiskā konference “Defekti izolējošos materiālos *ICDIM-2004*” (Rīga, 12.–17. jūlijs)

- Eiropas Energoelektronikas un kustības vadības konference *EPE PEMC 2004* (Rīga, 2.–4. septembris)
- Starptautiskā konference “*Baltic Dynamics – Inovācijas un uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības attīstība*” (Rīga, 9.–12. septembris)

Citi svarīgi notikumi zinātnē un augstskolās

- LZA un Latvijas zinātniskās sabiedrības uzmanība tika veltīta jautājumiem, kas bija saistīti ar Latvijas zinātnes finansējumu kopumā, Zinātniskās darbības likumprojekta virzību Saeimā, ar zinātnisko institūtu statusu un attiecīgiem grozījumiem likumdošanā. Saeima, apspriežot otrā lasījumā Zinātniskās darbības likumprojektu, akceptēja normu, ka valsts budžeta zinātnes finansējums katru gadu jāpalielina par 0,1% no iekšzemes kopprodukta, līdz tas sasniedz 1%.
- Risinot Latvijas zinātnes politikas jautājumus, 3. martā notika tikšanās un domu apmaiņa ar Ministru prezidenta amata kandidātu Induli Emsi. LZA prezidents J. Ekmanis, viceprezidenti A. Siliņš un J. Jansons aktīvi iesaistījās zinātnes un tās finansējuma jautājumu apspriešanā LR Saeimā. 2005. gada finansējuma palielināšana zinātnei saistīta ar to, ka Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Zinātnes padomes vadītājiem, Saeimai un valdībai ir kopīga izpratne par nepieciešamību tuvākajā nākotnē būtiski palielināt Latvijas zinātnes, līdz ar to Latvijas konkurētspēju pasaulē. 2005. gada 10. februārī Zinātņu akadēmijā viesojās LR Ministru prezidents Aigars Kalvītis. Viņam bija lietišķa saruna ar LZA prezidentu Juri Ekmani un citiem zinātniekiem.
- LZA Senāta sēdē 2004. gada 11. maijā, svinīgajā inaugurācijas ceremonijā Juris Ekmanis — 15. aprīlī LZA pilnsapulcē ievēlētais prezidents — no iepriekšējā prezidenta Jāņa Stradiņa rokām saņēma amata simbolu — prezidenta ķēdi. Tika nolasīts Latvijas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas apsveikums.
- 2004.gadā Latvijas zinātne pilntiesīgi iekļāvās *Eiropas Savienības zinātnes telpā*.
- LZA prezidents J. Ekmanis un Senāta priekšsēdētājs J. Stradiņš 1. maijā piedalījās Eiropas Savienības karoga pacelšanas ceremonijā Rīgā, svinīgajā svētku koncertā Nacionālajā operā un citos pasākumos

- Sāka darboties *Nacionālās inovāciju programmas rīcības plāns*, kas paredz būtisku zinātnes līdzdalību, arī jaunus finansēšanas mehānismus.
- Valsts prezidentes izveidotās Stratēģiskās analīzes komisijas Zinātnes apakškomisija strādāja pie *Latvijas zinātnes stratēģijas projekta*.
- Formulētas *Latvijas zinātnes prioritātes tuvākajam periodam*: informāciju tehnoloģijas, materiālzinātnes, biotehnoloģija un farmācija, koksnes tehnoloģija un nacionālās humanitārās zinātnes (Letonika); Lisabonas stratēģijas (1 + 2%) finansējuma nodrošināšana, pēc finansēšanas principa atdalot lietišķās un fundamentālās zinātnes; forsēti attīstīt doktorantūras un pēcdoktorantūras sistēmu un piesaistīt visa veida darbaspēku zinātniskajām un tehnoloģiskajām izstrādņēm; aktīvi turpināt zinātnes un tehnoloģisko centru un parku attīstību.
- Liela uzmanība 2004. gadā tika pievērsta Letonikas pētījumu attīstībai. Ar LZA Senāta lēmumu 8. jūnijā izveidotā zinātnieku darba grupa (vadītāji J. Stradiņš un M. Kūle, koordinatore I. Jansone) izstrādāja programmu “Letonikas attīstība Latvijas nākotnei (2005–2010)”. 14. oktobrī LZA notika LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas izbraukuma sēde, kurā tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Letonikas programmu un ļoti plašu publikāciju izstādi. 17. decembrī Latvijas Zinātņu akadēmija un Izglītības un zinātnes ministrija parakstīja vienošanos par pētījuma projekta “Letonikas attīstība Latvijas nākotnei” realizāciju, projekta izpildes laiks — no 2004. gada 1. decembra līdz 2005. gada 15. decembrim.
- Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvā izveidota jauna nodaļa — Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa.
- Uzsākta forsēta virzība uz reģionālo zinātnes centru veidošanu — nostiprināti sakari ar Daugavpils zinātniekiem, parakstīta vienošanās par Kurzemes akadēmijas veidošanu Ventspilī.
- Parakstīts līgums par Ventspils Starptautiskā radioastronomijas centra (VIRAC) — lielākās zinātniskās infrastruktūras Latvijā — nodošanu no Latvijas Zinātņu akadēmijas Ventspils Augstskolai. Tas dos iespējas apvienot pētniecību, speciālistu sagatavošanu un iekļaušanu starptautiskajos projektos, kā arī pildīt tautsaimniecības pasūtījumus.
- Par Latvijas Intelīģences apvienības prezidenti 28. februārī atkārtoti ievēlēja akadēmiķi Maiju Kūle.

- LR Ministru kabineta pārraudzībā izveidota Ilgtspējīgas attīstības padome, par tās priekšsēdētāju ievēlēts akadēmiķis Māris Kļaviņš.
- LU Fizikas institūta Sārnu metālu laboratorija saņēma magnētisko sakabi — principiāli jaunu Grenoblē (Francija) izgatavotu ierīci — šķidrā metāla dinamo modeļiekārtas darbināšanai.
- Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra apstiprinājusi Latvijā izstrādātu projektu, kas paredz agrākā Salaspils kodolreaktora vietā attīstīt onkoloģisko, kardioloģisko un citu slimību agrīnas atklāšanas iespējas, kā arī diagnostisko preparātu ražošanas bāzi. Ar pozitronu tomogrāfiju vēzi iespējams atklāt no viena līdz trim gadiem agrāk nekā ar jebkuru citu iekārtu.
- RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātē (Āzenes ielā 14) sākusi darbu Materiālu optikas laboratorija. Tajā samontēts pikosekunžu lāzerspektrometrs, ar kura palīdzību pēta nelineāros efektus optiskajās šķiedrās.
- LU Fizikas un matemātikas fakultātes Atomfizikas un spektroskopijas institūtā izveidots augstas precizitātes lāzeru spektroskopijas komplekss, kas ietver skanējamu vienfrekvences riņķa krāsvielu lāzeru *Coherent Radiation CR 699-21*, pumpējošo argona jonu lāzeru *Spectra Physics – 171*, unikālu superaugstas izšķiršanas Furjē transformāciju spektrometru IFS 125. Komplekss ļaus iegūt prioritārus zinātniskus rezultātus atomu un molekulu spektroskopijas jomā.
- Pēc akadēmiķa O. Lielausa un kor.loc. E. Bervalda ierosinājuma 19. februārī izveidota LZA iniciatīvas grupa to vietu apzināšanai un atzīmēšanai, kur risinājās kureliešu cīņas pret vācu karaspēka vienībām Ventspils rajonā (Zlēkas, Cirkale). Pie Zlēkām ir vieta, kur vācu karaspēks 1944.–1945.g. nomocīja un nošāva ap 160 cilvēku — kureliešus un mierīgos iedzīvotājus. Grupu vada akadēmiķis O. Lielausis, tajā darbojas LZA kor.loc. E. Bervalds, akadēmiķis J. Bērziņš, LZA goda loc. J. Streičs, vēsturnieks Dz. Ērglis un žurnālists V. Hermanis. 7. oktobrī notika grupas brauciens uz Zlēkām, tajā piedalījās arī akadēmiķis J. Stradiņš. Pavisam šajā pasākumā bija klāt ap 50 cilvēku — no Latvijas vēstures institūta, Mežzinātnes institūta “Silava”, Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja, Liepājas, Ventspils, vietējās pašvaldības.
- 2004. gadā notika “Latvijas Avīzes” rosinātais tautas balsojums “100 Latvijas personības (1855–2005)”. Tautas izvērtēšanai piedāvāto 375 personību sarakstu izveidoja eksperti (vairākumā no Latvijas Zinātņu akadēmijas, ar akadēmiķi Jāni Stradiņu priekšgalā).

- 2004.gada 25. oktobrī LZA goda loceklis Imants Lancmanis un LZA prezidents Juris Ekmanis parakstīja aktu par I. Lancmaņa gleznas “Latvija Muļķības, Naida, Skaudības, Slinkuma, Alkatības, Baudkāres un Nodevības ielenkumā” dāvinājumu Latvijas Zinātņu akadēmijai.
- Nolasītas vairākas akadēmiskās lekcijas, to skaitā:
 - Akadēmiķa Anatolija Bļugera akadēmiskā lekcija “Hepatoloģijas centrs un tā ieguldījums mūsdieniu hepatoloģijā” (Paula Stradiņa 41. zinātniskie lasījumi, 12. februārī)
 - Akadēmiķa Rolanda Rikarda akadēmiskā lekcija “Inženiermehānikas attīstība Latvijā: kompozīto materiālu un konstrukciju optimizācija un identifikācija” (LZA sēde, 19. martā)
 - LZA goda locekļa Imanta Lancmaņa akadēmiskā lekcija “Kurzemes hercogiste: mūžīgais un efemērais” (saņemot LZA Lielo medaļu LZA pilnsapulcē 24. septembrī)
 - Akadēmiķa Raimonda Valtera akadēmiskā lekcija “Etīdes par hirālītāti organiskajā ķīmijā” (saņemot Grindeļa medaļu 8. oktobrī)
 - LZA ārzemju locekļa Andra Padega akadēmiskā lekcija “IBM 360 lieldatoru attīstīšana un nozīme” (saņemot LZA Lielo medaļu LZA pilnsapulcē 25. novembrī)

Galvenās starptautiskās aktivitātes

- LZA prezidents J.Stradiņš un viceprezidents J. Ekmanis piedalījās *ALLEA* 6. Ģenerālās asamblejas darbā Briselē 24.–27. martā. Uzturoties Briselē, J. Stradiņš un J. Ekmanis 24. martā tikās ar Latvijas misijas ES vadītāju Andri Ķesteri un Latvijas vēstnieku Beļģijā Aivaru Grozu
- 27.–28. septembrī Latvijā uzturējās ASV zinātnes organizāciju pārstāvju delegācija. 27. septembrī delegācija LZA Senāta zālē tikās ar Latvijas zinātnes organizāciju un galveno zinātnisko institūtu vadītājiem, pēc tikšanas apmeklēja institūtus
- 20. maijā LZA viesis bija Polijas ZA prezidents Andrejs Legockis. Viņu akadēmijā pieņēma LZA prezidents J. Ekmanis. Tika pagarināts abu akadēmiju sadarbības līgums
- 29. septembrī LZA vizītē bija ieradusies Saksijas Zinātņu akadēmijas delegācija (viceprezidents profesors Ernsts Šlēgels un Matemātikas un dabaszinātņu nodaļas priekšsēdētājs profesors Uve Frithjofs Haušteins.

LZA prezidents J. Ekmanis un Saksijas Zinātņu akadēmijas viceprezidents E. Šlēgels parakstīja Sadarbības līgumu starp abām akadēmijām

- LZA prezidents un citi akadēmijas vadītāji akadēmijā tikās ar ārvalstu vēstniekiem Latvijā:
 Ķīnas Tautas Republikas vēstnieku Čži Janči (24. februārī)
 Zviedrijas vēstnieku Jēranu Hokansonu (1. martā)
 Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku Dr. Ekartu Heroldu (19. aprīlī)
 Polijas Republikas vēstnieku Tadeušu Fišbahu (20. maijā)
 ASV vēstnieku Braienu Karlsonu (27. septembrī)

Latvijas Zinātņu akadēmijas vadītāji tikās ar **akadēmijas ārzemju locekļiem**, tiem uzturoties Latvijā:

- Ivaru Melngaili (ASV), kurš 10. maijā piedalījās Prezidija sēdē
- Meinhardu Klasenu (Vācija), kuram Senāta priekšsēdētājs J. Stradiņš 14. jūnijā pasniedza LZA ārzemju locekļa diplomu
- Aivaru Strēli (Tomska, Krievija), kuram Senāta priekšsēdētājs J. Stradiņš 30. jūnijā pasniedza LZA ārzemju locekļa diplomu
- Robertu Evarestovu (Sanktpēterburga, Krievija), kuram LZA prezidents J. Ekmanis 14. jūlijā pasniedza LZA ārzemju locekļa diplomu
- LZA Ārzemju locekļu nodaļas priekšsēdētāju akadēmiķi Jāni Priedkalnu, ar kuru prezidentam J. Ekmanim un Senāta priekšsēdētājam J. Stradiņam bija saruna 16. augustā
- Andreasu Adālu (Zviedrija), ar kuru Senāta priekšsēdētājam J. Stradiņam bija saruna 14. septembrī
- Tillu fon Egidiju (Vācija), ar kuru prezidentam J. Ekmanim bija saruna 20. septembrī
- Andri Padegu, kurš 22. novembrī piedalījās Prezidija sēdē

Vairāki akadēmijas locekļi saņēma ***citus pagodinājumus***:

- Akadēmiķis Jānis Stradiņš apbalvots ar Igaunijas Māras Zemes krusta III šķiru par Ziemeļvalstu un Baltijas valstu zinātniskās sadarbības veicināšanu
- Akadēmiķis Ivars Kalviņš un LZA goda loc. Valdis Jākobsons saņēmuši Starptautiskās popularitātes reitingu aģentūras “Zelta Fortūna” (Ukraina)

apbalvojumu — Svētā Georga medaļu “Gods. Slava. Darbs” — par veiksmīgu sadarbību zinātnē un kultūrā

- Akadēmiķim Jānim Stradiņam piešķirts augstākais Saksijas Zinātņu akadēmijas apbalvojums dabaszinātnēs — Vilhelma Ostvalda medaļa
- Akadēmiķe Vaira Viķe–Freiberģa saņēmusi Kanādas Psihologu apvienības balvu par ieguldījumu feminisma psiholoģijā
- Akadēmiķis Jānis Stradiņš saņēmis Itālijas Republikas Nopelnu ordeni “*Commendatore*”
- Akadēmiķis Rafails Rozentāls apbalvots ar sabiedriskās saskaņas balvu
- Akadēmiķis Raimonds Valters apbalvots ar Grindeļa medaļu
- LZA goda locekle Turaidas muzejrezervāta direktore Anna Jurkāne saņēmusi Kultūras mantojuma gada balvu
- LZA goda loceklis kinorežisors Jānis Streičs saņēmis Eirāzijas filmu festivāla “21. gadsimta kino” speciālbilvu un diplomu

2004. gadā Latvijā publicētas daudzas *zinātniskas grāmatas*, to skaitā:

- Aktuālas problēmas literatūras zinātnē. Latviešu literatūra. Rakstu krājums. 9. laid. – Liepāja: LPA, 2004. – 349 lpp.
- Aktuālas politikas un tiesību zinātnes problēmas. D. A. Lēbera jauno pētnieku IV konferences materiālu krājums. – R.: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2004. – 76 lpp.
- Augkopība /A.Ružas red. – Jelgava: LLU, 2004. – 374 lpp.
- *M. Ankalniņš*. Customs Terminology of the European Union. – R.: LZA Ekonomikas institūts, 2004. – 376 lpp.
- Aspazija un Rainis šodienas skatījumā /Sast. G. Grīnuma. – R.: Zinātne, 2004. – 206 lpp.
- Anšlava Egliša dienasgrāmatas. 1919–1944 / Sast., koment. V. Vāvere. – R.: Zinātne, 2004. – 247 lpp.
- Apcerējumi par Latvijas iedzīvotājiem. N11. Draudi Latvijas iedzīvotāju ataudzei un nepieciešamā rīcība to mazināšanai. – R.: BO SIA LZA Ekonomikas inst., 2004. – 128 lpp.
- *N. B. Balabkins*. Ne odnoij liš ekonomičeskoj teorijej. Russkaja versija avtora knigi “Not by Theory Alone” – R.: Treji deviņi, 2004. – 125 lpp. (krievu val.)
- *Bibliotheca Rigensis* — 480. Latvijas Akadēmiskā bibliotēka gadsimtu liecībās. – R.: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka, 2004. – 230 lpp.

- *J. Dehtjars, N. Mironova-Ulmane, A. Salmiņš, R. Spāde, A. Supe, J. Tiliks, U. Ulmanis.* Radiācijas drošības grāmata speciālistiem. – R.: RDC, 2004. – 97 lpp.
- *L. Dribins.* Etniskās un nacionālās minoritātes Eiropā. Vēsture un mūsdienas. – R.: Eiropas Padomes informācijas birojs, 2004. – 271 lpp.
- *B. Treijs* – cilvēks un zinātnieks (1914–2002). – R.: Ulma, 2004. – 271 lpp.
- *A. Caune, I. Ose.* Latvijas viduslaiku pils. IV. Latvijas 12. gs. beigu – 17. gs. vācu piļu leksikons. – R.: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2004. – 592 lpp.
- *R. Cerūzis.* Vācu faktors Latvijā (1918–1939): Politiskie un starpnacionālie aspekti. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004. – 291 lpp.
- *Māris Čaklais* laikabiedru redzējumā. – R.: Aplis, 2004. – 347 lpp.
- *Dažādā Latvija:* pagasti, novadi, pilsētas, rajoni, reģioni. Vērtējumi, perspektīvas, vīzijas. – R.: Latvijas Statistikas institūts. Valsts reģionālās attīstības aģentūra, 2004. – 539 lpp.
- *E. Dunsdorfs.* Saldeniņš pasaules tālēs. – R.: LU Latvijas vēstures institūta apgāds, 2004. – 272 lpp.
- *Iesākumā Dievs. II.* Mūsdienu Latvijas luterāņu mācītāju sprediķi par Veco Derību. – R.: Zvaigzne ABC, 2004. – 339 lpp.
- *G. Eberhards.* Latvijas jūras krasti. – R.: N.I.M.S., 2003. – 296 lpp.
- *Viktors Eglītis.* Izlase/ Sast., koment. V. Vāvere. – R.: Zinātne, 2004. – 360 lpp.
- *J. Eiduss.* Pagājība. Atskats un vērtējums. 2004. – R.: Liktenstāsti, 2004. – 284 lpp.
- *Elektroenerģētikas pamatterminu skaidrojošā vārdnīca.* – R.: Jumava, 2004. – 803 lpp.
- *J. Freimanis.* Kādas rucavnieku dzimtas likteņi. – LPA: LiePA, 2004. – 104 lpp.
- *J. Freimanis* (sast. un materiālu līdzaut.). Ķīmiķu simfonija. – R.: NORDEN AB, 2004. – 248 lpp.
- *V. Hausmanis, B. Kalnačs.* Latviešu drāma. 20. gadsimta pirmā puse. – R.: Zinātne, 2004. – 527 lpp.
- *E. Kagaine.* Lokālie somugrismi latviešu valodas Ziemeļrietumvidzemes izloksnēs. – R.: LU Latviešu valodas institūts, 2004. – 280 lpp.
- *M. Kļaviņš, P. Cimdiņš.* Ūdeņu kvalitāte un tās aizsardzība. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004. – 208 lpp.
- *J. Krastiņš, I. Strautmanis.* Lielais Rīgas arhitektūras ceļvedis. – R.: Puse, 2004. – 376 lpp.
- *J. Krastiņš, I. Strautmanis.* Riga. The Complete Guide to Architecture. – R.: Puse, 2004. – 375 lpp.

- *J. Krastiņš, I. Strautmanis*. Riga. Der Grosse Architekturführer. – R.: Puse, 2004. – 375 lpp.
- Latviešu rakstnieku portreti. Laika spoguļzīmes /Sast. I. Kalniņa. – R.: Zinātne, 2004. – 130 lpp.
- Latvijas iedzīvotāju sastāvs 21. gadsimta sākumā. – R.: LU, 2004. – 38 lpp.
- Latvijas Universitātei un Latvijas Konservatorijai 1919–1940 un latviešu pēckara izglītībai Latvijā un Rietumos veltīts rakstu krājums / Atb.red. J. Priedkalns. – R.: LAMZA; Elpa, 2004. – 330 lpp.
- Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķis Jānis Stradiņš. Biobibliogrāfija. II. – R.: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka, 2004. – 464 lpp.
- Liepājas Pedagoģijas akadēmijas darbinieku dzīves stāsti. 1. laid. /Sast. A. Medveckis. – Liepāja: LPA, 2004. – 165 lpp.
- Mana novada valoda: Lejaskurzeme / Zin.red. B. Laumane. – Liepāja: LPA LiePA, 2004. – 313 lpp.
- *A. Martinsons, J. Gardovskis*. Akūts apendicīts. Slimības etiopatogēnētiskie, morfoloģiskie, diferenciāldiagnostiskie un ārstnieciskie aspekti. – R.: Autora izd., 2004.g. – 267. lpp.
- *J. Ločmelis*. Majoru telefona centrālei –100. – R., Lattelekom muzejs, 2004. – 72 lpp. teksts, 38 lpp. att.
- *J. Ločmelis*. Telekomunikāciju speciālisti. III daļa. – R.: 2005. – 152 lpp. teksts, 20 lpp. att.
- Mašīnbūves terminu vārdnīca latviešu, angļu, vācu un krievu valodā / Sast. A. Aizpuriētis, G. Bunga, K. Cīrule (aut. kol. vad.), A. Kārklīņš, A. Kļaviņš, J. Krizbergs, A. Maurāns, J. Ozoliņš, J. Ozols, J. Rudzītis, N. Salenieks, I. Straume. – R.: Latvijas Nacionālā mehānikas komiteja; Zinātne, 2004. – 332 lpp.
- Meklējumi un atradumi. 2004. Rakstu krāj. /Sast. I. Daukste-Silasproģe. – R.: Zinātne, 2004. – 289 lpp.
- *D. Nitiņa*. Moderna cilvēka valoda. – R.: Valsts valodas aģentūra, 2004. – 112 lpp.
- *D. Nitiņa*. Valsts valodas kvalitāte. – R.: Valsts valodas aģentūra, 2004. – 74 lpp.
- *A. Kalnača*. Morfēmika un morfonoloģija. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004. – 128 lpp.
- No romiešu tiesībām līdz Hāgas konvencijām. Senatora Augusta Lēbera juridiskie atzinumi (1909–1939). – R.: LU žurnāla “Latvijas Vēsture” fonds, 2004. – 520 lpp.
- Onomastica Lettica. 2. – R.: LU Latviešu valodas institūts, 2004. – 360 lpp.
- Platforma. LU filoloģijas, mākslas (teātra un mūzikas) zinātnes doktorantu rakstu krājums. 2. laid. – R.: Zinātne, 2004. – 240 lpp.
- *L. Silova*. ...rakstnieks Marģeris Zariņš. – R.: Zinātne, 2004. – 179 lpp.

- *O. Spārītis*. Florence – Rīga. Kultūras paralēles. – R.: Jumava, 2004. – 221 lpp.
- Statistikas pētījumi — sociālo zinātņu un izglītības bāze. Konferences vēstis. – R.: LU, 2004. – 208 lpp.
- *I. Stūre*. Kultūras un dabas mantojuma aizsardzība un attīstības plānošana. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004. – 194 lpp.
- Statistikas un pārvaldes problēmas 2004. Zin. raksti. – R.: Latvijas Statistikas institūts, 2004. – 186 lpp.
- *P. Šipkovs, M. Rubīna, G. Kaškarova*. Kā iedzīvotājiem samazināt savus maksājumus par siltumu? ANO & UNDP/PVF, BOV Vides projekti. – R., 2004. – 11 lpp.
- *P. Šipkovs, M. Rubīna, G. Kaškarova*. Siltumapgādē izmantosim vietējo kurināmo — koksnes un citu biomasu. ANO & UNDP/PVF, BOV Vides projekti. – R., 2004. – 50 lpp.
- *P. Šipkovs, M. Rubīna, G. Kaškarova*. Katlu māju konversija uz vietējo kurināmo — koksnes un citu biomasu. ANO & UNDP/PVF, BOV Vides projekti. – R., 2004. – 57 lpp.
- *R. Treijs*. Latvijas prezidenti. 1918–1940. – R.: Latvijas Vēstnesis, 2004. – 272 lpp.
- *A. Vasks, A. Vijups*. Staldzenes bronzas laikmeta depozīts. – R.: SIA Fobo Prints, 2004. – 80 lpp.
- Veterinārmedicīnas augstākā izglītība Latvijā. 1919–2004. – Jelgava: LLU, 2004. – 510 lpp.
- *A. Viksna*. Latgales ārsti un ārstniecība. 1772–1918. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004. – 212 lpp.
- *A. Dālmāne*. Histoloģija. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004. – 320 lpp.

2004. gadā Latvijā notika daudzas **zinātniskās konferences** (vairākas no tām ar tiešu LZA līdzdalību), to skaitā:

- Simpozījs “Bibliotēka un informācija multikulturālā sabiedrībā” (Rīga, 26.–28. janvāris)
- Latvijas Universitātes gadskārtējās zinātniskās konferences plenārsēde “Latvijas ārpolitika pārmaiņu krustcelēs” (Rīga, 27. janvāris)
- Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes starptautiskā konference “XIV Zinātniskie lasījumi 2003” (Daugavpils, 29.–30. janvāris)
- Starptautisks zinātnisks seminārs “MHD metalurģija” (Rīga, 9.–10. februāris)
- Paula Stradiņa 41. zinātniskie lasījumi (Rīga, 12. februāris)
- LU Cietvielu fizikas institūta 20. zinātniskā konference (Rīga, 16.–18. februāris)
- Starptautiskā konference “Onomastika mūsdienu skatījumā”, veltīta akadēmiķa J. Endzelīna 131. dzimšanas dienas atcerei (Rīga, 20. februāris)

- Starptautiskā konference “Farmakoloģija Latvijā: solis 21. gadsimtā” (Rīga, 12.–13. marts)
- 5. Latvijas matemātikas konference (Daugavpils, 6.–7. aprīlis)
- Starptautiskā konference “I. Kantam – 280” (Rīga, 22. aprīlis)
- Starptautiskā konference “Valodu apguve: problēmas un perspektīva” (Liepāja, 22. aprīlis)
- Starptautiskā konference “Ekonomikas zinātne — lauku attīstībai” (Jelgava, 22.–23. aprīlis)
- Starptautiskā konference “Vācu valoda un literatūra Baltijas jūras reģionā. II” (Rīga, 22.–25. aprīlis)
- Starptautiskā konference, veltīta latīņu drukas aizlieguma atcelšanas simtgadei (Rīga, 23. aprīlis)
- V. Lāča simtgadei veltīta konference (Rīga, 24. aprīlis)
- Starptautiskā konference “Vecticība Latvijā” (Rīga, 29.–30. aprīlis)
- 7. Starptautiskā konference “Sabiedrība un kultūra” (Liepāja, 6.–7. maijs)
- Starptautiskā konference “Informācijas tehnoloģijas un telekomunikācijas lauku attīstībai” (Jelgava, 6.–7. maijs)
- Starptautiskā vides konference *EcoBalt 2004* (Rīga, 6.–7. maijs)
- Starptautiskā konference “Matemātikas mācīšana: vēsture un mūsdienas” (Liepāja, 7.–8. maijs)
- Latvijas vēstures institūta arheologu atskaites sesija par pētījumiem 2002. un 2003. gados (Rīga, 14. maijs)
- Eiropas Neiropeptīdu kluba 15. kongress (Rīga, 19.–21. maijs)
- Konference “Cilvēks un vide” (Liepāja, 20.–21. maijs)
- 1. Baltijas konference par silikātu materiāliem (Rīga, 27.–28. maijs)
- Starptautiskā konference “Augu audu kultūras: no teorijas līdz praksei” (Salaspils, 27.–28. maijs)
- 9. Starptautiskā konference “Matemātiskā modelēšana un analīze” (Jūrmala, 27.–29. maijs)
- Starptautiskā konference “CAiSE 2004” (Rīga, 9.–11. jūnijs)
- Starptautiskās balāžu komisijas 34. konference (Rīga – Sigulda, 19.–25. jūlijs)
- Eiropas ģeoloģijas studentu nedēļa (Sigulda, 2.–8. augusts)
- Seminārs “Uzņēmējdarbības vides modelēšana” (Ventspils, 2.–3. augusts)
- 8. Starptautiskā lignocelulozes materiālu konference (Rīga, 22.–25. augusts)
- 24. Starptautiskais seminārs “Stohastisko modeļu stabilitātes problēmas” (Jūrmala, 10.–17. septembris)

- Starptautiskais lauku simpozijs “Kvartārģeoloģija un mūsdienu eksodinamiskie procesi Rietumlatvijā” (Rīga, 12.–17. septembris)
- Starptautisks zinātnisks seminārs “Magnētiskie spēki nano- un biotehnoloģijās” (Rīga, 16.–18. septembris)
- 13. Starptautiskā Baltijas valstu konference par inženierzinātņu materiāliem un triboloģiju (Rīga, 23.–24. septembris)
- 5. Starptautiskā konference “Transporta un komunikāciju drošums un statistika” (Rīga, 14.–15. oktobris)
- Rīgas Tehniskās universitātes 45. zinātniskā konference (Rīga, 14.–16. oktobris)
- 6. Starptautiskais seminārs par pētījumiem un progresu aeronautikā (Rīga, 14.–16. oktobris)
- Konference “Reģionālo augstskolu ilgtspējīga attīstība Eiropas izglītības telpā” (Liepāja, 4. novembris)

Vairāki pasākumi bija veltīti izcilo Latvijas vai Latvijas izcelsmes **zinātnieku piemiņai**, to skaitā:

- Sakarā ar profesora Jāņa Eiduka un profesora Bruno Jirgenzona simtgadi Ķīmijas vēstures muzejs 10. martā rīkoja kolokviju
- Dr. Agra Ķimeņa piemiņai bija veltīta Starptautiskā konference “Farmakoloģija uz 21. gadsimta sliekšņa” (Rīga, 12.–13.marts)

2004. gada 2. jūlijā atklāja pieminekli izcilajam latviešu fiziķim akadēmiķim Edgaram Imantam Siliņam (1927–1998). Piemineklis atrodas skvērā pie LZA Fizikālās enerģētikas institūta ēkas, kur E. I. Siliņš strādāja no 1967. gada līdz mūža beigām. Pieminekli veidojuši tēlnieki Zigrīda Rapa un Juris Rapa, arhitekts Ģirts Kilēvics.

Foto: Igors Begičevs.



- 14. oktobrī LZA notika pasākumi, veltīti Kārļa Irbiša simtgadei: konference kopīgi ar RTU; Kārļa Irbiša stipendiju pasniegšana studentiem un Kārļa Irbiša grāmatas “Latvijas aviācija un tās pionieri” (R.: Zinātne, 2004, 158 lpp., 2. izdevums) atvēršana
- 2004. gada 20. novembrī apritēja 100 gadu, kopš Saldū dzimis tautsaimnieks un vēsturnieks, LZA goda loceklis *Dr. oec., Dr.hist.h.c.* Edgars Dunsdorfs (1904–2002). Viņa pelnu urna apglabāta Rīgā, Raiņa kapos. Tur uzstādīts LZA goda locekļa tēlnieka Induļa Ojāra Rankas veidots piemineklis. 20. novembrī Raiņa kapos iesvētīja Edgara Dunsdorfa kapa pieminekli, kolēģi un draugi kavējās nelielā piemiņas brīdī. 23. novembrī notika LZA izbraukuma sēde Saldū, Tika atvērta E. Dunsdorfa 100 gadu jubilejas grāmata “Saldenieks pasaules tālēs”. Pie Saldus pamatskolas atklāja piemiņas plāksni. J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā sēdes dalībniekus un interesentus gaidīja E. Dunsdorfam veltīta izstāde. Saldus rajona Padome jau trešo gadu pasniedza E. Dunsdorfa prēmiju (2004. gada laureāte — Brocēnu vidusskolas skolotāja Laura Miķelsone)
- Tradicionālie akadēmiķa A. Ieviņa lasījumi, veltīti akadēmiķes Emīlijas Gudriņieces piemiņai, notika 8. decembrī
- Gunas Jēkabsones piemiņai veltīta Grindeļa brālības sēde notika 10. decembrī
- Vienam no pirmajiem LZA goda doktoriem Jāzepam Eidusam 17. decembrī bija veltīta piemiņas stunda, kurā prezentēja viņa atmiņu grāmatu “Pagājība. Atskats un vērtējums. 2004”

Latvijas Zinātņu akadēmijā notika *sarīkojumi*, kurus sagatavoja LZA goda locekļi:

- “Akadēmijā Jāņi” (22. jūnijā, LZA goda loceklis Jānis Streičs)
- “Sagaidīsim Ziemassvētkus ar baltām domām” (23. decembrī, LZA goda locekļi Juris Rubenis, Ludmila Azarova, Knuts Skujenieks, Jānis Streičs)

Latvijas Zinātņu akadēmijā notika vairākas *izstādes*:

- Džemmas Skulmes gleznu izstāde “Spānijas motīvi” (atklāta 17. februārī)
- Induļa Ojāra Rankas akvareļu un zīmējumu izstāde “Gaita. Etīdes toņos un krāsās” (atklāta 6. aprīlī)
- Jura Dimitera plakātu izstāde “No Savienības uz Savienību” (atklāta 8. jūnijā)
- “Latviešu folkloras krātuvei – 80” (atklāta 21. jūlijā)
- Andra Vārpas darbu izstāde “Tēlniecība un zīmējumi” (atklāta 9. novembrī)

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PILNSAPULCES

2004. gadā notikušas 3 LZA pilnsapulces.

Pavasara pilnsapulce 15. aprīlī

Pilnsapulcē piedalījās Ministru prezidents Indulis Emsis, izglītības un zinātnes ministrs Juris Radzevičs, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs Jānis Straziņš, LZA locekļi, zinātnisko institūtu un augstskolu pārstāvji. Ievadvārdus teica LZA prezidents Jānis Stradiņš, pilnsapulci uzrunāja Ministru prezidents Indulis Emsis un izglītības un zinātnes ministrs Juris Radzevičs. Tika pasniegtas LZA vārdbalvas un balvas jaunajiem zinātniekiem, kā arī LZA un akciju sabiedrības “RD Alfa” 2003. gada balva fizikā un tās inženierielietojumos.

Ar savu redzējumu par zinātnieku pašreizējiem darbiem un uzdevumiem tuvākajā nākotnē kolēģus iepazīstināja LZA prezidenta amata kandidāts akadēmiķis Juris Ekmanis. Pārskatu par LZA darbību 2003. gadā sniedza LZA ģenerālsekretārs Raimonds Valters. LZA Uzraudzības padomes ziņojumu nolasīja akadēmiķis Kalvis Torgāns. Diskusijā runāja akadēmiķi Maija Kūle, Mārtiņš Beķers, Juris Jansons, Andris Caune, Jānis Freimanis, Viktors Hausmanis, Ivars Lācis.

Notika LZA prezidenta un amatpersonu vēlēšanas. Par LZA prezidentu tika ievēlēts akadēmiķis Juris Ekmanis.

Zinātņu akadēmija nav tikai institūcija*LZA prezidents Jānis Stradiņš*

Šis pavasaris Latvijai ir īpašs gaidu, cerību un bažu laiks. Protams, kā ik gadus mostas zeme, tiek dedzināta kūla, atgriežas putni, nāk virsū plūdi un salnas, taču pēc pāris nedēļām mūs oficiāli uzņems Eiropas Savienībā, NATO jau esam iestājušies, mūsu valstī atkal ir jauna valdība, kurai jārisina samudžinātas, pretrunīgas problēmas. Arī mūsu Zinātņu akadēmijā šī Pavasara pilnsapulce ir tāds kā pārmaiņu ievadījums — pienācis laiks pārvēlēt Akadēmijas vadību, amatpersonas, Uzraudzības padomi.

Pirms stājamies pie ļoti plašās darba kārtības, pieminēsim tos mūsu kolēģus, kuri aizgājuši mūžībā. Kopš pērnās Pavasara pilnsapulces esam zaudējuši izcilo valodnieci ZA ārzemju locekli Veltu Rūķi-Draviņu (Zviedrijā), mežzinātnieku LZA goda locekli Egoļu Bakūzi (Minesotā, ASV), leģendārā fotoaparāta *Minox* izgudrotāju LZA goda

doktoru Valteru Capu. Mūžībā aizgājis izcilais ķīmiķis, daudzu pretvēža preparātu izgudrotājs akadēmiķis Marģeris Līdaka, izcilais mediķis, zinātnieks, “renesanses cilvēks” akadēmiķis Ilmārs Lazovskis, izcilais ķīmiķis organīķis akadēmiķis Ojārs Neilands, izcilais inženierzinātnieks un mehānikas speciālists asprātīgais akadēmiķis Jurijs Tarnopoļskis. Neatkārtojama personība bija filozofs un sabiedriskais darbinieks Kultūras akadēmijas dibinātājs un rektors LZA korespondētājloceklis Pēteris Laķis un tāpat brīnišķīgais latviešu dzejnieks un publicists LZA goda loceklis Māris Čaklais. Jau šogad, 2004. gadā, aizsaulē aizgājuši divi LZA goda doktori — politologs un goda konsuls Austrālijā Emīls Dēliņš un Lauksaimniecības universitātes rektors Pēteris Bušmanis. Šie zaudējumi ir ļoti sāpīgi, Latvijai un zinātnei neatsverami. Paturēsim aizgājējus gaišā piemiņā un veltīsim viņiem klusuma brīdi.

Aizvadītais darba gads Akadēmijai zīmīgs ar to, ka aktivizējies mūsu zinātnieku dialogs ar Valdību un Saeimu, tas pārgājis no Izglītības un zinātnes ministrijas ietvariem plašākos ūdeņos. Jau pērn daudzsološas bija sarunas ar Einaru Repši, un man ir īpašs gandarījums, ka vēl pirms jaunās valdības izveidošanas Zinātņu akadēmiju apmeklēja nākamais Ministru prezidents bioloģijas doktors Indulis Emsis, kurš pats nācis no zinātnieku vides. Notika konstruktīva saruna par zinātnes samilzušajām problēmām, un jāatzīst, ka jaunās valdības deklarācijā iekļauts tik daudz solījumu Latvijas augstākajai izglītībai un zinātnei, kas saskan ar zinātnieku izteikto viedokli (pp. 8–13, sadaļā “Izglītība un zinātne”), kā vēl nekad agrāk nevienas iepriekšējās valdības deklarācijā. Paredzēts valsts finansētajās augstskolās palielināt dabaszinātņu un tehnisko zinātņu programmu studentu skaitu līdz 25% no kopskaita; dubultot maģistrantu un doktorantu skaitu dabaszinātņu un tehnisko zinātņu programmās; modernizēt (ar 2005. g.) zinātnisko pētījumu finansēšanas principus, pārskatot fundamentālo pētījumu grantu piešķiršanas proporcijas starp nozarēm, izceļot prioritāros virzienus; izstrādāt un īstenot rīcības plānu, lai līdz 2010. gadam sasniegtu ES mērķiem atbilstošu zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju attīstības finansējumu 1% IKP no valsts budžeta, jau 2005. gadā paredzot pieaugumu vismaz par 0,1%, kā arī veicināt pasākumus privātā kapitāla un nevalstisko investīciju piesaistei izglītībā un pētniecībā, lai 2010. gadā tas sasniegtu 2% no IKP. Deklarācija arī paredz veicināt zinātnisko pētījumu virzību uz lietišķiem pētījumiem un inovatīvu darbību.

Varētu sacīt Ostapa Bendera vārdiem: “Ledus ir sakustējies, zvērīnāto piesēdētāju kungi!”, taču mēs labprāt vēlētos sagaidīt, lai šis svarīgās tēzes no nodomu deklarācijas pārceļo uz Valdības rīcības programmu un arī reāli varbūt uz 2005. gada budžetu, daļēji pat uz 2004. gada budžeta grozījumiem. Valdības solījumu reāla īstenošana nozīmētu papildus zinātnei asīgnēt vismaz 5 miljonus latu gadā, kopš 2007. gada — pat 6–8 miljonus latu (vai vēlāk — attiecīgi eiro), arvien pieaugošā proporcijā. Reāli tam vajadzētu nozīmēt zinātnei atvēlētā valsts budžeta aptuvenu

divkāršojumu jau nākamgad. Mūsu priekšlikumos ir iezīmēti arī virzieni, kā šos līdzekļus izlietot — Eiropas fondu apguvei zinātniskās infrastruktūras uzlabošanai un atbalstu ekonomikai nozīmīgu projektu konkursam (papildus — 1,5 milj. Ls), bāzes finansējumu konkurētspējīgiem institūtiem (papildus — 1,7 milj. Ls), zinātnisko grantu finansējuma palielināšanai par 20% (10 gadus grantu finansējums Latvijā nav ticis palielināts, papildus 1,2 milj. Ls), letonikas pētījumu attīstīšanai (papildus 450 tūkst. Ls), Valsts emeritēto zinātnieku skaita un mūža granta palielinājumam (papildus par 80–100 cilvēkiem, 150 tūkst. Ls), vēl citiem mērķiem — 200 tūkst. Ls papildus.

Gribu uzteikt akadēmiķa Ivara Biļinska vadībā pērn veikto perspektīvāko iespējamo zinātnes lietojumu inventarizāciju un potenciālu kompetences centru (kopskaitā 7) izveidošanu, lai atbalstītu zinātnes, ražošanas un augstākās izglītības sasaisti, lai radītu jaunus darba vietas augsto tehnoloģiju jomā, kurās Latvija joprojām atpaliek, lai Latvija varētu ražot produktus ar lielu pievienoto vērtību. Potenciālie kompetences centri iecerēti informāciju tehnoloģiju, elektroniskās aparātubūves, nanotehnoloģiju, jauno materiālu, ķīmijas un gēnu tehnoloģijas, meža un koksnes nozarē (un arī letonijā). Iedrošinos ticēt, ka jaunais Ministru kabinets turpinās darbu šajā virzienā, atbalstot un kontrolējot I. Biļinska iniciatīvas.

Viss to pārspriedām sarunā ar Induli Emša kungu, tāpat Saeimas nākotnes komisijas sēdē 9. martā, kur Saeimas priekšsēdētāja Ingrida Ūdre un Izglītības, zinātnes un kultūras komisijas priekšsēdētājs Jānis Strazdiņš arī solīja atbalstu. Tika atbalstīts arī mūsu Zinātņu akadēmijas un Zinātnes padomes aicinājums pasteidzināt grozījumus likumprojektā “Par zinātnisko darbību”, lai pētnieciskie institūti jau nākamgad varētu darboties pēc stingri definētiem, zinātnēi labvēlīgiem noteikumiem, tāpat arī pasteidzināt vienotas zinātnes un tehnoloģiju attīstības stratēģijas izstrādāšanu un akceptēšanu Saeimā, lai tai būtu likuma spēks. Pozitīva sadarbība veidojas arī ar Saeimas Eiropas lietu komisiju (deputāts G. Krasts).

Tas viss skan samērā optimistiski, cerēsim, ka Ministru prezidents apstiprinās cerīgās prognozes, taču pagaidām stāvoklis ir tāds, kāds ir — zinātnes finansiālā atbalsta ziņā Latvija joprojām ir pēdējā vietā jauno Eiropas valstu vidū, tāpat pēdējā vietā tā ir mazo un vidējo uzņēmumu veidošanā, kuros tieši varētu tikt īstenotas zinātnieku izstrādes. Negribētos, lai teiciens “Kā var nesolīt?” būtu jāuzglabā Folkloras krātuvē, Dainu skapī, šajā ēkā, populāro tautas teicienu krājumā. Negribētos, lai sabiedrības atziņā iesakņotos doma, ka Latvija itin labi var iztikt bez savas zinātnes, jo iekšzemes kopprodukta palielināšanās Latvijā sekmīgi rit bez zinātnes līdzdalības. Protams, var arī vaicāt, vai mūsu zinātniekiem jau ir gatavas *Nokia* vai *Minox*, taču, ja neveicinās inovatīvo darbību, tad nekā te nebūs arī nākotnē.

Zinātnieku optimismu uz reālu iznākumu raisa tieši Latvijas līdzdalība Eiropas Savienībā un tās nākotnes veidošanā. Nupat, marta beigās, Briselē notika “galotņu konference” (ar Latvijas Ministru prezidenta piedalīšanos), kur lēma par ES

konkurētspējas palielināšanu, balstot to tieši uz jaunāko zinātņu un tehnoloģiju sasniegumiem, lai nodrošinātu t.s. Lisabonas stratēģijas (1% + 2% IKP) īstenošanu. Eiropas Savienība ir atpalikusi un joprojām atpaliek no ASV un Japānas tautsaimniecības attīstības un R&D finansējuma īpatsvara ziņā, tādēļ 2007.–2013. gadā ES budžetā paredzēts noteikt definētu IKP procentu šīs jomas attīstībai, un arī valstu nacionālajos budžetos pēc ES direktīvām attiecīgais finansējums būs obligāti jāpalielina līdz noteiktam skaitlim. Tādā kārtā tieši Eiropas Savienības direktīvas kļūs par labu atbalstu Latvijas zinātniekiem viņu centienos.

Pavērsiens uz lietišķo zinātni jāuzskata par ļoti pozitīvu momentu, jo tas veicinās zinātnei lielāku atbalstu sabiedrībā vispār. Jā, šis finansējuma kāpums paredzēts nevis zinātnei kopumā, bet vienīgi lietišķiem, uz tautsaimniecības konkurētspēju orientētiem projektiem. Eiropas zinātņu akadēmiju asociācijas *ALLEA* ģenerālajā asamblejā Briselē, kur nupat piedalījāties kopā ar akadēmiķi Juri Ekmani, izskanēja bažas, vai šāda pieeja veicināšot fundamentālo pētījumu attīstību, vai novārtā nepalikšot humanitārās un sociālās zinātnes. Vai nepazemināsies zinātnes izpratne un statuss, vai politiķi nereducēs zinātni uz tīri praktiskām, utilitārām lietām, vai pieeju “zināšanu sabiedrība” neaizstās pieeja “uz zinātne balstīta ekonomika”, vai par jaunās Eiropas ideoloģiju pārfrāzētā veidā nekļūs kādreiz Austrumeiropā daudzzinātā tēze par visas zemes elektrifikāciju, vai kaut kas tamlīdzīgs? Tika uzsvērts, ka Eiropas Savienības augstākais mērķis nav tikai līdzdalība ekonomiskajā sacensībā, bet cilvēki ar kopējām vērtībām, Eiropas tautu kultūru daudzveidība.

Patiešām, Eiropas finanšu fondus nesaņems humanitārās zinātnes, kuru uzdevums ir apzināt un saglabāt valstisko un nacionālo identitāti. Vai *Homo Letticus* būtu jāpārtop par *Homo Europeus*? — tāds ir jautājums. Latviešu valodniecību, etnoloģiju, folkloristiku, filozofiju, Latvijas vēsturi, mākslas zinātne un literatūrzinātne apvienojam kopējā jēdzienā *letonika* un tā būs jāatbalsta pašu valstij, — tas ir 7. kompetences centrs, kas paliek mūsu ziņā. Diemžēl jēdziens *letonika* nav gluži stingri definēts, par šīs jomas attīstību zinātnieki strīdas; finansējuma vēl nav, bet jau sākusies tāda kā sakustšanās, kurš to saņems. Domāju, ka arī letonikas pārstāvjiem jāsežas pie kopēja galda konstruktīvai sarunai, izdiskutējot organizatoriskus un idejiskus jautājumus. Manuprāt, nebūtu veidojams vienots, birokrātisks, grūti vadāms un koncepcijā allaž apstrīdams Letonikas centrs, bet gan kāds virtuāls centrs, asociācija, kur starpdisciplināri apspriestu un risinātu problēmas. Tādiem tradīcijām bagātiem institūtiem, kādi ir Latvijas vēstures institūts, Latviešu valodas institūts, Latviešu folkloras krātuve, Filozofijas institūts u.c., noteikti būtu saglabājama identitāte.

Un vēl dažas domas, par ko gribētos izraisīt diskusiju arī šajā pārsātinātajā pilnsapulcē. Vai pētnieciskajiem institūtiem un veidojumiem obligāti būtu piemērojams termins un jēdziens *aģentūra*, guldot tos citiem mērķiem izveidotas likumdošanas formalizētajā Prokrusta gultā? Vai tiešām pētnieciskie institūti nebūtu

pelnijuši, lai Izglītības un zinātnes ministrija un Saeima maķenit palauzītu galvu, kā bezpeļņas zinātniskajām institūcijām nodrošināt identitāti un ļaut saglabāt jau starptautisku reputāciju guvušu vārdu? Un otra doma — Zinātņu akadēmijas bijušo institūtu integrācija universitātēs pirms 10 gadiem visumā ir bijusi pozitīvs solis pareizā virzienā, taču nevar apgalvot, ka visas integrēto institūtu un universitāšu savstarpējās problēmas ir attīstītas harmoniski. Gribu atgādināt, ka Nīderlandē, Austrijā, nemaz nerunājot par visām Centrāleiropas valstīm, pastāv laba līmeņa institūti attiecīgo zinātņu akadēmiju sastāvā, pa 20–50 cilvēku, tāpat kā Vācijā ir vesela Maksa Planka institūtu sistēma. Agrī vai vēl, Latvijai kļūstot bagātāki, šāda institūtu sistēma saistībā ar universitātēm vai ārpus tām atkal kļūs aktuāla — to esmu sacījis jau pirms 10 gadiem un atkārtāju šodien. Šajā ziņā īpaši būtu jāpārdomā letonikas profila institūtu, īpaši Augstceltnē izvietoto institūtu statuss. Un varbūt tomēr vēlreiz būtu jāatgriežas pie valsts zinātnisko centru koncepcijas, kas paredzēta 1998. gadā mainītajā likumā “Par zinātnisko darbību”, bet līdz šim nav īstenota konkrētos veidojumos, paredzot šādu centru tiesības konkurētspējīgākiem institūtiem, vismaz Latvijai nozīmīgākajās humanitāro zinātņu jomās!

Atvainojos, ja ar šiem ievadvārdiem daļēji varbūt būtu ielauzies mūsu LZA prezidenta kandidāta akadēmiķa Jura Ekmaņa runā iezīmētajos metos, taču vēlējos pievērst Ministru prezidenta uzmanību dažiem momentiem kā Zinātņu akadēmijas kopējam problēmu skatījumam.

Būtībā man ir dziļi kauns, ka man šodien, šeit, Zinātņu akadēmijas pilnsapulcē, ir bijis jārunā par naudu, par finansējumu. Tā taču nav Akadēmijas, bet Zinātnes padomes funkcija. Zinātņu akadēmijā būtu jārunā par zinātnes *debesīm*, par pētniecības kvalitāti, par ētiku, par vidi, kurā dzīvojam, par augstām problēmām, kas jārisina cilvēcei, par nākotni, par “trešo emigrāciju”, arī par patiešām fundamentālo zinātņu atbalstu, kurām Eiropa atbalstu nesniegs, kurai resursi būs jāatrod pašiem. Es ticu, ka pienāks reize, kas Zinātņu akadēmijas prezidents varēs runāt par zinātni, uzrunāt jaunos zinātniekus, ka zinātne kā vērtība nedegradēsies, nekļūs ne šauri utilitāra, ne sabiedrībai lieka.

Atstājot Zinātņu akadēmijas prezidenta amatu, saspringtās un plašās darba kārtības dēļ šodien nevaru sniegt savas atziņas par pašas Zinātņu akadēmijas paveikto un nepaveikto aizvadītajos sešos gados. Šī nebūtu tā reize, kad jūtos aicināts sacīt rezignētu un elēģisku atvadu runu. Pārlasot savas 1998. gadā programmatiskajā runā iezīmētās ieceres, redzu, ka daudz kas palicis nepaveikts vai nepabeigts, taču daudzi pozitīvi soļi Latvijas zinātnes saglabāšanai, zinātnieku konsolidēšanai un iedrošināšanai, zinātnes un Akadēmijas prestiža veicināšanai, Latvijas progresam kopējiem spēkiem ir tikuši sperti. Ir bijušas daudzas pozitīvas Zinātņu akadēmijas iniciatīvas, akcijas, kas guvušas atzinību sabiedrībā.

Akadēmijas vadība visus gadus strādājusi kā vienota komanda. Katrs ir bijis atbildīgs par kādu jomu, un katrs savu spēju un iespēju robežās centies strādāt. Vēlos izteikt pateicību visiem Zinātņu akadēmijas locekļiem, nodaļu vadītājiem, Senātam, Uzraudzības padomei par labo sadarbību. Pateicos mūsu ZA sekretārēm — Baibai Ādamsonei, Almai Edžiņai, Ilgai Tālbergai, Ērikai Tjūņinai, tāpat Dainai Šveicai, lietu pārvaldniekam Vitālijam Kozlovskim, visiem aparāta darbiniekiem (darbiniecēm) par nesavtīgo un pacietīgo veikumu.

Īpašu pateicību izsaku maniem tuvākajiem kolēģiem — Prezidija locekļiem Jurim Ekmanim, Andrejam Siliņam, Raimondam Valteram, Tālim Milleram, Jānim Kristapsonam par patiesi koleģiālo sadarbību. Atvainojos, ja kādu šajos gados negribēti būtu aizvainojis.

Saprotams, mainīsies Zinātņu akadēmijas darba stils un akcenti, varbūt romantiskā un haotiskā, grūti definējamā Zinātņu akadēmija kļūs racionālāka. To diktē arī jaunā situācija, Latvijai stājoties Eiropas Savienībā. Taču ceru, ka paliks zināma pēctecība, esmu pārliecināts, ka Zinātņu akadēmijas vadība tiek nodota drošās rokās un Zinātņu akadēmijas pirmais “eiroprezidents” ar savu komandu atradīs īsto veidu, kā Zinātņu akadēmiju joprojām darīt noderīgu jaunajai Latvijai. Zinātņu akadēmija nav tikai institūcija, — tā ir arī misija, viens no mūsu valsts simboliem, intelektuālās gaisotnes uzturētāja.

Ar šādiem vārdiem un šādām izjūtām vēlos atklāt šīs dienas pilnsapulci.

Mūsu pilnsapulces darbā piedalās Ministru prezidents *Dr. Indulis Emsis*. Tādēļ man ir gods aicināt Ministru prezidentu uzrunāt LZA pilnsapulci un Latvijas zinātniekus.

Saite starp analītiski akadēmisko vidi un valsts pārvaldi līdz šim ir bijusi pārāk vāja

LR Ministru prezidents Indulis Emsis

Šajā zālē pirms 15 gadiem mēs kaldinājām Latvijas neatkarību. Tagad mūsu definētie uzdevumi ievērojami atšķirsies no tiem, kuri mums bija risināmi līdz šim. Varam teikt, ka Latvija jau šodien ir Eiropas valsts, kurai raksturīga dubultidentitāte. Tā joprojām sevī nes Vestfāles miera līguma radīto Eiropas modernā laikmeta elpu, tajā dominē nacionāla valsts, nacionālas valsts intereses. No otras puses, Latvija ir sākusi kopt postmodernisma Eiropas identitāti, ar tai raksturīgo Eiropas valstu savstarpējo sadarbību, atklātību, uzticību un kopīgu interešu virzību. Būtu nepareizi teikt, ka Latvija līdz šim nav izvirzījusi savas attīstības mērķus un stratēģiju; ja tas tā būtu bijis, Latvija nebūtu dalībniece NATO, Latvija nebūtu Eiropas Savienībā. Iespējams, Latvija nebūtu atjaunojusi savu neatkarību. Bet līdz šim mūsu redzējums

bija vērsti uz valsts eksistenci pašām būtiskajām lietām un elementiem, t.i. — ārējo drošību. Mūsu uzdevums bija nosargāt Latvijas neatkarību. Turpmāk mūsu stratēģu un analītiķu uzdevums ir izprast un skaidrot Latvijas kā Eiropas valsts iespējas un uzdevumus topošajā Eiropas globālajā kārtībā. Un šo mērķu vārdā mums ir nepieciešama palīdzība, atbalsts un zinātniskais pamatojums. Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija ir izveidojusi Latvijas nākotnes apakškomisiju un mēģina šīs apakškomisijas ietvaros nospraust jaunus Latvijas attīstības mērķus. Zinātnieki ir aicināti piedalīties, diktēt spēles noteikumus, dot savu redzējumu. Tāpat Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga ir nākusi klajā ar ideju izveidot Stratēģiskās analīzes komisiju, uzaicinājusi akadēmiskos spēkus nākt talkā un dot komisijai savu redzējumu par Latvijas nākotni un Latvijas mērķiem. Es atbalstīju šīs komisijas izveidošanu, un, tāpat kā Stradiņa kungs jau teica savā runā, es gribētu, ka arī finansējums šim iecerēm ietu līdzī un valsts atbalsts ietu līdzī. Tas ir saprotami un nepieciešami, to mēs nevaram nepildīt, jo mums šie mērķi ir jāizvirza un pēc tam sistēmiski jāsasniedz.

Dāmas un kungi! Latvijas kļūšana par Eiropas Savienības dalībvalsti vēl automātiski negarantē to, ka Latvija būs izglītota un mūsdienu pasaulē konkurētspējīga valsts. Latvija spēs konkurēt tikai tad, ja būsīm radijuši augstas kvalitātes un iedzīvotājiem finansiāli pieejamu izglītību, ja šīs izglītības saturs reāli stiprinās Latvijas konkurētspēju. Mums nav nepieciešams radīt mākslīgus un Latvijas iespējām nereālus projektus, tomēr, lai kādas stratēģijas arī tiktu radītas, tām jābūt balstītām uz zinātnisku pamatojumu un zinātniskām prognozēm.

Domāju, ka saite starp analītiski akadēmisko vidi un valsts pārvaldi līdz šim ir bijusi pārāk vāja. Nepelnīti šī saite ir atstāta novārtā, tā nav tikusi kopta. Mūsu valdības mērķis ir atjaunot un izmantot šo potenciālu, un tas ir darāms nacionālo interešu vārdā un vēl jo vairāk jau pieminētās Lisabonas stratēģijas vārdā. Konkurētspējas paaugstināšana nav tikai Latvijas problēma. Mēs zinām, ka Eiropas Savienība tiešām atpaliek, to teica prezidents un tas tiešām tā ir, tādēļ viss, kas notiek ES ekonomikā, ietekmēs arī mūs. Pirms četriem gadiem ES vadītāji Lisabonā vienojās par stratēģiju, kuras mērķis ir 10 gadu laikā pārveidot ES par ekonomiski spēcīgu un konkurētspējīgu. Tas iespējams tikai tad, ja ES spēs dot lielāku finansiālu atbalstu zinātnei un pētniecībai. ES šobrīd stāda ļoti augstus mērķus, tā grib kļūt par globāla mēroga politisko spēlētāju. Tomēr bez ekonomiskās konkurētspējas paaugstināšanas runāt par jauniem stratēģiskiem mērķiem ir par agru. Bez nopietnām ekonomikas un sociālajām reformām ES dalībvalstīs šīs mērķis nav sasniedzams. Tādēļ Lisabonas stratēģijas izpilde varētu tikt apdraudēta. Šajā ziņā Latvija kā maza, manevrētspējīga valsts ar ātru un efektīvu risinājumu pieņemšanas mehānismu var būt pat zināmā mērā dzinējs vecajai Eiropai.

Stratēģijas mērķis ir nodrošināt Eiropas dalībvalstu **ilgtspējīgu** attīstību. Šis vārds ir viens no maniem mīļākajiem vārdiem. Ilgtspējība ir tas, ko es gribu redzēt visās lietās un vietās Latvijā, lai šī vārda piepildījums no teorijas kļūst par praksē realizētu īstenību.

Industriālais sektors Eiropā un arī Latvijā diemžēl cenšas pamest mūsu valstis un pārvietoties tur, kur darbaspēka resursi ir lētāki, izejvielas tuvāk un līdz ar to izmaksas mazākas. Mums ir nepieciešams saglabāt savas industriālās nozares, bet tām jābūt konkurētspējīgām, un mums kopā ir jāmeklē pamats, kā šīs nozares saglabāt. Arī Latvijā tas ir ļoti svarīgi.

Lisabonas stratēģija dod mums iespēju draudu mazināšanai. Viena no mūsu problēmām ir lielās sociālās atšķirības, arī šodien mūsu pensionāri un vecie ļaudis, kuri piketē un apmeklē Ministru kabinetu, ir norūpējušies par sava dzīves līmeņa kritumu, nepietiekamo kāpumu, un tas ir mūsu kopējs rūpests. Mūsu valdība redz iespēju, kā Lisabonas stratēģija var tikt izmantota Latvijas attīstībai. Kā vienu es gribētu minēt enerģētiskā sektora, kas nav mūsu valsts kontrolē, bet pret saviem enerģētiskajiem resursiem, kuri ir mūsu rokās, mēs izturamies pavirši un nepietiekoši izmantojam šīs iespējas. Tas redzams arī aktuālajos notikumos, Krievija tikko kā ir *aizgriezusi* gāzes vadu uz Baltkrieviju, līdz ar to Lietuvas apgāde ir traucēta, Kaļiņingradas apgabala apgāde ir traucēta, un arī gāzes padeve uz Vāciju. Krievija ir *aizgriezusi* arī naftas vadu uz Mažeikū rūpnīcu, līdz ar to rūpnīcas darbība ir apturēta. Lūk, kur mēs redzam arī Latvijas enerģētiskos draudus, un tāpēc mums ir jāiegulda vairāk līdzekļu zinātniskajos pētījumos lokālo energoresursu, īpaši atjaunojamo, izmantošanā.

Dāmas un kungi! Latvija ir kļuvusi par Ziemeļatlantijas alianses dalībvalsti. Militārā alianse ir nodrošinājusi to, ko Eiropas vēsturē līdz šim nebija izdevies izdarīt nevienam — mieru un drošību vairāk nekā pusgadsimtu ilgā laikā posmā. Šajā auditorijā, manuprāt, ir lieki teikt, ka miers un stabilitāte ir priekšnoteikums Latvijas augšupejai. Mēs esam izdarījuši šķietami neiespējamo — Latvijas attīstību atbrīvojuši no ģeogrāfijas radītā ģeopolitikas sloga, mūsu prioritāte ir enerģiskāk nostiprināt Latvijas valstiskumu, stiprināt demokrātiju, īstenot nepieciešamās ekonomiskās reformas, uzlabot Latvijas iedzīvotāju labklājību un mazināt iedzīvotāju sociālās atšķirības. Te mēs visi esam vienā laivā, un es aicinu jūs palīdzēt atrisināt Latvijai šos stratēģiski svarīgos uzdevumus. Paldies par uzmanību.

Latvijas attīstība ES sastāvā nav iedomājama bez zinātnes līdzdalības

LZA prezidenta amata kandidāts Juris Ekmanis

Godājamais ministra kungs! Godājamais akadēmijas prezident! Akadēmijas locekļi, viesi, dāmas un kungi!

Šobrīd mēs jau varam teikt, ka pēc 15 dienām Eiropa ienāks šeit vai mēs Eiropā. Mēs būsim tā lielā savienība, ko sauc par Eiropas Savienību, ar visām no tā izrietošām problēmām un iecerēm, kuras tik ilgi esam lolojuši. Ekonomikas globalizācija, par ko pēdējos gados esam runājuši un ko vērojuši tur, Rietumos, aiz Latvijas robežas, ir pietuvojusies mums. Līdz ar ekonomikas globalizāciju ienāk ar to saistītā zinātnes globalizācija. Zinātnes kopējā telpa Eiropā mums vairs nav abstrakts jēdziens, tā ir telpa, kurā mums reāli būs jādzīvo. Ja mēs sakām, ka mūsu zinātnieki atkal atgriezās šajā vienotajā Eiropas zinātnes telpā, mēs ar zināmu gandarījumu varam atzīmēt, ka šoreiz tā ir orientēta uz Rietumiem. No vienas, uz Austrumiem virzītas telpas mēs esam tikuši ārā, nonākot mazā valstī, par kuru šaubījāmies, vai tajā var būt liela zinātne. Uz Rietumiem orientētā zinātnes telpa atšķiras no mums agrāk zināmās, jo tur notiek intensīva konkurence. Daudzi zālē sēdošie to jau ir izbaidījuši un zina, ka arī šādos konkurences apstākļos ir iespēja izdzīvot un ne tikai — ir arī iespēja gūt reālu labumu Latvijas zinātnei.

Kāda būs šī telpa, kurā mēs nonākam? Es uz to gribētu skatīties optimistiski. Mūsu pieredze liecina, ka šī kopējā zinātnes telpa ir izteikti pragmatiska, vai, kā mēs bieži sakām, — tehnokrātiska, orientēta uz augstām tehnoloģijām, tātad it kā tikai uz lietišķo zinātni ar atdevi uzņēmējdarbībai. Tas ir saprotams, jo, kā lozungs skan, — zinātne ir vajadzīga, ja mēs gribam dzīvot pārtikuši. Par to mēs runājam pagājušonedēļ Zinātņu akadēmijas pēdējā sēdē. Tomēr tehnokrātisms nedrīkst ņemt virsroku, un ir nopietnas pazīmes, ka ES stratēģija tiks mainīta. Vienlaikus ar tehnoloģiskām izstrādēm atkal godā tiks celta fundamentālā zinātne, t.i., sabiedrības ilgtspējīgās garīgās vērtības. Fundamentālajai zinātnei pat tiek paredzēts Eiropas apmēros centralizēts speciāls finansējums. Tā ir pilnīgi jauna tendence, un ES jau tiek dibinātas attiecīgas organizatoriskas struktūras.

Kāda varētu būt Zinātņu akadēmijas loma šajā jaunajā zinātnes telpā? Acīmredzot Zinātņu akadēmijas uzdevums ir sekot, koordinēt, iespēju robežās līdzsvarot zinātnes attīstības procesus, jo vairāk tādēļ, ka gan Latvijas pašreizējās valdības darbības programmā, gan ES nupat martā akceptētajā Lisabonas stratēģijā paredzēts zinātnei piesaistīt ievērojamus līdzekļus. Šeit nav runa tikai par 3%, jeb 1% + 2 %, runa ir par daudz plašākām iespējām, kas ir saistītas ar ES nupat veidojamo septiņu gadu budžetu, arī Latvijas piesaisti šim budžetam. Parādās vairāki iespējamie finansējuma avoti. Kad mēs sāksim pildīt Lisabonas stratēģiju par 3%, tad pārliecināsimies, ka 1% nāk no Latvijas puses un ES finansējums — no Eiropas kopējā budžeta. Mums ir pieredze šīs naudas piesaistīšanā, protams, ne visās zinātnes nozarēs.

Tādēļ šodien es kārtējo reizi gribētu akcentēt Zinātņu akadēmijas lomu Latvijas zinātnes attīstībā. Vairs nav runa tikai par zinātnes finansējumu. Te piekritu prezidentam akadēmiķim J. Stradiņam, ka ne jau par finansējumu būtu jārunā, bet gan par iespējām, kādas šogad sāk pavērties Latvijas zinātnei, un finansējums ir tikai viena daļa no jaunajām iespējām.

Sabiedrībā bieži izskan jautājums — kas ir Zinātņu akadēmija? Gribētu citēt akadēmiķa J. Stradiņa 1998. gadā teikto: “Latvijas Zinātņu akadēmija ir aktīva atbalsta institūcija trīsvienībai, kas sastāv no zinātnes, kultūras un augstākās izglītības.” Tā ir starpnozaru institūcija, ar stabilu struktūru un tradīcijām. Latvijas Zinātņu akadēmija, es ceru, nav pakļauta voluntārai sasteigtai reorganizācijai vai pat īslaicīgai politiskai gribai. Tam apstiprinājumu varat gūt Gadagrāmatas sadaļā, kas saistīta ar akadēmijas Hartu un Statūtiem, kur ir formulēti akadēmijas darbības mērķi un uzdevumi. Akadēmijas Statūti faktiski ir speciālais zinātnes likums, kura saturs mums šobrīd atļauj pilnībā realizēt iepriekš minētās iespējas. Pārskatot Statūtus minētos Zinātņu akadēmijas darbības mērķus un virzienus, runāšu par dažiem būtiskākajiem.

Pētījumu veikšana un veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā. Tas jau šobrīd ir Eiropas Savienības uzdevums, tātad mums vajadzēs atšķirt fundamentālos un lietišķos pētījumus, formulēt Latvijas prioritātes, un tas būs viens no tuvākajiem darāmajiem darbiem.

Latvijas tautas un valsts vēstures izziņāšana; Latvijas kultūras, tās vēstures un perspektīvu apzināšana; latviešu valodas izpētes un izkopšanas veicināšana; Latvijas dabas resursu un to optimālas izmantošanas iespēju izvērtēšana, ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu sekmēšana utt.

**Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepa-
zīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un
sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām.**

To mēs esam darījuši; visas tautsaimnieciskas, ekonomiskas stratēģijas, kas veidotas Latvijā, tādā vai citādā veidā ir bijušas saistītas ar akadēmijas locekļu aktivitātēm. Īpašu uzmanību gribu vērēt uz to, ka Statūtos ierakstītais punkts 2.1.4. ir ļoti moderns — uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošana un inovatīvo tehnoloģiju attīstības veicināšana Latvijā. Varētu sacīt, ka ES to ir gandrīz norakstījusi no mums. Tālāk — punkts 2.1.5.: augstākās kvalifikācijas zinātniskās ekspertīzes nodrošināšana; ekspertu atzinumu sniegšana par Latvijai un Baltijas reģionam principiāliem jautājumiem. Neviens nešaubās, ka mēs tādas ekspertīzes ekonomikā, vides aizsardzībā esam veikuši, LZA ir ļoti laba sadarbība ar Aizsardzības ministriju, kurai vairums projektu tiek izvērtēti šeit.

Piedalīšanās nacionālo, Baltijas un Eiropas Savienības reģionālo programmu izstrādē un to īstenošanā — tas arī notiek sadarbībā ar ministrijām.

Aktīva līdzdalība Latvijas zinātnes politikas veidošanā un īstenošanā; Saeimas, Valsts prezidenta, valdības un to iestāžu operatīva konsultēšana zinātnes jautājumos. Jūs šodien dzirdējāt — kaut vai pēdējais priekšlikums pašreizējās valdības deklarācijā, kur mums pēc ilgiem laikiem ir izdevies saistībā ar finansējumu ierakstīt kvantitatīvus rādītājus.

Par asociatīvu saišu veidošanu ar dažādām biedrībām — tas mums līdz šim ir mazāk izdevies, bet darbs jāturpina. Punkts 2.1.9. — līgumi ar augstskolām. Zinātņu akadēmija ir visciešākā mērā saistīta ar augstskolām, turklāt divējādi: pirmkārt, akadēmijas locekļi lielākoties pārstāv Latvijas augstskolas un, otrkārt, LZA ir sadarbības līgumi ar visām Latvijas universitātēm.

Runājot par terminoloģiju — šodien tas jau tika pieminēts; jāteic, ka rūpēties par latviešu valodas terminoloģiju ir tiešs valdības uzdevums un Terminoloģijas komisija ir struktūrvienība Latvijas Zinātņu akadēmijā.

Sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām — mums ir intensīvas apmaiņas programmas, ir sadarbības līgumi ar 26 Eiropas un pasaules zinātņu akadēmijām, mūsu iespēju un finansējuma robežās tie tiek realizēti. Arī šis darbs ir jāturpina.

Par balvām ir lieki runāt — jūs tikko redzējāt, ka tās tiek piešķirtas, tāpat punkts **par ārzemju locekļu ievēšanu** — šis darbs sekmīgi noris; visbeidzot es gribu atzīmēt mūsu akadēmijas uzdevumu — **zinātņu vēstures un zinātniecības pētījumu veicināšana, nodrošinot zinātnisko tradīciju saglabāšanu un izkopšanu** — pagājušā gadā notika Baltijas zinātņu vēstures konference.

Zinātnieka ētikas kodeksa un zinātnisko diskusiju principu izstrāde un tālāka izkopšana — Eiropas Savienība citē mūsu ētikas kodeksu un izstrādā līdzīgu ES zinātniskai darbībai.

Jaunu pētnieku iesaiste zinātnē — vismaz jauno zinātnieku balvu laureāti, cerams, sekmīgi turpinās iesākto ceļu zinātnē. Un ļoti būtiska akadēmijas aktivitāte ir **pensionēto (to skaitā valsts emeritēto) zinātnieku sociālā aizstāvība un viņu aktivitāšu atbalsts**. Darbojas emeritēto zinātnieku klubs, kas ir arī zināms akadēmijas nopelns.

Jautājums tomēr paliek — kāds ir Latvijas zinātnes uzdevums un potenciāls tā veikšanai, lai tiešām, kā noteikts šajos akadēmijas Statūtos, mēs varētu ietekmēt uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošanu?

Zinātnei Latvijā šobrīd ir daudz uzdevumu, bet divi būtiskākie ir: **pirmais** — **zinātne augstākajā izglītībā, zinātne apmācībā, augstākās kvalifikācijas kadru atražošanā, otrs** — **tā zinātnes daļa, kas ir saistīta ar inovatīvu procesu ieviešanu uzņēmējdarbībā**. Savas nabadzības un ierobežoto resursu dēļ mēs abus šos uzdevumus apvienojam un darām to galvenokārt mazā zinātnieku skaita dēļ. Doktora līmeņa zinātnieku skaits Latvijā šobrīd nepieaug. Pēc aptuveniem aprēķiniem, zinātnē

strādā 1500 doktoru, viņu vidū ir daudz tādu, kas var jebkurā brīdī pensionēties un atstāt aktīvo zinātnisko darbību. Gadā varētu tikt zaudēti ~200–250 doktori, viņiem aizejot no zinātniskās darbības, bet doktoru pieaugums gadā ir ~80, mēs ceram uz 100 doktoriem gadā. Par šiem skaitļiem varētu nerunāt, bet jautājums ir ļoti nopietns. Papildu līdzekļi, kuri nāk no ES un kuri ir jāpiesaista Latvijai zinātnē, prasīs papildu darbspēku. Mēs savā pēdējā ZA sēdē pagājušā nedēļā dzirdējām (akad. J. Jansons), ka ES, piesaistot zinātnei paredzētos miljonus, ir aprēķinājusi, ka līdz 2010. gadam šo līdzekļu apgūšanai ES ir nepieciešami ap 700 000 doktora līmeņa zinātnieku. Attiecīnot šo skaitli uz Latviju proporcionāli iedzīvotāju skaitam, iznāk, ka līdz 2010. gadam mums jāparādās jauniem 3500 doktora līmeņa zinātniekiem. Tas nozīmē, ka ik gadu mums vajag 500–600 jaunu doktoru. Tātad, ja gribam nopietni apgūt šos līdzekļus zinātnei, mums visiem kopā ir jādomā, ko darīt tālāk. Tas nozīmē, ka mums jau šodien ir jārada esošajiem aktīvajiem zinātniekiem vislabākie apstākļi ražīgam darbam. Manuprāt, ir jāizbeidz nepārtraukti reorganizēt, pārstrukturēt, optimizēt, kā tas patlaban draud notikt “Augstskolu likuma” un likuma “Par zinātnisko darbību” paredzēto labojumu ietvaros, par šīm lietām vēl runās debatēs. Protams, ja ir nepieciešams, šādi reorganizācijas pasākumi ir jāveic, bet tas jā dara pakāpeniski, pieaugot zinātnes finansējumam. Nevis kārtējo reizi pārdalot nabadzību un zinātniekus pārdēvējot par aģentiem. Jūs teiksiet — var jau zinātniekus importēt. Droši vien tā arī notiks, ja mēs paši negatavosim.

Par nākotni runājo — tikai vienu piemēru. Kā jaunu būtisku iespēju sakarā ar Latvijas iekļaušanos Eiropas Savienībā es gribu uzsvērt nepieciešamību **pamatot, pētīt un aizstāvēt Latvijas nacionālās un garīgās vērtības ne tikai Latvijas, bet nu jau Eiropas un pasaules globālo norišu kontekstā.** Mums ir jāpierāda, ka esam interesanti ES un pasaulei. Kā zināms, mūsu humanitārie institūti jau gadu desmitiem pēta humanitārās vērtības, kas izpaužas mūsu tautas valodā, kultūrā, vēsturē, filozofijā; pieaugot šo pētījumu nozīmīgumam starptautiskas sadarbības ietvaros, šiem institūtiem obligāti jāfiksē savs statuss kā juridiski patstāvīgām institūcijām. Droši vien Zinātņu akadēmija var koordinēt šo institūtu darbību kopā ar universitātēm, jau minētās letonikas tematikas ietvaros vai citādi. Esmu pārliecināts, ka tikai šādos apstākļos iespējams mūsu humanitārajām un sociālajām zinātnēm piesaistīt ES līdzekļus dažādu kopprojektu veidā un sagaidīt, ka šis virziens ieņem stabilu vietu arī ES kontekstā.

Viens secinājums no visa manis teiktā: **Latvijas attīstība ES sastāvā nav iedomājama bez zinātnes līdzdalības un ar to saistīto zinātnietilpīgo tehnoloģiju un fundamentālās zinātnes attīstības.** Šai attīstības iespējai tiek paredzēti ievērojami līdzekļi, arī jaunas organizatoriskas formas, kā jau šeit pieminētie kompetences centri u.c., bet mazais zinātnieku skaits Latvijā prasa īpašu valsts politiku — radīt zinātnei “siltumnīcas apstākļus”, izmantojot šobrīd visu Latvijā esošo zinātnisko cilvēkresursu

potenciālu. Mēs nedrīkstam šobrīd zaudēt nevienu zinātnieku, bet ir jārada vislabākie apstākļi katra speciālista spēju maksimālai atdevei.

Tagad par iespējamiem tuvākajiem uzdevumiem ārpus tiem, par ko es runāju un kas faktiski ir obligātie Statūtu uzdevumi. Vispirms būtu **nepieciešams saglabāt un nostiprināt Zinātņu akadēmijas nišu jeb, kā tagad saka, — zīmolu Latvijas zinātnes un augstākās izglītības sistēmā.** Mēs jau esam tipiska un no 1.maija arī juridiski būsims Eiropas Zinātņu akadēmija, mums ir obligāti jāizmanto LZA locekļu pieredze un prestižs. Šobrīd LZA locekļi pārstāv visas Latvijas universitātes un lielākos zinātniskos institūtus. Vēlreiz gribu atkārtot, ka šīs LZA nišas jeb veidola prestiža nostiprināšanā ievērojama loma un pateicība pienākas mūsu prezidentam akadēmiķim Jānim Stradiņam, jo bieži zinātne un Zinātņu akadēmija Latvijā saistās ar Jāņa Stradiņa vārdu, un tas ir pareizi.

Obligāti ir jāizmanto LZA locekļu zinātniskais un organizatoriskais potenciāls, lai mēs varētu aktīvi piedalīties valsts likumdošanas iniciatīvu izstrādē, valsts attīstības stratēģijas pilnveidošanā un realizēšanā. Aktuālāka kā jebkad agrāk kļūst starptautiskas daudzpusīgas sadarbības attīstīšana un pilnveidošana. Mums ir nepieciešams maksimāli izmantot Zinātņu akadēmijas pieredzi un prestižu Latvijas zinātnes, augstākās izglītības, kultūras attīstības situācijas apzināšanai, un tie sakari, kas mums ir izveidojušies ar LR Saeimu, Ministru kabinetu un ministrijām, ar dažādiem uzņēmējdarbības pārstāvjiem (jau iedibinātas vairākas kopējās balvas), Latvijā akreditēto vēstniecību pārstāvjiem. Kopā ar citām ieinteresētajām institūcijām mums jādod reāli priekšlikumi, no kurienes šie 3% finansējuma parādīsies.

Organizatoriski Zinātņu akadēmijas uzdevums ir **sekmēt jaunu iniciatīvu, jaunu projektu, īpaši starptautisku projektu piesaisti un realizāciju,** un šeit Zinātņu akadēmijas ierosinājumi, priekšlikumi, konsultācijas, sakari ir ļoti nepieciešami, un jebkura ZA locekļa iniciatīva ir maksimāli atbalstāma. Es gribētu vēlreiz atgādināt izstrādni, kas tapa šeit, Zinātņu akadēmijā — šī organizatoriskā struktūra, ko mēs saucam par **kompetences centriem.** Kāda būs viņu tālākā virzība? Zinātņu akadēmijai tradicionāla un acīmredzot obligāta darbības joma ir **veicināt akadēmiskas diskusijas par dažādiem strīdīgiem zinātnes, izglītības un tautsaimniecības jautājumiem.** Mums ir iespēja piesaistīt visdažādākā līmeņa speciālistus, to mēs esam darījuši un turpināsim darīt. Jāturpina **Zinātņu akadēmijas izbraukuma sēdes Latvijas reģionos,** jo tās ne tikai ceļ zinātnes prestižu, bet arī parāda zinātnieku devumu, — zinātnieki var pastāstīt par to, kas notiek ārpus Latvijas Eiropas Savienībā un pasaulē. Mums jāturpina **deleģēt Zinātņu akadēmijas pārstāvniecība valstiskās un sabiedriskās institūcijās,** tādā veidā mēs varam ietekmēt informācijas jeb uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošanu Latvijā. Un, visbeidzot, nepieciešams **aktīvi sekmēt latviešu valodas, kultūras, vēstures, mākslas, identitātes saglabāšanu,** sevišķi svarīgi ieviest jaunas idejas, priekšlikumus, ieejot Eiropas Savienības sistēmā.

Mēs nedrīkstam tur pazust, mūsu uzdevums ir parādīt, ka mēs esam Eiropas sastāvdaļa un mēs esam vērtīgi arī ar savu valodu, kultūru un mākslu. Aktīvi **jāpopularizē mūsu darbība**; sadarbība ar žurnālistiem, kas Zinātņu akadēmijai ir izveidojusies, ir būtiska, jo apliecina Latvijas zinātnes dzīvotspēju un attīstības perspektīvas. Visbeidzot — **mums jāturpina kopā ar mūsu sadarbības partneriem nodrošināt Zinātņu akadēmijas balvu un atzinību sistēmu**, jo šajā vietā, uz šīs skatuves vismaz reizi gadā mēs pasakām, kas Latvijas zinātnē notiek izcils gan senioru, gan junioru grupā, līdz ar to viešot optimismu — ka šie jaunie cilvēki ir un viņu zinātniskie darbi ir patiesi labi.

Nobeigumā vēl dažas tēzes par Zinātņu akadēmijas iespējām. Neatkarīgi no tā, kurš tiks ievēlēts par akadēmijas prezidentu un kāds būs nākamais akadēmijas Senāta sastāvs, mana pārliecība ir — **zinātnē Latvijā ir jābūt vienai un vienotai**. Mums nav augstskolu un zinātnisko institūtu zinātnes, mums ir kopējas zinātniskas intereses un iespējas, kuras mēs mākam īstenot un kuras vajag īstenot mobilos zinātniskos kolektīvos, turklāt maksimāli izmantojot tās iespējas, kuras sniedz Eiropas Savienība. Akadēmijai ir daudz ietekmes sfēru, kuras mums ir aktīvi jāuztur. Piemēram, pārstāvniecība Latvijas Zinātnes padomē, kuras sastāvā LZA locekļi bijuši no šīs organizācijas dibināšanas brīža. Tomēr LZP minuss ir tas, ka tās vadība mainās katru gadu, un tāpēc Zinātņu akadēmija ir kā aizmugure, kas nodrošina pārmantojamību Latvijas zinātnes stratēģisko uzdevumu veikšanai. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāvniecība ir Latvijas Augstākās izglītības padomē, tādējādi sekmējot zinātnes klātbūtni augstskolās, LZA pārstāvji ir ministriju programmās un dažādās padomēs uzņēmumos, ceļot zinātnes prestižu. Vāja ir zinātnes pārstāvniecība politikā, kur var gūt tikai ļoti īslaicīgu ietekmi (LZA nostāja — izvairīties no tiešas partiju ietekmes).

Nobeigumā gribu aicināt — būsim darbīgi optimisti un izmantosim iespējas, kuras mums paveras. Latvijas Zinātņu akadēmijai ir sava atbildības nasta, kura mums ir nesama. Lai mums visiem kopā tas izdodas!

Pilnsapulce Rundāles pilī 24. septembrī

Pilnsapulce bija veltīta LZA Lielās medaļas pasniegšanai Rundāles pils muzeja direktoram, mākslas zinātniekam, LZA goda loceklim *Dr.art.h.c.* Imantam Lancmanim par Rundāles pils kompleksa atjaunošanu un izcilu devumu Latvijas kultūrā.

LZA prezidenta Jura Ekmaņa ievadvārdos izskanēja atzinība Imanta Lancmaņa talanta vispusībai — viņš ir ne tikai mākslas zinātnieks, kurš pēta Kurzemes kultūras ieešanu Eiropas aprītē, bet arī talantīgs gleznotājs, kura personālizstādi mēs skatījām LZA un kuras vienu gleznu mēs joprojām skatām akadēmijas Senāta zālē.

Apsveikuma vārdus I. Lancmanim sacīja LR kultūras ministre Helēna Demakova, LR izglītības un zinātnes ministra Jura Radzeviča apsveikumu laureātam nolasiya LZA prezidents J. Ekmanis. Īpaši skaistā formā izskanēja LZA korespondētājlocekļa mākslas zinātnieka Ojāra Spāriša *Laudatio* Imantam Lancmanim.

LZA prezidents pasniedza Imantam Lancmanim LZA Lielo medaļu. LZA Senāta priekšsēdētājs Jānis Stradiņš, sveicot laureātu, secināja, ka Lancmaņu dzimta Rundāles pilī pavadījusi vairāk laika nekā Bīronu dzimta un sveica I. Lancmani ar stipendijas piešķiršanu — Kurzemes mākslas vēstures izpētei un mākslas vērtību saglabāšanai. Pirms akadēmiskās lekcijas LZA goda loceklis Imants Lancmanis uzdāvināja akadēmijai līdz šim LZA Senāta zālē deponēto gleznu “Latvija septiņu pasaules kārdinājumu ielenkumā”.

Imants Lancmanis

Kurzemes hercogiste — mūžīgais un efemērais

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

Lekcija veltīta Kurzemes hercogistes mantojumam un tās vēstures atspulgiem mūsdienā Latvijā un Eiropā, izsekojot hercogu darbības pēdām uz kultūras pieminekļu un mākslas darbu fona.

Kurzemes–Zemgales hercogiste veidojusi Latvijas lielas daļas struktūru un kultūrvīdi, atstājusi daudz dokumentu, bet maz materiālo liecību. Muzejs ir galvenā vieta, kur var materializēties priekšstati par vēsturi. Cilvēki vēlas ne tikai uzzināt faktus, bet arī pieskarties vēstures maģijai.

Kurzemes hercogiste un hercogi mūsu apziņā veido vēsturisko tēlu sistēmu, kurā hercogs Jēkabs un Ernsts Johans Bīrons ir redzamākās figūras.

Latvijas valsts tapa, saplūstot vairākām vēsturiskajām teritorijām. Kurzemes–Zemgales hercogiste ģeopolitiski devusi lielu daļu no Latvijas Republikas teritorijas, kā arī vienu valsts ģerboņa figūru — Kurzemes lauvas.

Kurzemes–Zemgales hercogiste pirmskara Latvijā tika uzskatīta par jaunās republikas valstiskuma protoformu. Rīgas pilī prezidenta reprezentācijas telpās tika sakopoti Kurzemes hercogu portreti, svinīgiem gadījumiem lietoja mēbeles ar Kurzemes hercogu ģerboni. Atjaunoto Jelgavas pili izmantoja reprezentācijas nolūkos, tā ārzemju viesiem atgādinot par hercogvalsts laikmetu. Latvijas Republikas pēctecību no Kurzemes hercogvalsts iezīmēja Kurzemes hercoga Fridriha Vilhelma 1710. gadā dibinātā Atzinības krusta atjaunošana 1938. gadā.

Kurzemes hercogistes posmā veidojās Latvijas dienvidrietumu daļas administratīvā un saimnieciskā struktūra, kuras pēdas var atrast vēl tagad. Iedalījums astoņos

pilskunga un četros virspilskunga iecirkņos atspoguļoja apdzīvoto vietu struktūru, kas riņķoja ap nedaudzajām Kurzemes pilsētām. Zemes saimnieciskās struktūras pamatvienība bija muiža, kuras veidojās līdz ar hercogistes dibināšanu. Kurzemes hercogistes laiks atstājis daudzus nozīmīgus muižu arhitektūras pieminekļus.

Kultūrainavas koordināšu tīklā ietilpa arī baznīcas. Hercogistes teritorijā 70 baznīcas tapa pēc hercoga Gotharda 1567. gada rīkojuma. Vairākas Kurzemes baznīcas mūsdienās pieder pie skaistākajiem Latvijas arhitektūras un mākslas pieminekļiem.

Hercogistes pastāvēšanas beigās esošās desmit pilsētas un pieci miesti uzplaukumu ieguva 17. un 18. gadsimtā. No visām Kurzemes pilsētām vislabāk savu hercogistes perioda apbūvi saglabājusi Kuldīga. Liepājas pilsēta savukārt ir raksturīgs piemērs tirdzniecības pilsētas tapšanai hercogu aizgādībā.

Liepājas un Ventspils nozīmīgā loma izrietēja no Kurzemes hercogistes labi organizētās saimnieciskās sistēmas, kur svarīga vieta bija jūras tirdzniecībai. Hercogs Jēkabs izveidoja tirdzniecības floti un tirgojās ar pašiem kuģiem. Tika radītas manu-faktūras ar plašu darbības spektru.

Kurzemes amatniecība hercogistes laikā uzrāda lielu meistarību daudzumu un augstu varēšanas līmeni. No tā visa saglabājušies galvenokārt lietišķās mākslas priekšmeti. T.s. Bauskas skapis (18. gs. v.) Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā ir simbols vietējo meistarību izcilajai kvalitātei.

Kurzemes–Zemgales hercogs bija valsts galva un tās personificējums. Galma kultūra savukārt ietekmēja vietējo mākslas dzīvi un atstāja dziļu iespaidu arī uz vietējās muižniecības gaudi un pretenzijām, kas sekmēja celtniecības attīstību.

Pirmo Ketleru dzimtas hercogu pēdas Latvijā ir gandrīz izzudušas. Zviedrijā karaliskajā *Livrustkammaren* atrodami pirmā Kurzemes hercoga Gotharda ieroči. Hercoga Vilhelma portrets (1615. g.) ir vienīgais oriģinālportrets, kas Latvijā saglabājies no Ketleru nama hercogiem. Hercoga Jēkaba tēls mūsdienās iegājis sabiedrības apziņā kā folkloras arhetips. Latvijas zeme nes daudzu hercoga Jēkaba ieceru augļus, bet niecīgs ir viņa dzīves taustāmo liecību daudzums. Gripsholmas pili Zviedrijā glabājas 17. gadsimta beigās gleznoti hercoga, viņa sievas un bērnu portreti, kas tur nonākuši ar karaļa Frēderika mātes, hercoga Jēkaba meitas Marijas Amālijas pūru. Rundāles pils muzejā atrodas lāde ar hercoga ģerboni, Hesenē zemes muzejā Kasele sudraba galda mucīņa, 1645. gada kāzu dāvana hercogu pārim no Liepājas pilsētas. Hercoga Jēkaba cepešu dališanas rīku komplekts glabājas Skuklostera pili Zviedrijā.

Pēc Jelgavas ieņemšanas 1701. gada 23. jūlijā Stokholmas Arsenālam tika nodoti hercogu ieroči un kara karogi, kas tagad glabājas Armijas muzejā Stokholmā.

Arhīvu materiāli Kara arhīvā Stokholmā saglabājuši Jelgavas un tās pils izskatu laikā ap 1700. gadu.

Jelgavas pilsēta ap 1700. gadu bija sasniegusi plānojumu, kas pastāvēja līdz pilsētas nodegšanai 1944. gadā. Ēku vairums nāca no Kurzemes hercogistes laika.

Arī Jelgavas pils līdz Ziemeļu kara sākumam sasniedza savu galīgo izveidojumu. Pēc uzspridzināšanas 1737.gada rudenī senā hercogu rezidence kļuva par arheoloģijas objektu. 17. gs. beigu portāla čuguna detaļas atrastas nesenajos arheoloģiskajos izrakumos Īsi pirms izpostīšanas pili rāda 1702. un 1703. gada zīmējumi.

1737. gada 14. jūnijā par jauno Kurzemes hercogu tika ievēlēts Ernsts Johans fon Bīrons. Bīroni ieguldīja milzu summas piļu celtniecībā, pirkā muižas, pilis un mākslas darbus ārzemēs.

Bīronu dzimta devusi lielāko ieguldījumu Kurzemes, tātad arī Latvijas vārda nešanā pasaulē. Bīronu galvenais devums Latvijas mākslas vēsturei bija viņu celtniecības pasākumi. Pilīm Jelgavā un Rundālē nav līdzīgu Baltijas jūras baseina zemju arhitektūrā 18. gadsimtā. Hercogs Pēteris, dibinot *Academia Petrina*, apliecināja piesliešanos Apgaismības laikmeta ideāliem.

Bīronu dinastijas portreti atrodas gan Latvijā, gan ārzemēs. Hercogieni Doroteju portretējuši vai visi pazīstamākie tālaika mākslinieki, visbiežāk Antons Grafs.

No hercoga Ernsta Johana leģendārajām bagātībām mūsdienās konstatējami atsevišķi priekšmeti. Sudraba izstrādājumi glabājas Valsts Ermitāžā Sanktpēterburgā, hercogienes Benignas Gotlības porcelāna tintnīca — *Rijksmuseum* Amsterdamā.

Hercoga Pētera lielās mākslas kolekcijas sastāvā Rundāles pili kādreiz atradās Rembranta glezna “Simeons un Anna templī” (tagad *Kunsthalle* Hamburgā) un M. Hobemas glezna “Ūdensdzirnavas” (tagad Drēzdenes gleznu galerijā). Gleznu vairums pēc 1795. gada tika pārvests uz Saganas pili Silēzijā un pakāpeniski sadalīts starp mantiniekiem.

Hercogs Pēteris ar sievu Doroteju 1784.–1787. gadā ceļoja pa Eiropu. 1785. gadā hercogs Pēteris nopirka Frīdrihsfeldes pili pie Berlīnes. Berlīnes karaliskajā porcelāna manufaktūrā hercogs Pēteris ap 1787. gadu pasūtīja servīzi, kas ar *Kurland-Dekor* nosaukumu tiek ražota līdz mūsu dienām. 1793. gadā hercogs Pēteris nopirka arī Prūsijas princeses Amālijas pili *Unter den Linden*, kuras vietā pēc Otrā pasaules kara uzcelta Krievijas vēstniecības ēka.

Lēbihava, neliela apdzīvota vieta netālu no Jēnas, kopš 1797. gada bija hercogienes Dorotejas personīgais īpašums, kur viņa nomira 1821. gadā. Jaunceltās Lēbihavas pils mets saistās arī ar Elejas pils metu Kurzemē. Posteršteinas pils muzejā koncentrēti hercogienes Dorotejas priekšmeti no Lēbihavas pils.

Hercogs Pēteris Boloņas mākslas akadēmijā *Accademia Clementina* 1785. gadā dibināja balvu, kā rezultātā pateicīgā akadēmija viņam uzstādīja tēlnieka M. di Maria darinātu marmora pieminekli.

Kurzemes vārdu var atrast arī Polijā, Francijā un Čehijā. 1786. gadā hercogs Pēteris nopirka Saganas hercogisti Prūsijai piederošajā Silēzijā. Pēc atteikšanās no troņa viņš par savu rezidenci izvēlējās Saganu, uz kuriem pārveda vairumu iekārtas un mākslas priekšmetu no Kurzemes pilīm. Saganas pilsētā vairāki nami saistīti ar Bironu dzimtu un nes Kurzemes ģerboni. 1842. gadā Sagana pārgāja hercoga Pētera jaunākās māsas Dorotejas īpašumā, kas bija precējusies ar valstsvīra Šarla Morisa de Taleirāna brāļadēlu. Viņas pēcnācēji nesa tālāk Saganas hercogu titulu. Tas izskaidro Kurzemes vārda plašo pazīšanu Francijā.

Parizē Š. M. de Taleirāns dzīvoja Senflorantēna pili Konkordijas laukuma malā, ko pēc tam mantoja Saganas hercogiene Doroteja. Tagad ēka pieder ASV vēstniecībai. Konkordijas laukuma otrā malā atrodas viesnīca *Hôtel Crillon*, kas 19. gadsimta sākumā saucās *Hôtel de Courlande*, par godu hercoga Pētera vecākajai meitai Vilhelmīnei, kas tur bija ilgstoši uzturējusies. Taleirāniem piederēja arī *Hôtel de Sagan*, kur tagad atrodas Polijas Republikas vēstniecība.

Taleirānu galvenā rezidence laukos bija Valansē pils, kur glabājas priekšmeti, kas savā laikā pārvesti no Saganas pils, bet sākotnēji atradušies Kurzemē. Saganas hercogienes Dorotejas mīļākā lauku rezidence bija nelielā Roškotas pils, netālu no slavenajām Luāras ielejas pilīm..

Mūsdienās Francijā Kurzemes relikvijas visvairāk koncentrētas Marē pili netālu no Parīzes, kas līdz pagājušā gada martam bija pēdējās Taleirānu dzimtas pārstāves, Saganas hercogienes Violetas dzīves vieta. Marē pili un tai blakus ierīkotajā Taleirāna muzejā glabājas daudzas dzimtas piemiņas lietas un portreti, kas vairumā gadījumu nāk no Saganas pils un Roškotas.

1792. gadā hercogs Pēteris nopirka Nāhodas pili Bohēmijā (tagad Čehijā), ko mantoja vecākā meita Vilhelmīne. Viņa dzīvoja netālajā Ratiboržices pili un tikusi atspoguļota čehu rakstnieces Boženas Ņemcovas slavenajā tautas romānā “Vecmāmiņa”.

Neilgi pirms nāves hercogs Pēteris bija nopircis grāfu Černinu pili Prāgā (tagad Čehijas Izglītības ministrijas ēka).

Kurzemes vārds Eiropā nav izzudis. Kurzemes hercoga Ernsta Johana jaunākais dēls Karls Ernsts turpināja Bironu dzimtas jaunāko līniju, kas pastāv joprojām. Šis Bironu līnijas sēdekļis bija Vartenbergas baronija, ko Ernsts Johans Bīrons bija nopircis 1734. gadā. Neogotisko Vartenbergas pili, kas glabāja daudzas dzimtas relikvijas, 1945. gadā nodedzināja padomju armija.

Mūsdienās dzimtas galva ir Kurzemes princis Ernsts Johans Bīrons. Viņš daudzus gados palīdz Rundāles pils restaurācijā un dāvinājis muzejam dzimtas relikvijas. Patlaban par viņa līdzekļiem tiek restaurēts Rundāles pils hercoga guļamistabas parkets.

Viens Ernsts Johans Bīrons cēla Rundāles pili, cits Ernsts Johans sešas paaudzes vēlāk palīdz to atjaunot. Tādējādi Kurzemes hercogu vēsturei nav tikai pagātne, tā ir arī tagadne un nākotne, sava veida vēsturiska apļa noslēgšanās. Daudz kas no Kurzemes–Zemgales hercogistes ir bijis zūdošs un gaistošs, tomēr atspulgi glabājas Eiropas vēstures atmiņā un palīdzējuši veidot tagadējās Latvijas identitāti.

(Lekcijas pilnu tekstu ar ilustrācijām skat.: http://www.lza.lv/lat/centr_1.htm)

Rudens pilnsapulce 25. novembrī

LZA prezidents Juris Ekmanis, atklājot Rudens pilnsapulci, sacīja, ka ikkatru gadu, ekspertu izvērtēti, tiek noteikti galvenie zinātnes sasniegumi. Ir pirmais gads, kopš Latvija ir ES dalībvalsts, un tas mūs ietekmējis divējādi — tiek prasīta intensīva Latvijas zinātnes pārstāvēniecība zinātniski tehnoloģiskajās konsultācijās un sākusies struktūrfondu dalīšana. Gads saistās ar likumu “Par zinātnisko darbību”, un zinātnieki cerīgi gaida tā trešo lasījumu. Pēdējā brīdī izdevās “nodzēst ugunsgrēku” jautājumā par zinātnisko institūtu juridisko statusu. Ir akceptēts Nacionālās inovāciju programmas rīcības plāns 2004. gadam un Tautsaimniecības vienotā stratēģija (2004).

Zinātniskās darbības likuma otrajā lasījumā noticis bezprecedenta gadījums — kā pozīcija, tā opozīcija nobalsoja par finansējuma pieaugumu zinātnēi — ik gadu 0,1%. Lisabonas stratēģijā ir ierakstīta prasība par zinātnes finansējuma palielinājumu no budžeta. Pirmoreiz Latvijā pabeigts Eiropas projekts — kā Latvijā veidot inovāciju sistēmu. Taču Latvijas zinātnēi ir zaudēta kritiskā masa — cilvēku resursu un aprīkojuma ziņā. Cilvēku resursi — zinātņu doktori — jāsagatavo augstākās izglītības sistēmai. Esam iesnieguši valdībai prioritātes — to skaitā ir informāciju tehnoloģija, biotehnoloģija, koksnes ķīmija, farmācija, letonika. Otrs jautājums — finansējuma (1+2%) nodrošinājums, nepieciešams forsēt zinātņu doktoru sagatavošanu un pēcdoktorantūras sistēmas attīstību. Jāturpina zinātniski tehnoloģisko centru un parku attīstība. Un — humanitārajām zinātnēm jāpiešķir speciāls finansējums, atdalot to no lietišķajām zinātnēm paredzētā.

LZA prezidents pasniedza LZA Lielo medaļu pasaules, ASV un Latvijas zinātniekam LZA ārzemju loceklim Andrim Padegam. LZA Lielo medaļu jau saņēmuši vairāki datorzinātnieki, no kuriem divi strādā ārzemēs, divi Latvijā, un tas liecina par mūsu spēcīgo datorzinātnieku paaudzi. A. Padegs piedalījās IBM lieldatoru sistēmas izveidē — projektā, kur ASV savulaik investēja vairāk nekā 5 miljardus dolāru. Tas ir vairāk nekā atombumbas radīšanā ieguldītais kara gados.

Laudatio Andrim Padegam sacīja akadēmiķis R. M. Freivalds, kas laureāta iespaidu uz Latviju novērtēja kā milzīgu. 20. gs. 70. gados, atzīstot patiesību, ka PSRS

datori “netiek līdzī” ASV datoriem, tātad pasaules līmenim, PSRS sāka nelikumīgi kopēt IBM 360 sēriju. 60. gados IBM 360 pat ASV bija neparasts produkts — vesela datoru sērija, kādas līdz šim nebija bijis. Un šajā intelektuālajā cīņā līdera pozīcijās bija Andris Padeģs.

LZA Lielās medaļas laureāts Andris Padeģs nolasīja akadēmisko lekciju “IBM 360 lieldatoru attīstīšana un nozīme”.

Pilnsapulce nolēma izveidot Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļu un uzdot Senātam apstiprināt nodaļas darbības virzienus un nodaļas pagaidu vadību. Pilnsapulcē notika arī LZA jaunu locekļu vēlēšanas. Tika ievēlēti četri akadēmiķi, četri ārzemju locekļi, 12 korespondētājlocekļi.

Andris Padeģs

IBM 360 lieldatoru attīstīšana un nozīme

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

IBM sistēmas 360 lieldatori¹, kurus IBM sāka ražot 1964. gadā, ir kļuvusi par lieldatoru standartu pasaules mērogā. Šo datoru arhitektūra² ievada daudzus tehniskus jauninājumus, kā arī jaunu pieeju saderīgu datoru ražošanā, kur visi datori var darbināt tās pašas programmas. Vēl šodien lieldatoriem pamatā ir tā pati arhitektūra, un datorus saskaņā ar šo arhitektūru tagad ražo ārpus IBM daudzas firmas dažādās zemēs.

Sistēmas 360 izveidošana un ražošanas uzsākšana bija viens no dārgākajiem valsts vai privātiem projektiem 60. gados Amerikā; kopējā IBM izmaksa tiek lēsta uz pieciem miljardiem dolāru, kas līdzinās 30 miljardiem šodienas dolāru. Tas ir vairāk, nekā maksāja Amerikas “*Manhattan*” projekts atombumbas attīstīšanai kara laikā, kas izmaksāja divus miljardus dolāru.

IBM uzņēmās lielu finansiālu risku, nākot klajā ar tādiem lieldatoriem, kas nebija programmsaderīgi ar iepriekšējiem. Tomēr jau no paša sākuma pieprasījums bija liels, un pāris gadu laikā IBM ražoja līdz 1000 lieldatoriem mēnesī. Kopējā produkcija sešos gados bija ap 35 000 lieldatoru. Sistēmas 360 lieldatori bija neskaitāmās bankās

¹ Lieldatori, angļiski *mainframe*, ir lielas jaudas datori, ko lieto valsts un komerciālās iestādes lielu uzdevumu veikšanai. Tie parasti sastāv no vairākiem skapju lieluma komponentiem, un instalācijas aizņem istabu vai māju.

² Precīzi runājot, arhitektūra ir datora interfeiss ar tiešo lietotāju, kas ir programma. Tā ir darbības principu specifikācija, kas ļauj programmai darboties un dot sagaidītos rezultātus. Tā iekļauj visu, kas ir nepieciešams datora programmēšanai, ieskaitot instrukciju un datu formātus un kodus, un pilnīgu funkcionālo specifikāciju. Ja diviem datoriem ir tā pati arhitektūra, programmas var pārnest no viena uz otru.

un valdības birojos, ar tiem vadīja Amerikas raķešu kosmiskos lidojumus, ieskaitot *Apollo* lidojumu uz Mēnesi 1969. gadā.

Sistēmas 360 arhitektūra visu laiku tika paplašināta, un ik pāris gadus IBM laida klajā jaunus modeļus. 1970. gadā šī papildinātā arhitektūra tika pārdēvēta par “Sistēmu 370”, tad par “370-XA” un “Sistēmu 390”, un tagad par “z-sēriju”. Salīdzinājumā ar lielāko no oriģinālajiem 360 lieldatoriem jaunākais 2004. gada lieldatora modelis ir 50 000 reižu jaudīgāks un tā operatīvā atmiņa ir 250 000 reižu lielāka. Bet arhitektūras pamati visiem ir tie paši.

Šī arhitektūra ir rakstīta angļu valodā, un valoda darbības principu grāmatā ir precīza un konspektīva. Grāmata ir tulkota daudzās citās valodās. Pēc tās ir būvēti kādi pāris simts tūkstoši lieldatoru Amerikā, Japānā, Krievijā un citās zemēs, un pēc tās vadās neskaitāmi tūkstoši programmētāju visā pasaulē. Oriģinālās sistēmas 360 arhitektūras definīcija vēl joprojām ir spēkā, un ar to saistītais stils vēl joprojām tiek lietots IBM lieldatoru arhitektūras dokumentēšanai. Interesanti piezīmēt, ka oriģinālās definīcijas autori bija divi cilvēki, kam angļu valoda nebija mātes valoda; viens no tiem ir šīs lekcijas autors.

Komercfirmas savu jauno produktu plānus tura slepenībā, un tā bija arī ar IBM oriģinālo sistēmas 360 arhitektūru tās attīstīšanas laikā un ar jauninājumiem pēdējos 40 gados. Katrs memorands ar jauna priekšlikuma aprakstu tika klasificēts kā konfidenciāls, un sevišķi stingri noteikumi bija tiem pāris aptverošiem dokumentiem, kas saturēja arhitektūras pilnīgu aprakstu. Kad produktu sāk pārdot, arhitektūra tiek publicēta, jo lietotājiem jāzina, kā datoru programmēt. Jaunie izgudrojumi tiek patentēti, un tādā veidā firma aizsargā sava produkta izgudrojumus uz 17 gadiem, kas ir ar likumu noteikts ASV patenta mūžs. Patenti parasti sedz kritiskus jaunā datora darbības aspektus, un datoru nevar būvēt, nelietojot patentā aprakstīto izgudrojumu. Bet firmas savstarpēji licencē patentus — viena ļauj otrai lietot savus patentus. Katram patentam tiek noteikta vērtība, un patentu paketes tiek mainītas starp firmām, par mazāk vērtīgu paketi piemaksājot. Šie maksājumi ir miljonos dolāru.

Sistēmas 360 arhitektūru neatļauti kopēja Padomju Savienība, un dažādo sistēmas komponentu ražošana tika sadalīta starp komunistiskajām valstīm. *Riad I* sērijas lieldatori iznāca 70. gadu sākumā. Tie izskata un jaudas ziņā bija līdzīgi IBM lieldatoriem un strādāja ar IBM programmām, bet iznāca kādus 10 gadus vēlāk. Pavisam tika ražoti kādi 5000 *Riad I* lieldatoru. Vēlāk, 70. gadu beigās, Padomju Savienība ražoja *Riad II* sērijas datorus, kas bija kopijas no IBM sistēmas 370 lieldatoriem. Padomju iestādes rakstīja, ka viņu lieldatori būvēti saskaņā ar “internacionāliem standartiem”, bet būtībā tie bija IBM izgudrojumi un definīcijas. Padomju Savienība ignorēja IBM patentus.

Sistēmas 360 arhitektūra ir nozīmīga ar to, ka tā bija pirmā reize, kad lieldatoru arhitektūra tika izveidota saderīgu datoru sērijas būvei un datori tika būvēti saskaņā ar

arhitektūru un nevis otrādi. Tā ievada jaunus jēdzienus un tehniskas koncepcijas, kā arī terminu “baits”. Pēdējo 35 gadu laikā oriģinālā sistēmas 360 arhitektūra ir papildināta, galvenokārt ar operētājsistēmai vajadzīgajām funkcijām, bet pamati ir tie paši, un pirms 40 gadiem rakstīta lietojumprogramma strādā jaunākajos šodien ražotos modeļos. Šī arhitektūra ir bijis pamats lielai daļai IBM ienākumu un tiek pārņemta visā pasaulē.

Tas, ka ir bijis iespējams šo arhitektūru paplašināt un ka tā ir bijusi piemērojama šodienas tehnoloģijai un lietotāju vajadzībām, norāda uz tās kvalitāti. Labai datora arhitektūrai ir jābūt konsekventai — ja daļa ir zināma, pārējais ir paredzams; tai ir jābūt elementārai un vispārējai; tai ir jābūt paplašināmai. Labai sistēmas arhitektūrai ir estētiska rakstura īpašības. Tā nevar būt tikai savstarpēji nesaistītu risinājumu kopojums; visiem elementiem ir jābūt saistītiem un saskaņotiem, un tiem ir jābūt viena vesela būtiskām un mērķtiecīgām sastāvdaļām. Tādi konstrukcijas aspekti kā simetrija un stils robežojas ar skaistuma izjūtām. Arhitektam ir jāizvērtē garš saraksts ar ļoti specifiskām vajadzībām un jādod risinājums, kas apmierina lielāko daļu no šīm vajadzībām un tajā pašā laikā ir vienkāršs, vienveidīgs un tīrs. Pieredze rāda, ka tāds risinājums ir arī praktisks.

(Lekcijas pilnu tekstu ar ilustrācijām skat.: http://www.lza.lv/lat/centr_1.htm)

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SĒDES

19. marta sēde. 2003. gada LR Ministru kabineta balvas zinātnē laureāta akadēmiķa Rolanda Rikarda akadēmiskā lekcija. Inženiermehānikas attīstība Latvijā: kompozīto materiālu un konstrukciju optimizācija un identifikācija

Akadēmiskās lekcijas tēzes:

Lekcijā tiek aplūkota inženiermehānikas attīstība Latvijā saistībā ar kompozīto materiālu lietošanu vieglajās konstrukcijās, kuras izmanto aeronautikā — lidmašīnu, helikopteru un citu lidaparātu izgatavošanā. Kompozīto materiālu lietošana ļauj ievērojami samazināt konstrukciju svaru un palielināt lidaparātu veiktspēju. RTU Materiālu un konstrukciju institūts kopš 2000. gada piedalās vairākos lielos Eiropas Komisijas 5. un 6. ietvarprogrammas finansētos projektos, kuros veikti pētījumi par kompozīto materiālu izmantošanu aeronautikas nozarē. Pētījumu virziens ir konstrukciju optimizācija un kompozīto materiālu īpašību identifikācija. Šim nolūkam tiek tālāk attīstīta optimizācijas metode, kas balstās uz eksperimentu plānošanu un aproksimācijām. Šī optimizācijas metode tiek izmantota arī inverso (identifikācijas) problēmu risināšanā.

Aplūkoti vairāki interesanti kompozīto materiālu lietojumi lidaparātu konstrukcijās, kuri izstrādāti Eiropas projektos — helikoptera rotora lāpstiņu vibrāciju slāpēšana, izmantojot pjezoelektrisko efektu, lidmašīnas fizelāžas konstrukcijas deformēšanās pēckritiskā stadijā un citi.

Sk. *Rīgas Balss*, 2004, 19. marts; *Latvijas Vēstnesis*, 2004, 23. marts.

8. aprīļa sēde. Zinātnes un tehnoloģiju pētījumu attīstība Eiropas Savienībā
Sēdi organizēja Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa.

Sēdē piedalījās LZA locekļi, Rīgas Tehniskās universitātes, Latvijas Universitātes un zinātnisko iestāžu zinātnieki un mācībspēki.

Ar referātiem uzstājās akadēmiķi Andrejs Siliņš (“Eiropas zinātnes telpas veidošanas gaita”), Juris Jansons (“3% Rīcības plāna īstenošana ES”), Ivars Biļinskis (“Pētniecības un industrijas sadarbība”) un korespondētājloceklis Jānis Kristapsons (“Mazie un vidējie uzņēmumi un pētniecība”). Savā ievadrunā akadēmiķis Juris Ekmanis teica, ka 2000. gadā Lisabonā Eiropas Savienības (ES) Ministru padomē izvirzītais stratēģiskais mērķis — “2010. gadā kļūt par dinamiskāko, konkurētspējīgāko uz zināšanām balstīto ekonomisko sistēmu pasaulē, īstenojot līdzsvarotu attīstību ar vairāk un labākām darbavietām un sociālo saskaņu” — ir pievilcīgs un

mobilizējošs katras dalībvalsts, arī Latvijas, attīstībai. 2002. gadā Barselonā ES Ministru padome konkretizēja, ka Lisabonas stratēģiskā mērķa sasniegšanai ir būtiski jāpaātrina zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju attīstība, panākot, ka šīs jomas finansējums 2010. gadā ES valstīs sasniedz vidēji 3% no iekšzemes kopprodukta, kur 1% iegulda valsts budžets, bet 2% — tautsaimniecības kapitāls.

Diskusijā piedalījās akadēmiķi Jānis Freimanis, Uldis Sedmalis, Ivars Biļinskis, Juris Ekmanis u.c.

Sk. *Zinātnes Vēstnesis*, 2004, 5. aprīlis.

Sēdi atreferēja Dr. Alma Edžiņa

20. maija sēde. Meža un koksnes zinātne šodien un rīt

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas izbraukuma kopsēde Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūtā.

Lai iepazītos ar zinātniskās darbības attīstību meža un koksnes nozarē, ņemot vērā tās nozīmīgo ieguldījumu tautsaimniecībā, Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija LV Koksnes ķīmijas institūtā rīkoja izbraukuma kopsēdi “Meža un koksnes zinātne šodien un rīt”.

Sēdi atklāja LZA prezidents J. Ekmanis, LLMZA prezidente B. Rivža.

Par Ekselences centra projektu “LV Koksnes ķīmijas institūta integrācija Eiropas zinātnes vidē” ziņoja institūta Zinātniskās padomes pr-jis, LZA kor.loc., LLMZA ist.loc. *Dr.chem.* B. Andersons. LV Mežzinātnes institūta “Silava” direktors M. Graudums nolasīja referātu “Mežzinātnes uzdevumi meža resursu palielināšanā, kokaudzes veselības un kvalitātes uzlabošanā”. Par Latvijas meža nozares attīstības problēmām runāja LLMZA ist.loc., LLU profesors *Dr.habil.sc.ing.* H. Tuherms. Par ražošanas saistību ar zinātni Latvijas kokrūpniecības sektorā informēja Latvijas Kokrūpniecības federācijas pārstāvis A.Domkins. Sēdes dalībnieki iepazīs ar LV Koksnes ķīmijas institūta laboratorijām, modernajām iekārtām un zinātnisko publikāciju klāstu.

Pamatojoties uz kopsēdes ziņojumiem, LZA Senāts pieņēma *lēmumu*:

1. Atzīt, ka LV Koksnes ķīmijas institūts saglabājis zinātnisko potenciālu un izveidojis mūsdienīgu pētniecisko iekārtu bāzi, pašreizējā brīdī tuvojoties Eiropas zinātnes centru līmenim, taču zinātniskās pēctecības saglabāšanai nepieciešams turpināt sadarbību ar LLU un RTU jauno speciālistu piesaistei.

2. Atbalstīt kompetences centra izveidi uz LV Koksnes ķīmijas institūta, LV Mežzinātnes institūta “Silava” un LLU bāzes.

3. Griezties pie valdības ar ieteikumu palielināt finansējumu no budžeta zinātnē kopumā un, ievērojot meža un koksnes nozares ieguldījumu IKP pieaugumā, palielināt finansējumu ar nozari saistītajiem pētījumiem.

Sk. *Zinātnes Vēstnesis*, 2004, 21. jūnijs.

Sēdi atreferēja Dr. Baiba Ādamsone

27. maija sēde. **Zinātnes popularizēšana sabiedrībā** (masu mediju loma)

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Sēdi sākot, LZA prezidents Juris Ekmanis atzīmēja, ka zinātnes popularizēšanai plašsaziņas līdzekļos ir divi uzdevumi — parādīt sabiedrībai, kāda ir Latvijas zinātne, kas tajā darbojas, kāda ir tās vieta Latvijā un pasaulē, un, otrkārt, reizēm ziedojot zinātnisko patiesību, darīt to populāri, lai zinātne būtu saprotama ne tikai šaurai zinātnieku elitei. Ka sabiedrība nav vienaldzīga pret mūsu zinātnes sasniegumiem, rādīja atskaņas uz nesen Zinātņu akadēmijā notikušo izstādi “Zinātne, tautsaimniecība, kultūra”. Kāpēc tā rīkota tik pieticīgi, nevis, teiksim, *Skonto* hallē? Šīs sēdes uzdevums ir iepazīties ar tendencēm, kādas ir zinātnes popularizēšanai pasaulē un ar dažiem konkrētiem piemēriem — Latvijā.

Viceprezidents **Andrejs Siliņš** savā referātā “Zinātnes popularizēšanas problēmas” ilustrēja sabiedrības un zinātnes mijiedarbību attīstītās valstīs, vidēji attīstītās, tādās kā Latvija, un mazattīstītās valstīs. Jo valsts mazāk attīstīta, jo sadarbības intensitāte ir vājāka. Sabiedrības vidējais pārstāvis Latvijā daudz grūtāk saprot zinātni nekā attīstītās valstīs. Savukārt arī zinātnieki neprot sabiedrībai izstāstīt, ko viņi dara. Vēl vairāk – pašiem dažādu nozaru pārstāvjiem ir grūti citam citu saprast, jo katrs darbojas savā šaurā *lauciņā*.

Runājot par zinātni un izglītību, A. Siliņš vadījās no definīcijas, ka zinātne strādā uz robežas starp zināmo un nezināmo, bet izglītība ir tās zinātnes, kas kaut kad bijusi aktuāla, popularizēšana. Jāsaglabā dabīgā interese par nezināmo, un tur masu mediju loma un iespējas ir būtiskas. Cita lieta, ka bieži vien jauno tehniku ražojošās firmas ir ieinteresētas, lai patērētājs nezinātu, kā tā darbojas — gan patentu aizsardzības, gan marketinga dēļ, lai mestu ārā iepriekšējos modeļus un pirktu arvien jaunus.

Starp problēmām, ar kurām saskaramies, A. Siliņš atzīmēja intelektuālo vērtību zemo prestižu, popularizēšanas pieredzes trūkumu demokrātijas apstākļos, kad cilvēkiem ir brīva izvēle lasīt un klausīties to, ko viņi grib, un arī nelielo zinātnieku skaitu un viņu relatīvi lielo vecumu. Ir arī skaidrs, ka bez valsts atbalsta palielināšanas zinātnē tās popularizēšanas iespējas ir problemātiskas.

Secinājumi:

- jaunajos apstākļos zinātnes popularizēšana kļūst valstiski nozīmīga;
- pašreizējā sabiedrības attieksme pret zinātni ir ignorejoša, jo svarīgākas šķiet citas problēmas;
- jāizmanto pozitīvie momenti, tādi kā starptautiskais spiediens;
- jāmaina vērtību skala;
- efektīvi jāsadarbojas ar plašsaziņas līdzekļiem, arī dibinot personiskus kontaktus.

“Neatkarīgās Rīta Avīzes” žurnālists **Voldemārs Hermanis** referātā “Zinātnes vieta sabiedrībā: pēc pieredzes” citēja sava izdevuma galvenā redaktora vārdus: “Ja kāds zinātnieks grib paspīdēt, lai sūta e-vēstules saviem draugiem”, tā norādot, ka ļoti specifiski zinātnes jautājumi avīzēm nav vajadzīgi. V. Hermanis arī izteica domu, ka speciālas zinātnei veltītas lappuses avīzēs diez vai atgriezīsies — to gan praksē apstrīd regulārās zinātnei veltītās lappuses citos Latvijas preses izdevumos, un, kā dzirdējam vēlāko runātāju izteikumos, — arī pasaules lielākās avīzes, kur šādas lappuses ir gandrīz ik dienu. V. Hermanis Tulūzā bija apmeklējis kosmisko pētījumu centru, kur skolasbērni var justies kā Disnejlendā, svinēt jubilejas, tērpušies astronautu tērpos. Viņš izteica domu, ka arī mūsu Starptautiskajā Radioastronomijas centrā pie Ventspils varētu ierīkot kādas bērnu atrakcijas, lai piesaistītu lielāku interesi. Tāpat V. Hermanim lieka enerģijas šķiešana šķīta astroloģijas un horoskopu apkarošana. Vai tas būtu par A. Siliņa pieminētajiem demokrātijas apstākļiem?

Par Latvijas Televīzijas raidījumu “Par lietu dabu” un tā problēmām stāstīja *Hansa Media* redaktors **Guntars Daģis**. “Par lietu dabu”, tāpat kā tā priekštecis “Futuršoks”, ir neatkarīgo producentu ražojums, kuru Latvijas Televīzija pērķ, tādēļ tas ir pilnībā atkarīgs no savām finanšu iespējām. Šobrīd tādas ir līdz septembrim. Sēdes dalībniekiem bija iespējams apskatīt videofilmā samontētus raidījumu fragmentus. Tiešām žēl, ka šis ļoti interesantas un vizuāli bagātais raidījums, kurā piedalās izcili Latvijas zinātnieki, varētu palikt kā efemērs, īslaicīgs zieds pie visumā pelēcīgajām Latvijas televīzijas debesīm. Otrs iebildums, šoreiz subjektīvs, — šos raidījumus redz tie, kuriem vēlū vakaros nenāk miegs, tātad — tie nav domāti bērnu un pusaudžu intereses jundīšanai.

LU profesors **Ābrams Kleckins**, pazīstamais žurnālists un plašsaziņas līdzekļu iedarbības uz sabiedrību teorētiķis, savu uzstāšanos “Zinātnē un sabiedrībā” sāka ar to, ka Latvijā vienīgais īsteni vērtīgais dabas resurss ir mūsu smadzenes, kas spēj radīt ko jaunu. Ja pie savstarpējas vajadzības nav izveidojusies pastāvīga saikne, bet ir tikai gadījumi, epizodes, tad ir skaidrs, ka nav vainīgi tikai žurnālisti, kuriem pārmet interesi par sensācijām. Mēs visi darbojamies brīvā tirgus apstākļos, kur visam jābūt pārdodamam, tātad mums jāiemācās pārdot zinātni. Tas ir grūti, jo pats temats ir grūts, it īpaši, ja gribam, lai zinātnē netiktu pārāk primitivizēta. Kā zināms, medijos visu

nosaka reitings, it īpaši televīzijā. Tas, ko neskatās, rada zaudējumus, jo reklāmdevēji ir ieinteresēti raidījumos ar augstu reitingu, bet savukārt TV dzīvo no reklāmām.

Attiecībās starp zinātni un plašsaziņas līdzekļiem ir jāveido sistēma un to nevar uzbūvēt vienā dienā. Jātiek skaidrībā, kas šobrīd zinātnē ir svarīgs, kas obligāti jāpavēsta sabiedrībai. Jābūt skaidram arī adresātam. Ja mēs kaut ko gribam darīt zināmu valdībai, tad tam nav vajadzīga televīzija. Ja — sabiedrībai, tad arī ir jāzina, kas ir mērķauditorija. Mūsu mērķauditorija ir jaunatne, citādi tas nevar būt. A. Siliņa definēto, ka izglītība ir vakardienas zinātne, Ā. Kleckins precizē — izglītība ir zinātnes produkcijas apgūšana plašā sabiedrībā. Viņš izteica neizpratni, kā var pabeigt vidusskolu bez fizikas un matemātikas, bez iemācīšanās loģiski domāt, saskatīt lietu sakarības. Augstskolas ar katru gadu saņem arvien sliktāk sagatavotus jauniešus. Zinot šo stāvokli, ir jāveido zinātnes popularizēšanas sistēma un vispirms — pastāvīgi strādājoša darba grupa, kura domās, kādai šai sistēmai jābūt un kā to būvēt. Gadu no gada.

Ā. Kleckins uzskatīja, ka šobrīd svarīgāka par zinātnes sasniegumu popularizēšanu ir zinātnes prestiža celšana, lai cilvēki saprastu, ka bez zinātnes Latvijai nav nākotnes. Tas sasauca ar A. Siliņa pieminēto nepieciešamību mainīt vērtību skalu.

Šobrīd visus sarežģītus jautājumus sabiedrībai pasniedz caur personībām, cilvēkiem. Mums zinātnē ir tik daudz cilvēku, kuri paši par sevi ir interesanti kā personības un caur kuriem var padarīt zinātni saprotamāku, tuvāku. Tas rosinās jaunatni izvēlēties zinātni.

Rezumējot teikto, Ā. Kleckins nosauca galvenos momentus:

- jāizdomā, kas ir galvenais, ko mēs gribam pavēstīt sabiedrībai, ko mēs gribam padarīt sabiedrībai svarīgu. Dienas avīzēs būs zinātnes lappuses, jo zinātne kļūst valstij arvien būtiskāka. Pasaules lielākajās avīzēs katrā numūrā ir lappuses par izglītību un zinātni (pēc ES pieņemtās Lisabonas stratēģijas, kuras mērķis ir padarīt Eiropu konkurentspējīgu zinātnes un jauno tehnoloģiju jomā);
- jārāda cilvēki, kuri *taisa* zinātni;
- jārada sistēma, kā modināt sabiedrībā interesi par zinātni, jo situāciju pēkšņi mainīt nav iespējams. Jāparedz balvas par zinātnei veltītām publikācijām, žurnālistu semināri par svarīgākajām zinātnes tēmām. Sakariem starp zinātni un žurnālistiem jābūt pastāvīgiem. Nav cita ceļa, kā radīt sapratni sabiedrībā. Arī tur ir savas nianšes. Ja grib radīt interesi, tam ir televīzija, ja sapratni, tad jāvēršas pie drukātā vārda. Jāstrādā ar visiem plašsaziņas līdzekļiem, jāklūst profesionāļiem mediju izmantošanas jomā.

Diskusijā piedalījās akadēmiķis J. Freimanis, LZA goda doktori O. Zanders un A. Vēriņš, LZA korespondētājlocekle P. Eglīte, G. Deģis.

Sk. *Latvijas Vēstnesis*, 2004, 4. jūnijs; *Zinātnes Vēstnesis*, 2004. 7. jūnijs.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

23. novembra sēde. LZA goda loceklim tautsaimniekam un vēsturniekam Edgaram Dunsdorfam – 100

Latvijas Zinātņu akadēmijas izbraukuma sēde Saldū.

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

2004. gada 20. novembrī apritēja 100 gadu, kopš Saldū dzimis tautsaimnieks un vēsturnieks, LZA goda loceklis *Dr. oec., Dr.hist.h.c.* Edgars Dunsdorfs (1904–2002) — zinātnieks, kuru uzskata par vienu no ievērojamākajiem 20. gs. latviešu vēsturniekiem.

Edgars Dunsdorfs nomira 2002. gada 24. martā Melburnā, Austrālijā. Viņa pelnu urna apglabāta Rīgā, Raiņa kapos. Tur uzstādīts LZA goda locekļa tēlnieka Induļa Ojāra Rankas veidots piemineklis.

Latvijas Zinātņu akadēmija, LU Latvijas vēstures institūts, Saldus rajona Padome un Saldus pilsētas Dome, J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs, atzīmējot Edgara Dunsdorfa 100. dzimšanas dienu, sarīkoja piemiņas pasākumus — pieminekļa iesvētīšanu un LZA izbraukuma sēdi Saldū.

20. novembrī Raiņa kapos iesvētīja Edgara Dunsdorfa kapa pieminekli, kolēģi un draugi kavējās nelielā piemiņas brīdī. Uz kapa sagūla rudens ziedi.

23. novembrī notika LZA izbraukuma sēde Saldū, Saldus rajona Padomes ēkā. Akadēmiķa Jāņa Stradiņa vadībā tika izvērtēts profesora Edgara Dunsdorfa mūžs, raksturojot viņu kā 20.gs. latviešu inteliģences simbolu. Melburnas universitātes goda profesora E. Dunsdorfa zinātnisko darbību vispusīgi analizēja viņa biogrāfs Latvijā akadēmiķis Ē. Mugurēvičs. Tika atvērta E. Dunsdorfa 100 gadu jubilejas grāmata “Saldeniece pasaules tālēs”. Grāmatas sagatavošanā un izdošanā lielu darbu ieguldīja LU Latvijas vēstures institūta apgāds un tā vadītājs akadēmiķis A. Caune. Izcilā saldenieka daudzpusīgo personību atklāt palīdzēja Melburnas Latviešu biedrības goda biedrs dzejnieks un literāts Eduards Silkalns, kurš dalījās atmiņās par E. Dunsdorfa laiku Austrālijā. Par novadnieku — “latvieti un saldenieku” — runāja Saldus Goda pilsonis Valdemārs Ancītis.

Pie Saldus pamatskolas atklāja piemiņas plāksni. J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā sēdes dalībniekus un interesentus gaidīja E. Dunsdorfam veltīta izstāde, kuras eksponātus — dokumentus un lietas no Austrālijas atsūtījusi E. Dunsdorfa dzīvesbiedre Lilija Dunsdorfa. Godinot izcilniekus izglītības darbā un novadpētniecībā, Saldus rajona Padome jau trešo gadu pasniedza E. Dunsdorfa prēmiju. To saņēma Brocēnu vidusskolas vēstures un sociālo zinātņu skolotāja Laura Miķelsone.

“Novadnieku atzišana un cieņa ir īpaši svarīga šobrīd, kad Latvija, Eiropas Savienības un NATO alianses dalībvalsts, stiprina savu identitāti paplašinātajā Eiropā. Savas Dzimtenes mīlestību profesors Edgars Dunsdorfs nesa visu garo darba mūžu, tā

jūtama visos viņa darbos. Latvijas Zinātņu akadēmija ir patiesi gandarīta par sadarbību ar Saldu, mēs lepojamies ar Saldus vadītāju, kultūras darbinieku un visu saldnieku gaišumu un līdzdalību slavēta Latvijas zinātnieka piemiņas iemūžināšanā. Šis kopdarbs stiprina un garīgi vieno mūs visus,” teikts LZA prezidenta J. Ekmaņa apsveikumā kopsēdes dalībniekiem.

Sk. *Zinātnes Vēstnesis*, 2004, 6. decembris.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

8. decembra sēde. “Letonikas “ avoti un literatūra

Zinātniska konference Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā Rīgā, Rūpniecības ielā 10
Par pētījumiem Letonikā 31. sēde.

Sēdi organizēja Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Akadēmiskā bibliotēka.

Letonika šobrīd un iecerēs — galvenā referātu tēma Letonikas konferencē — LZA un LAB kopīgajā sēdē 2004. gada 8. decembrī. Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā dalībnieki un bibliotēkas apmeklētāji iepazinās ar plašu izstādi “Letonikas avoti un literatūra”. Pēc LZA prezidenta J. Ekmaņa ievadvārdiem, kuri akcentēja Letonikas īpašo vietu Latvijas prioritāro zinātnes virzienu vidū, galveno referātu nolasiņa akademiķis S. Cimermanis — “Letonika šobrīd un iecerēs”. Referents savā runā iezīmēja problēmas vēsturiskos metus, parādīja sasniegto un vērsās uz nākotni. Aizvadītajos desmit gados notikušas 30 LZA sēdes, kurās pārrunāti Letonikas teorijas un prakses jautājumi. Liela daļa no tām bijušas izbraukuma sēdes Latvijas novados, veicinot novadu izzināšanu un stimulējot pētniecības darbam vietējo inteliģenci un skolu jauniešus. Izdotas desmitiem grāmatu, publicēti simtiem rakstu. Letonikas pētījumi saistīti ar starptautiski atzītiem pētniecības virzieniem — baltistiku, ģermānistiku, slāvistiku, somugristiku. Letonikas kopprogrammās pētnieki strādā 17 apakšprogrammās. Ir apzināti jauni pirmavoti, veikts ievērojams pētnieciskais, ekspertu, pedagoģiskais un konsultatīvais darbs. Perspektīvā — Letonikai jāattīstās kā daudznozaru virzienam, īpašu vērību veltot Latvijas pierobežas zonām, jāpēta Latvijas daudzo etnosu saskare, kā īpaši būtu vēlams fundamentāls 10–12 sējumu darbs “Latvieši un viņu kultūra”. Konferencē referēja *Dr.philol.h.c.* O. J. Zanders, V. Kince (LAB), akademiķis A. Caune, *Dr. philol.* A. Stafecka, A. Pūtelis (LU LFMI Latviešu folkloras krātuve).

Konferences otrajā daļā notika izdevuma “Latvijas Zinātņu akademiķis Jānis Stradiņš. Biobibliogrāfija II” (R., LAB, 2004, 464 lpp.) svinīga atvēršana. Tas ir 1993. gadā izdotās biobibliogrāfijas turpinājums, kas aptver laiku no 1993. gada līdz 2004. gada jūnijam. Te ietilpst īsa biogrāfiska hronika, minētas nozīmīgākās lekcijas

un referāti, CV, apcere par J. Stradiņa — ķīmiķa gaitām, fiksētas zinātniskās publikācijas ķīmijā, zinātņu vēsturē, raksti par LZA, akadēmijas dokumenti, publikācijas par kultūrvēsturi, par novadu vēsturi, visdažādāko grāmatu un citu izdevumu priekš- un pēcvārdi, rediģētie un sastādītie darbi, kā arī literatūra par J. Stradiņu un fotogrāfijas. Biobibliogrāfija raksturo ne tikai akadēmiķa zinātnisko, publicistisko un sabiedrisko darbību, būtībā tā ir visa laikmeta raksturojums.

Sk. *Zinātnes Vēstnesis*, 2004, 20. decembris.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

LZA SENĀTA DARBĪBA

SENĀTA SĒDES

2004. gadā notika 10 Senāta sēdes.

Senāta sēde 2004. gada 20. janvārī

- Senāts apstiprināja balvu ekspertu komisiju lēmumus par LZA vārdbalvu un balvu jaunajiem zinātniekiem piešķiršanu.
- Senāts apsprieda jautājumu par Dziesmu svētku iekļaušanu UNESCO Cilvēces mutvārdu un nemateriālās kultūras meistarību sarakstā, Dziesmu svētku likuma izstrādi un muzikālo audzināšanu izglītības sistēmā.
- Senāts nolēma papildināt F. Brīvzemnieka balvas nolikumu, piešķirot balvu arī par pētījumiem Latvijas etnogrāfijā un antropoloģijā.
- Senāts noklausījās informāciju par zinātnes finansējumu 2004.gadā.

Senāta sēde 2004. gada 17. februārī

- Senāts izvirzīja akadēmiķi Juri Ekmani par Latvijas ZA prezidenta kandidātu.
- Senāts noklausījās ziņojumus:
Daži Organiskās sintēzes institūta nākotnes meti (akad. I. Kalviņš);
Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas problēmas (LAB direktore V. Kocere).
- Senāts pieņēma lēmumu jautājumā par Dziesmu svētkiem.
- Senāts nolēma, pamatojoties uz Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas 22. janvāra sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grādu Latvijas Ārpolitikas institūta direktoram Atim Lejiņam (*Dr.sc.pol.h.c.*) un grāmatizdevējam un kultūras darbiniekam Harro fon Hiršheitam (*Dr.philol.h.c.*);

Senāta sēde 2004. gada 2. martā

- Senāts noklausījās LZA prezidenta kandidāta akadēmiķa J. Ekmaņa programmatisko uzstāšanos un atbalstīja viņa kandidatūru LZA prezidenta vēlēšanām un viņa ieteikto LZA vadības struktūru — divi viceprezidenti, ģenerālsekretārs, zinātņu nodaļām — priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks.

- Senāts apstiprināja Aicinājumu LR valdībai un Saeimai.
- Senāts piešķīra 2004. gada LZA Lielo medaļu LZA goda loceklim Imantam Lancmanim un LZA ārzemju loceklim Andrim Padegam.
- Senāts piešķīra LZA M.Skujenieka vārdbalvu akadēmiķim Pēterim Zvidriņam.

Senāta sēde 2004. gada 6. aprīlī

- Senāts noklausījās un apstiprināja LZA ģenerālsēkretāra R.Valtera pārskatu par LZA darbību 2003.gadā (tēzes referātam LZA pilnsapulcē 15. aprīlī).
- Senāts noklausījās:
Informāciju par kompetences centru veidošanu Latvijā (akad. I. Biļinskis);
Informāciju par ALLEA sesiju un Ventspils zinātniskā centra veidošanu (akad. J. Ekmanis un J. Stradiņš).
- Senāts apstiprināja LZA locekļu vakances 2004.gada vēlēšanās.

Senāta sēde 2004. gada 11. maijā

LZA prezidents Jānis Stradiņš nodeva amata pilnvaras jaunievēlētājam LZA prezidentam Jurim Ekmanim.

- Senāts ievēlēja akadēmiķi Jāni Stradiņu par Senāta priekšsēdētāju.
- Senāts ievēlēja akadēmiķi Uldi Viesturu par LZA ģenerālsēkretāra vietnieku.
- Senāts nolēma:

Piešķirt akadēmiķim Jurim Jansonam viceprezidenta pilnvaras Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas kompetences ietvaros.

Piešķirt akadēmiķim Tālavam Jundzim viceprezidenta pilnvaras Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas kompetences ietvaros.

Ievēlēja LZA valdi. Noteica tās pilnvaru laiku līdz 2008. gada maijam.

- Senāts nolēma:

Pamatojoties uz Latvijas Organiskās sintēzes institūta, LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un akciju savienības "Grindeks" ierosinājumu, iedibināt ikgadēju Solomona Hillera vārdbalvu 1000 Ls apmērā par sasniegumiem biomedicinā un jaunu medicīnas preparātu izstrādē.

Senāta sēde 2004. gada 8. jūnijā

- Senāts noklausījās ziņojumus:

Dominikāņu pedagoģijas aspekti Pasienes katoļu baznīcas emblemātisko gleznojumu ciklā (LZA kor.loc. O. Spāritis);

Latvijas zinātnieku līdzdalība Karnakas tempļu izpētē (J. Klētnieks);

Par letoniska satura pētījumu veicināšanu Latvijā (akad. M. Kūle).

- Senāts nolēma, lai paplašinātu un padziļinātu nacionāli nozīmīgo Letonikas pētījumu jomu un praktiski nodrošinātu tās prioritāti:

1. Izveidot darba grupu LZA Senāta priekšsēdētāja akadēmiķa J. Stradiņa vadībā, kas izstrādā LZA Letonikas pētījumu asociācijas (centra) darbības pamatprincipus un zinātnisko pētījumu attīstības programmas projektu. Komisijā iekļaut LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas, LŽP Letonikas sadarbības projektu, LU humanitāro zinātņu institūtu, LR universitāšu un augstskolu humanitāro fakultāšu zinātniekus, muzeju, arhīvu speciālistus. Darba grupā iesaistīt akadēmiķus: J. Bērziņu, S. Cimermani, V. Hausmani, T. Jundzi, J. Kursīti, M. Kūli (priekšsēdētāja vietniece), D. Markus, LZA korespondētājocekļus: A. Cimdiņu, B. Kalnaču, B. Laumani, I. Osi, *Dr.habil.philol.* O. Bušu, *Dr.habil. philol.* I. Jansonī, *Dr.phil.* E.Bucenieci, *Dr.philol.* D. Bulu, LR IZM pārstāvi, LR Kultūras ministrijas pārstāvi.

2. Uzdot darba grupai izstrādāt nepieciešamo dokumentāciju LZA Letonikas pētījumu asociācijas nodibināšanai, kura darbotos atbilstoši LR likumiem un LZA Hartai un Statūtiem. Atgriezties pie jautājuma par Letonikas jomu un pētījumu prioritātēm tajā (LZA Senātā).

3. Izstrādāt līdz 2004. gada 30. jūnijam finansiālo pieprasījumu 2005. gada Letonikas pētījumu paplašināšanai, nodrošinot šiem pētījumiem valdības atzīto prioritāro raksturu, kā arī ņemot vērā nepieciešamību paaugstināt budžeta finansējumu Latvijas zinātnei kopumā atbilstoši ES mērķiem — līdz 1% no IKP 2010. gadam.

- Senāts pieņēma lēmumu par 20. maija Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas rīkotās izbraukuma kopsēdes “Meža un koksnes zinātne šodien un rīt” ierosinājumiem.

- Senāts nolēma, pamatojoties uz LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas 21. maija sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grādu filoloģijā (*Dr.philol.h.c.*) Edgaram Katajam, LZA goda doktora grādu vēsturē (*Dr.hist.h.c.*) Mikolam Mihelbertam un LZA goda doktora grādu tiesību zinātnē (*Dr.iur.h.c.*) Izidoram Vizulim.

Senāta sēde 2004. gada 14. septembrī

- Senāts noklausījās ziņojumus:

Latvijas viduslaiku piļu pētījumi beidzamajos desmit gados (LZA kor.loc. I. Ose);
Ieskats mūzikas instrumentu mitoloģijā (*Dr.art.* V. Muktupāvels).

- Senāts izvirzīja LR Ministru kabineta 2004. gada balvai akadēmiķi E.Lukevicu par darbu ciklu “Silīcija un germānija organisko savienojumu ķīmisko, fizikālo un bioloģisko īpašību salīdzinošie pētījumi” un LZA goda locekli L.Dzeni par mūža ieguldījumu teātra vēstures pētniecībā un kritikas attīstībā.

- Senāts apstiprināja LZA jaunievēlamo locekļu izvērtēšanas komisiju šādā sastāvā:

Jānis Bērziņš, Juris Ekmanis, Elmārs Grēns, Juris Jansons, Tālavš Jundzis, Ivars Knēts, Jānis Stradiņš, Raimonds Valters. Par komisijas priekšsēdētāju apstiprināja LZA prezidentu Juri Ekmani.

- Senāts apstiprināja par LZA Terminoloģijas komisijas sekretāri filoloģijas maģistri Ivetu Pūteļi.

Senāta sēde 2004. gada 12. oktobrī

- Senāts noklausījās ziņojumus:

Materiālzinātne nanostruktūru mērogā (*Dr.habil.phys.* A. Šternbergs);

Pētījumi kodolfizikā un ar to saistītās nozarēs Latvijā (LZA kor.loc. J. G. Bērziņš).

- Senāts noklausījās:

Informāciju par LZA jauno locekļu kandidātiem un apstiprināja kandidātu sarakstu LZA jaunu locekļu vēlēšanām 2004.gadā.

Informāciju par LLMZA iesniegumu.

Senāta sēde 2004. gada 26. oktobrī

- Senāts noklausījās ziņojumus:

Koksnes ilgziturbība: uzdevumi, risinājumi un problēmas (LZA kor.loc. B. Andersons);

Zinātniskā pētniecība energoelektronikā un elektropiedziņā Latvijā (LZA kor.loc. L. Ribickis).

- Senāts nolēma, pamatojoties uz Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas 15. oktobra sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grādu (*Dr.med.h.c.*) Jānim Vētram.

Senāta sēde 2004. gada 9. novembrī

- Senāts apsprieda jaunievēlamo LZA locekļu kandidatūras un izstrādāja ieteikumus LZA pilnsapulcei šajā jautājumā.
- Senāts apsprieda jautājumus:
 1. Par LZA goda locekļu kandidātiem.
 2. Par LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas izveidošanas projektu.

2004. GADĀ PIEŠĶIRTIE LZA ATZINĪBAS RAKSTI

2004. gadā Senāts piešķīra Atzinības rakstus:

Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas direktorei Ventai Kocerei par Akadēmiskās bibliotēkas kā nozīmīga zinātnes un kultūras centra attīstīšanu un radošu sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju (17. februārī)

Latvijas Zinātnes padomes sekretāram *Dr. Miervaldim Vaivaram* par ilggadīgu godprātīgu darbību neatkarīgās Latvijas zinātnes organizēšanā (17. februārī)

Dr.sc.comp.h.c. Imantam Freibergam par nozīmīgu devumu informātikas attīstībā un latvju dainu datorizācijā (2. martā)

LZA īstenajam loceklim Kalvim Torgānam par zinātnisko, pedagoģisko darbību un darbu Latvijas Zinātņu akadēmijā (6. aprīlī)

LZA goda loceklim Indulim Rankam par izcilu devumu latviešu mākslā un nacionālās identitātes uzturēšanā (6. aprīlī)

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas zinātniskajai sekretārei Baibai Ādamsonei par godprātīgu darbu organiskajā ķīmijā un organizatorisko darbību Latvijas Zinātņu akadēmijā (11. maijā)

Terminoloģijas komisijas zinātniskajai sekretārei Marikai Ķirītei par ilggadējo rūpīgo un labā kvalitātē veikto darbu LZA Terminoloģijas komisijas sekretāres amatā (3. decembrī)

ZINĀTNISKIE ZIŅOJUMI LZA SENĀTA SĒDĒS 2004. GADĀ

17. februāri:

LZA īstena is loceklis Ivars Kalviņš

Organiskās sintēzes institūta attīstības problēmas un risinājumi

Pēdējā desmitgadē Latvijas Organiskās sintēzes institūts (OSI) ir kļuvis par starptautiski atzītu centru organiskajā un medicīniskajā ķīmijā, galvenokārt jaunu zāļu vielu izgudrošanā un izstrādē. Par to liecina OSI pēdējos piecos gados iegūtie 44 patenti uz jaunām zāļu vielām un lietošanu, kā arī 348 raksti starptautiski atzītos zinātniskos žurnālos. OSI piecu gadu laikā ir spējis piesaistīt kontraktfinansējuma apjomu palielināt 2,9 reizes (no 486 tūkst. latu 1999. gadā līdz 1405 tūkst. latu 2003. gadā), kā arī kapitāli atjaunot 40% no savām laboratoriju telpām un apgādāt tās ar modernu aparatūru (HPLC un GC analītiskie kompleksi, rentgenstaru difraktomētrs un virkne iekārtu, kas nepieciešamas zāļu vielu kvalitātes analīzei).

Neskatoties uz minimālo LZP atbalstu, OSI turpina izdot arī vienu no trim žurnāliem pasaulē heterociklisko savienojumu ķīmijā (Химия гетероциклических соединений), ko tulko angļiski un pārpublicē ASV.

Tā kā kopējais zinātnes finansējums Latvijā ļoti tālu atpaliek no tā, kas nepieciešams, lai izstrādātu jaunas zāles pasaules tirgiem, OSI šajā jomā kooperējas ar rietumu farmaceitiskajām firmām no ASV, Japānas, Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, Dānijas un Somijas, kā arī ar "Grindeks" un "Olainfarm" no Latvijas.

No pēdējo gadu kopējām izstrādņēm viens CNS preparāts ir reģistrēts lietošanai ASV un ES, viens pretvēža līdzeklis iziet klīniskos pētījumus Anglijā, jauns CNS patoloģiju ārstēšanas preparāts tiek klīniski pārbaudīts ASV un ES, bet vēl trīs citi ir dažādās priekšklīnisko pētījumu fāzēs. OSI jaunākās izstrādnes pēdējo piecu gadu laikā licencētas arī Latvijas farmaceitiskajiem uzņēmumiem.

Taču ilgtspējīgai OSI attīstībai papildus nepieciešami kvalificēti kadri, tālāka infrastruktūras modernizēšana un papildu laboratoriju telpas, kā arī nozares R&D potenciāla konsolidācija. Šim nolīkam ir izstrādāts priekšlikums Latvijas Republikas Ministru kabinetam uz OSI un LU BMC bāzes izveidot *Ķīmijas un ģenētoloģiju kompetences centru*, konsolidējot abu institūtu zinātnisko potenciālu, un pastiprinot tā sadarbību ar Latvijas farmaceitisko rūpniecību, RTU, LU un RSU.

Turpmākajos 10 gados OSI nepieciešams sagatavot vismaz 60 zinātņu doktoru ķīmijā un farmācijā, kā arī papildināt OSI potenciālu ar vismaz 100 maģistriem ķīmijā. OSI izstrādā projektus, lai piesaistītu ES līdzekļus modernākās zinātniskās aparatūras iegādei (KMR spektromētrs ar darba frekvenci vismaz 600 MHz, kā arī LC-MS-MS un GC-MS-MS kompleksi), kas tam atļautu plaši iesaistīties arī ES

6. ietvarprogrammas pētījumos. Šobrīd tas nav iespējams, jo OSI un Latvijā nav pieejama tieši darbam ar bioloģiskajiem objektiem nepieciešamā specializētā aparātūra, kuras iegāde prasa ļoti lielus līdzekļus, bet bez kuriem dabas objektu pētniecība mūsdienī līmenī nav iespējama.

Lai efektīvi palīdzētu Latvijas farmaceitiskajai rūpniecībai, tiek strādāts pie farmaceitiskā biznesa atbalsta centra izveides uz OSI un RTU bāzes (*BAAC "Ezermalā" ar c-GMP klases pilotražotni*), kā arī Reģionālā biznesa apmācības un atbalsta centra (*RBAAC OSI*) izveidošanas, kurš izmantotu OSI pieredzi un zinātnisko potenciālu ES prasību adaptācijai Latvijas uzņēmumos.

Šajos centros tālākapmācīs RTU un LU studentus un biznesa struktūru kadru *GMP* un Kvalitātes nodrošināšanas un vadības jautājumos, kā arī izstrādās jaunu produktu ražošanas tehnoloģijas un analīžu metodes pēc Latvijas un ES uzņēmumu pasūtījuma. Īstenojot minētos pasākumus, paredzēts 10 gadu laikā palielināt OSI veikto pētniecisko darbu apjomu līdz vismaz 6 miljoniem latu gadā.

8.jūnijā:

LZA korespondētājloceklis *Ojārs Spārītis*

Dominikāņu pedagoģijas aspekti Pasienes katoļu baznīcas emblemātisko gleznojumu ciklā

Latvijas austrumu novads — Latgale — gan etniski, gan kultūras arhetipu ziņā nav monolīts, bet gan multikulturāls reģions, turklāt ar multikonfesionālām iezīmēm. Saskaņā ar Ļubļinas miera līgumu 1569. gadā Latgale tika iekļauta apvienotās Polijas-Lietuvas karalistes sastāvā kā viena tās province — Poļu Inflantija. Savukārt zviedru ekspansija Baltijas ziemeļdaļā noslēdzās 1629. gadā ar striktas politiskās un konfesionālās robežas novilkšanu starp protestantisko Vidzemi un katolisko Latgali (Poļu Inflantiju). Katoliskās metropoles — Polijas-Lietuvas karalistes pārvaldes institūcijas pievienotajās zemēs nekavējās īstenot kontrreformācijas politiku un veicināja dažādu reliģisko ordeņu pārstāvju iecelšanu misijas darbam Poļu Inflantijā. Galvenokārt jezuīti, bet arī dominikāņi, bernardinieši, franciskāņi, lācaristi ar vietējo muižnieku atbalstu izveidoja misijas punktus, kuros aktīvi sludināja, izglītoja vietējos dzimtļaudis un katrs ar savām metodēm rūpējās par sabiedrības garīgo un fizisko veselību. Ar laiku misijas punktus tika uzceltas kapelas, baznīcas un atsevišķās vietās nodibināti un izveidoti arī klosteri. Kontrreformācijas otrais vilnis Latgali skāra pēc tam, kad 1678. gadā Grodņā tika nodibināta īpaša komisija katoļu baznīcas stiprināšanai un Varšavas Seima lēmumu izpildei.

Misionāru acināšanas mērķis bija iedzīvotāju aizsargāšana no rusifikācijas, panslāvīsku ideju izplatības, kā arī no pareizticīgās ortodoksijas ietekmes. Augstākajā līmenī šie centieni stimulēja nacionālās pašapziņas veidošanos, zemnieku izglītības

celšanos un latviešu valodas attīstību. Ienākuši Poļu Inflantijā, 17. gs. beigās dominikāņi apmetās Ludzas apkārtnē, un jau 1694. gada 12. jūnijā Livonijas bīskaps Nikolajs de Korvins Poplavskis dibināja Pasiēnē klosteri, kur ar vietējo muižnieku atbalstu uzcēla koka dzīvojamās ēkas un baznīcu. Postošs ugunsgrēks 1753. gadā iznīcināja visu klostera ansambli. Grāfs Jans fon Borhs, vēlākais Polijas kanclers, tajā laikā bija Pasiēnes muižas īpašnieks un, sniedzot dominikāņiem lielu atbalstu, no 1753. līdz 1761. gadam (pēc citiem datiem 1761.–1770.g.) uzcēla jaunas klosterā ēkas un baznīcu. Pasiēnes klosteris un baznīca grāfa Jana fon Borha īpašumā kļuva par svarīgu katoļu bastionu Krievijas pierobežā, jo dominikāņi sludināja kā latviešiem, tā arī baltkrieviem un pat pareizticīgajiem krieviem. Līdz 1832. gadam, kad cariskās Krievijas administrācija Latgalē slēdza lielāko daļu klosteru, Pasiene kā ievērojams garīgais centrs veica savu audzinošo misiju, noturot lielu ļaužu pulku priekšā misijas dievkalpojumus, konvertējot atpakaļ katoļticībā simtiem luterāņu un pareizticīgo. Kā savdabīgs dominikāņu pedagoģijas instruments mūsu uzmanības lokā ir nonācis 20 emblemātisku gleznojumu cikls, kas Pasiēnes baznīcas celtniecības laikā ir anonīma mākslinieka radīts saskaņā ar ordeņa ideoloģisko doktrīnu.

Uz baznīcas griestu velvēm gleznotais emblemātisko attēlu cikls veido konceptuāli vienotu didaktisku sižetu ansambli, kas dialogiski koncipēta diskursa ar draudzī veidā un intelektualizētā simbolisku tēlu formā pauž moralizējošus mājienu, ilustrē dominikāņu didaktikas tēzes. Ziņojuma autora nolūks ir bijis izmantot savas filoloģiskās un mākslas vēsturnieka izglītības priekšrocības, lai tuvotos emblēmu sērijas autoru koncepcijai, identificētu emblemātisko gleznojumu mākslinieciskos un satura prototipus. Par tādiem izrādījās Augsburgas izdevēja Johana Georga Hertela 1758.–1760. gadā iespiestā un laikmetam atbilstoši no jauna ilustrētā Čezāra Ripas “*Iconologia*” (*Sinnbildern und Gedanken*), kā arī Jūliusa Vilhelma Cinkgrefa 1664. gadā Heidelbergā iespiestā grāmata “*Hundert ethisch-politische Embleme*”. Pasiēnes baznīcas griestu gleznojumu sižetikā galvenie uzsvāri likti uz kristīgās ētikas, cerības, uzticības un dievbijības kategorijām. Anonīmais gleznotājs emblēmu ciklā iestrādājis kompozīcijas ar Sv. Dominika ordeņa stabilitāti, galvenajiem mērķorientieriem un ģeogrāfiski plašo misijas darba lauku personificējošiem simboliem. Attēlos pausti cildinājumi Jaunavai Marijai, Kristum, neaizmirstot arī komplimentārus pagodinājumus laicīgajai varai.

Pateicoties Latvijas Zinātņu akadēmijas sakariem ar Zviedrijas Karalisko Zinātņu akadēmiju, Britu akadēmiju, kas ļāva man viesoties šo zemju augstskolās un pētnieciskajos institūtos, kā arī kvalifikācijas studiju iespējām Luvēnas Katoļu universitātē, Ķīles un Minhenes universitātēs, bija iespējams iepazīt vajadzīgo literatūru un gūt pārlicību darba hipotēžu materializācijai zinātniskās atziņās.

Jānis Klētnieks

Latvijas zinātnieku līdzdalība Karnakas tempļu izpētē

Seno Tēbu Karnakas tempļu ansamblis pie tagadējās Luksoras ir viens no ievērojamākajiem vēstures pieminekļiem pasaulē, kas saglabājies no Senās Ēģiptes Vidējās un Jaunās valsts laikmeta (21.–11. gs. p.m.ē.). Tempļu ansamblis aptver ap 100 ha lielu teritoriju, kur atrodas 10 lielāki tempļi ar pagalmiem, masīviem piloniem, apjomīgām kolonnām, obeliskiem, dievu un valdnieku skulptūrām, sienu bareljejiem, hieroglifu uzrakstiem. Tempļi būvēti, postīti, pārbūvēti, paplašināti gandrīz 1500 gadu ilgā periodā un veltīti tēbiešu galveno dievu triādei: Amonam-Ra, Mutai un Honsam.

Pirmais latviešu pētnieks ēģiptoloģijā bija prof. Francis Balodis (1882–1947). Viņš publicēja virkni darbu par seno ēģiptiešu mākslu un vēsturi. Viens no plašākajiem pētījumiem bija par faraona Ehnatona mākslas reformu (*Echnatons Kunstreform*, 1928). 1937. gadā F. Balodis kopā ar V. Ģinteru piedalījās Tautu Savienības Intelektuālās kopdarbības institūta konferencē Kairā un iepazinās ar Karnakas tempļu izpētes problēmām: arheoloģisko pieminekļu aizsardzību, dokumentēšanu, saglabāšanu — jautājumiem, kas aktuāli joprojām. Otrais pasaules karš uz ilgiem gadiem pārtrauca tālākos pētījumus ēģiptoloģijā.

1998. gadā UNESCO Pasaules mantojuma centra eksperts, franču arhitekts Bruno Delandes (*Deslandes*) rosināja Latvijā organizēt izstādes un pētniecības programmas, lai iepazīstinātu sabiedrību ar jaunākajiem pētījumiem ēģiptoloģijā. Rīgas Ārzemju mākslas muzejs sadarbībā ar Luvras muzeja Senās Ēģiptes departamentu realizēja vairākas izstādes (2000–2001) un Rīgā eksponēto mūmiju izpēti ar kompjūtertomogrāfiju.

2001. gadā tika izveidota Latvijas zinātniskā ekspedīcija Karnakas tempļu izpētes atbalstam — “*Mission Scientifique Lettone d’assistance aux recherches sur les temples de Karnak*” un izstrādāta zinātniskā programma Karnakas tempļu 7. un 8. piona fotogrammetriskai uzmērīšanai un epigrāfijas dokumentēšanai, sadarbībā ar Francijas Ēģiptes Karnakas pētījumu centru (Prof. Dr. N. Grimals, Dr. Fr. Laršē). Pētījumu programmu akceptēja Ēģiptes Senatnes Augstākā padome un saņēma Francijas Ārlietu ministrijas, kā arī Ēģiptes iestāžu atbalstu.

Pirmā ekspedīcija Karnakā strādāja 10 dienas (2002. g. 4.–14. febr.). Tajā piedalījās RTU doc. J. Klētnieks, asist. M. Kaļinka, arheol. M. Lūsens, ģeogr. B. Ziemele. Ekspedīcija veica 7. piona telpiskā stāvokļa un sienu epigrāfijas dokumentēšanu ar digitālās fotogrammetrijas metodēm. Iegūtie rezultāti uzlaboja un papildināja Karnakas tempļu ansambļa informatīvo sistēmu, kas nepieciešama zinātniskajiem pētījumiem un pilonu rekonstrukcijai. Ekspedīcija arī apliecināja latviešu speciālistu prasmi moderno tehnoloģiju lietošanai arheoloģijas pieminekļu izpētē un saglabāšanā, kas pavēra ceļu turpmākajiem pētījumiem.

Otra ekspedīcija 2004. g. martā bija organizēta ēģiptiešu pieminekļu aizsardzības speciālistu iepazīstināšanai ar trīsdimensiju lāzerskenēšanas tehnoloģiju (*Callidus* sistēmu). Eksperimentālajos uzņēmumos Karnakā kopā ar Vācijas speciālistiem no Latvijas puses piedalījās B. Delandes, M. Kaļinka un kinorežisors R. Pipars. Ekspedīcija dokumentēja 8. pilona telpisko stāvokli un *Bab-Al-Futih* vārtus Kairas vecpilsētā. Saskaņota arī atļauja turpmākajiem pētījumiem Karnakas tempļu kompleksā.

Šobrīd ir pavērusies iespēja strādāt arī Irākā. No 22. maija līdz 3. jūnijam Latvijā apmācījām strādāt Irākas ekspertus, ieradās arī Irākas kultūras ministrs.

14. septembrī:

LZA korespondētājlocekle Ieva Ose

Latvijas viduslaiku piļu pētījumi beidzamajos desmit gados

Laikā no 12. gs. beigām līdz 16. gs. Latvijas teritorijā uzcelts ap 130 viduslaiku piļu, kuru lielākā daļa saglabājusies kā drupas vai pat pilnībā pazudusi no zemes virsmas. Padomju laikā viduslaiku pils uzskatīja par vācu kultūras mantojumu, un lielākas publikācijas par tām netika atbalstītas. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas autorei pavērās iespējas piedalīties 22 ārzemju konferencēs, iegādāties ārvalstīs izdotu nozares literatūru, doties pieredzes apmaiņā un arhīvu studijās uz citām valstīm. Tas palīdzēja izvērst viduslaiku piļu pētniecību Latvijā.

Šī ziņojuma autore izpētes darbu uzsāka ar viduslaiku pils iegūtās krāsns keramikas apstrādi. Tas bija jauns starpdisciplinārs pētījums, kurā izmantotas arheoloģijas, vēstures un mākslas vēstures izpētes iespējas. Par to aizstāvēta doktora disertācija un publicēta monogrāfija “Podiņu krāsnis Kurzemes un Zemgales pils. 15. gs. beigas – 18. gs. sākums” (1996).

Turpmākajā izpētes darbā autore uzmanība tika pievērsta viduslaiku pilīm kā arhitektūras, vēstures un arheoloģijas pieminekļiem, publicējot divas monogrāfijas un vairāk nekā 150 rakstu. Apzinot literatūru bibliotēkās, vācot materiālus muzejos un arhīvos Latvijā, Igaunijā, Vācijā, Čehijā un Zviedrijā, tapušas vairākas apkopjošas publikācijas gan Latvijā, gan ārzemēs; pievērsta uzmanība pētījumu metodikas jautājumiem, izvērtēts vairāku ievērojamu piļu pētnieku ieguldījums Latvijas kasteoloģijas attīstībā. Izpētot iepriekš neapstrādātus arheoloģisko izrakumu materiālus, bija iespējams veikt Salaspils un Aizkraukles pils plānojuma rekonstrukcijas. Veicot Latvijas viduslaiku piļu apsekošanu, tika savāktas un analizētas liecības par vēlajos viduslaikos celtajiem apaļajiem torņiem un ugunsieroču nozīmi piļu arhitektūras attīstībā 15.–16. gadsimtā, kā arī analizētas citas problēmas.

Lai apkopotu un vispusīgi izpētītu apjomīgo informāciju par viduslaiku pilīm, Latvijas vēstures institūts autore vadībā izveidoja sēriju “Latvijas viduslaiku pils”.

Sērijā kopš 1999. gada izdoti 4 sējumi. No tiem pirmais un trešais ir rakstu krājumi, otrais — I. Oses monogrāfija “Latvijas viduslaiku piļu pētniecība 18.–20. gadsimtā” (2001; 384 lpp.), bet ceturtais — I. Oses kopā ar A. Cauni sagatavots “Latvijas 12. gadsimta beigu — 17. gadsimta vācu piļu leksikons” (2004; 591 lpp.).

Turpmāk plānots gan turpināt viduslaiku piļu izpēti, gan pievērsties to pēctecēm — 17. gs. skanstīm jeb jauno laiku zemes nocietinājumiem.

Par Latvijas viduslaiku piļu izpēti 2000. gadā autorei piešķirts LR Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības raksts, bet 2001. gadā Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas Veicināšanas balva — t.s. Feliksa balva.

12. oktobrī:

Dr.habil.phys. A.Šternbergs

Materiālzinātne nanostruktūru mērogā

Materiāli vienmēr ir bijuši un būs “atslēga” uz modernajām tehnoloģijām un jauniem cilvēka prāta atklātiem pielietojumiem. *Materiālzinātne* ir daudzdisciplīnu zinātņu nozare, kura, balstoties uz fundamentālo zinātņu — ķīmijas, fizikas, bioloģijas, medicīnas, kā arī matemātikas un inženierzinātņu teorētiskām atziņām un eksperimentālo pētījumu rezultātiem, pamato kopsakarū starp dažādu materiālu ķīmisko sastāvu, struktūru, īpašībām un ekspluatācijas raksturojumiem.

Materiālzinātne, kas veido un attīsta materiālu iegūšanas un tālākas pilnveidošanas stratēģiju, kā arī informācijas tehnoloģijas (kvantu procesori utt.), ir vitāli svarīgas pasaules attīstīto valstu ekonomikas tālākajam progresam, cilvēku ilgtermiņa nodarbinātībai un cilvēces, vides līdzsvarotai attīstībai. Tiek pamatoti uzskatīts, ka 21. gadsimtā par noteicošajiem materiāliem un tehnoloģijām kļūs *nanomateriāli* un *nanotehnoloģijas*. *Nanosistēmu* ar unikālām fizikālām, ķīmiskām un bioloģiskām īpašībām veidošana, manipulējot ar molekulām un atomiem, paver durvis neskaitāmiem pielietojumiem, to skaitā integrētu *nanoiekārtu* izveidošanai no daudzfunkcionāliem arvien mazākiem elektronikas, spintronikas un fotonikas elementiem, kas iezīmē isteni inovatīvas tehnoloģiskās paradigmas aizsākumu.

Ar mūsdienu tehniskajām iespējām *nanostruktūras*, to skaitā pašorganizējošās *nanostruktūras*, iespējams veidot 1–100 nm izmēru apgabalā. Loģiskas ir divas šādu struktūru veidošanas stratēģijas — “no augšas”, kā, piemēram, ar elektronu staru litogrāfiju, un alternatīvā pieeja — “no apakšas”, piemēram, bāzējoties uz atomu pašorganizēšanās īpašību. Protams, ir jāreķinās, un neviens to neņemsies apgalvot, ka viss ir iespējams, kā vēlamies, tā, piemēram, nevaram apiet “mēroga efektus” segneto-elektriskajās plānajās kārtiņās.

Daudzfunkcionālās dielektriķu (segnetoelektriķu) plāno kārtiņu heterostruktūras ir perspektīvas aktuatoru un sensoru (arī t.s., *inteliģento* struktūru — aktuatoru un sensoru kopā ar integrālo vadības shēmu sintēzi vienā elementā), segnetoelektrisko atmiņu (FeRAM, DRAM), mikroelektromehānisko sistēmu (MEMS) — mikromotoru, sūkņu, ventiļu, t.sk. medicīniskiem pielietojumiem, un vadāmu mikroviļņu ierīču izgatavošanai. Ir apgūtas funkcionālās dielektriķu (polāro oksīdu, perovskītu) plāno kārtiņu un to heterostruktūru iegūšanas laboratorijas metodes. Tiek veikta dielektrisko, pjezoelektrisko (arī mazu deformāciju) un optisko īpašību pētīšana (reflektometrija, elipsometrija, elektrooptiskie mērījumi, interferometrija). Funkcionālu materiālu virsmu pētīšana tiek realizēta ar moderna atomspēka mikroskopa (AFM) (virsmas reljefs, polāru mikro- un nanoapgabalu elektrisko īpašību pētīšana ar nanometrisku izšķiršanu, starpslāņu (elektrods–dielektriķis, dielektriķis–dielektriķis) efekti, struktūru lokāla modificēšana — nanolitogrāfija) palīdzību.

Dažas autora darbu tēzes – secinājumi

- Polāro mikroapgabalu pārorientācijas dinamika elektriskajā laukā un struktūras heterofāžu raksturs nosaka elektrostrikcijas, dinamiskā piroefekta, kā arī elastiskās gaismas izkliedes īpatnības PLZT 6-8/65/35 tipa relaksoru segnetokeramikā izplūdušās fāžu pārejas rajonā.
- PLZT 6,5/65/35 segnetokeramikā konstatēta radiācijas defektu stimulēta fāžu transformācija no romboedriskas uz kvazikubisku (kura ir ekvivalenta La koncentrācijas X pieaugumam) un būtiska fāžu pārejas izplūšana.
- Dielektriskās īpašības PLZT plānajās kārtiņās salīdzinājumā ar tilpuma paraugiem būtiskāk atkarīgas no to mikrostruktūras īpatnībām nekā La koncentrācijas sastāvā. PMNT un PSNT plāno kārtiņu ar augstām dielektriskās caurlaidības vērtībām īpašības vairāk ietekmē graudu lielums nekā heterostruktūras starpslāņi.
- Oriģināli iegūtajā binārajā sistēmā $(1-x)\text{Pb}(\text{Lu}_{1/2}\text{Nb}_{1/2})\text{O}_3\text{-xPbTiO}_3$ koncentrāciju intervālā $0,1 \leq x \leq 0,3$ raksturīgas izteiktas relaksoru īpašības, bet morfotropās fāžu pārejas rajonā iegūtas augstas elektromehāniskās saites vērtības. PLuNT sistēma ir perspektīva pielietojumam sensoros un aktuatoros darbam augstās temperatūrās un šīs kompozīcijas monokristālu un plāno kārtiņu iegūšanai.
- Antisegetoelektriskās PbZrTiO_3 plāno kārtiņu heterostruktūras, kuras iegūtas ar sol-gel uzklāšanas un impulsu lāzera uzputināšanas metodēm, kā tas parādīts augstu radiācijas dozu (neutroni līdz $3 \times 10^{22} \text{ m}^{-2}$) testu rezultātā, ir viens perspektīviem sastāviem izmantošanai jauna tipa bolometriskajās sistēmās ITER (Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors) diagnostikas aprīkojumā.

Autora pētnieciskā darbība norisinājusies kopā ar kolēģiem Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūtā, kā arī atsevišķos gadījumos — Austrijas Universitātes Atom инститūtā Vīnē, “Siemens” firmas R&D nodaļā Minhenē un Sārlandes Universitātes Fizikas nodaļā Saarbrīkenē (Vācija).

Darbi finansēti un pildīti LZP Projektos un Sadarbības projektos, EK Programmā *COPERNICUS*, Programmās *COST 514 un 528*, EK Ekselences Centra Programmā *CAMART*, EK Programmā *EURATOM*.

Nanomateriālu pētījumi un ar tiem saistītās izstrādes būs akcentētas arī ERA-NET gatavojamā projektā *MATERA* (piedalās arī Latvija), kura uzdevums ir veicināt Eiropas Zinātniskās Telpas (ERA) attīstību. Pēdējo gadu pieredze Latvijā, veicot sadarbības projektus, parādīja dažādu zinātnisko institūciju savstarpējās sadarbības un kooperācijas zinātnisko efektivitāti, kura ir īpaši veicināma, kopīgi izmantojot dārgās zinātniskās aparatūras. Ar 2005. gadu sāk darboties Sadarbības projekts “Nanomateriāli un nanotehnoloģijas” ar pamatotu cerību, ka līdz ar projekta aizsākšanos sekmīgi būs notikusi pēc iepriekš koordinēta un starp pētnieku grupām saskaņota saraksta pētnieciskās un tehnoloģiskās aparatūras iegāde Nacionālās programmas ERAF fondu apgūšanā ietvaros.

Nākošais solis būtu adekvāti finansētas Latvijas Nacionālās programmas “*Materiālzinātne*” (kopā ar četrām citām programmām attiecīgajās Valsts zinātniskajās prioritātēs) atvēršana 2005. gadā. Šādās izejas pozīcijās mūsu darbība arī atbilstu Eiropas Komisijas sešām pamatnostādņēm 2007.–2013. gadam: i) veidot Eiropas Ekselences pētniecības centrus, sadarbojoties laboratorijām dažādās valstīs; ii) organizēt Eiropas līmeņa tehnoloģiskās iniciatīvas; iii) stimulēt radošu pētniecisko darbību zinātnieku grupās Eiropā veselīgas konkurences apstākļos; iv) padarīt Eiropu [tai skaitā arī Latviju — A.Š.] vairāk pievilcīgu labākajiem pētniekiem; v) attīstīt Eiropas līmeņa moderno zinātnisko infrastruktūru; vi) uzlabot Nacionālo Pētniecisko programmu koordināciju.

LZA korespondētājloceklis Jānis Guntis Bērziņš

Pētījumi kodolfizikā un ar to saistītās nozarēs Latvijā

Atomu kodolu struktūras pētījumi jau daudzus gadus ir viena no aktuālām dabaszinātņu fundamentālajām problēmām. Tās risināšanā savu ieguldījumu ir devis arī samērā nelielais Latvijas kodolfiziķu kolektīvs, strādājot Salaspils kodolreaktorā. Kopš Salaspils kodolreaktora apturēšanas 1998. gadā Latvijā vairs nav pieejami pietiekamas jaudas starojuma avoti, lai veiktu zinātniskus pētījumus un dažādus tehnoloģiskus darbus. Pēc LZA Kodolpētniecības centra reorganizācijas un Valsts aģentūras

„Radioaktīvo atkritumu pārvaldības aģentūra” (RAPA) izveidošanas 1998. gadā pētījumi atomu kodolu struktūrā tiek veikti LU CFI Radiācijas fizikas laboratorijā.

Pašlaik viena no aktuālām problēmām šajā virzienā ir iegūt iespējami daudz informācijas par kodolu zemu ierosinātajiem līmeņiem kodolu deformācijas pārejas apgabalā un veikt eksperimentālo datu salīdzinājumu ar dažādiem teorētiskajiem modeļiem. Īpaša problēma ir nepāru-nepāru kodolu struktūra, kur jau pie nelielām ierosmes enerģijām novērojams liels ierosināto līmeņu blīvums. Pēdējos gados strauji attīstās kodolu augsti ierosināto stāvokļu pētījumi, kur novērojamas jaunas parādības kā super- un hiperdeformācija, ļoti ātra deformācija u.c. Izmantojot mūsu daudzgadīgo sadarbību ar vadošajiem ārzemju centriem, pēdējos gados eksperimenti tiek veikti Vācijā, Čehijā, Francijā un ASV:

- pēdējā laikā iegūta jauna informācija par kodolu ierosināto stāvokļu raksturlielumiem (enerģija, spins, pārība, izlādes veids) deformācijas pārejas apgabala nepāru kodolos ^{183}W , ^{187}W , ^{181}Hf ;

- veikti jauni kompleksi mērījumi par nepāru-nepāru ^{166}Ho un ^{194}Ir un ievērojami papildinātas to ierosināto līmeņu shēmas. Līdzīgi mērījumi plānoti arī par ^{188}Re ;

- pirmo reizi iegūta informācija par ^{124}Ba augsti ierosinātajiem līmeņiem (pa 45 līmeņi ar spiniem līdz 34^+ un enerģijām līdz 15 MeV).

Teorētiskie kodolu struktūras pētījumi notiek vairākos virzienos:

- veikts laboratorijā iegūto eksperimentālo datu salīdzinājums ar dažādu kodolu modeļu paredzējumiem;

- tālāk attīstīta stipri ierobežotās dinamikas teorija. Šī modeļa ietvaros veikti vieglo kodolu masu un $N=Z$ kodolu, sākot no $A=16$, izospinu multipletu stāvokļu enerģiju aprēķini;

- attīstīti piespiedu rotācijas relativistiskā Hartri-Bogoļubova un piespiedu rotācijas vidējā relativistiskā lauka modeļi, kuri nepieciešami kodolu augsti ierosināto stāvokļu aprakstam. Veikti aprēķini par šo kodolu īpašībām — ļoti ātru rotāciju, rotācijas joslu apraušanos, magnētisko un antimagnētisko joslu īpašībām beta stabilitātes joslā un to salīdzinājums ar eksperimentāliem rezultātiem kodolu masu apgabalos $A@60, 80, 100$ un 150 .

VA “RAPA” 1999. gadā izveidota Materiālu radioaktivitātes testēšanas laboratorija, kuras galvenais uzdevums ir radioaktīvā piesārņojuma testēšana no Salaspils kodolreaktora demontētajos materiālos. Laboratorija 2000. gadā akreditēta Valsts nacionālajā akreditācijas birojā un tās rīcībā ir beta un gamma spektrometri. Tā ir vienīgā laboratorija republikā, kurā ir iespējams veikt atklāto radioaktīvo materiālu mērījumus. Laboratorija piedalās Valsts monitoringa programmas par valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektu kontroli un starptautiskās programmas par cīņu pret

nelegālu kodolmateriālu un radioaktīvo vielu transportu izpildē, kā arī veic radioaktivitātes kontroli dažādos materiālos un telpu radiācijas līmeņa pārbaudi republikas organizācijām. Laboratorija kopš 2002. gada veic rentgenologu radiācijas aizsardzības līdzekļu pārbaudi. Saskaņā ar ES direktīvām pašlaik aktuāla ir dzeramā ūdens radioaktivitātes pārbaude republikā, tajā paredzēta mūsu laboratorijas dalība.

Turpmākā kodolfizikas un īpaši tās pielietojumu attīstība Latvijā saistās ar Nacionālā ciklotrona centra projekta realizāciju. Saskaņā ar šo projektu Salaspils kodolreaktora teritorijā paredzēts uzstādīt ciklotronu C30 ar protonu enerģiju 30 MeV un strāvu 350 μ A. Tas, ražojot radiofarmpreparātus, ne tikai ļaus ieviest jaunas diagnostikas metodes medicīnā (pozitronu emisijas tomogrāfija), bet arī dos iespēju izmantot ciklotronu zinātniskiem pētījumiem un tehnoloģiskām vajadzībām, Projekta sagatavošanā piedalījās VidM, VM un IZM ieinteresēto organizāciju pārstāvji, un tas nesens saņēmīs Starptautiskās atomenerģijas aģentūras atbalstu.

26. oktobrī:

LZA korespondētājloceklis *Bruno Andersons*

Koksnes ilgziturbība: uzdevumi, risinājumi un problēmas

Celtniecības koksnes ilgziturbības uzlabošanai ir ekonomisks un ekoloģisks pamatojums. Nodrošinot optimālu kalpošanas laiku, būtiski tiek ietaupīti vērtīgas lietkoksnes resursi, enerģija, darbaspēks, saudzēti mežu resursi, kuriem bez ekonomiskās nozīmes ir ekoloģiskās un rekreācijas funkcijas. Pēdējos desmit gados, pilnveidojoties zināšanām par ķīmisko savienojumu toksiskajām īpašībām, un lielā mērā sabiedrības viedokļa ietekmē būtiski tiek ierobežota “klasisko”, metālus un neorganiskos biocīdus (īpaši hroma un arsēna savienojumus) saturošo koksnes aizsardzības līdzekļu rūpnieciska lietošana. To vietā zinātnieki intensīvi meklē alternatīvus sastāvus, lielā mērā balstoties uz Biocīdu produktu direktīvā iekļautajām darbīgajām vielām.

Laboratorijā tiek veikti pētījumi par videi draudzīgiem preparātiem koksnes aizsardzībai pret trapes sēnēm. Uz augu eļļu, piemēram, tallu eļļu bāzes sintezēti četrreizvietotie alkilamonija savienojumi, optimizēta to bioloģiskā efektivitāte un tehnoloģiskās īpašības, modificējot ar aminiem, vara un bora savienojumiem. Izpētīta preparātu mijiedarbība ar koksnes komponentiem un atrastas vara savienojumu sorbcijas un fiksēšanās likumsakarības. Kā potenciāli smagos metālus nesaturoši koksnes aizsarglīdzekļi pētīti koksnes ātrās pirolīzes produkti un augu ekstrakti, to mijiedarbība ar koksni un efektivitāte pēc mākslīgas novecināšanas. Noskaidroti t.s. otrās paaudzes aizsarglīdzekļu trūkumi. Atrasts, ka tradicionālie laboratorijas testi nedod pietiekamu informāciju par organisko biocīdu efektivitāti un izturēšanos reālos ekspluatācijas apstākļos, tādēļ izveidotas starptautiskas pētnieku grupas jaunu stan-

dartizētu pārbaudes metožu izstrādei, kurās piedalās arī laboratorija. Ņemot vērā arvien stingrākās vides prasības biocīdiem, perspektīva šķiet koksnes ķīmiskā vai fizikālā modifikācija, kuras pētījumi uzsākti sadarbībā ar ārzemju kolēģiem.

Neskatoties uz intensīvajiem pētījumiem, pagaidām nav izdevies izstrādāt neorganiskos biocīdus saturošiem preparātiem alternatīvus, ilgstoši efektīgus koksnes aizsarglīdzekļus. To lielā mēra var skaidrot ar nepilnīgām zināšanām par koksnes biodegradācijas norisēm ar dažāda tipa mikroorganismiem. Laboratorijā tiek veikti pētījumi par koksnes noārdīšanās mehānismiem ar brūnās un baltās trupes sēnēm, izmantojot ķīmiskās, fizikāli ķīmiskās un sorbcijas metodes. Dziļāku izpratni par sēnes mijiedarbību ar koksni — sarežģītu dabas polimēru kompozītu — dos teorētiskās fizikas un olbaltumvielu biofizikas pieejas.

LZA korespondētājloceklis *Leonīds Ribickis*

Zinātniskā pētniecība energoelektronikā un elektropiedziņā Latvijā

Enerģētika ir zinātne par to procesu un parādību likumsakarībām, kas ir tieši vai netieši saistītas ar dažādu enerģijas veidu iegūšanu, pārveidošanu, pārvadi, sadali un izmantošanu, kā arī par enerģētisko sistēmu ekspluatācijas metožu uzlabošanu, enerģētikas iekārtu energoefektivitātes paaugstināšanu un nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu. Energoelektronika un elektropiedziņa ir enerģētikas zinātnes sastāvdaļas.

Elektriskā piedziņa pārveido elektrisko enerģiju mehāniskajā un veic tehnoloģiskā procesā mehānisku darbu. Laba elektriskā piedziņa ir ar energoefektīvu ātruma regulēšanu visos iespējamajos dzinēja un mehānisma statiskos un dinamiskos režīmos. Energoelektroniskais pārveidotājs ar “datorsmadzenēm” ir tas, kas regulē enerģijas plūsmu un tās parametrus, lai dzinējs varētu veikt darbu tā, kā to pieprasa tehnoloģiskais process.

Statistikas dati liecina, ka OECD valstīs elektriskā piedziņa patērē līdz 70% visas attiecīgajā valstī izmantotās elektroenerģijas. Elektrisko piedziņu lietderības koeficientu palielināšana dod lielu tautsaimniecisku efektu, un tāpēc energoelektronikas pārveidotāju tandēms ar elektrisko dzinēju sistēmām ir galvenais pētījumu objekts jau vismaz četrus gadu desmitus un turpināsies, līdz cilvēce iemācīsies veikt mehānisku darbu netradicionāliem līdzekļiem.

Galvenie energoelektronikas un kustības vadības pētniecības centri Latvijā ir RTU EEF IEEI, FEI, LLU, LJA, RVR, RER, REBIR. *Arcus Elektronika* u.c.

Autora vadībā izstrādātās novitātes elektriskās piedziņas un spēka elektronikas jomās RTU EEF Industriālās elektronikas un elektrotehnikas institūtā

Mazas, vidējas un lielas jaudas diapazonam atbilstošam racionālās piedziņas veidam ir veikti pētījumi darbības efektivitātes paaugstināšanai, pielietojot jaunus pārveidotāju vadības metodes, shēmas un elektroenerģijas pārveidošanas principus.

Izpētīta, pamatota un ieviesta tiristoru pārveidotāja vadība ar bezstrāvas pauzes leņķa regulēšanu, kas stabilizē izejas spriegumu visā dzinēja ātruma regulēšanas diapazonā.

Izstrādāta metodika vadības sistēmas parametru aprēķinam, kvazinepārtraukti regulējot ūdens apgādes sistēmas spiedienu ar asinhrono tiristoru piedziņu.

Izstrādāta daudzfunkcionāla tiristoru asinhronā piedziņa ar dzinēja elektrisko zudumu izlīdzināšanu statora tinumos, ja ir nesimetriskas barošanas avots, kas vienlaicīgi veic ātruma regulēšanu un pārslodzes aizsardzību. Izstrādāta sprieguma regulēšanas vadības metožu sintēzes formula.

Izpētīti asinhrono dzinēju īpašie darbības režīmi, radītas shēmas tiristoru asinhrono dzinēju vadībai no vienfāzes tīkla, divfāzu asinhronā dzinēja simetriskai vadībai bez kondensatora, pulsējošā momenta veidošanai uz asinhronā dzinēja vārpstas ar normālu un paaugstinātu amplitūdu.

Frekvenču pārveidotājos ar izteiktu līdzstrāvas posmu elektroenerģijas plūsma tiek pārveidota divas reizes — taisngriezta un invertēta. Ir izstrādātas efektīvas frekvenču pārveidotāju shēmas, kur elektroenerģiju, pēc pārveidošanas līdzstrāvā, invertē neregulējamā augstfrekvencē ar rezonanses inverteru un pārveido augstfrekvenci regulējamā zemfrekvencē. Impulsu blīvuma modulāciju veido ar vienpolāru vai bipolāru spriegumu formētā izejas sprieguma pusperioda un perioda laikā un sprieguma augstāko harmonisko analīze pierāda nepieciešamību nesošo rezonanses frekvenci palielināt virs 20 kHz, kas reducē zudumus pārveidotājā.

Mazāki enerģijas zudumi ir vienreizējās jeb tiešās frekvences pārveidošanas procesā. Ir atklāta iespēja radīt tiešo frekvences pārveidotāju ar regulējamu izejas sprieguma frekvenci visā frekvences diapazonā. Teorētiski pamatota un eksperimentāli pierādīta daudzfāzu sinusoidālu spriegumu tiešās frekvences pārveidošanas matemātiskā metode, kas balstās uz ieejas un modulācijas funkciju reizinājuma trigonometrisku izteiksmi. Izstrādātas matricas veida frekvences pārveidotāja vadības sistēmas un pusvadītāju slēdžu komutācijas metodes.

Lielas jaudas centrālās sūkņiem regulējamās piedziņās ar asinhronās ventiļu kaskādes (AVK) shēmu regulē EDS rotora tinumā un vienlaicīgi atdod “slīdes jaudu” apgādes tīklam. Lai uzlabotu jaudas koeficientu, rekuperējot elektroenerģiju tīklā,

izstrādāta virkne AVK spēka shēmu ar dažādiem tikla vadāmā invertora mākslīgās komutācijas paņēmieniem. Ir teorētiski pierādīta un praktiski realizēta AVK shēma ar vadības metodi, kas visā ātruma regulēšanas diapazonā uztur jaudas koeficienta maksimālu vērtību.

Izstrādātas pārveidotāju shēmas, kas realizē nepārtrauktu invertējamās strāvas formu, izmantojot Volša un Serafila funkciju matemātisko aparātu realizāciju ar speciālām AVK shēmām.

Izstrādāta virkne jaunu shēmu vadības, kontroles, uzskaites un aizsardzības ķēžu interfeisu iekārtām. Sūkņu piedziņas agregātiem atkarībā no pārveidotāju tipa ir izstrādātas vadības sistēmu struktūrshēmas. Ūdens spiediena dinamikas pētījumu rezultāti pierāda kvazinepārtrauktas regulēšanas metodes priekšrocības tiklā ar stohastisku patēriņu. Atklāta hiperboliska sakarība starp ūdens spiediena izmaiņas lielumu un iedarbes laika aizturi, ja ir noteiktas sūkņa griešanās ātruma izmaiņas pakāpes.

Izstrādāta virkne elektromašīnu devēju dzinēju ātruma, paātrinājuma un slodzes momenta mērīšanai. Izveidoto konstrukciju pamatā ir bezkontakta sinhronā induktora tipa mikromašīna. Mērījumu kvalitāte tiek uzlabota, īpaši izdalot un mērot augstākās pāra harmoniskās. Realizēta ideja par darba mašīnas apvienošanu ar ātruma devēju vienā korpusā, neizmantojot dzinēja vārpstu.

Ir radītas vairākas jaunas lēngaitas induktormašīnu konstrukcijas ar samazinātu svaru, kā arī speciāli ģeneratori vēja enerģētiskām iekārtām.

Vadības sistēmu kvalitātes uzlabošanai pusvadītāju pārveidotājos ir izstrādātas analogās un diskrētās shēmas. Izveidotas filtru shēmas ar paaugstinātu lietderības koeficientu un ātrdarbību. Izstrādātas zāģveida impulsu ģeneratora shēmas ar paaugstinātu linearitāti un precīzu sinhronizāciju, impulsu ģeneratoru shēmas ar paaugstinātu drošības impulsu formēšanai.

Izveidotas bloķģeneratoru shēmas, kas nodrošina paaugstinātu ģenerācijas frekvenci un stabilitāti, palielinātu impulsu jaudu, uzlabotu impulsu priekšējo fronti un paaugstinātu drošumu pret traucējumiem. Autonomo invertoru vadības ķēdēs pielieto multivibratorus, kas noteic pārveidotāja darbības kvalitāti. Izveidotas shēmas, kas paaugstina izejas impulsu jaudu, palielina impulsu priekšējās frontes stāvumu, stabilizē ģenerētos impulsus un to frekvenci.

Autora vadītā institūta IEEI izstrādes energoelektronikā un elektropiedziņā

Ir atrisināti elektrisko un magnētisko statisko lauku parciālu vienādojumu sistēmas sarežģītās neviendabīgās vidēs ar integrālvienādojumu metodi. Ir izstrādātas precīzas

aprēķinu metodes atklātu magnetostatisku sistēmu matemātiskā modelēšanā, kā arī aprēķinu metodes neekranētu elektostatisku sistēmu modelēšanā un praktisku uzdevumu risināšanā.

Izstrādāta un ieviesta ražošanā vēja ģenerators jaudas optimizācijas tranzistoru pārveidotājiekārta. Tiek veikti pētījumi reaktoru jaudas regulēšanā elektropārvades sistēmās. Izveidota sistēma maiņstrāvas elektrovilcienu enerģētisko parametru uzlabošanai.

Izstrādāts tiešās pārveides modulētais transformators, izmantojot jaunus maiņstrāvas tranzistorus.

Izstrādātas mikropiedziņas sistēmas taktilā attēla iegūšanai cilvēkiem ar vāju redzi (Ni-Ti sakausējumi ar atmiņas fenomenu) un metodes reljefā attēla veidošanai taktilogrāfiskajā Braila displejā. Tiek pētītas vienvadu elektroenerģijas pārvades līnijas.

Ir izstrādāta jauna dzelzceļa vilcienu kustības vadības mikroprocesoru sistēmu drošības koncepcija un algoritmi.

Spēka elektronikas un regulējamas piedziņas pārveidotāju vadības sistēmās tiek pētīta izplūdušās loģikas kontroleru un ekspertu sistēmu lietošanas efektivitāte.

Aktuāla ir augstsprieguma jaudīgu pusvadītāju pārveidotāju izmantošana pārvades un sadales līniju reaktīvās jaudas kompensēšanā vai vienkārši jaudas plūsmas regulēšanā.

Zinātniskā sadarbība

Sadarbībā ar EEF EI un VAS Latvenergo tiek strādāts pie Eiropas Savienības 6. ietvarprogrammas integrētā projekta EU DEEP izpildes. Šis projekts ir viens no lielākajiem Eiropā un pēti sadalītās elektroenerģijas ražošanas ietekmi uz valstu elektroapgādi.

Zinātniskā sadarbība tiek veikta ar vairāk nekā divdesmit universitātēm un firmām visā pasaulē. Autors organizēja Vispasaules spēka elektronikas un kustības vadības konferenci EPE-PEMC 2004 Rīgā 2004. gadā, tajā piedalījās 700 dalībnieku no 57 valstīm.

Latvijā zinātniskā sadarbība notiek ar FEI, RTU EEF EI, RTU TMF, RTU DITF, LLU, LJA, A/S Rebir, VAS Latvenergo, LETERA, TTP, RG, VU un RD.

Nākotnes perspektīvas energoelektronikas un elektropiedziņas zinātniskajā pētniecībā

Pusvadītāju pārveidotāju izveidē jauns kvalitatīvs lēciens tiek gaidīts sakarā ar uz SiC bāzes izstrādājamiem slēdžu elementiem, kas ir ļoti ātrdarbīgi (GHz diapozons) un ļauj būtiski samazināt iekārtu izmērus un svaru.

Daudzlīmeņu augstsprieguma pusvadītāju pārveidotāji sadales un pārvades tīklos un jaudas plūsmas kontroleri ir jauna pusvadītāju pārveidotāju izpētes sfēra izkaisītas elektroenerģijas ražošanas sistēmās.

Matricas veida pusvadītāju pārveidotāji, kas ļauj tieši pārveidot daudzfāzu maiņstrāvas frekvenci bez līdzstrāvas posma, ir ātrdarbīgi, energoefektīvi un paver plašas iespējas maiņstrāvas piedziņu kvalitātes paaugstināšanā.

Mākslīgais intelekts ekspertu sistēmās un izplūdušās loģikas kontroleri ir jomas nākotnes pētījumiem energoelektronikas pārveidotāju un regulējamu piedziņu vadības sistēmās.

Jauna veida un konstrukciju elektrisko dzinēju izveidi paver jauni mīkstie magnētiskie kompozītmateriāli.

Maz izpētīta ir spēka elektronikas pārveidotāju sintēze ūdeņraža enerģētikas iekārtās.

LZA PREZIDIJA DARBĪBA

Prezidijs strādā saskaņā ar LZA Statūtiem (p.5.3.2). Prezidijs uz sēdēm sanāk regulāri, reizi nedēļā. 2004. gadā notikušas 37 prezidija sēdes. Bieži prezidija sēdēs piedalās akadēmijas viesi, Rīgā iebraukušie LZA ārzemju locekļi un citi speciāli uzaicinātie.

Prezidija uzmanības lokā 2004. gadā bija galvenokārt šādi jautājumi:

- Zinātnes stāvoklis un zinātnes politika Latvijā
- LZA un Latvijas zinātnes budžets 2004. un 2005. gadam
- Svarīgākie notikumi Latvijas un Latvijas zinātnes dzīvē
- LZA Senāta sēžu un pilnsapulču gatavošana un to rezultāti
- LZA organizētu pasākumu (konferenču, sēžu u.tml.) rosināšana un to norises izvērtēšana
- LZA un Latvijas zinātnes starptautiskās sadarbības izvērtēšana un veicināšana
- Sadarbība ar Igaunijas, Lietuvas, Ziemeļvalstu u.c. zinātņu akadēmijām
- Zinātnes un sabiedrības attiecības. Sabiedrisko attiecību veidošana. Zinātnes atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos
- Sadarbība ar Rīgas Latviešu biedrību, citām organizācijām
- Žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” izdošana
- Sadarbība ar Latvijas Akadēmisko bibliotēku
- Sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Zinātnes padomi, Augstākās izglītības padomi, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju, zinātniskajiem institūtiem, asociētajām zinātniskajām iestādēm, Latvijas universitātēm, Latvijas Zinātnieku savienību, zinātniskajām biedrībām, muzejiem
- Atbalsts emeritētajiem zinātniekiem
- Sadarbība ar atbalstītājiem (organizācijām, mecenātiem) un atbalstītāju līdzekļu piesaistīšana pētījumiem, balvām un stipendijām zinātniekiem un studentiem
- LZA balvu piešķiršana

Uzskaitītais jautājumu klāsts ir tradicionāls prezidija darbībai. 2004. gadā galvenā uzmanība tika veltīta jautājumiem, kas bija saistīti ar Latvijas zinātnes finansējumu kopumā, Zinātniskās darbības likumprojekta virzību Saeimā, ar zinātnisko institūtu statusu un attiecīgiem grozījumiem likumdošanā. Notika tikšanās un domu apmaiņa 3. martā ar Ministru prezidenta amata kandidātu Induli Emsi. Prezidents J. Ekmanis, viceprezidenti A. Siliņš un J. Jansons aktīvi iesaistījās zinātnes un tās finansējuma

jautājumu apspriešanā LR Saeimā. 2005.gada finansējuma palielināšana zinātnei saistīta ar to, ka Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Zinātnes padomes vadītājiem, Saeimai un valdībai ir kopīga izpratne par nepieciešamību tuvākajā nākotnē būtiski palielināt Latvijas zinātnes un Latvijas konkurētspēju.

Prezidija locekļi, kuri atbild par dažādām LZA aktivitāšu jomām, prezidija sēdēs apmainās ar informāciju par savām iecerētām un īstenotajām darbībām.

Prezidija sēžu protokolu noraksti ar elektronisko pastu tiek nosūtīti Senāta locekļiem un citiem ieinteresētiem akadēmijas locekļiem, tādējādi informējot viņus par galvenajām norisēm LZA dzīvē. Svarīgākās ziņas no prezidija protokoliem tiek iekļautas Latvijas zinātnes un LZA ikmēneša hronikās un publicētas avīzē “Zinātnes Vēstnesis” un žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis”.

Visi prezidija locekļi aktīvi iesaistījušies Latvijas Zinātnes padomes darbā, ir tās valdes locekļi vai eksperti, kas pastāvīgi piedalās valdes sēdēs. LZA prezidents J. Ekmanis ir Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs un Augstākās izglītības padomes priekšsēdētājas vietnieks. Viceprezidents J. Jansons ir Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētāja vietnieks. LZA ģenerālsekretārs R. Valters vada Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijas darbu. Tas viss kopumā nodrošina LZA aktīvu ietekmi uz Latvijas zinātni.

LZA VALDES DARBĪBA

LZA valde strādāja saskaņā ar LZA Statūtiem un LZA Senāta apstiprināto nolikumu. Valdes pārraudzībā bija LZA darba organizācija, LZA pilnsapulču, Senāta un Prezidija lēmumu izpilde, kā arī operatīvā darba plānošana.

Valde apsprieda LZA budžeta izpildi 2003. gadā un 2004. gada budžeta projektu, LZA sēžu tematiku un procedūru, LZA balvu piešķiršanas grafiku un finansējumu, apstiprināja sēžu un citu LZA pasākumu pušgada plānus, koordinēja nodaļu kopīgi organizētos pasākumus, apsprieda žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” redakcijas darbu un finansējumu. Diskutēta LZA sadarbība ar LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju, Aizsardzības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Zinātnes padomi, Augstākās izglītības padomi, Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju, universitātēm, ārzemju partnerorganizācijām, TV un citiem Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

Valde regulāri noklausījās LZA lietu pārvaldnieka Vitālija Kozlovskā ziņojumus par LZA valdījumā esošo objektu apsaimniekošanu un apsprieda svarīgākās

problēmas. Svarīgākie Lietu pārvaldes organizētie remonta darbi augstceltnē: nodots ekspluatācijā jauns lifts (firma KONE lifti), restaurēta ēkas torņa daļas fasāde 17.–23. stāvu līmenī Puškina un Elijas ielu pusē, nomainīts jumta segums virs lielās konferenču zāles, veikts ēkas torņa daļas kreisās puses kāpņu un 3. stāva koridora remonts, izremontētas darba telpas 120 m² platībā. Lifta nomaiņa veikta par līdzekļiem, kas ieņemti par LZA Zinātnes nama (Lielupe) nodošanu ilgtermiņa nomā 2002. gada 1. oktobrī.

Apspriesta klientu piesaiste augstceltnes torņa daļā izvietoto antenu un citu radiotelekomunikāciju tehnisko līdzekļu ekspluatācijai, sabiedriskās ēdināšanas stāvoklis augstceltnē, ēdnīcas darba reorganizācija, augstceltnei pieguļošās teritorijas sakārtošana (žoga un akadēmijas dārza projektēšana) un citi kārtējie augstceltnes ekspluatācijas un telpu izīrēšanas jautājumi. Apspriests un akceptēts Zinātnes nama (Lielupē) četrstāvu korpusa rekonstrukcijas projekts.

Valdes sēdes notiek reizi divās nedēļās, tajās piedalās LZA prezidents un lietu pārvaldnieks. Operatīvos jautājumus kārtō valdes priekšsēdētājs — LZA ģenerālsekretārs.

LZA BUDŽETA IZPILDE 2004. GADĀ

Nr.	Izdevumu veids	Summa,
p.k.		Ls
1.	Štata darbinieku atalgojums	60 810
2.	Senāta un valdes loc., ekspertu komisijas, ārštata darbinieku atalgojums	17 299
3.	Sociālais nodoklis	15 678
4.	Starptautiskā sadarbība un komandējumi	12 715
5.	Pakalpojumu apmaksa	14 929
	to skaitā:	
	telefona abonēšana, sakari, e-tikls	2385
	pasts, kopēšana	983
	izbraukuma sēdes, tehnisko pakalpojumu apmaksa	2366
	komunālie pakalpojumi	9195
6.	Kancelejas preces, materiāli, rezerves daļas, saimniecības inventārs	5871
7.	LZA gadagrāmata, tipogrāfijas izdevumi	3077
8.	Reprezentācijas izdevumi	600
9.	Laikrakstu un žurnālu abonēšana	444
	Kopā	131 623

LZA FONDA DARBĪBA

Pārskata periodā Latvijas Zinātņu akadēmijas Fonds turpināja studentu un jauno zinātnieku atbalstu, piešķirot un izmaksājot stipendijas ziedotāju norādītajās nozarēs. Piešķirtas:

1) K. Poča stipendijas fizikā Ls 60,- mēnesī uz 10 mēnešiem trim Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes studentiem;

2) J. Labsvīra stipendijas Latvijas valsts vēsturē Ls 70,- mēnesī uz 10 mēnešiem diviem Latvijas Universitātes studentiem;

3) D. A. Lēbera vienreizējas stipendijas tiesību zinātnēs un politoloģijā Ls 80,- astoņiem Latvijas augstskolu studentiem.

No D. A. Lēbera ziedojuma Ls 3000,- pārskaitīti Latvijas Akadēmiskajai bibliotēkai izdevuma “*Juridica Lettonica*” sagatavošanai un izdošanai. Jauno zinātnieku — D. A. Lēbera stipendiātu konferences materiālu izdošanai izlietoti Ls 750,-. Par lielu un nozīmīgu darbu Kurzemes mākslas vēstures pētniecībā un vēstures pieminekļu saglabāšanā LZA goda loceklim I. Lancmanim piešķirta stipendija Ls 1333,-. Sakarā ar D.A. Lēbera aiziešanu mūžībā Augusta Lēbera fondam pārskaitīti USD 100,-.

Finansiāli ar Ls 700,- atbalstīta kalendāra “Eiropa Latvijā” izdošana.

No fonda līdzekļiem daļēji (Ls 600,-) segti akadēmiķes E. Gudrinieces apbedīšanas izdevumi.

No M. Štaudingeres ziedojuma segti izdevumi par LZA goda locekļa E. Dunsdorfa kapavietas sakopšanu.

No J. Labsvīra ziedojuma Ls 668,- izlietoti medaļu izgatavošanai K. Ulmaņa balvām.

ZINĀTŅU NODAĻAS

FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7223633. Fakss: 7228784, 7821153
E pasts: fizteh@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Juris JANSONS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Vitauts TAMUŽS

Andris KRŪMIŅŠ

Zinātniskā sekretāre Sofja NEGREJEVA

Padomes locekļi

Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Ivars BIĻINSKIS

Andris BUIĶIS

Jānis GRUNDSPENĶIS

Jānis KRISTAPSONŠ

Andris KRĒSLIŅŠ

Andris OZOLS

Uldis RAITUMS

Rolands RIKARDS

Pēteris ŠIPKOVŠ

Nodaļa apvieno 79 LZA locekļus, t.sk. 29 īstenos, 2 goda, 18 ārzemju locekļus un 30 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 11 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstentie	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Fizika	15	6	10	–
Mehānika	8	5	3	–
Informātika	4	7	3	2
Matemātika	2	4	1	–
Astronomija	–	4	1	–
Enerģētika	–	4	–	–

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

astronomija

Māris Abele, kor. loc.
 Arturs Balklavs-Grīnhofs, kor. loc.
 Edgars Bervalds, kor. loc.
 Juris Žagars, kor. loc.
 Dainis Draviņš, ārz. loc.

enerģētika

Andris Krēslis, kor. loc.
 Leonīds Ribickis, kor. loc.
 Antans Sauļus Sauhats, kor. loc.
 Pēteris Šipkovs, kor. loc.

fizika

Mārcis Auziņš, īst. loc.
 Jānis Guntis Bērziņš, īst. loc.
 Elmārs Blūms, īst. loc.
 Andrejs Cēbers, īst. loc.
 Juris Ekmanis, īst. loc.
 Agris Gailītis, īst. loc.
 Andris Krūmiņš, īst. loc.
 Ivars Lācis, īst. loc.
 Oļģerts Lielausis, īst. loc.
 Jānis Lielpēters, īst. loc.
 Andrejs Siliņš, īst. loc.
 Linards Skuja, īst. loc.
 Kurts Švarcs, īst. loc.
 Ivars Tāle, īst. loc.
 Juris Zaķis, īst. loc.
 Imants Bērsons, kor. loc.
 Jurijs Dehtjars, kor. loc.
 Ruvins Ferbers, kor. loc.
 Jevgeņijs Joļins, kor. loc.
 Māris Knite, kor. loc.
 Andris Ozols, kor. loc.
 Hermanis Branovers, ārz. loc.
 Oļģerts Dumbrājs, ārz. loc.
 Tills fon Egidijs, ārz. loc.
 Roberts Evarestovs, ārz. loc.
 Igors Kirko, ārz. loc.
 Ivars Melngailis, ārz. loc.
 Jānis Melngailis, ārz. loc.
 Žaks Simons, ārz. loc.
 Juris Pēteris Svenne, ārz. loc.
 Juris Upatnieks, ārz. loc.

informātika

Jānis Bārzdīņš, īst. loc.
 Ivars Biļinskis, īst. loc.
 Eduards Jakubaitis, īst. loc.
 Jānis Grundspeņķis, īst. loc.
 Andris Ambainis, kor. loc.
 Igors Kabaškins, kor. loc.
 Audris Kalniņš, kor. loc.
 Jurijs Merkurjevs, kor. loc.
 Vladimirs Pirogovs, kor. loc.
 Pēteris Videnieks, kor. loc.
 Jāzeps Ločmelis, goda loc.
 Jānis Osis, goda loc.
 Žils Brasārs, ārz. loc.
 Juris Hartmanis, ārz. loc.
 Andris Padegs, ārz. loc.

informātika (zinātniecība)

Jānis Kristapsons, kor. loc.

matemātika

Andris Buiķis, īst. loc.
 Rūsiņš Mārtiņš Freivalds, īst. loc.
 Uldis Raitums, kor. loc.
 Andrejs Reinfelds, kor. loc.
 Aleksandrs Šostaks, kor. loc.
 Aivars Zemītis, kor. loc.
 Raimonds Čiegis, ārz. loc.

mehānika

Juris Jansons, īst. loc.
 Ivars Knēts, īst. loc.
 Egons Lavendelis, īst. loc.
 Imants Matīss, īst. loc.
 Rolands Rikards, īst. loc.
 Kārlis Rocēns, īst. loc.
 Vitauts Tamužs, īst. loc.
 Gundariš Tetere, īst. loc.
 Andris Čate, kor. loc.
 Roberts Maksimovs, kor. loc.
 Jānis Rudzītis, kor. loc.
 Narimants Salenieks, kor. loc.
 Jānis Vība, kor. loc.
 Jānis Dundurs, ārz. loc.
 Jiri Engelbrehts, ārz. loc.
 Renē Moro, ārz. loc.

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas darbība

2004. gadā notika sešas nodaļas sēdes un nodaļa sagatavoja vienu LZA sēdi “Zinātnes un tehnoloģiju pētījumu attīstība Eiropas Savienībā”.

Nodaļas sēdēs tika izskatītās šādas galvenās problēmas.

11. februārī nodaļas locekļi noklausījās akad. Jura Ekmaņa pārskatu par nodaļas darbību 2003. gadā un apsprieda priekšlikumus darbam 2004. gadā. Zinātnisko ziņojumu “Bistabilu sistēmu ar termoflukuācijām fizikālās īpašības un to pielietojumi” nolasi ja akad. Andrejs Cēbers.

17. marta sēdē “Par industriālā mantojuma saglabāšanas iespējām Latvijā (Politehniskā muzeja izveidošanas problēmas)” ar referātu uzstājās LZA goda loc. J. Ločmelis un Latvijas Elektroenerģētikas vēstures muzeja vadītājs A. Vegners. Sēdes dalībnieki atbalstīja industriālā mantojuma saglabāšanas nepieciešamību un Politehniskā muzeja izveides ideju Andrejsalas spēkstacijā Rīgā un nolēma sniegt rekomendācijas un ekspertīzes slēdzienus muzeja veidošanas stratēģijai.

Šajā sēdē notika nodaļas priekšsēdētāja, vietnieku, padomes un nodaļas balvu ekspertu komisiju vēlēšanas. Tika apspriestas un ierosinātas nodaļas kandidatūras LZA vadības struktūru vēlēšanām.

Lai pētītu kureliešu vēstures nezināmās lappuses, sēdes dalībnieki atbalstīja LZA iniciatīvas grupas izveidošanu akad. O. Lielauša vadībā. Grupas sastāvā ir kor.loc. E. Bervalds, akad. J. Bērziņš, LZA goda loc. J. Streičs, vēsturnieks Dz. Ērglis un žurnālists V. Hermanis. Grupas mērķis ir to vietu apzināšana un atzīmēšana, kur notika kureliešu pēdējās izšķirošās cīņas ar vācu okupantu soda vienībām Ventspils rajona Zlēku un Cirkales apkārtnē Otrā pasaules kara laikā. Vēsturei un tautas atmiņai jā saglabā spilgtākās liecības par latviešu pretestības kustību un tās vārdā nestajiem upuriem. Vienlaicīgi tas būtu būtisks impulss, šoreiz vēsturiskā aspektā, Ventspils pilsētas Domes un LZA uzsāktajai darbībai reģionāla zinātnes centra izveidē. Oktobeī Zlēkās tika organizēta reprezentatīva sanāksme un akceptēta rīcības programma — pie Zlēku skolas iestādīt svētberzi. Šajā darbā gatavs aktīvi piedalīties Mežzinātnes institūts “Silva”. Kureliešim un apkārtējiem iedzīvotājiem liktenīgā diena decembrī tika atzīmēta ar Ventspils zemessardzes pārstāvju piedalīšanos.

13. oktobrī notika sēde “Informācijas tehnoloģijas — rūpniecības vajadzībām”, kas bija pieskaņota Rīgas Informācijas tehnoloģijas institūta (RITI) 10 gadu jubilejai. LZA prezidents J. Ekmanis Zinātņu akadēmijas vārdā apsveica RITI darbiniekus. Par institūta vēsturi un pētnieciskajiem projektiem sēdes dalībniekus informēja RITI direktors prof. J. Borzovs. RITI mācību direktors asoc.prof. M. Vītiņš nolasi ja referātu par apmācību industriālā vidē un sadarbību ar izglītības iestādēm.

Divās sēdēs (20. oktobrī un 3. novembrī) nodaļas locekļi noklausījās LZA īsteno locekļu kandidātu *Dr.habil.phys.* Jāņa Gunta Bērziņa, *Dr.habil.sc.ing.* Leonida

Ribicka, *Dr.habil.phys.* Andra Šternberga un LZA korespondētājlocekļu kandidātu: fizikā — *Dr.habil.phys.* Māra Knites, mehānikā — *Dr.sc.ing.* Andra Čates, informātikā — *Dr.habil.sc.ing.* Jurijs Merkurjeva, matemātikā — *Dr.habil.math.* Aleksandra Šostaka ziņojumus par viņu veiktā zinātniskā darba nozīmīgākajiem rezultātiem.

LZA Rudens pilnsapulce 25. novembrī par akadēmiķi ievēlēja Jāni Gunti Bērziņu un par korespondētājlocekļiem — Māri Kniti, Andri Čati, Juriju Merkurjevu, Aleksandru Šostaku. Par LZA ārzemju locekli tika ievēlēts matemātiķis Raimonds Čegis (Lietuva).

15. decembrī Ventspils Augstskolā notika Latvijas Zinātņu akadēmijas Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas izbraukuma sēde, kurā apsprieda Ventspils Starptautiskā radioastronomijas centra (VSRC) turpmāko attīstību. Par VSRC statusu un attīstības koncepciju referēja LZA kor.loc. J. Žagars. Par 2005. gadā veicamiem un plānotiem zinātniskajiem pētījumiem LZP sadarbības projekta “Fundamentālie un pielietojamie pētījumi, bāzēti uz novērojumu iespējām ar VSRC radioteleskopiem un to izmantošanu kosmiskās informācijas uztveršanai, apstrādei un pārraidei” (vad. J. Ekmanis) ietvaros referēja grantu vadītāji: *Dr. I. Šmelis, Dr. B. Rjabovs, kor.loc. E. Bervalds un K. Bērziņš, Dr. Z. Sika, kor.loc. M. Ābele, kor.loc. J. Žagars.* Notika ekskursija Ventspils Augstskolā un VSRC radioteleskopu apmeklējums Irbenē, lai iepazītos ar 2004. gadā vasarā veiktiem remontdarbiem par IZM līdzekļiem.

Nodaļas locekļi piedalījušies ar referātiem LZA sēdēs.

LZA sēdē 19. martā ar akadēmisko lekciju “Inženiermehānikas attīstība Latvijā: kompozīto materiālu un konstrukciju optimizācija un identifikācija” uzstājās LR Ministru kabineta 2003. gada balvas zinātnē laureāts akad. Rolands Rikards.

LZA sēdē 8. aprīlī “Zinātnes un tehnoloģiju pētījumu attīstība Eiropas Savienībā” ar referātiem uzstājās akad. Andrejs Siliņš “Eiropas zinātnes telpas veidošanas gaita”, akad. Juris Jansons “3% Rīcības plāna īstenošana ES”, akad. Ivars Biļinskis “Pētniecības un industrijas sadarbība” un kor.loc. Jānis Kristapsons “Mazie un vidējie uzņēmumi un pētniecība”.

LZA sēdē 27. maijā “Zinātnes popularizēšana sabiedrībā (masu mediju loma)” ar referātu “Zinātnes popularizēšanas problēmas” uzstājās akad. Andrejs Siliņš.

LZA Rudens pilnsapulcē 25. novembrī ar akadēmisko lekciju “IBM 360 lieldatoru attīstīšana un nozīme” uzstājās LZA Lielās balvas laureāts LZA ārz.loc. Andris Padegs.

Nodaļas locekļi piedalījušies divu pasākumu organizācijā:

22. jūlijā VSRC notika preses konference un koncerts par godu desmit gadiem, kopš Irbenes radioteleskops no PSRS armijas slepenā objekta pārtapis par zinātniekiem brīvi pieejamu ārpus Saules sistēmas datu ieguves avotu. Tur notika iepazīšanās

ar RT-32, laboratorijas prezentācija un skaņu mākslas performances. Svinīgajā brīdī bija klāt LR izglītības un zinātnes ministrs Juris Radzevičs, LZA prezidents Juris Ekmanis, akad. Juris Jansons, akad. Tālis Millers, citas oficiālas personas, žurnālisti no TV un praktiski no visiem lielākajiem laikrakstiem.

14. oktobrī notika LZA FTZN un RTU Aviācijas institūta kopīgā sēde par godu Latvijas aviokonstruktora Kārļa Irbīša 100 gadu jubilejai. Piedalījās: LZA FTZN, RTU Aviācijas institūts, Satiksmes ministrija, Civilās aviācijas administrācija, a/s “Latvijas Gaisa satiksme”, Aviācijas kompānija “Concors”, 6. Starptautiskā semināra “*Recent research and design progress in aeronautical engineering and its influence on education*” dalībnieki. Akad. Jānis Stradiņš referēja par Latvijas ievērojamākā aviokonstruktora Kārļa Irbīša dzīvi un projektiem. Referātiem sekoja plaša diskusija un notika Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas Gaisa Satiksme” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” 2004. gada Kārļa Irbīša stipendiju pasniegšana 14 cilvēkiem un laureātu fotografēšana. M. Sudars atcerējās savu kopējo darbu ar K. Irbīti. Sēdes beigās notika K. Irbīša grāmatas “Latvijas aviācija un tās pionieri” prezentācija.

Nodaļas balvu ekspertu komisija (priekšsēdētājs E. Blūms) veica vairāku balvu konkursiem iesniegto darbu izvērtēšanu.

Dažādas balvas saņēmuši LZA ārz.loc. Andris Padegs, LZA goda loc. Jānis Osis, LZA kor.loc. Arturs Balklavs-Grīnhofs, LZA kor.loc. Jānis Vība, akad. Ivars Knēts.

Nodaļas locekļi aktīvi piedalījās Latvijas zinātnes organizatoriskajā darbā, strādājot Latvijas Zinātnes padomē un tās ekspertu komisijās, kā arī dažādās padomēs, komisijās un darba grupās, arī kā starptautiskie eksperti. Par LZP priekšsēdētāju ievēlēs akad. J. Ekmanis, par vietnieku — akad. J. Jansons.

Nodaļas priekšsēdētājs Juris Jansons

ĶĪMIJAS, BIOLOĢIJAS UN MEDICĪNAS ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7220725. Fakss: 7821153

E pasts: chem@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Raimonds VALTERS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Gunārs DUBURS

Vija KLUŠA

Uldis VIESTURS

Zinātniskā sekretāre Baiba ĀDAMSONE

Padomes locekļi

Bruno ANDERSONS

Mārtiņš BEĶERS

Jekaterina ĒRENPREISA

Elmārs GRĒNS

Aleksandrs JEMELJANOVŠ

Mārtiņš KALNIŅŠ

Rihards KONDRATOVIČS

Tālis MILLERS

Jānis STRADIŅŠ

Andris STRAKOVŠ

Jānis VOLKOLĀKOVŠ

Henriks ZENKEVIČS

Nodaļa apvieno 110 LZA locekļus, t.sk. 39 īstenos, 6 goda, 30 ārzemju locekļus un 35 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīts 31 LZA goda doktors.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespondētājloc.	ārzemju	goda
Ķīmija	15	6	8	–
Medicīna	9	10	10	4
Bioloģija	7	10	6	–
Biotehnoloģija	3	–	1	–
Ekoloģija, videszinātnes un ģeogrāfija	2	3	1	–
Ģeoloģija un ūdenssaimniecība	–	2	2	1
Lauksaimniecības zinātnes	1	3	–	1
Mežzinātnes	–	1	–	–
Zinātnes vēsture	–	–	1	–
Materiālzinātne	2	–	1	–

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

bioloģija

Jekaterina Ērenpreisa, īst. loc.
 Elmārs Grēns, īst. loc.
 Rihards Kondratovičs, īst. loc.
 Rīta Kukaine, īst. loc.
 Indriķis Muižnieks, īst. loc.
 Pauls Pumpēns, īst. loc.
 Īzaks Rašals, īst. loc.
 Gunārs Andrušaitis, kor. loc.
 Viktorija Baumanē, kor. loc.
 Taťjana Kozlovska, kor. loc.
 Imants Liepa, kor. loc.
 Viesturs Melecis, kor. loc.
 Aleksandrs Rapoportš, kor. loc.
 Maija Rukliša, kor. loc.
 Anatolijs Šaripo, kor. loc.
 Jānis Vīksne, kor. loc.
 Henriks Zenkevičs, kor. loc.
 Māris Hartmanis, ārz. loc.
 Vitauts Kalniņš, ārz. loc.
 Jānis Metuzāls, ārz. loc.
 Jānis Skujiņš, ārz. loc.
 Uldis Streips, ārz. loc.
 Kurts Vitrihs, ārz. loc.

biotehnoloģija

Mārtiņš Beķers, īst. loc.
 Romans Kārklīšs, īst. loc.
 Uldis Viesturs, īst. loc.
 Andrejs Daugulis, ārz. loc.

ekoloģija, videszinātnes

Pēteris Cimdiņš, īst. loc.
 Māris Kļaviņš, īst. loc.
 Aija Melluma, kor. loc.

ģeogrāfija

Guntis Eberhards, kor. loc.
 Ādolfs Krauklis, kor. loc.
 Edmunds Bunkše, ārz. loc.

ģeoloģija un ūdenssaimniecība

Vitālijs Zelčs, kor. loc.
 Ansis Ziverts, kor. loc.
 Igors Danilāns, goda loc.
 Aleksis Dreimanis, ārz. loc.
 Hennings Sērensens, ārz. loc.

ķīmija

Gunārs Čipēns, īst. loc.
 Gunārs Duburs, īst. loc.
 Jānis Freimanis, īst. loc.
 Mārtiņš Kalniņš, īst. loc.
 Ivars Kalviņš, īst. loc.
 Valdis Kampars, īst. loc.
 Edvards Liepiņš, īst. loc.
 Edmunds Lukevics, īst. loc.
 Tālis Millers, īst. loc.
 Uldis Sedmalis, īst. loc.
 Jānis Stradiņš, īst. loc.
 Andris Strakovs, īst. loc.
 Juris Tiliks, īst. loc.
 Raimonds Valters, īst. loc.
 Nikolajs Vederņikovs, īst. loc.
 Vladimirs Karlivāns, kor. loc.
 Ēriks Kupče, kor. loc.
 Pēteris Trapencieris, kor. loc.
 Arnis Treimanis, kor. loc.
 Grigorijs Veinbergs, kor. loc.
 Andris Zicmanis, kor. loc.

Nikodems Bojārs, ārz. loc.
 Pēteris Bolšaitis, ārz. loc.
 Benedikts Juodka, ārz. loc.
 Georgs Pauls Kreišmanis, ārz. loc.
 Arnis Kuksis, ārz. loc.
 Edvīns Vedējs, ārz. loc.
 Mihails Voronkovs, ārz. loc.
 Regīna Žuka, ārz. loc.

lauksaimniecības zinātnes

Aleksandrs Jemeljanovs, īst. loc.
 Edīte Birģele, kor. loc.
 Andrejs Cālītis, kor. loc.
 Aldis Kārkliņš, kor. loc.
 Jānis Latvietis, goda loc.

materiālzinātne

Bruno Andersons, īst. loc.
 Jānis Grabis, īst. loc.
 Elza Reihmane, ārz. loc.

medicīna

Georgs Andrejevs, īst. loc.
 Anatolijs Bļugers, īst. loc.
 Viktors Kalnbērzs, īst. loc.
 Vija Kluša, īst. loc.
 Jānis Priedkalns, īst. loc.
 Rafails Rozentāls, īst. loc.
 Vera Rudzīte, īst. loc.
 Arnis Vīksna, īst. loc.
 Jānis Volkolākovs, īst. loc.

Andris Ferdats, kor. loc.
 Jānis Gardovskis, kor. loc.
 Alfrēds Miltiņš, kor. loc.
 Ruta Muceniece, kor. loc.
 Modra Murovska, kor. loc.
 Māra Pilmane, kor. loc.
 Andrejs Skaģers, kor. loc.
 Uldis Vikmanis, kor. loc.
 Ludmila Vīksna, kor. loc.
 Aija Žileviča, kor. loc.
 Ēvalds Ezerietis, goda loc.
 Kristaps Juris Keggi, goda loc.
 Aina Muceniece, goda loc.
 Nikolajs Skuja, goda loc.
 Sergejs Fjodorovs, ārz. loc.
 Meinhards Klasens, ārz. loc.
 Jānis Kļaviņš, ārz. loc.
 Ruta Kundziņa, ārz. loc.
 Andrejs Okše, ārz. loc.
 Aivars Jānis Strēlis, ārz. loc.
 Felikss Ungers, ārz. loc.
 Jarls Vikbergs, ārz. loc.
 Bertrams Zariņš, ārz. loc.
 Kristaps Zariņš, ārz. loc.

mežzinātnes

Pēteris Zālītis, kor. loc.

zinātnes vēsture

Jurijs Solovjovs, ārz. loc.

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas darbība

2004. gadā notikušas piecas nodaļas sēdes un organizēta viena LZA izbraukuma kopsēde ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju.

20. maijā notika LZA un LLMZA izbraukuma kopsēde LV Koksnes ķīmijas institūtā “Meža un koksnes zinātne šodien un rīt”.

Nodaļas sēdēs apsprieda šādas problēmas:

6. februārī nodaļas pilnsapulcē tās locekļi noklausījās akad. Raimonda Valtera pārskatu par nodaļas darbu 2003. gadā un apsprieda priekšlikumus darbam 2004. gadā. Nodaļas locekļi atkārtoti par nodaļas priekšsēdētāju ievēlēja akad. Raimonu Valteru, par viņa vietniekiem — akad. Gunāru Duburu, Viju Klušu un Uldi Viesturu. Nodaļas padomē ievēlēti Bruno Andersons, Mārtiņš Beķers, Jekaterina Ērenpreisa, Elmārs Grēns, Aleksandrs Jemeljanovs, Mārtiņš Kalniņš, Rihards Kondratovičs, Tālis Millers, Jānis Stradiņš, Andris Strakovs, Jānis Volkolākovs un Henriks Zenkevičs. LU A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūta laboratorijas vadītāja *Dr. med.* Modra Murovska nolasīja referātu “Herpes vīrusu izplatība Latvijā un to loma cilvēku patoloģijā”.

12.–13. martā Latvijas Farmakologu biedrība, LU Medicīnas fakultāte un ĶBMZ nodaļa organizēja starptautisku konferenci “Farmakoloģija Latvijā: 21. gadsimtā ie-
ejot”, veltītu Dr. Agra Ķimeņa piemiņai un 80. dzimšanas dienas atcerei (orgkomitejas priekšsēdētāja akad. Vija Kluša).

26. marta sēdē referēja Daugavpils Universitātes profesors *Dr. biol.* Arvīds Barševskis “Koleopteroloģiskie (vaboļu) pētījumi Latvijā: mūsdienu tendences un izaicinājumi”. Nodaļa pieņēma lēmumu arī turpmāk noklausīties ziņojumus, ko sagatavojuši ārpus Rīgas strādājošie zinātnieki.

21. jūnijā starpdisciplinārā seminārā “Kolorektālā vēža agrīna diagnostika — pieredze pasaulē un iespējas Latvijā” LZA ārzemju loceklis profesors Meinhards Klasens (Vācija) nolasīja lekciju “Kolorektālā vēža sīļājošās diagnostikas (skrīninga) pieredze pasaulē”. Šo semināru sadarbībā ar nodaļu organizēja Latvijas Gastroenterologu asociācija, Latvijas Onkologu asociācija un slimnīca “Linezers”.

15. oktobra sēdē pārskatus par savu zinātnisko darbību sniedza LZA korepondētājlocekļu kandidāti: bioloģijā — LU profesors *Dr.habil.biol.* Nikolajs Sjakste — “Slāpekļa oksīds farmakoloģijā un proteasomu gēnu saistība ar patoloģijām: kā savienot nesavienojamo”, LU Biomedicīnas studiju un pētījumu centra vad. pētn. *Dr. biol.* Anatolijs Šaripo — “Proteīnu foldings un degradācija — no dzimšanas līdz nāvei”; ķīmijā — Latvijas Organiskās sintēzes institūta zinātnieki *Dr. habil. chem.* Edgars Ābele — “Starpfāžu katalīzes eksperimentālie un teorētiskie aspekti”,

Dr. chem. Aivars Krauze — “Zaļā ķīmija: risinājumi ar biomimētisku pieeju (daudzkomponentu viena reaktora metodes) bioloģiski aktīvu N,S-heterociklu laukā” un *Dr. chem.* Pēteris Trapencieris — “Ekskursija neparastu heterociklisko aminoskābju pētījumu laukā”.

Nodaļas locekļi nolēma rekomendēt LZA Senātam piešķirt LZA goda doktora grādu medicīnā (*Dr. med. h.c.*) RSU rektoram profesoram Jānim Vētram.

29. oktobrī nodaļas locekļi noklausījās LZA īstenā locekļa kandidāta LZA kor. loc. Bruno Andersona referātu “Koksnes ilgizturība: uzdevumi, risinājumi un problēmas”. Ar LZA īstenā locekļa kandidāta *Dr. biol.* Viestura Baumaņa zinātnisko pētījumu rezultātiem un viņa pedagoģisko darbību sēdes dalībniekus iepazīstināja akad. Elmārs Grēns. LZA korepondētājlocekļu kandidāti medicīnā ziņoja par viņu veiktā zinātniskā darba nozīmīgākajiem rezultātiem: LU asoc. profesors *Dr. med.* Uldis Kalniņš — “Koronāro sirds un asinsvadu slimību uz pierādījumiem balstītas ārstēšanas metodes”, LU MVI lab. vad. *Dr. med.* Modra Murovska — “Vīrusi, kas tiek pārnesti ar asinīm”, LU asoc. profesors *Dr. med.* Valdis Pīrāgs — “ScanBalt Bioreģions”, RSU profesors *Dr. habil. med.* Andris Rubins — “Pētījumi hronisko dermatožu imūnpatoloģijā un imūnterapijā” un LU profesore *Dr. habil. med.* Ingrīda Rumba — “Bērnu autoimūno slimību epidemioloģija, imūnģenētika, funkcionāli prognostiskais raksturojums”.

5. novembra sēdi “Latvijas iesaiste starptautiskā ilgtermiņa globālā ekoloģisko pētījumu sistēmā” organizēja un tajā ievadreferātu nolasīja LZA korespondētājlocekļa kandidāts LU Bioloģijas institūta direktors *Dr. biol.* Viesturs Melecis; par Latvijas klimata mainības tendencēm referēja akad. Māris Kļaviņš, par ilgtermiņa pētījumiem Latvijas saldūdeņos — *Dr. biol.* Gunta Sprīņģe, par putnu populāciju ilgtermiņa pētījumiem — kor. loc. Jānis Viksne. Akad. Jānis Stradiņš raksturoja un rekomendēja ievēlēšanai par LZA ārzemju locekļiem Elzu Reihmani (*Elsa Reichmanis*, ASV) un Kurtu Vītrihu (*Kurt Wütrich*, Šveice un ASV).

Rudens pilnsapulce 25. novembrī par akadēmiķi nodaļā ievēlēja Bruno Andersonu, par korespondētājlocekļiem — Uldi Kalniņu, Viesturu Meleci, Modru Murovsku, Anatoliju Šaripo un Pēteri Trapencieri, par ārzemju locekļiem Elzu Reihmani (ASV) un Kurtu Vītrihu (Šveice un ASV).

No nodaļas locekļiem vislielākais zinātnisko rakstu (21) un starptautisko konferenču tēžu skaits (17) ir akadēmiķim Edmundam Lukevicam, viņš ir viena žurnāla galvenais redaktors un 7 žurnālu redkolēģiju loceklis. Vislielākais patentu skaits (11) ir akadēmiķim Ivaram Kalviņam.

Nodaļas locekļu ievērojamākos sasniegumus sk. 107. lpp.

Izdotas 13 grāmatas, kuru autori vai līdzautori ir nodaļas locekļi (sk. 115. lpp.).

Par zinātniskajiem sasniegumiem dažādas balvas saņēmuši: akad. Anatolijs Bļugers, akad. Pēteris Cimdiņš, akad. Gunārs Čipēns, akad. Aleksandrs Jemeljanovs, akad. Edmunds Lukevics, kor. loc. Imants Liepa, kor.loc. Māra Pilmane, akad. Uldis Sedmalis, akad. Jānis Stradiņš, kor. loc. Jānis Viksne, akad. Jānis Volkolākovs (sk. 93. lpp.).

LZA kor. loc. Uldis Vikmanis, ārzemju loc. Bertrams Zariņš un goda doktors Romans Lācis apbalvoti ar Triju Zvaigžņu ordeni; akad. Ivars Kalviņš par veiksmīgu sadarbību zinātnē un kultūrā apbalvots ar Sv. Georga medaļu “Gods. Slava. Darbs”, ko piešķir Starptautiskā popularitātes reitingu akadēmija “Zelta Fortūna” (Ukraina); medaļa piešķirta par sadarbības veicināšanu starp Ukrainu un Latviju. Akadēmiķim Andrim Strakovam piešķirts Valsts emeritētā zinātnieka nosaukums.

Nodaļas ekspertu komisijas veica LZA balvu konkursiem iesniegto darbu novērtēšanu.

Nodaļas locekļi aktīvi piedalās Latvijas zinātnes organizatoriskajā darbā — Latvijas Zinātnes padomē ievēlēti 9 nodaļas locekļi, Apvienotajās ekspertu komisijās — 12, to skaitā 3 komisiju priekšsēdētāji, nozaru ekspertu komisijās — 27, to skaitā 2 ekspertu komisiju priekšsēdētāji.

Nodaļas locekļi ir 7 LZP sadarbības projektu un 81 granta vadītāji.

Nodaļas priekšsēdētājs Raimonds Valters

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Tālavš JUNDZIS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Viktors HAUSMANIS, Jānis BĒRZIŅŠ,
Dace MARKUS

Zinātniskā sekretāre Ilga TĀLBERGA

Padomes locekļi

Andris CAUNE, Saulvedis CIMERMANIS, Lilija DZENE, Pārsla EGLĪTE,
Jānis KRASTIŅŠ, Maija KŪLE, Imants LANCMANIS, Baiba RIVŽA,
Valentīna SKUJIŅA, Jānis STRADIŅŠ, Kalvis TORĢANS

Nodaļa apvieno 150 LZA locekļus, t.sk. 30 īstenos, 43 goda, 44 ārzemju un 33 korespondētājlocekļus. Ar nodaļas darbu saistīts 31 LZA goda doktors.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Literātūrzinātne	4	3	8	–
Literatūra	–	–	1	12
Ekonomika	5	7	3	2
Filozofija	3	4	1	–
Tiesību zinātnes	2	1	1	–
Valodniecība	3	5	10	2
Vēsture	5	4	8	2
Antropoloģija	–	–	–	1
Arheoloģija	3	2	–	–
Arhitektūra	1	–	2	2
Bibliogrāfija	–	–	1	–
Demogrāfija	–	2	–	–
Etnogrāfija	1	–	–	–
Mākslas zinātnes	1	1	–	1
Māksla	–	–	1	18
Pedagoģija	–	1	–	–
Politoloģija	1	1	4	–
Psiholoģija	–	–	1	–
Psiholoģija, folkloristika	1	–	–	–
Socioloģija	–	2	1	–
Teoloģija	–	–	–	1
Kultūras vēsture	–	–	1	–
Mākslas vēsture	–	–	–	1
Zinātnes vēsture	–	–	1	–
Žurnālistika	–	–	–	1

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

antropoloģija

Raisa Denisova, goda loc.

arheoloģija

Andris Caune, īst. loc.

Ēvalds Mugurēvičs, īst. loc.

Ieva Ose, īst. loc.

Ilze Biruta Loze, kor. loc.

Andrejs Vasks, kor. loc.

arhitektūra

Jānis Krastiņš, īst. loc.

Vaidelotis Apsītis, goda loc.

Gunārs Asaris, goda loc.

Gunārs Birkerts, ārz. loc.

Sigurds Grava, ārz. loc.

bibliogrāfija

Jānis Krēsliņš, ārz. loc.

demogrāfija

Pārsla Eglīte, kor. loc.

Juris Krūmiņš, kor. loc.

ekonomika

Arnīs Kalniņš, īst. loc.

Oļģerts Krastiņš, īst. loc.

Baiba Rivža, īst. loc.

Edvīns Vanags, īst. loc.

Pēteris Zvidriņš, īst. loc.

Jānis Janovs, kor. loc.

Raita Karnīte, kor. loc.

Imants Kirtovskis, kor. loc.

Uldis Osis, kor. loc.

Remigijs Počs, kor. loc.

Kazimirs Špoģis, kor. loc.

Inna Šteinbuka, kor. loc.

Pēteris Guļāns, goda loc.

Valdis Jākobsons, goda loc.

Nikolajs Balabkins, ārz. loc.

Gundars Ķeniņš (Kings), ārz. loc.

Juris Viksniņš, ārz. loc.

etnogrāfija

Saulvedis Cimermanis, īst. loc.

filozofija

Maija Kūle, īst. loc.

Valentīns Šteinbergs, īst. loc.

Andris Rubenis, kor. loc.

Igors Šuvajevs, kor. loc.

Ivans Vedīns, kor. loc.

Vilnis Zariņš, kor. loc.

Arvīds Ziedonis, ārz. loc.

kultūras vēsture

Vjačeslavs Ivanovs, ārz. loc.

literatūra

Ludmila Azarova-Vāciete, goda loc.

Alberts Bels, goda loc.

Vizma Belševica (Elsberga), goda loc.

Uldis Bērziņš, goda loc.

Roalds Dobrovenskis, goda loc.

Andrejs Eglītis, goda loc.

Juris Kronbergs, goda loc.

Jānis Peters, goda loc.

Knuts Skujenieks, goda loc.

Zigmunds Skujiņš, goda loc.

Māra Zālīte, goda loc.

Imants Ziedonis, goda loc.

Andrejs Vozņesenskis, ārz. loc.

literatūrzinātne

Viktors Hausmanis, īst. loc.

Viktors Ivbulis, īst. loc.

Janīna Kursīte-Pakule, īst. loc.

Vera Vāvere, īst. loc.

Ausma Cimdiņa, kor. loc.
 Fjodors Fjodorovs, kor. loc.
 Benedikts Kalnačs, kor. loc.
 Rolfs Ekmanis, ārz. loc.
 Benjamiņš Jēgers, ārz. loc.
 Lalita Muižniece, ārz. loc.
 Valters Nollendorfs, ārz. loc.
 Radegasts Paroleks, ārz. loc.
 Juris Silenieks, ārz. loc.
 Frīdrihs Šolcs, ārz. loc.
 Jana Tesaržova, ārz. loc.

māksla

Biruta Baumannē, goda loc.
 Auseklis Baušķenieks, goda loc.
 Ilmārs Blumbergs, goda loc.
 Jānis Dūmiņš, goda loc.
 Maija Einfelde, goda loc.
 Imants Kalniņš, goda loc.
 Imants Kokars, goda loc.
 Gidons Krēmērs, goda loc.
 Jānis Andris Osis, goda loc.
 Raimonds Pauls, goda loc.
 Elza Radziņa, goda loc.
 Indulis Ojārs Ranka, goda loc.
 Džemma Skulme, goda loc.
 Jānis Streičs, goda loc.
 Jānis Strupulis, goda loc.
 Pēteris Vasks, goda loc.
 Andris Vārpa, goda loc.
 Kārlis Zariņš, goda loc.
 Ernsts Ņeizvestnijs, ārz. loc.

mākslas vēsture

Imants Lancmanis, goda loc.

mākslas zinātnes

Ojārs Spārītis, īst. loc.
 Silvija Radzobe, kor. loc.
 Lilija Dzene, goda loc.

pedagoģija

Tatjana Koķe, kor. loc.

politoloģija

Tālavas Jundzis, īst. loc.
 Artis Pabriks, kor. loc.
 Andreass Adāls, ārz. loc.
 Juris Dreifelds, ārz. loc.
 Jānis Peniķis, ārz. loc.
 Rasma Šilde-Kārkliņa, ārz. loc.

psiholoģija

Solveiga Mieziņa, ārz. loc.

psiholoģija, folkloristika

Vaira Viķe-Freiberga, īst. loc.

socioloģija

Aivars Tabuns, kor. loc.
 Tālis Tisenkopfs, kor. loc.
 Vilfrīds Šlaus, ārz. loc.

teoloģija

Juris Rubenis, goda loc.

tiesību zinātnes

Juris Bojārs, īst. loc.
 Kalvis Torgāns, īst. loc.
 Andris Plotnieks, kor. loc.
 Erki Hollo, ārz. loc.

valodniecība

Aina Blinkena, īst. loc.
 Dace Markus, īst. loc.
 Valentīna Skujiņa, īst. loc.
 Brigita Bušmane, kor. loc.

Ina Druviete, kor. loc.
 Benita Laumane, kor. loc.
 Daina Nītiņa, kor. loc.
 Jānis Valdmāns, kor. loc.
 Tenu Karma, goda loc.
 Vladimirs Toporovs, goda loc.
 Dzintra Bonda, ārz. loc.
 Maikls Brančs, ārz. loc.
 Umberto Pjetro Dinī, ārz. loc.
 Trevors Fennels, ārz. loc.
 Baiba Metuzāle-Kangere, ārz. loc.
 Anatolijs Nepokupnijs, ārz. loc.
 Aļģirds Sabaļausks, ārz. loc.
 Sepo Suhonens, ārz. loc.
 Volfgangs Šmids, ārz. loc.
 Zigms Zinkevičs, ārz. loc.

vēsture

Jānis Bērziņš, īst. loc.
 Valdis Bērziņš, īst. loc.
 Aleksandrs Drīzulis, īst. loc.
 Inesis Feldmanis, īst. loc.

Indulis Ronis, īst. loc.
 Ilga Apine, kor. loc.
 Anatolijs Bīrons, kor. loc.
 Aivars Stranga, kor. loc.
 Alberts Varslavāns, kor. loc.
 Anna Jurkāne, goda loc.
 Heinrihs Strods, goda loc.
 Norberts Angermanis, ārz. loc.
 Frīdrihs Benninghofens, ārz. loc.
 Andrievs Ezergailis, ārz. loc.
 Gerts fon Pistolkorss, ārz. loc.
 Andrejs Plakans, ārz. loc.
 Omeljans Pricaks, ārz. loc.
 Indriķis Šterns, ārz. loc.
 Enns Tarvels, ārz. loc.

vēsture, filozofija

Vilis Samsons, īst. loc.

zinātnes vēsture

Anto Leikola, ārz. loc.

žurnālistika

Oskars Gerts, goda loc.

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas darbība

2004. gadā nodaļas darbā, pateicoties tās locekļu aktivitātei un atsaucībai, izveidojušās jaunas un saglabātas tradicionālās aktualitātes. Galvenā problēma — Letonika, tās izpēte turpināta kā individuālos, tā institūtu plānos, problēma aktualizēta valsts mērogā. Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa sekmīgi līdzdarbojusies Latvijas Zinātņu akadēmijas darbā, daudzos pasākumos bijusi ierosinātāja un galvenā izpildītāja.

Notikušas piecas nodaļas sēdes

22. janvārī — Latvijas Ārpolitikas institūta direktora Ata Lejiņa akadēmiskā lekcija "Ģeopolitika Latvijas ārpolitikas aspektā 21. gadsimtā". Piešķirti LZA goda doktora grādi: Atim Lejiņam un kultūras darbiniekam un grāmatizdevējam Harro fon Hiršheitam. Nodaļas atskaite par zinātnisko, pedagoģisko un organizatorisko darbu 2003. gadā, jaunāko publikāciju izstāde.

22. martā ar rakstu krājuma “Latvija Eiropā: nākotnes vīzijas” autoru (T. Jundzis, A. Siliņš, A. Dimants, E. Karnītis, U. Osis, P. Guļāns, P. Zvidriņš, I. Apine, A. Vilks) diskusiju tika atvērta grāmata, kuras autori, izklāstot savu viedokli par Latvijas situāciju, meģināja to iezīmēt arī netālā nākotnē, Latvijai iestājoties ES. Ievēlēja nodaļas priekšsēdētāju un padomi.

30. aprīlī HSNZ padomes sēdē apsprieda darba plānu 2004. gada 2. pusgadam un pasniedza LZA Atzinības rakstus akadēmiķiem Jānim Krastiņam un Viktoram Ivbulim.

21. maijā — HSNZ sēde “Par Letonikas pētījumu tematiku”. 20. maijā “Latvijas Vēstnesis” iedaļā “Viedoklis” publicēja akadēmiķa Saulveža Cimermaņa rakstu “Veidosim Latvijas ZA Letonikas centru”. Aktualizējas programmas izstrāde pētījumiem Letonikā (2005.–2010.). Nodaļas sēdē piešķīra LZA goda doktora grādus Izidoram Vizulim, Edgaram Katajam un Mikolam Mihelbertam.

14. oktobra sēdē zinātniskos ziņojumus nolasīja LZA locekļu kandidāti 2004. gada vēlēšanās: Artis Pabriks, Silvija Radzobe, Žaneta Ozoliņa.

4. novembrī Rīgā viesojās Ukrainas Nacionālās akadēmijas korespondētājloceklis profesors Anatolijs Nepokupnijs, LZA ārzemju locekļa kandidāts, un nolasīja akadēmisko lekciju “Prūšu etimoloģijas J. Endzelīna darbos un to tālākie risinājumi”.

Par nodaļas līdzdalību LZA sēdēs un pasākumos sk. attiecīgajās “LZA Gada-grāmatas 2005” lappusēs.

Par humanitāro institūtu patstāvību un Letoniku

Ir aktualizējies jautājums par nacionālo zinātņu attīstību, to prioritātes saglabāšanu, kā arī par zinātnisko institūtu pastāvību, likumdevējiem gatavojoties pieņemt likumu “Par zinātnisko darbību”.

Zinātnieku vēstule “Varbūt nerotaļāties ar pētniecības institūtiem?” (Jānis Straidiņš, Andris Caune, Jānis Bērziņš) — par valsts īpašo atbildību par humanitārajiem institūtiem, Latvijai iestājoties ES, tika publicēta laikrakstu “Latvijas Vēstnesis” un “Latvijas Avīze” 6. aprīļa numuros.

Ar LZA Senāta lēmumu 8. jūnijā izveidotā darba grupa (J. Stradiņa un M. Kūles vadībā, koordinatore I. Jansone, locekļi: J. Bērziņš, E. Buceniece, D. Bula, O. Bušs, A. Cimdiņa, S. Cimermanis, V. Hausmanis, T. Jundzis, B. Kalnačs, J. Kursīte, B. Lau mane, D. Markus, I. Ose) izstrādāja programmu “Letonikas attīstība Latvijas nākotnei” (2005–2010). Pēc IZM vēlmes tika izveidots tās saīsinātais variants. 4. augustā LZA apmeklēja izglītības un zinātnes ministru Juris Radzevičs. Turpinājās saruna par Letoniku kā īpaši atbalstāmu zinātnes nozari, un, ministra ierosināti, sarunas dalībnieki atzina izskaidrošanas darba aktualitāti politiķiem un visai sabiedrībai. Tāpēc 14. oktobrī LZA notika LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas izbrau-

kuma sēde, kurā tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Letonikas programmu un ļoti plašu publikāciju izstādi.

17. decembrī LZA un LR IZM parakstīja vienošanos par pētījuma projekta “Letonikas attīstība Latvijas nākotnei” realizāciju, projekta izpildes laiks — no 2004. gada 1. decembra līdz 2005. gada 15. decembrim. Projektā ir četras apakšprogrammas: “Letonikas avoti; izpēte un aktualizācija, Letonikas attīstības stratēģiskie aspekti”; “Latviešu folklorā un literatūra; 20./21. gs. teorija un prakse”, “Kristīgās vērtības, to nozīme latviskās identitātes un morāles veidošanā” un “Latviešu valodas apakšsistēmas un valodas situācija Latvijā”. 2005. gada oktobrī paredzēts sarīkot I Letonikas kongresu

Aktivizējusies HSNZ sadarbība ar masu saziņas līdzekļiem, materiāli par norisēm LZA, zinātnes sasniegumiem un problēmām tiek publicēti lakrakstos un žurnālos, atspoguļoti Latvijas Radio un TV.

Aktivitātes ārpus LZA

Nodaļa ir pateicīga kolēģiem Latvijas augstskolās, LLMZA, LRAA, citām LZA nodaļām par atsaucību un sadarbību.

Sekmīgi turpinās LZA sadarbība ar Rīgas Latviešu biedrību, gada nogalē ir atjaunots līgums. RLB Teātra komisija akadēmiķa V. Hausmaņa vadībā aizsāka ciklu “Tikšanās ar aktieri”, dodot iespēju pazīstamajiem skatuves māksliniekiem tikt ar skatītāju ārpus teātra. Pirmā savā 87. dzimšanas dienā uzstājās LZA goda locekle Elza Radziņa, vēlāk — Olga Dreģe, Lāsma Kugrēna, Velta Skurstene, Gunārs Placēns. 29. novembrī, piedaloties LZA vadībai, akadēmijas locekļiem, Nacionālā teātra vadībai, teātra zinātniekiem notika saruna par Nacionālā teātra sūtību, tās izpratni.

25. februārī LZA delegācija akadēmiķa Jāņa Krastiņa vadībā Rīgas Domē iepazīnās ar starptautiskā arhitektu plenēra rezultātiem par Latgales (Maskavas) priekšpilsētas apbūves perspektīvām. Delegāciju pieņēma vicemērs *Dr.chem.* Aivars Guntis Kreituss.

7. maijā Jelgavā notika Latviešu — lietuviešu dzejas dienas sarīkojums “Dzeja un tulkojumi”. Tradicionāli par to rūpējās akadēmiķe Dace Markus.

Kopš 7. jūnija ar LZA atbalstu darbojas Kureliešu izpētes grupa (iniciatori Oļģerts Lielausis un Edgars Bervalds, piedalās Jānis Bērziņš, Dzintars Ērglis, Jānis Streičs, Voldemārs Hermanis), viņi apmeklējuši vēsturisko cīņu vietas un ierosinājuši, atzīmējot Otrā pasaules kara beigas, Zlēkās iestādīt svētbirzi un pie Vēveru mājām uzstādīt piemiņas zīmi — “Akmens mednis”.

Laikraksta “Latvijas Avīze” rosināts, oktobrī Latvijā notika tautas balsojums “100 Latvijas personības (1855–2005)”, personu izvēlē un anketu sagatavošanā piedalījās arī HSNZ zinātnieki.

22. oktobrī par godu dzejnieka Andreja Eglīša 92. dzimšanas dienai RLB notika plašs sarīkojums — dzejas lasījumi, dziesmas ar A. Eglīša vārdiem un videofilmas “Ļaudona” demonstrācija.

Izstādes Latvijas Zinātņu akadēmijā un LZA goda locekļu aktivitātes

17. februārī — Džemmas Skulmes gleznu izstāde “Spānijas motīvi”.

6. aprīlī — Induļa Ojāra Rankas akvareļu un zīmējumu izstāde “Gaita. Etīdes toņos un krāsās”. Izstāde sarīkota par godu mākslinieka 70. jubilejai, vēlāk Turaidas Dainu kalnā atklāja I. O. Rankas veltījuma skulptūru Tībetas kultūrai “Dārgumu krātuve. Kraukļa spārns”.

8. jūnijā atklāta mākslinieka Jura Dimitera plakātu izstāde “No Savienības uz Savienību”.

22. jūnijā — akadēmijā Jāņi, asprātīgu apdziedāšanās veltījumu LZA Jāņiem sagatavoja LZA goda loceklis Jānis Streičs.

Latviešu folkloras krātuve, gatavojoties savas darbības 80. gadskārtai, Starptautiskās folkloras un etnoloģijas biedrības Starptautiskās balāžu komisijas 34. konferencei, sarīkoja izstādi “Latviešu folkloras krātuvei – 80”. Kopš 21. jūlija līdz rudenim izstāde bija kupli apmeklēta.

9. novembrī — Andra Vārpas izstāde “Tēlniecība un zīmējumi”.

23. decembrī Zinātņu akadēmijā sarīkojumā “Sagaidīsim Ziemassvētkus ar baltām domām” piedalījās LZA goda locekļi Juris Rubenis, Ludmila Azarova, Knuts Skujenieks un Jānis Streičs.

Nodaļas priekšsēdētājs Tālavš Jundzis

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 9299270, 7220725. Fakss: 7821153
E-pasts: helma@sta.edu.lv

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa izveidota saskaņā ar LZA Statūtu 5.7. punktu un apstiprināta LZA pilnsapulcē 2004. gada 25. novembrī, uzdodot Senātam apstiprināt nodaļas darbības virzienus un nodaļas pagaidu vadību.

Nodaļas pagaidu vadība ievēlēta nodaļas sēdē 2005. gada 11. februārī.

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētāja Baiba RIVŽA

Nodaļas priekšsēdētājas vietnieks Arnis TREIMANIS

Zinātniskās sekretāres p.i. Helma JIRGENA

Padomes locekļi

Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

Uldis VIESTURS

Nodaļa šobrīd apvieno 16 LZA locekļus, t.sk. 8 īstenos, 1 goda locekli un 7 korespondētājo locekļus. Ar nodaļas darbību saistīti 3 goda doktori.

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

Bioloģija un biotehnoloģija

Mārtiņš Beķers, īst.loc.

Īzaks Rašals, īst.loc.

Uldis Viesturs, īst.loc.

Aldis Kārkliņš, kor.loc.

Jānis Latvietis, goda loc.

Jānis Rukšāns, goda dokt.

Aldonis Vēriņš, goda dokt.

Ekonomika

Arnīs Kalniņš, īst.loc.

Baiba Rivža, īst.loc.

Kazimirs Špoģis, kor.loc.

Voldemārs Striķis, goda dokt.

Mežzinātne un koksnes tehnoloģijas

Bruno Andersons, īst.loc.

Nikolajs Vedernikovs, īst.loc.

Imants Liepa, kor.loc.

Arnīs Treimanis, kor.loc.

Pēteris Zālītis, kor.loc.

Lauksaimniecība un pārstrādes tehnoloģijas

Aleksandrs Jemeljanovs, īst.loc.

Edīte Birģele, kor.loc.

Ūdenssaimniecība

Ansis Zīverts, kor.loc.

ĀRZEMJU LOCEKĻU NODAĻA

Nodaļas padome

Nikolajs BALABKINS
Juris DREIFELDS
Jānis KĻAVIŅŠ
Jānis KRĒSLIŅŠ
Jānis MELNGAILIS
Andris PADEGS
Andrejs PLAKANS
Jānis PRIEDKALNS
Edvīns VEDĒJS
Kristaps ZARIŅŠ

Nodaļas padomes darbu vada profesors Jānis PRIEDKALNS

Latvijas Zinātņu akadēmijas Ārzemju locekļu nodaļa izveidota saskaņā ar LZA Statūtu 3.5.2. punktu un apstiprināta LZA pilnsapulcē 1993. gada 26. novembrī.

LZA Ārzemju locekļu nodaļas uzdevumi saskaņā ar 1994. gada 18. oktobra Senāta lēmumu:

1. LZA ārzemju locekļu (galvenokārt ASV un Kanādā dzīvojošo) iesaistīšana LZA darbībā, t.sk. regulāra iepazīstināšana ar LZA informatīvajiem materiāliem.
2. Palīdzība Latvijas jauno zinātnieku apmācību organizēšanā (īpaši pēcdoktora studijas) ārzemju mācību iestādēs.
3. Jauno Latvijas izcelsmes zinātnieku apzināšana ārzemēs, to piesaiste etniskās dzimtenes zinātnes veicināšanai; jaunu LZA ārzemju locekļu kandidātu ieteikšana.
4. Ciešu sakaru un sadarbības veidošana ar Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienību (LAMZA) un Baltijas studiju veicināšanas asociāciju (AABS).
5. Plašāka ārzemju latviešu zinātnieku iesaistīšana Latvijas zinātnisko darbu projektu izvērtēšanā.
6. Ja kādu iemeslu dēļ Latvijas Zinātņu akadēmijas brīva funkcionēšana nākotnē varētu tikt traucēta, uzdot LZA Ārzemju locekļu nodaļai pildīt Latvijas Zinātņu akadēmijas funkcijas un rīkoties kā pilntiesīgai LZA pārstāvei.

Saskaņā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas 1998. gada 13. februāra pilnsapulces lēmumu, nodaļas padomes locekļiem, uzturoties Latvijā, ir tiesības piedalīties LZA Senāta darbā ar lēmējtiesībām.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) Statūti nosaka — viens no tās darbības mērķiem ir sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām asociācijām, apvienībām, biedrībām un savienībām; starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvība starptautiskās zinātniskās organizācijās.

Latvijas zinātnes pārstāvība starptautiskās organizācijās

Valdības uzdevumā LZA pārstāv Latviju vairākās starptautiskās institūcijās:

- NATO Zinātnes komitejā, kuras loceklis ir viceprezidents A. Siliņš;
- Eiropas Savienības Zinātniskās un tehniskās pētniecības komitejā (*EU Scientific and Technical Research Committee, CREST*). Komitejas sastāvā ir viceprezidents A. Siliņš;
- Eiropas Komisijas Apvienotā pētījumu centra Ģenerāldirektorāta vadītāju valdē (*Joint Research Centre Board of Governors*). Valdes loceklis ir viceprezidents A. Siliņš.

2004. gadā LZA turpināja pārstāvēt Latvijas zinātni nevalstiskās starptautiskās organizācijās, kuras saistītas ar zinātnes attīstības stratēģiskiem jautājumiem un problēmām, to skaitā:

- Starptautiskajā zinātnisko apvienību padomē (*International Council for Science, ICSU*), kura ir nevalstiska starptautiska organizācija, kas apvieno gan zinātņu akadēmijas, gan starptautiskās zinātniskās biedrības.

2004. gada oktobrī viceprezidents A. Siliņš piedalījās ICSU un ES valstu pārstāvju sēdē Briselē, kurā tika apspriesta ICSU darbība paplašinātas ES kontekstā.

- Starptautiskajā Humanitāro zinātņu akadēmiju apvienībā (*Union Academique Internationale, UAI*).
- Starptautiskajā fondā zinātnei (*International Foundation for Science, IFS*).
- Eiropas zinātņu akadēmiju asociācijā (*European Federation of National Academies of Sciences and Humanities, ALLEA*).

Martā prezidents J. Stradiņš un viceprezidents J. Ekmanis piedalījās ALLEA 6. Ģenerālajā asamblejā Briselē.

Kopš 2003. gada LZA ir iesaistījies ALLEA darba grupā par zinātniskās sadarbības jautājumiem (*WG on "Research Cooperation"*), kurā LZA pārstāv prezidents J. Ekmanis.

Latvijai iestāties Eiropas Savienībā, kopš 2004. gada LZA pievienojās Eiropas akadēmiju Zinātnes konsultatīvajai padomei (*European Academies Science Advisory Council, EASAC*). Padome darbojas kā ES administratīvo organizāciju padomdevēja zinātnes attīstības jautājumos. 2004. gada jūnijā EASAC sēdē Amsterdamā LZA pārstāvēja viceprezidents J. Jansons.

LZA ir globālā zinātņu akadēmiju tīkla (*The InterAcademy Panel on International Issues, IAP*) dalībiece. Šis neformālais tīkls pilda padomdevēja funkcijas valdībām un starptautiskām organizācijām, kā arī sniedz plašai sabiedrībai zinātniski pamatotus skaidrojumus un vērtējumus par aktuāliem starptautiska mēroga jautājumiem, piemēram, par cilvēka klonēšanu u.tml.

2004. gadā tika turpinātas konsultācijas par Latvijas zinātnes pārstāvību Eiropas Zinātnes fondā (*European Science Foundation, ESF*).

Sekmīgi turpinājās Baltijas valstu zinātņu akadēmiju savstarpējā sadarbība, kā arī sadarbība ar Ziemeļvalstu zinātņu akadēmijām. Uzsākta gatavošanās 10. Baltijas Intelektuālās sadarbības konferencei *Baltija: pagātne, tagadne un nākotne*, kura notiks 2005. gada jūnijā Helsinkos.

LZA uztur kontaktus ar Pasaules zinātnieku federāciju (*World Federation of Scientists, WFS*), kas ir pasaules zinātnieku brīva asociācija.

LZA locekļu dalība starptautiskās organizācijās un pagodinājumi

Daudzi LZA locekļi ir dažādu starptautisku zinātnisko organizāciju biedri.

LZA īstenie locekļi J. Stradiņš, E. Blūms, R.Kondratovičs, M. Kūle, T. Millers, J. Lielpēters, U. Viesturs, J. Volkolākovs, A. Caune, I. Knēts un J. Vētra ir Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas (*Academia Scientiarum et Artium Europaea*) īstenie locekļi. Vienlaikus LZA ir parakstījusi zinātniskās sadarbības līgumu ar šo akadēmiju.

LZA īst. loc. J. Stradiņš ir Saksijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, kā arī Igaunijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju ārzemju loceklis.

2004. gada janvārī Lietuvas ZA bibliotēkā atklāja Lietuvas ZA ārzemju loceklim J. Stradiņam veltītu plašu jubilejas izstādi, kura izraisīja apmeklētāju lielu ieinteresētību.

Par Baltijas un Ziemeļvalstu zinātnieku sadarbības veicināšanu LZA īst.loc. J. Stradiņš Igaunijas neatkarības dienā — 24. februārī saņēma šis valsts augstāko apbalvojumu — Māras Zemes krustu.

Aprīlī Saksijas Zinātņu akadēmijas (Leipciga) pilnsapulces laikā LZA īst.loc. J. Stradiņam tika pasniegta šīs akadēmijas augstākā balva — Vilhelma Ostvalda medaļa par ieguldījumu zinātnes vēstures pētniecībā.

LZA īst. loc. J. Stradiņš un kor. loc. Ā. Krauklis ir Vācu dabaspētnieku akadēmijas *Leopoldina* locekļi.

LZA īstēnie locekļi E. Grēns un V. Tamužs ir biedri *Academia Europaea* — starptautiskā, nevalstiskā ievērojama individuālu zinātnieku asociācijā. Arī 2004. gadā ievēlētais LZA kor. loc. A. Šostaks ir šīs akadēmijas loceklis (2003).

2004. gada maijā Sv. Georga medaļu “Gods. Slava. Darbs”, ko piešķir Starptautiskā popularitātes reitingu akadēmija “Zelta fortūna” (Ukraina), par veiksmīgu sadarbību zinātnē un kultūrā saņēma īst.loc. I. Kalviņš un goda loc. V. Jākobsons.

Divpusējā zinātniskā sadarbība

2004. gadā turpinājās akadēmijas sadarbība ar citu valstu zinātņu akadēmijām divpusēju zinātniskās sadarbības līgumu ietvaros, un šī sadarbība tika tālāk nostiprināta un attīstīta.

- Martā pagarināts trīspusējais zinātniskās sadarbības līgums starp Baltijas valstu zinātņu akadēmijām.
- Maijā pagarināts sadarbības līguma protokols ar Polijas Zinātņu akadēmiju, kas salīdzinājumā ar līgumiem ar citu valstu zinātņu akadēmijām paredz vienu no lielākajām apmaiņas kvotām gadā (100 dienas). Protokolu parakstīja jaunievēlētais Polijas Zinātņu akadēmijas prezidents profesors A. Legockis, kurš kopā ar Zinātnisko sakaru nodaļas direktori *Dr. U. Vajcenu* ieradās vizītē Latvijā, lai iepazītos ar LZA un atsevišķu zinātnisko institūtu darbību. Sarunās piedalījās arī Polijas vēstnieks Latvijā T. Fišbahs.
- Oktobrī parakstīts jauns divpusējās zinātniskās sadarbības līgums ar Saksijas Zinātņu akadēmiju, kad tās viceprezidents *Dr. E. Šlēgels* un Matemātikas un dabaszinātņu nodaļas priekšsēdētājs profesors *U. F. Haušteins* pēc LZA prezidenta ielūguma ieradās vizītē Latvijā, lai iepazītos ar LZA darbību un iespējamiem sadarbības virzieniem.
- Sākot ar 2004. gada 1. janvāri, Zviedrijas Karaliskā Zinātņu akadēmija nolēmusi sadarbību ar LZA divpusējo apmaiņu jomā turpināt, iepriekš vienojoties par katru atsevišķu vizīti, pārtraucot divpusējā sadarbības līguma darbību.

Tādējādi 2005. gada 1. janvāri LZA ir 28 zinātniskās sadarbības dokumenti ar: Austrijas Zinātņu akadēmiju, Baltkrievijas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Berlīnes-Brandenburgas Zinātņu akadēmiju, Bulgārijas Zinātņu akadēmiju, Britu akadēmiju, Čehijas Zinātņu akadēmiju, Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmiju, Francijas Zinātņu akadēmiju, Igaunijas Zinātņu akadēmiju, Itālijas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Izraēlas Zinātnes un tehnikas ministriju, Izraēlas Zinātņu akadēmiju, Kanādas Karalisko biedrību, Krievijas Zinātņu akadēmiju, Lietuvas Zinātņu akadēmiju,

Londonas Karalisko biedrību, Norvēģijas Zinātņu akadēmiju, Polijas Zinātņu akadēmiju, Saksijas Zinātņu akadēmiju, Slovākijas Zinātņu akadēmiju, Slovēnijas Zinātņu akadēmiju, Somijas Akadēmiju, Somijas Zinātņu akadēmiju, Šveices Zinātņu akadēmiju, Taivanas (Ķīnas Republika) Nacionālo Zinātnes padomi, Ukrainas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Ungārijas Zinātņu akadēmiju un Zviedrijas Karalisko literatūras, vēstures un kultūras mantojuma akadēmiju.

Sadarbības līgumu ietvaros 2004. gadā turpinājās zinātnieku apmaiņa (sk. tabulu). Šo vizišu laikā zinātniekiem ir iespējas izmantot modernas pētišanas metodes un aparāturu, jaunas tehnoloģijas un informācijas avotus, iepazīties ar arhīvu un bibliotēku materiāliem, kas īpaši nozīmīgi humanitāro un sociālo zinātņu pārstāvjiem, jo to programmas nav pietiekami plaši iekļautas Eiropas Savienības ietvarprogrammās.

LZA divpusējo līgumu izpildes dinamika

Gads	Uz Latviju		No Latvijas	
	vizišu skaits	izmantotās cilvēkdienas	vizišu skaits	izmantotās cilvēkdienas
1995	19	202	29	279
1996	20	267	43	471
1997	26	196	35	334
1998	36	166	39	457
1999	42	274	59	655
2000	33	260	68	715
2001	49	285	47	629
2002	40	355	65	602
2003	60	417	51	604
2004	64	455	47	408

LZA un tās partnerakadēmiju sadarbība notika arī citās formās:

- Jūnija sākumā notika Baltkrievijas Nacionālās ZA un LZA darba grupu seminārs Polockā, Baltkrievijā, lai sagatavotu starptautisko Latvijas-Baltkrievijas konferenci, veltītu J. Raiņa 140. dzimšanas dienai par tēmu: “Daugava kā kaimiņtautu dabas, ekonomikas, vēstures un kultūras saikne”, kura paredzēta 2005. gada septembrī Daugavpilī. LZA delegāciju vadīja ist.loc. J. Stradiņš, Daugavpils Universitāti pārstāvēja tās zinātniskais prorektors profesors A. Barševskis.

- Novembra beigās LZA fonda priekšsēdētājs īst.loc. T. Millers piedalījās Berlīnes-Brandenburgas Zinātņu akadēmijas, LZA un Igaunijas Zinātņu akadēmiju rīkotajā V. Ostvalda simpozijā.
- Aprīlī Tallinā notika Baltijas valstu zinātņu akadēmiju starptautiskās sadarbības speciālistu ikgadējā tikšanās. LZA pārstāvēja Starptautiskās daļas speciālistes A. Draveniece un I.Skrīvele. Šī gada seminārā galvenā uzmanība tika veltīta starptautiskām zinātniskām organizācijām un akadēmiju dalībai tajās.

Zinātnisko kontaktu paplašināšana

Turpinājās ārvalstu vēstnieku un citu augstu personu pieņemšana. 2004. gadā LZA apmeklēja Ķīnas Tautas Republikas vēstnieks Ji Yanchi (24.02), Zviedrijas vēstnieks J. Hokansons (01.03), Vācijas vēstnieks E. Heroldu (19.04), Zviedrijas Karaliskās Inženierzinātņu akadēmijas (IVA) sekretārs Dr. P. Storms un U. Svantesone (17.06), LZA ārzemju loceklis A. Adāls (14.09).

Septembrī LZA apmeklēja dažādu ASV zinātnes organizāciju delegācija, kurā ietilpa pārstāvji no ASV Nacionālā zinātnes fonda, Civilās pētniecības un attīstības fonda, Nacionālā veselības institūta un citām organizācijām. Kopā ar delegāciju LZA apmeklēja arī ASV vēstnieks Latvijā B. Karlsons. Viesi iepazinās ar atsevišķu zinātnisko institūtu darbību, ar Latvijas zinātnes stāvokli, attīstības iespējām un prioritārajiem virzieniem.

Decembrī īst.loc. J. Stradiņš piedalījās Vācu dabaspētnieku akadēmijas *Leopoldina* rīkotajā sanāksmē, uz kuru bija uzaicināti jauno ES dalībvalstu zinātņu akadēmiju pārstāvji.

2004. gada decembrī notika kalendāra “Latvija Eiropā” atvēršana. Izdevums īstenots kā **LZA un Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas (LAB) kopprojekts**. Kalendāram izmantoti unikāli senie dokumenti un kartes no LAB krājumiem. Kalendārs sastāv no 25 lapām — pa vienai katrai ES dalībvalstij. Kā vienojošais vadmotīvs — A.Ortēlija atlants *Theatrum, oder Schawplatz des erdbodems* (Antverpene, 1573) ar katras ES valsts teritorijas atainojumu 16. gadsimtā. Kalendārs domāts 2005.–2006. gadam un katras lapas teksts tulkots četrās valodās.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SAKSIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀS SADARBĪBAS LĪGUMS

Latvijas Zinātņu akadēmija, Rīga, Latvijas Republika, un Saksijas Zinātņu akadēmija (*Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig*), Leipciga, Vācijas Federatīvā Republika (tālāk sauktas Akadēmijas), ir nolēmušas nodibināt un attīstīt divpusēju un abpusēji izdevīgu zinātnisko sadarbību.

I. Sadarbības veids

Akadēmijas veicinās zinātnisko sadarbību, izmantojot šādus sadarbības veidus: divpusējus simpozijus / konferences/ seminārus/ kopīgus projektus, zinātnieku apmaiņas un informācijas un publikāciju apmaiņu.

II. Informācijas un publikāciju apmaiņa

Akadēmijas informēs viena otru par savu darbību, notiekošo zinātnes politikas jomā un par to organizētajām sanāksmēm, simpozijiem, konferencēm un semināriem, kā arī apmainīsies ar publikācijām un abpusēji noderīgu zinātnisko informāciju.

III. Divpusēji simpoziji / konferences / semināri

Akadēmijas atbalstīs divpusēju simpoziju / konferenču un semināru rīkošanu vienā vai otrā valstī. Atbilstošajās organizācijas komitejās abu Akadēmiju pārstāvniecībai jābūt vienādaī.

IV. Līguma darbības laiks

Līgums stājas spēkā no brīža, kad to parakstījušas abas puses, un ir spēkā tik ilgi, kamēr kāda no Akadēmijām sešus mēnešus iepriekš rakstiski nepaziņo par savu vēlēšanos to pārtraukt. Līgumā var izdarīt grozījumus, abām Akadēmijām par to rakstiski vienojoties.

V. Finanšu nosacījumi

Akadēmijas savu iespēju robežās atbalstīs otras puses zinātniekus un veicinās cita veida sadarbību saskaņā ar Līguma 1. un 2. pantu. Par katras vizītes finansiālajiem un cita veida organizatoriskajiem jautājumiem puses vienosies atsevišķi. Šis līgums nevienai no pusēm nav finansiāli saistošs.

Parakstīts Rīgā 2004. gada 29. septembrī divos eksemplāros. Abiem eksemplāriem ir vienāds spēks.

Latvijas Zinātņu akadēmijas
vārdā

Juris Ekmanis
Prezidents

Saksijas Zinātņu akadēmijas
vārdā

Ernsts Šlēgels
Viceprezidents

DOKUMENTI

DEKLARĀCIJA PAR SADARBĪBU VENTSPILS ZINĀTNISKĀ CENTRA VEIDOŠANĀ

Lai veicinātu zinātnes, moderno tehnoloģiju un augstākās izglītības harmonisku attīstību Latvijā, tai iestājoties Eiropas Savienībā, Latvijas Zinātņu akadēmija, Ventspils dome, Ventspils Augstskola un Ventspils muzejs vienojas par nodomu izveidot un atbalstīt zinātniska centra ("*Kurzemes akadēmija*") izveidi Ventspilī, kas vienotu pilsētas un reģiona akadēmiskos spēkus un tās pētniecisko potenciālu dažādās jomās.

Kā Centra darbības galvenos mērķus izvirzām:

- pētnieciskas darbības veicināšanu šajā Latvijas reģionā,
- reģiona attīstību un tālāku modernizāciju,
- zinātnes popularizēšanu un jaunatnes audzināšanu,
- augstākās izglītības veicināšanu,
- starptautiskās sadarbības veidošanu ar kaimiņvalstīm,
- Eiropas un starptautisko fondu piesaisti pētniecībai un izstrādēm

Potenciālo pētniecības jomu skaitā iecerētas informācijas un augsto tehnoloģiju izstrādes, Baltijas jūras un vides pētījumi, meža un koksnes izstrādes problēmas, novada etnogrāfisko problēmu un īpatnību izpēte, Kurzemes vēstures un arheoloģijas izpēte; valodas un starpkultūru komunikāciju izpēte IKT vidē; sociālekonomisko un tranzitbiznesa problēmu risināšana, kultūrtūrisma un zaļā tūrisma problēmu izpēte, kā arī atbalsts Ventspils Starptautiskā radioastronomijas centra (VIRAC) darbībai.

Parakstītāji uzskata par nepieciešamu turpināt un izvērst Rietumlatvijas vēstures projektu un attiecīgās komisijas darbību, lai varētu izveidot Kurzemes hercogistes politisko, saimniecisko un kultūras vēstures apcerējumus. Zinātniskā centra darbību paredzēts veikt ar Ventspils Augstskolas un citu Ventspilī mītošo akadēmisko aprindu spēkiem, saņemot vispusīgu atbalstu no Latvijas Zinātņu akadēmijas un veicinot problēmās ieinteresēto speciālistu piesaisti. Ventspilī iecerēts regulāri organizēt Latvijas Zinātņu akadēmijas izbraukuma sēdes un starptautiskas konferences ar Zinātņu akadēmijas atbalstu.

Vienošanos par konkrētiem pasākumiem, centra struktūru, rīcības plānu paredzēts akceptēt Ventspilī sarīkojamā LZA sēdē – apspriedē š.g. rudenī.

LZA prezidents *Jānis Stradiņš*

Ventspils pilsētas domes priekšsēdētājs *Aivars Lembergs*

Ventspils Augstskolas rektors *Jānis Vucāns*

Ventspils muzeja direktors *Guntis Dambergs*

Ventspilī 2004. gada 7. aprīlī

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Patentu valdes SADARBĪBAS LĪGUMS

Lai veicinātu uz zināšanām balstītas sabiedrības un inovatīvas ekonomikas izveidi un attīstību Latvijā, kā arī jaunu tehnoloģiju radīšanu un izmantošanu Latvijā un to izmantošanu pasaulē, Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Republikas Patentu valde par prioritāru uzdevumu uzskata nepieciešamību krasī uzlabot uz jaunām patentspējīgām un konkurētspējīgām tehnoloģijām un produktiem orientētu uzņēmēju radošo aktivitāti.

Prioritārā uzdevuma īstenošanai Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Republikas Patentu valde vienojas par sadarbību sekojošās jomās:

1. Tehnoloģiju attīstības stratēģijas un to aizsardzību nodrošinošo dokumentu veidošana un virzīšana izskatīšanai atbildīgajās ministrijās un valdībā, Latvijas Zinātnes padomē un Nacionālās Inovāciju programmas vadības padomē.

2. Intelektuālā īpašuma jautājumu risināšana.

3. Kopīgu konferenču organizēšana par aktuāliem intelektuālā īpašuma un tā attīstības jautājumiem.

4. Mācību un teorētisku semināru un to ciklu organizēšana intelektuālā īpašuma jomā.

5. Dažāda rakstura konkursu un izstāžu organizēšana, kas stimulē intelektuālā īpašuma attīstību Latvijas Republikā.

6. Izgudrošanas popularizēšana, izgudrotāju prestiža celšana skolās un sabiedrībā.

7. Īpašu Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Patentu valdes balvu un prēmiju iedibināšana izcilu izgudrojumu autoriem.

8. Aktīva līdzdalība Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Patentu valdes organizētajos pasākumos (konferencēs, semināros u.c.), operatīva apmaiņa ar informāciju par iecerētajām un veicamajām aktivitātēm.

9. Sadarbība ar starptautiskajām un ārvalstu organizācijām intelektuālā īpašuma jomā.

Sadarbības līguma izpildes gaitu Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Republikas Patentu valde apspriež reizi gadā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents *Juris Ekmanis*

Latvijas Republikas Patentu valdes direktors *Zigrīds Aumeisters*

Rīgā 2004. gada 13. septembrī

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas Latviešu biedrības SADARBĪBAS LĪGUMS

2004. gada 17. decembrī

Latvijas Zinātņu akadēmija (turpmāk tekstā LZA) kā agrāk Latvijā pastāvējušu zinātnisku biedrību, tajā skaitā Rīgas Latviešu biedrības Zinātņu komitejas, ideju un darbības mantiniece, rīkodamās saskaņā ar savu Hartu, un **Rīgas Latviešu biedrība** (turpmāk tekstā RLB), rīkodamās saskaņā ar saviem Statūtiem, noslēdz šo atjaunoto sadarbības līgumu kā turpinājumu iepriekšējam, 1996. gada 10. decembrī noslēgtajam par sekojošo:

1. Sadarbības mērķi un veidi.

1.1. Veicināt zinātņu attīstību un to popularizāciju Latvijā, apzinot, pētot un izkopjot to īpašo, ko zinātnei un kultūrai ir devusi un spēj dot Latvija un latviešu tauta — nacionālās kultūras vērtības, nacionālo valodu, tautas dzīves tradīcijas un folkloru.

1.2. Sekmēt LZA locekļu un RLB biedru ciešāku sadarbību minēto uzdevumu veikšanā.

1.3. Piedāvāt Latvijas varas un pārvaldes institūcijām ekspertu slēdzienus par nozīmīgākajiem Latvijas zinātnes, kultūras un augstākās izglītības attīstības jautājumiem.

1.4. Organizēt kopīgus, plašai publikai pieejamus pasākumus (konferences, seminārus, diskusijas u.c.) ar Latvijā un citās zemēs dzīvojošo latviešu zinātnieku piedalīšanos.

1.5. Gatavot un izdot tematiskus apskatus par Latvijas zinātnes nozīmīgākajiem sasniegumiem, to vērtējumiem citās zemēs, kā arī par nozīmīgiem notikumiem Latvijas zinātnes vēsturē.

2. Sadarbības partneri aņņemas:

2.1. Nodrošināt Kārļa Milēnbaha balvas piešķiršanu saskaņā ar balvas Nolikumu.

LZA:

2.2.1. Regulāri informēt RLB par saviem pasākumiem un sekmēt RLB biedru piedalīšanos tajos.

2.2.2. Nepieciešamības gadījumā uz atsevišķu vienošanos pamata atļaut RLB izmantot LZA rīcībā esošās telpas un citu servisu.

2.2.3. Ar savu intelektuālo ieguldījumu piedalīties RLB komisiju un Nacionālās identitātes centra rīkotajās konferencēs, priekšlasījumos un sarīkojumos.

2.2.4. LZA un RLB kopējo pasākumu organizēšanā un norisē piedalīties ar līdzfinansējumu un cita veida palīdzību.

RLB:

2.2.5. Regulāri informēt LZA par saviem pasākumiem un sekmēt LZA locekļu piedalīšanos tajos, rezervējot nepieciešamo ielūgumu skaitu pēc savstarpējas vienošanās.

2.2.6. Nepieciešamības gadījumā uz atsevišķu vienošanos pamata atļaut LZA izmantot RLB rīcībā esošās telpas un citu servisu.

2.2.7. LZA un RLB kopējo pasākumu organizēšanā un norisē piedalīties ar līdzfinansējumu un cita veida palīdzību.

Juris Ekmanis
LZA prezidents

Valdis Rūmnieks
RLB priekšsēdētājs

NOLIKUMS
par Latvijas Zinātņu akadēmijas
un Latvijas Republikas patentu valdes
VALTERA CAPA BALVU LABĀKAJAM IZGUDROTĀJAM

Lai veicinātu jaunu izgudrojumu rašanos Latvijā, Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Republikas Patentu valde iedibina Valtera Capa balvu labākajam izgudrotājam.

Balvas piešķiršanas nosacījumi:

- Valters Caps ar savu pasaulslaveno fotoaparāta *VEF-Minox* izgudrojumu veicināja Latvijas vārda iepazīšanu visā pasaulē. Tāpēc balvas pretendenta izgudrojumam jābūt pazīstamam ārpus Latvijas robežām.
- Balvu piešķir par atsevišķiem izciliem izgudrojumiem vai to kompleksu.
- Balvu parasti piešķir Latvijas izgudrotājiem, īpašos gadījumos – ārvalstu izgudrotājiem.
- Balvu parasti piešķir nepāra gados.
- Laureāts saņem diplomu, medaļu un balvas naudas daļu.

Balvu piešķir ekspertu komisija — trīs pārstāvji no Latvijas Zinātņu akadēmijas un trīs pārstāvji no Latvijas Republikas Patentu valdes — kura izvērtē un pieņem lēmumu par balvas piešķiršanu. Lēmumu apstiprina Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents un Latvijas Republikas Patentu valdes direktors, un katram no viņiem ir motivēta veto tiesības.

Konkurss ir slēgts. Pretendentu sarakstu veido, rakstiski aptaujājot 10–15 Latvijas speciālistus. Ekspertu komisija izskata pieteiktās kandidatūras, kā arī komisijas locekļu priekšlikumus. Ja izgudrojumam ir vairāki autori, balvu piešķir galvenajam autoram.

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents *Juris Ekmanis*

Latvijas Republikas Patentu valdes direktors *Zigrīds Aumeisters*

Rīgā 2004. gada 13. septembrī

N O L I K U M S

par Latvijas Zinātņu akadēmijas, AS “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūta un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra SOLOMONA HILLERA BALVAS piešķiršanu

1. Latvijas Zinātņu akadēmijas, AS “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūta un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Solomona Hillera balva tiek piešķirta par izciliem sasniegumiem biomedicīnā un jaunu medicīnas preparātu izstrādē.

2. Solomona Hillera balvu piešķir individuāliem zinātniekiem vai praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu biomedicīnā un jaunu medicīnas preparātu izstrādē. Jebkuram zinātniekam Solomona Hillera balvu piešķir tikai vienu reizi.

3. Kandidātus Solomona Hillera balvai var izvirzīt Latvijas Zinātņu akadēmijas istenie vai goda locekļi, zinātnisko iestāžu padomes, universitāšu Senāti, fakultāšu Domes ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc paziņojuma par konkursu publicēšanas presē.

4. Solomona Hillera balvas piešķiršanai iesniegtos darbus vērtē ekspertu komisija, kuras sastāvu apstiprina LZA Prezidijs. Ekspertu komisijā ar lēmējbalssstiesībām piedalās divi LZA pārstāvji, viens AS “Grindeks” pārstāvis, viens Latvijas Organiskās sintēzes institūta pārstāvis un viens LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra pārstāvis.

5. Solomona Hillera balvas laureāts saņem Latvijas Zinātņu akadēmijas balvas piemiņas medaļu un naudas prēmiju Ls 1000. Vārdbalvas apmaksu garantē AS “Grindeks”.

6. Zinātniskos darbus, par kuriem piešķirta Solomona Hillera balva, nodod glabāšanā Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā.

7. Izvirzot kandidātus Solomona Hillera balvai, ekspertu komisijai vienā eksemplārā iesniedzami šādi dokumenti:

7.1. Motivēts izvirzītāja ieteikums.

7.2. Izvirzītais darbs (darbu kopa).

7.3. Ziņas par autoru (*Curriculum vitae*), norādot darba un mājas adreses un tālrunus, E-pasta adresi.

8. Materiāli reflektēšanai uz Solomona Hillera balvu iesniedzami **mēneša laikā** pēc balvas izziņošanas ekspertu komisijai Latvijas Zinātņu akadēmijas sekretariātā (Akadēmijas laukumā 1, 2.st., 231. ist., Rīga, LV 1524, tālr. 7223931).

Latvijas Zinātņu akadēmija

AS “Grindeks”

Latvijas Organiskās sintēzes institūts

LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs

Rīgā 2004. gada 4. oktobrī

LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS

LR likumi, normatīvie akti, koncepcijas

	Gads, lpp.
Latvijas Republikas likumdošana par LZA statusu	1995: 7
Latvijas Republikas Augstskolu likums (izraksts)	1996: 119
Likums "Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm"	1996: 124
Latvijas Republikas Ministru kabineta Nolikums par valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1996: 115
LR MK Nolikums par Valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1998: 158
Zinātnieka ētikas kodekss	1998: 145
Latvijas Republikas likums "Par zinātnisko darbību"	1999: 219
Latvijas Republikas Zinātnes attīstības nacionālā koncepcija	1999: 205
Meti augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības stratēģijai 2003.–2010.gadam	2004: 208

LZA normatīvie dokumenti

LZA Harta (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 7
LZA Statūti (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 12
LZA Statūti, ar 2002.g. labojumiem	2003: 16
LZA simbolika (krāsas, ģerbonis, karogs)	1992/93: 25
LZA ģerbonis. Heraldiskais apraksts	2003: 15
Nolikums par LZA Valdi (1994)	1995: 116
LZA valdes nolikums (1998)	1999: 238
Nolikums par LZA goda doktora (<i>Dr.h.c.</i>) grāda piešķiršanas kārtību	1995: 118
Pagaidu nolikums par LZA vēlēšanām	1995: 121
LZA Uzraudzības padomes nolikums	1999: 236

Nolikums par LZA locekļu pārvēlēšanām sakarā ar pastāvīgās dzīves vietas maiņu	1999: 240
Nolikums par jaunu LZA locekļu vēlēšanām	2000: 194

LZA paziņojumi

LZA aicinājums valsts varas institūcijām par latviešu valodu	1999: 198
LZA vēstījums sakarā ar Salaspils pētnieciskā kodolreaktora darbības apstādīnāšanu	1999: 199
LZA paziņojums par kādu bēdīgu un pamācošu pagātnes lappusi Latvijas bioloģijas un lauksaimniecības zinātņu vēsturē	1999: 201
Augstākās izglītības padomes, Latvijas Zinātnes padomes un LZA atklātā vēstule sakarā ar budžeta samazināšanu augstākajai izglītībai un zinātnei	1999: 203
LZA paziņojums par ozona slāņa sarūkšanas bīstamajām sekām	2001: 186
LZA aicinājums pievērst īpašu uzmanību valsts intelektuālā potenciāla saglabāšanai un attīstībai	2001: 189
Latvijas Zinātņu akadēmijas aicinājums “Par Latviju Eiropas Savienībā” (2003. gada 09. septembrī).	2004: 211
Par Kārļa Milēnbaha gadu (Latvijas Zinātņu akadēmijas paziņojums).	2004: 212

Sadarbības līgumi

LZA un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	1997: 138
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Latvijas Universitāti	2000: 186
LZA un Latvijas Kultūras fonda sadarbības līgums	2000: 188
LZA un Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmijas sadarbības līgums	2001: 191
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Rīgas Tehnisko universitāti	2001: 192
Deklarācija par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Daugavpils Universitātes sadarbību	2002: 190
Vienošanās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un LR aizsardzības ministrijas sadarbību	2002: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Medicīnas akadēmijas / Rīgas Stradiņa universitātes sadarbības līgums	2003: 186

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības vienošanās par sadarbību	2003: 188
Vienošānās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbību	2004: 214
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Akadēmiskās vienības “Austrums” sadarbības līgums.	2004: 216
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	2004: 217
Viesītes pilsētas Domes un novadpētniecības muzeja “Sēlija”, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	2004: 219
Deklarācija par sadarbību Ventspils zinātniskā centra veidošanā	2005: 202
LZA un LR Patentu valdes sadarbības līgums	2005: 204
LZA un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	2005: 205

Līgumi, balvu un fondu nolikumi

Nolikums par LZA Sociālās palīdzības fondu	1995: 120
LZA Magdas un Hermaņa Štaudingeru fonda noteikumi	1996: 114
LZA un publiskās a/s “Grindeks” vienošanās par sadarbību un a/s “Grindeks” gada balvām un prēmijām zinātnē	1999: 233
LZA un a/s “Aldaris” vienošanās par sadarbību un a/s “Aldaris” gada balvām zinātnē	1999: 234
Nolikums par LZA un pva/s “Latvenergo” Gada balvu inženierzinātnēs un enerģētikā piešķiršanas kārtību	2000: 190
LZA, a/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2000: 192
Nolikums par LZA un a/s “RD ALFA” balvām fizikā un tās inžnierpielietojumos un to piešķiršanas kārtību	2001: 194
LZA, firmas “ITERA Latvija” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2001: 196
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas Latvijas balvas (kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju) nolikums	2002: 193

Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnēi un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 195
Latvijas Zinātņu akadēmijas, SIA <i>Lattelekom</i> un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnēi un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 197
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas domes Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 199
Latvijas Zinātņu akadēmijas un SIA “Biznesa augstskola Turība” Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 200
Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 190
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/S “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un stipendijām	2003: 194
LZA Jāņa Labsvīra iedibinātās Kārļa Ulmaņa balvas nolikums	2004: 221
Nolikums par LZA un LR Patentu valdes Valtera Capa balvu labākajam izgudrotājam.	2005: 207
Nolikums par LZA, PAS “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūta un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Solomona Hillera balvas piešķiršanu	2005: 208

Starptautiskā sadarbība. Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju sadarbība

Igaunijas, Lietuvas, Latvijas Zinātņu akadēmiju prezidiju kopējās sēdes protokols	1990: 39
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Igaunijas Zinātņu akadēmijas un Lietuvas Zinātņu akadēmijas līgums par zinātnisko sadarbību	1992: 52
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Lietuvas Zinātņu akadēmijas un Igaunijas Zinātņu akadēmijas prezidiju kopīgais Komunikē (Viļņa, 12.11.1991)	1992: 54
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju vadītāju apspriedes komunikē	1996: 111
Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas parlamentiem	1996: 113

Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē . . .	1997: 124
Baltijas zinātņu akadēmiju prezidentu kopīgais paziņojums	1997: 128
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju komunikē “Par kopīgām pētījumu programmām”	1997: 129
Programma “Enerģētika”	1997: 130
Programma “Baltijas jūra”	1997: 131
Programma “Baltonika”	1997: 133
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju 1997.gada konferences dokumenti	1998: 152
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē . . .	1998: 152
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols . . .	1998: 154
Trešās Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1999: 191
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols . . .	1999: 194
Baltijas studiju veicināšanas asociācijas un Baltijas valstu zinātņu akadēmiju vienošanās memorands	1999: 197
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	2000: 173
<i>J. Stradiņš. Atklāšanas runa 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē</i>	2000: 176
<i>V. Viķe-Freiberga. Uzruna 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē</i>	2000: 180
7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2000: 184
<i>V. Viķe-Freiberga. Zinātniskajai domai ir cieša kopība ar demokrātijas garu</i>	2004: 199
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju sanāksmes protokols (Viļņa, 2003. gada 6. jūnijs)	2004: 204
9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2004: 206

Starptautiskā sadarbība. Divpusējās sadarbības līgumi

Vienošānās memorands par zinātnisko sadarbību starp Londonas Karalisko biedrību un LZA	1992: 46
LZA un Norvēģijas Zinātnes un literatūras akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums	1992: 46
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas un LZA sadarbības līgums . . .	1992: 48

Eiropas–Latvijas institūts kultūras un zinātniskai apmaiņai (Konstitūcija)	1992: 49
LZA un Somijas akadēmijas sarunu memorands	1992: 51
UNESCO un LZA zinātniskās sadarbības līgums	1998: 156
LZA noteikumi par piedalīšanos starptautiskajās zinātniskās apmaiņas programmās	1997: 136
LZA un Saksijas Zinātņu akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums . .	2005: 201

Starptautiskā sadarbība. Zinātnes attīstības vispārīgās problēmas

<i>J. Stradiņš</i> . “Zinātne XXI gadsimtam — jaunas saistības”. Runa Pasaules zinātnes konferencē Budapeštā (1999. gada jūnijā–jūlijā) . .	2000: 161
Pasaules zinātnes konferences Budapeštā Deklarācija par zinātņi un zinātnes sasniegumu izmantošanu (1999. gada 1. jūlijā)	2000: 164
Pāreja uz ilgtspēju 21. gadsimtā. Pasaules zinātņu akadēmiju paziņojums (Tokija, 2000. gada maijs)	2001: 179

GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ

Gadagrāmatas šis nodaļas mērķis — dot ieskatu Latvijas zinātnes struktūrā vispār. Diemžēl šis pārskats nav pilnīgs, jo no zinātniskajiem institūtiem tajā ietverti tikai tie, kuriem ir juridiskas personas tiesības, nav minētas arī citas universitāšu struktūrvienības.

LATVIJAS REPUBLIKAS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

Vaļņu ielā 2, Rīga, LV 1050
Tel.: 7226209. Fakss: 7223905. E pasts: izm@izm.gov.lv
<http://www.izm.gov.lv>

Ministre LZA kor.loc. Dr.habil.philol. Ina DRUVIETE

Valsts sekretārs Dr.sc.ing. Valdis EGLE

Tel.: 7047902. Fakss: 7229031. E pasts: valdis.egle@izm.gov.lv

Zinātnes departaments

Departamenta direktore Dr.biol. Maija BUNDULE

Tel.: 7047896. Fakss: 7047996. E pasts: maija.bundule@izm.gov.lv

Zinātnes politikas nodaļas vecākais referents Dr.silv. Andris AIRE

Tel.: 7047893. Fakss: 7047996. E pasts: andris.aire@izm.gov.lv

Zinātnes politikas nodaļas vecākā referente Ineta KURZEMNIECE

Tel.: 7047895. Fakss: 7047996. E pasts: ineta.kurzemniece@izm.gov.lv

Projektu nodaļas vadītājs Dr.habil.phys. Vinis DIMZA

Tel.: 7047897. Fakss: 7047996. E pasts: vilnis.dimza@izm.gov.lv

Augstākās izglītības departaments

Departamenta direktors Dr.chem. Jānis ČAKSTE

Tel.: 7047899. Fakss: 7243126. E pasts: janis.cakste@izm.gov.lv

Departamenta direktora vietnieks Dr.sc.ing. Anatolijs MELNIS

Tel.: 7047843. Fakss: 7243126. E pasts: anatolijs.melnis@izm.gov.lv

Augstākās izglītības politikas nodaļas vadītāja Dr.philol.Velta VIKMANE

Tel.: 7047884. Fakss: 7243126. E pasts: velta.vikmane@izm.gov.lv

LATVIJAS ZINĀTNES PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV-1050

Tel.: 7223480. Fakss: 7223211. E pasts: lzp@lza.lv

<http://www.lzp.lv>

Padomes priekšsēdētājs Juris EKMANIS, LZA īst.loc. Dr.habil.phys.

Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv

Priekšsēdētāja vietnieks Juris JANSONS, LZA īst.loc. Dr.habil.sc.ing.

Tel.: 7223633, 7551145. Fakss: 7821153, 7920467. E pasts: jansons@pmi.lv

Padomes locekļi

Mārcis AUZIŅŠ, LZA īst.loc. Dr.habil.phys.

Tel.: 7033750. Fakss:7033751. E pasts: marcis.auzins@lu.lv

Jānis BĀRZDIŅŠ, LZA īst.loc. Dr.habil.sc.comp.

Tel.: 7224363. Fakss:7820153. E pasts: janis.barzdins@mii.lu.lv

Edīte BIRĢELE, LZA kor.loc. Dr.habil.biol.

Tel.: 3027664. Fakss: 3027344. E pasts: edite.birgele@llu.lv

Valdis EGLE, Dr.sc.ing.

Tel.: 7047902. Fakss: 7229031. E pasts: valdis.egle@izm.gov.lv

Jānis GRABIS, LZA īst.loc. Dr.habil.sc.ing.

Tel.: 7944711. Fakss: 7800779. E pasts: grabis@nki.lv

Elmārs GRĒNS, LZA īst.loc. Dr.habil.biol.

Tel.: 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv

Benedikts KALNAČS, LZA kor.loc. Dr.habil.philol.

Tel.: 7212872. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

Ivars KNĒTS, LZA īst.loc. Dr.habil.sc.ing.

Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv

Aīda KRŪZE, Dr.paed.

Tel.: 7033861. Fakss: 7033860. E pasts: aida.kruze@lu.lv

Dace MARKUS, LZA īst.loc. Dr.habil.philol.

Tel.: 7808010. Fakss: 7808034. E pasts: markus@latnet.lv

Indriķis MUIŽNIEKS, LZA īst.loc. Dr.habil.biol.

Tel.: 7034401. Fakss: 7034302. E pasts: Indrikis.Muiznieks@lu.lv

Iveta OZOLANTA, *Dr.habil.med.*

Tel.: 7409116. Fakss: 7471815. E pasts: iveta_o@rsu.lv

Uldis RAITUMS, LZA kor.loc. *Dr.habil.math.*

Tel.: 7211421. Fakss: 7820153. E pasts: uldis.raitums@mii.lu.lv

Leonīds RIBICKIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7089415. Fakss: 7820094. E pasts: leonids.ribickis@rtu.lv

Baiba RIVŽA, LZA ist.loc. *Dr.habil.oec.*

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@latnet.lv

Andrejs SILIŅŠ, LZA ist.loc. *Dr.habil.phys.*

Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Jānis STRADIŅŠ, LZA ist.loc. *Dr.habil.chem., Dr.hist.h.c.*

Tel.: 7213663, 7555987. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Henns TUHERMS, *Dr.habil.sc.ing.*

Tel./fakss: 30 29184. E pasts: Henn.Tuherm@llu.lv

Raimonds VALTERS, LZA ist.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Pēteris ZĀLĪTIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.silv.*

Tel.: 7942895. Fakss: 7901359. E pasts: zalitis@silava.lv

Henriks ZENKEVIČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.biol.*

Tel.: 7945434. Fakss: 7944986. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv

Andris ZICMANIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7372573. Fakss: 7225039. E pasts: zicmanis@latnet.lv

Pēteris ZVIDRIŅŠ, LZA ist.loc. *Dr.habil.oec.*

Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv

Zinātnes padomes valde

Juris EKMANIS, Juris JANSONS, Edīte BIRĢELE, Valdis EGLE,
Jānis GRABIS, Elmārs GRĒNS, Benedikts KALNAČS, Jānis STRADIŅŠ.

Ekspertu grupa, kas piedalās valdes sēdēs

Ivars KNĒTS, Tālis MILLERS, Andrejs SILIŅŠ, Aivars TABUNS,
Pēteris ZVIDRIŅŠ.

Zinātnes padomes sekretariāts

Zinātniskais sekretārs Miervaldis VAIVARS, *Dr.sc.ing.*

Tel.: 7223480. Fakss: 7223211. E pasts: vaivars@lza.lv

Zinātniskā sekretāra vietniece Gaļina KAĻIŅINA

Tel.: 7225164. Fakss: 7223211. E pasts: lzp@lza.lv

Galvenā speciāliste Irīna SOLOMĒNNIKOVA, *Dr.chem.*

Tel.: 7223211. Fakss: 7223211. E pasts: irina@lza.lv

Vecākā speciāliste Māra PUTNIŅA

Tel.: 7223211. Fakss: 7223211. E pasts: putnina@lza.lv

Galvenā grāmatvede Mirdza SERGEJEVA

Tel.: 7223285. Fakss: 7223211. E pasts: mirdza@lza.lv

Zinātnes starptautiskās koordinācijas centrs

Vadītāja Māra SNIĶERE

Tel.: 7089313. Fakss: 7089312. E pasts: snikere@latnet.lv

Zinātnes padomes nozaru ekspertu komisiju priekšsēdētāji

1. Informātika

Jānis GRUNDSPENĶIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.*

Tel.: 7089581. Fakss: 7089584. E pasts: jgrun@itl.rtu.lv

2. Mehānika, mašīnbūve, enerģētika

Juris JANSONS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7551145. Fakss: 7920467. E pasts: jansons@pmi.lv

3. Fizika, matemātika, astronomija

Leonīds BULIGINS, *Dr.phys.*

Tel.: 7033777. Fakss: 7033777. E pasts: lbulig@lanet.lv

4. Ķīmija

Andris ZICMANIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7372573. Fakss: 7225039. E pasts: zicmanis@latnet.lv

5. Tehnoloģijas (ķīmijas, materiālu, farmācijas) zinātniskie pamati

Mārtiņš KALNIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7089218. Fakss: 7615765. E pasts: martinsk@parks.lv

6. Bioloģija, ekoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija

Viesturs MELECIS, LZA kor.loc. *Dr.biol.*

Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: vmelecis@email.lubi.edu.lv

7. Molekulārā bioloģija, mikrobioloģija, biotehnoloģija, virusoloģija

Uldis KALNENIEKS, *Dr.biol.*

Tel.: 7034887. Fakss: 7034885. E pasts: kalnen@lanet.lv

8. Medicīnas zinātnes

Maija EGLĪTE, *Dr.habil.med.*

Tel.: 7409139. Fakss: 7409139; 7471815. E pasts: ivarsv@delfi.lv

9. Lauksaimniecības zinātnes

Antons RUŽA, *Dr.habil.agr.*

Tel./fakss: 30 05629. E pasts: aruza@cs.llu.lv

10. Vēsture (tai skaitā kultūras vēsture)

Andrejs VASKS, LZA kor.loc. *Dr.habil.hist.*

Tel.: 7280874, 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: vask@lanet.lv

11. Valodniecība, literatūrzinātne, folkloristika, mākslas zinātnes

Benedikts KALNAČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.*

Tel.: 7229017, 7212872. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

12. Filozofija, socioloģija, psiholoģija, pedagoģija

Ella BUCENIECE, *Dr.phil.*

Tel.: 7226470. Fakss: 7210806. E pasts: imants@sal.lv

13. Ekonomikas zinātnes, juridiskās zinātnes

Andris SPROĢIS, *Dr.habil.oec.*

Tel./fakss: 7569197. E pasts: asprogis@latnet.lv

14. Mežzinātnes

Henns TUHERMS, *Dr.habil.sc.ing.*

Tel./fakss: 30 29184. E pasts: henn@cs.llu.lv

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PADOME

Meistaru ielā 21, Rīga, LV-1050

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@latnet.lv

<http://www.aip.lv>

Padomes priekšsēdētāja Baiba RIVŽA, Dr.habil.oec.

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@latnet.lv, rivza@cs.llu.lv

Priekšsēdētājas vietnieks Juris EKMANIS, Dr.habil.phys.

Tel.: 7223644. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

VALSTS ZINĀTNISKĀS KVALIFIKĀCIJAS KOMISIJA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7223931. Fakss: 7821153. E pasts: alma@lza.lv

Komisijas priekšsēdētājs LZA ist.loc. Dr.habil.chem. Raimonds VALTERS
Zin. sekretāre *Dr.chem.* Alma EDŽIŅA

VALSTS EMERITĒTO ZINĀTNIEKU PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7220725. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv
<http://www.lza.lv/lat/emerit/emerit.htm>

Padomes priekšsēdētājs LZA ist.loc. Dr.habil.biol. Mārtiņš BEĶERS
Zin. sekretāre *Dr.chem.* Baiba ĀDAMSONE

LATVIJAS ZINĀTNIEKU SAVIENĪBA

Akadēmijas laukumā 1 (611a. ist.), Rīga, LV 1524
Tel./fakss: 7212706. E pasts: lzs@lza.lv
<http://www.lvzs.lv>

Padomes priekšsēdētājs *Dr.paed.* Uldis GRĀVĪTIS
Valdes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Aivars ĀBOLTIŅŠ

LATVIJAS UNIVERSITĀTES UN AUGSTSKOLAS

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034320. Fakss: 7034513. E pasts: lu@lu.lv
<http://www.lu.lv/>

Rektors LZA ist.loc. *Dr.habil.phys.* Ivars LĀCIS
Zinātņu prorektors LZA ist.loc. *Dr.habil.biol.* Indriķis MUIŽNIEKS

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE

Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658
Tel.: 7089333. Fakss: 7820094. E pasts: rtu@adm.rtu.lv
<http://www.rtu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Ivars KNĒTS
Zinātņu prorektors LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Leonids RIBICKIS

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE

Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001
Tel.: 30 22584. Fakss: 30 27238. E pasts: rektors@llu.lv
<http://www.llu.lv/>

Rektors *Dr.sc.ing.* Juris SKUJĀNS
Zinātņu prorektors *Dr.habil.sc.ing.* Pēteris RIVŽA

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTE

Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007
Tel.: 7409224. Fakss: 7471815. E pasts: rsu@rsu.lv
<http://www.rsu.lv/>

Rektors *Dr.habil.med., Dr.med.h.c.* Jānis VĒTRA
Zinātņu prorektore *Dr.habil.med.* Iveta OZOLANTA

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400
Tel.: 54 22180. Fakss: 54 24321. E pasts: dau@dau.lv
<http://www.dau.lv/>

Rektore *Dr.habil.philol.* Zaiga IKERE
Zinātņu prorektors *Dr.biol.* Arvīds BARŠEVSKIS

LATVIJAS SPORTA PEDAGOĢIJAS AKADEMĪJA

Brīvības gatvē 333, Rīga, LV 1006
Tel.: 7543433. Fakss: 7543480. E pasts: kanceleja@lspa.lanet.lv
<http://lspa.lanet.lv>

Rektors *Dr.paed.* Uldis GRĀVĪTIS

LIEPĀJAS PEDAGOĢIJAS AKADĒMIJA

Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3401
Tel.: 34 23568. Fakss: 34 24223. E pasts: lpa@lieppa.lv
<http://www.lieppa.lv/>

Rektore *Dr.philol.* Gunta SMILTNIECE

LATVIJAS MĀKSLAS AKADĒMIJA

Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867
Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: lma@latnet.lv
<http://www.lma.lv/>

Rektors LZA goda loc. Jānis Andris OSIS

J. VĪTOLA LATVIJAS MŪZIKAS AKADĒMIJA

Kr. Barona ielā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7228684. Fakss: 7820271. E pasts: latmusic@music.lv
<http://www.lmuza.lv/academy/>

Rektors Juris KARLSONS

LATVIJAS POLICIJAS AKADĒMIJA

Ezermalas ielā 8, Rīga, LV 1014
Tel.: 7551437. Fakss: 7551070. E pasts: inguna.trule@polak.edu.lv
<http://www.polak.edu.lv/>

Rektore *Dr.iur.* Ārija MEIKALIŠA

LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJA

Ludzas ielā 24, Rīga, LV 1003
Tel.: 7140175. Fakss: 7141012. E pasts: admin@lka.edu.lv
<http://www.lka.edu.lv/>

Rektors Jānis SILIŅŠ

LATVIJAS JŪRAS AKADĒMIJA

Kronvalda bulv. 6, Rīga, LV 1206
Tel.: 7321161. Fakss: 7830138. E pasts: lma@lma.lv
http://www.lama.lv

Rektors *Dr.sc.ing.* Jānis BRŪNAVS

NACIONĀLĀ AIZSARDZĪBAS AKADEMIJA

Ezermalas ielā 6/8, Rīga, LV 1014
Tel.: 7076881. Fakss: 7076888. E pasts: post@naa.mil.lv
<http://www.naa.mil.lv/>

Rektors *Dr.habil.sc.ing.* Kārlis KRĒSLIŅŠ

RĒZEKNES AUGSTSKOLA

Atbrīvošanas alejā 90, Rēzekne, LV 4600
Tel.: 46 23709. Fakss: 46 25901. E pasts: ra@ru.lv
<http://www.ru.lv/>

Rektors *Dr.oec.* Leonārs SVARINSKIS

RĪGAS EKONOMIKAS AUGSTSKOLA

Strēlnieku ielā 4a, Rīga, LV 1010
Tel.: 7015800. Fakss: 7830249. E pasts: office@sseriga.edu.lv
<http://www.sseriga.edu.lv>

Rektors Anderss PĀLZOVS (*Anders Paalzow*)

RĪGAS PEDAGOĢIJAS UN IZGLĪTĪBAS VADĪBAS AUGSTSKOLA

Imantas 7. līnijā 1, Rīga, LV 1083
Tel.: 7808010. Fakss: 7808034. E pasts: rpiva@rpiva.lv
<http://www.rpiva.lv/>

Rektore LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.* Dace MARKUS

VENTSPILS AUGSTSKOLA

Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600
Tel./Fakss: 36 28303. E pasts: venta@venta.lv, janisvu@venta.lv
<http://www.venta.lv/>

Rektors *Dr.math.* Jānis VUCĀNS

VIDZEMES AUGSTSKOLA

Cēsu ielā 4, Valmiera, LV 4201
Tel.: 42 07230. Fakss: 42 07229. E pasts: info@va.lv
<http://www.va.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Pēteris CIMDIŅŠ

ZINĀTNISKIE INSTITŪTI

FIZIKAS, MATEMĀTIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU INSTITŪTI

LU FIZIKAS INSTITŪTS

Miera ielā 32, Salaspils-1, LV 2169
Tel.: 7944700. Fakss: 7901214. E pasts: fizinst@sal.lv
<http://www.iph.sal.lv>

Direktors *Dr.phys.* Jānis Ernests FREIBERGS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Andrejs CĒBERS

LU CIETVIELU FIZIKAS INSTITŪTS

Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063
Tel.: 7187816. Fakss: 7132778. E pasts: issp@cfi.lu.lv
<http://www.cfi.lu.lv>

Direktors *Dr.habil.phys.* Andris ŠTERNBERGS

Domes priekšsēdētāja *Dr.phys.* Laima TRINKLERE

LZA FIZIKĀLĀS ENERĢĒTIKAS INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7552011. Fakss: 7550839. E pasts: fei@edi.lv
<http://www.innovation.lv/fei>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

Zinātniskā sekretāre *Dr.phys.* Gunta ŠLIHTA

LU ASTRONOMIJAS INSTITŪTS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel./fakss: 7034580. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.phys.* Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Domes priekšsēdētājs *Dr.phys.* Ivars ŠMELDS

Bāzes:

Astrofizikas observatorija
Baldones Riekstukalnā, Rīgas rajons, LV 2125
Tel.: 7932863

ZMP novērošanas bāze
Kandavas ielā 2, Rīga
Tel./fakss: 7611984

VENTSPILS STARPTAUTISKAIS RADIOASTRONOMIJAS CENTRS

Irbenē, Anceš pagasts, Ventspils rajons, LV 3612
Tel.: 3682541. E pasts: irbene@e-apollo.lv
Rīgas birojs: Akadēmijas laukumā 1–1503, Rīga, LV 1050
Tel.: 7228321. Fakss: 7821153. E pasts: virac@latnet.lv
<http://www.virac.lv>

Direktora v.i. LZA kor.loc. *Dr.habil.phys.* Juris ŽAGARS

LU ELEKTRONIKAS UN DATORZINĀTŅU INSTITŪTS

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006
Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv
<http://www.edi.lv>

Direktors LZA īst. loc. *Dr.habil.sc.comp.* Ivars BIĻINSKIS

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.comp.* Jurijs ARTJUHS

LU MATEMĀTIKAS UN INFORMĀTIKAS INSTITŪTS

Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459
Tel.: 7224730. Fakss: 7820153. E pasts: imcs@mii.lu.lv
<http://www.lumii.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.* Jānis BĀRZDIŅŠ

Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.habil.math.* Uldis RAITUMS

LU un LZA MATEMĀTIKAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225674, 7033719. Fakss: 7227520. E pasts: lzalumi@latnet.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-38.html>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.math.* Andris BUIĶIS

Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.habil.math.* Andrejs REINFELDS

LU POLIMĒRU MEHĀNIKAS INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006
Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: polmech@pmi.lv
<http://www.pmi.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Juris JANSONS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Vitauts TAMUŽS

ĶĪMIJAS UN BIOLOĢIJAS ZINĀTŅU INSTITŪTI

RTU NEORGANISKĀS ĶĪMIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 34, Salaspils 1, LV 2169
Tel.: 7944711. Fakss: 7800779. E pasts: nki@nki.lv
<http://www.nki.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs
LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Jānis GRABIS

LATVIJAS ORGANISKĀS SINTĒZES INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: sinta@osi.lv
<http://www.osi.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Ivars KALVIŅŠ
Zinātniskās padomes priekšsēdētāja p.i.
LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.* Grigorijs VEINBERGS
Zinātniskā sekretāre *Dr.chem.* Irēna TUTĀNE

LATVIJAS VALSTS KOKSNES ĶĪMIJAS INSTITŪTS

Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006
Tel.: 7553063. Fakss: 7550635. E pasts: koks@edi.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in10.htm>

Direktors *Dr.sc.ing.* Aivars ŽŪRIŅŠ
Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.chem.* Bruno ANDERSONS

LU BIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 3, Salaspils, LV-2169
Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: office@email.lubi.edu.lv
<http://www.lubi.edu.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.biol.* Viesturs MELECIS
Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.biol.* Jānis VĪKSNE

LU HIDROEKOLOĢIJAS INSTITŪTS

Daugavgrīvas ielā 8, Rīga, LV 1007
Tel.: 7601995. Fakss: 7601995. E pasts: hydro@latnet.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-19.html>

Direktors *Dr.geogr.* Juris AIGARS
Domes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Maija BALODE

LU BIOMEDICĪNAS PĒTĪJUMU UN STUDIJU CENTRS

Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067
Tel.: 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: bmc@biomed.lu.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-41.html>

Direktore *Dr.chem.* Zinaida ŠOMŠTEINE

Zinātniskie direktori LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Elmārs GRĒNS
LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Pauls PUMPĒNS

Domes priekšsēdētājs *Dr.biol.* Viesturs BAUMANIS

LU MIKROBIOLOĢIJAS UN BIOTEHNOLOĢIJAS INSTITŪTS

Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034885, 7427922. Fakss: 7034885, 7428039. E pasts: lumbi@lanet.lv,
mrikmanis@navigators.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-32.html>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Uldis VIESTURS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Mārtiņš BEĶERS

LU AUGUSTA KIRHENŠTEINA MIKROBIOLOĢIJAS
UN VIRUSOLOĢIJAS INSTITŪTS

Rātsupītes ielā 1, Rīgā, LV 1067
Tel.: 7426197. Fakss: 7428036. E pasts: vaira@latnet.lv
<http://www.micro.lv>

Direktore *Dr.med.* Vaira SAULĪTE

Domes priekšsēdētāja LZA kor.loc. *Dr.med.* Modra MUROVSKA

NACIONĀLAIS BOTĀNISKAIS DĀRZS

Miera ielā 1, Salaspils-1, LV 2169
Tel./fakss: 7945460. E pasts: sekretare@nbd.apollo.lv
<http://www.nbd.gov.lv>

Direktors *Dr.habil.biol.* Ģederts IEVIŅŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Dace KĻAVIŅA

MEDICĪNAS ZINĀTŅU INSTITŪTI

LU EKSPERIMENTĀLĀS UN KLĪNISKĀS MEDICĪNAS INSTITŪTS

O.Vācieša ielā 4, Rīga, LV 1004
Tel.: 7613027. Fakss: 7612038. E pasts: mbrazma@latnet.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-11.html>

Direktore un Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.habil.med.* Renāte LIGERE

LATVIJAS KARDIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Pilsõņu ielā 13, Rīga, LV 1002
Tel.: 7069575. Fakss: 7614641. E pasts: lki@mailbox.riga.lv, dzerve@lki.eunet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in35.htm>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.med.* Vilnis DZĒRVE

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU INSTITŪTI

LLU ZEMKOPĪBAS ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Skriveri-1, Aizkraukles raj., LV 5126
Tel.: 51 97266. Tel./fakss: 51 97512. E pasts: szc@inbox.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in36.htm>

Direktors *Dr.agr.* Aldis JANSONS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.agr.* Jānis VIGOVSKIS

LLU BIOTEHNOLOĢIJAS UN VETERINĀRMEDICĪNAS ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS "SIGRA"

Institūta ielā 1, Sigulda, LV 2150
Tel.: 7976654. Fakss: 7976655. E pasts: sigra@lis.lv
http://www.llu.lv/home_lf/sigra/sigra.htm

Direktors un Zinātnieku kopsapulces priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.agr.* Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

LLU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKAS ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Institūta ielā 1, Ulbroka, Stopiņu pag., Rīgas rajons, LV 2130
Tel.: 7910879. Fakss: 7910873. E pasts: uzc@delfi.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in37.htm>

Direktors *Dr.sc.ing.* Dainis VIESTURS

Padomes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Semjons IVANOVŠ

LATVIJAS VALSTS MEŽZINĀTNES INSTITŪTS "SILAVA"

Rīgas ielā 111, Salaspils, LV 2169
Tel.: 7942555. Fakss: 7901359. E pasts: inst@silava.lv
<http://www.silava.lv>

Direktors Mārtiņš GRAUDUMS

Zinātnieku padomes priekšsēdētājs *Dr.silv.* Tālis GAITNIEKS

LLU ŪDENSŠAIMNIECĪBAS UN ZEMES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Dobeles ielā 43, Jelgava, LV 3001
Tel.: 3025517. Fakss: 3027180. E pasts: uzzi@apollo.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in29.htm>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.ing.* Jānis VALTERS

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU INSTITŪTI

LU LITERATŪRAS, FOLKLORAS UN MĀKSLAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7229017. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-25.html>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.* Benedikts KALNAČS

Domes priekšsēdētāja *Dr.philol.* Dace BULA

LU LATVIEŠU VALODAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7227696. Fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-27.html>

Direktore *Dr.habil.philol.* Ilga JANSONE

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.philol.* Ojārs BUŠS

LU LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-28.html>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.hist.* Jānis BĒRZIŅŠ

Zinātniskās Domes priekšsēdētāja LZA īst.loc. *Dr.hist.* Ieva OSE

LU FILOZOFIJAS UN SOCIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940
Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv
<http://ww1.lu.lv/struktura/inst-3.html>

Direktore LZA īst. loc. *Dr.habil.phil.* Maija KŪLE

Domes priekšsēdētāja *Dr.phil.* Ella BUCENIECE

EKONOMIKAS INSTITŪTI

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS EKONOMIKAS INSTITŪTS, SIA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: economics@economics.lv
<http://www.economics.lv>

Valdes locekle LZA kor.loc. *Dr.oec.* Raita KARNĪTE

LATVIJAS STATISTIKAS INSTITŪTS

K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011
Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in31.htm>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Edvīns VANAGS

LATVIJAS VALSTS AGRĀRĀS EKONOMIKAS INSTITŪTS

Strukturoru ielā 14, Rīga, LV 1039
Tel.: 7552909. Fakss: 7541789. E pasts: lvaei@lvaei.lv
<http://www.lvaei.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.oec.* Andris MIGLAVS

CITAS ZINĀTNISKĀS IESTĀDES

LATVIJAS AKADĒMISKĀ BIBLIOTĒKA

Rūpniecības ielā 10, Rīga, LV 1235
Tāl.: 7106206, Fakss: 7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv
<http://www.acadlib.lv>

Direktore un Bibliotēkas padomes priekšsēdētāja Venta KOCERE

INOVĀCIJU ROSINĀŠANAS CENTRS "IRC-LATVIA"

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7540703. Fakss: 7540709. E pasts: irc@edi.lv
<http://www.innovation.lv/irc>

Projekta koordinators *Dr.habil.sc.ing.* Jānis STABULNIEKS

LATVIJAS TEHNOLOĢISKAIS CENTRS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7558771. Fakss: 7541218. E pasts: ltc@latnet.lv
<http://www.innovation.lv/LTC/default.htm>

Direktors *Dr.habil.sc.ing.* Jānis STABULNIEKS

Valdes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

ES 6. PĒTNIECĪBAS UN TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
LATVIJĀ. LATVIJAS NACIONĀLAIS KONTAKTPUNKTS

Šķūņu ielā 4, Rīga, LV 1050
Tel.: 7229727. Fakss: 7034513. E pasts: arnolds@latnet.lv
<http://www.zinatne.lv>

Projekta vadītājs *Dr.phys.* Arnolds ŪBELIS

STARPTAUTISKĀS PROGRAMMAS EUREKA
LATVIJAS NACIONĀLAIS KOORDINĀCIJAS CENTRS

Aizkraukles ielā 21, 328 telpā, Rīga, LV 1006
Tel.: 7558744. Fakss: 7550127. E pasts: eureka@edi.lv; beverte@edi.lv
<http://www.innovation.lv/eureka>

Nacionālo projektu koordinatore *Dr.sc.ing.* Ilze BEVERTE

LZA SERTIFIKĀCIJAS CENTRS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7212807. Fakss: 7212807. E pasts: certcn@latnet.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Imants MATĪSS

LZA BALTIJAS STRATĒĢISKO PĒTĪJUMU CENTRS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel./fakss: 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.pol.* Tālavš JUNDZIS

VALSTS VALODAS AĢENTŪRA

Lāčplēša ielā 35–5, Rīga LV 1011
Tel.: 7201680. Fakss: 7201683. E pasts: agentura@valoda.lv
<http://vva.valoda.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.* Jānis VALDMANIS

LZA TERMINOLOĢIJAS KOMISIJA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7229636. Fakss: 7227696. E pasts: vaska@lza.lv

Priekšsēdētāja LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.* Valentīna SKUJIŅA

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU AKADEMIJA

Republikas laukumā 2, Rīga, LV 1981
Tel./ Fakss: 7027343. E pasts: ilmza@latnet.lv
<http://www.lmza.lv>

Prezidente LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Baiba RIVŽA

Viceprezidenti: LZA īst.loc. *Dr.habil.agr., Dr.med.vet.* Aleksandrs JEMEĻJANOVS

LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Uldis VIESTURS

Dr.sc.ing. Juris SKUJĀNS

Zinātniskais sekretārs *Dr.agr.* Mārtiņš BELICKIS

ZINĀTNISKĀ IZDEVĒJDARBĪBA

IZDEVNIECĪBA “ZINĀTNE”

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7212797. Fakss: 7227825. E pasts: zinatne@navigator.lv

Direktore Ieva JANSONE

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7229830. Fakss: 7821153. E pasts: vestis@lza.lv
<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Atbildīgais redaktors Arno JUNDZE

Sk. arī šīs grāmatas 33. lpp.

Žurnāls publicē rakstus latviešu un angļu valodā.

LATVIJAS FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU ŽURNĀLS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 7551732, 7558694. Fakss: 7550839. E pasts: ezerniec@edi.lv

http://www.innovation.lv/fei/fei_j.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls publicē rakstus angļu, latviešu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “MECHANICS OF COMPOSITE MATERIALS”

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006

Tel.: 7551694. Fakss: 7820467. E pasts: mcm@pmi.lv

<http://www.pmi.lv/journal/index.htm>

Galvenais redaktors Vitaivs TAMUŽS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “MAGNETOHYDRODYNAMICS”

Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169

Tel.: 7945836. Fakss: 7901214. E pasts: zhuk@sal.lv, aceb@sal.lv

<http://mhd.sal.lv/>

Galvenais redaktors Andrejs CĒBERS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “AUTOMATIC CONTROL AND COMPUTER SCIENCES”

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006

Tel.: 7558164, 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: avt@edi.lv

<http://www.edi.lv/journal/journal.htm>

Galvenais redaktors Ivars BIĻINSKIS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “CHEMISTRY OF HETEROCYCLIC COMPOUNDS”

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 7555918, 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: hgs@osi.lv

<http://www.osi.lv/hgs/hgs.html>

Galvenais redaktors Edmunds LUKEVICS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

LATVIAN JOURNAL OF CHEMISTRY

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7226032, 7944711. Fakss: 7800779. E pasts: nki@nki.lv
<http://www.nki.lv/NKI/LATV/Zurnal.htm>

Galvenais redaktors Tālis MILLERS

Žurnāls publicē rakstus angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES. LATVIA"

Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050
Fakss: 7227802. E pasts: ivbulis@lanet.lv
<http://vip.latnet.lv/hss/>

Galvenais redaktors Viktors IVBULIS

Žurnāls iznāk angļu valodā.

LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTA ŽURNĀLS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7225751. Fakss: 7225044. E pasts: lviz@lza.lv

Galvenais redaktors Andris CAUNE

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

(Žurnāls dibināts 1936. gadā, atjaunots 1991. gadā.)

TEHNIKAS APSKATS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv, lza@lza.lv
http://www.lza.lv/lat/TA/ta_iev.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un
LU Astronomijas institūta populārzinātnisks gadalaiku izdevums
ZVAIGŽNOTĀ DEBESS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034580. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv/zvd/>

Galvenais redaktors Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas
un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

ZINĀTNES VĒSTNESIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7212706, 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: lzs@lza.lv

<http://www.lza.lv/zv00.htm>

Galvenā redaktore Zaiga KIPERE

Laikraksts iznāk latviešu valodā.

Latvijas Universitātes izdevums žurnālā

TERRA

Martas ielā 9, Rīga, LV 1011

Tel.: 7312731. Fakss: 7312733. E pasts: terra@lu.lv

<http://terra.lu.lv>

Galvenais redaktors Ilgonis VILKS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IESAISTĪTO
PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

	<i>Telefons</i>	<i>Fakss</i>	<i>Elektroniskā pasta adrese</i>
AIGARS Juris	7610851	7601995	juris@monit.lu.lv
AIRE Andris	7047893	7047996	andris.aire@izm.gov.lv
ANDERSONS Bruno	7552554	7550635	brunoan@edi.lv
AUGULE Ināra	7225764	7821153	inara@lza.lv
AUZIŅŠ Mārcis	7033750	7033751	marcis.auzins@lu.lv
ĀBOLTIŅŠ Aivars	7212706	7212706	lzs@lza.lv
ĀDAMSONE Baiba	7220725	7821153	chem@lza.lv
BALKLAVS-GRĪNHOFŠ Arturs	7034581	7034582	balklavs@latnet.lv
BALODE Maija	7033878	7601995	maiija@hydro.edu.lv
BĀRZDIŅŠ Jānis	7224363	7820153	janis.barzdins@mii.lu.lv
BAUMANIS Viesturs	7808219	7442407	viesturs@biomed.lu.lv
BEĶERS Mārtiņš	7034892	7034885	mbek@lanet.lv
BELICKIS Mārtiņš	7027343	7027343	llmza@latnet.lv
BERVALDS Edgars	7228321	7821153	berv@latnet.lv
BEVERTE Ilze	7558744	7550127	beverte@edi.lv
BĒRZIŅŠ Jānis (LVI)	7223715	7225044	lvi@lza.lv
BIĻINSKIS Ivars	7554500	7555337	bilinsk@edi.lv
BIRĢELE Edīte	3027664	3027344	ebirgele@llu.lv
BLŪMS Elmārs	7944664	7901214	eblums@latnet.lv
BRICE Anastasija	7229830	7821153	avestis@lza.lv
BRŪNAVS Jānis	7321161	7830138	lma@lma.lv
BUCENIECE Ella	7226470	7210806	imants@sal.lv
BUIĶIS Andris	7225674	7227520	buikis@latnet.lv
BULA Dace	7228632	7229017	daceb@hotmail.com
BULIGINS Leonīds	7033777	7033777	lbulig@lanet.lv
BUNDULE Maija	7047896	7047996	maiija.bundule@izm.gov.lv

BUŠŠ Ojārs	7213606	7227696	ojars@yahoo.com
CAUNE Andris	7226934	7225044	lvi@lza.lv
CĒBERE Dzintra	7225764	7821153	tatjana@lza.lv
CĒBERS Andrejs	7945830	7901214	aceb@sal.lv
CIMDIŅŠ Pēteris	9437830	4207229	peteris@va.lv
CIMERMANIS Saulvedis	7565265	7225044	lvi@lza.lv
ČAKSTE Jānis	7047899	7243126	janis.cakste@izm.gov.lv
ČERĀNS Kārlis	7213716	7820153	karlis@mii.lu.lv
DIMZA Vilnis	7047897	7047996	vilnis.dimza@izm.gov.lv
DRAVENIECE Anita	7227391	7821153	int@lza.lv
DRUVIETE Ina	7222415	7213992	ina.druviete@izm.gov.lv
DUBURS Gunārs	7551232	7550338	gduburs@osi.lv
DZĒRVE Vilnis	7069575	7614641	dzerve@lki.eunet.lv
EDŽIŅA Alma	7223931	7821153	alma@lza.lv
EGLE Valdis	7047902	7229031	valdis.egle@izm.gov.lv
EGLĪTE Maija	7409139	7409139	ivarsv@delfi.lv
EKMANIS Juris	9233023	7821153	ekmanis@lza.lv
	7223644		
FELDMANIS Inesis	7283734	7820113	feldman@lanet.lv
FREIBERGS Jānis Ernests	7944700	7901214	jf@sal.lv
GAILĪTIS Agris	7945821	7901214	gailitis@sal.lv
GAITNIEKS Tālis	7949684	7901359	talis@silava.lv
GARDOVSKIS Jānis	7069545	7069545	gardovskis@dr.lv
GERTS Oskars	7298833	7506466	redakcija@vestnesis.lv
GOVINČUKA Dace	7225361	7821153	lza@lza.lv
GRABIS Jānis	7944711	7800779	grabis@nki.lv
GRAUDUMS Mārtiņš	7942555	7901359	inst@silava.lv
GRĀVĪTIS Uldis	7543433	7543480	u.gravitis@lspa.lanet.lv
GRĒNS Elmārs	7808201	7442407	grens@biomed.lu.lv
GRUNDSPENĶIS Jānis	7089506	7089584	jgrun@itl.rtu.lv

HAUSMANIS Viktors	7227849	7229017	litfom@lza.lv
HELMANE Ludmila	7228508	7221287	daina@lza.lv
IEVIŅŠ Ģederts	7945460	7945460	gederts.ievins@lu.lv
IKERE Zaiga	5422180	5424321	dau@dau.lv
IVBULIS Viktors	7561156	-	ivbulis@lanet.lv
IVANOVŠ Semjons	7910879	7910873	uzc@delfi.lv
JANSONE Ieva	7212797	7227825	zinatne@navigator.lv
JANSONE Ilga	7227696	7227696	ilgajan@lza.lv
JANSONS Aldis	5197266	5197512	szc@inbox.lv
JANSONS Juris	7551145	7820467	jansons@pmi.lv
JEMEĻJANOVŠ Aleksandrs	7976654	7976655	sigra@lis.lv
JIRGENA Helma	9299270	7821153	aip@latnet.lv
JUNDZE Arno	7229830	7821153	avestis@lza.lv
JUNDZIS Tālavš	7227555	7227555	bspceva@lza.lv
KABAŠKINS Igors	7100595	7100535	kiv@tsi.lv
KALNAČS Benedikts	7212872	7229017	litfom@lza.lv
KALNENIEKS Uldis	7034887	7034885	kalnen@lanet.lv
KALNIŅŠ Mārtiņš	7089218	7615765	martinsk@parks.lv
KALVIŅŠ Ivars	7551822	7550338	kalvins@osi.lv
KALVIŅINA Gaļina	7225164	7223211	lzp@lza.lv
KARLSONS Juris	7228684	7820271	jk@music.lv
KARNĪTE Raita	7222830	7820608	economics@economics.lv
	9411607		
KARNĪTIS Edvīns	7097203	7097265	edvins.karnitis@sprk.gov.lv
	9120475		
KIPERE Zaiga	7212706	7821153	lidija@vestnesis.lv
	7227391		
KLUŠA Vija	9276263	7366306	vijaklus@latnet.lv
KĻAVIŅA Dace	7945467	7945460	dace.klavina@nbd.apollo.lv
KĻAVIŅŠ Māris	7331766	7332704	mklavins@lanet.lv
KNĒTS Ivars	7089300	7089302	knets@latnet.lv
KOCERE Venta	7106216	7106202	vkocere@lib.acadlib.lv
KONDRATOVIČŠ Rihards	9103858	7913127	Rihards.Kondratovics@lu.lv

KOZLOVSKIS Vitālijs	7222817	7221287	daina@lza.lv
KRĒSLIŅŠ Kārlis	7076881	706888	post@naa.mil.lv
KRISTAPSONS Jānis	7223567	7821153	jtk@lza.lv
KRŪMIŅŠ Andris	7261414	7132778	krumins@latnet.lv
KRŪZE Aida	7033861	7033860	aida.kruze@lu.lv
KŪLE Maija	7229208	7210806	fsi@lza.lv
KURSĪTE-PAKULE Janīna	7034841	7226601	kursite@lanet.lv
KURZEMNIECE Ineta	7047895	7047996	ineta.kurzemiece@izm.gov.lv
LANGE Elmārs	7225241	7821153	skc@lza.lv
LĀCIS Ivars	7034301	7034302	ilacis@lanet.lv
LEGZDIŅA Antra	7229830	7821153	proceed@lza.lv
LIGERE Renāte	7613027	7612038	mbrazma@latnet.lv
LUKEVICS Edmunds	7553355	7550338	sinta@osi.lv; ign@osi.lv
MARKUS Dace	7808010	7808034	rpiva@rpiva.lv
MATĪSS Imants	7212807	7212807	certcn@latnet.lv
MEIKALIŠA Ārija	7551437	7551070	inguna.trule@polak.edu.lv
MEIROVICS Imants	7067765	7619573	dzintra.priede@dati.lv
MELECIS Viesturs	7944988	7944986	vmelecis@email.lubi.edu.lv
MELNIS Anatolijs	7047843	7243126	anatolijs.melnis@izm.gov.lv
MIGLAVS Andris	7552909	7541789	lvaei@lvaei.lv
MILLERS Tālis	7228784	7821153	millers@lza.lv
MUGURĒVIČS Ēvalds	7216769	7225044	lvi@lza.lv
MUIŽNIEKS Indriķis	7034401	7034302	Indriķis.Muiznieks@lu.lv
MUROVSKA Modra	7427920	7428036	modra@latnet.lv
NEGREJEVA Sofja	7223633	7821153	fizteh@lza.lv
OSE Ieva	7226934	7225044	ieva@lza.lv
OSIS Jānis Andris	7332202	7228963	lma@latnet.lv
OZOLANTA Iveta	7409116	7471815	iveta_o@rsu.lv
PĀLZOVŠ Anderss	7015800	7830249	andersp@sseriga.edu.lv
PUMPĒNS Pauls	7808214	7442407	paul@biomed.lu.lv
PUTNIŅA Māra	7223211	7223211	putnina@lza.lv

RAITUMS Uldis	7211421	7820153	uldis.raitums@mii.lu.lv
RAŠALS Īzaks	7945435	7944986	izaks@email.lubi.edu.lv
REINFELDS Andrejs	7033718	7227520	reinf@latnet.lv
RIBICKIS Leonids	7089400	7820094	leonids.ribickis@rtu.lv
RIKARDS Rolands	7089124	7820094	rikards@latnet.lv
RIVŽA Baiba	7223392	7220423	aip@latnet.lv
RIVŽA Pēteris	3005633	3027238	zinpror@llu.lv
RUŽA Antons	3005629	3005629	aruza@llu.lv
SAULĪTE Vaira	7426197	7428036	vaira@latnet.lv
SERGEJEVA Mirdza	7223285	7223211	mirdza@lza.lv
SILIŅŠ Andrejs	7211405	7821153	silins@lza.lv
SILIŅŠ Jānis	7140175	7141012	admin@lka.edu.lv
SKRĪVELE Inese	7227391	7821153	int@lza.lv
SKUDRA Rūta	7225793	7821153	lza@lza.lv
SKUJĀNS Juris	3022584	3027238	rektors@llu.lv
SKUJIŅA Valentīna	7229636	7227696	vaska@lza.lv
SMILTNIECE Gunta	3423568	3424223	lpa@lieppa.lv
SNIKERE Māra	7089313	7089312	snikere@latnet.lv
SOLOMEJŅNIKOVA Irīna	7223211	7223211	irina@lza.lv
SPROĢIS Andris	7569197	7569197	asprogis@latnet.lv
STABULNIEKS Jānis	7557919	7540709	ltc@latnet.lv
	mob. 9232117		
STRADIŅŠ Jānis	7213663	7821153	stradins@lza.lv
STRAKOVŠ Andris	7089221	7615765	strakovs@latnet.lv
SUVEIZDIS Valdemārs	7226539	7221287	daina@lza.lv
SVARINSKIS Leonārs	4623709	4625901	ra@ru.lv
ŠLIHTA Gunta	7558680	7550839	fei@edi.lv
ŠMELDS Ivars	7034585	7034582	shmeld@latnet.lv
ŠOMŠTEINE Zinaida	7808202	7442407	zina@biomed.lu.lv
ŠTERNBERGS Andris	7187816	7132778	stern@latnet.lv
ŠVEICE Ilga	7106206	7106202	acadlib@lib.acadlib.lv
TABUNS Aivars	7227110	7210806	atabuns@lza.lv
TĀLBERGA Ilga	7225889	7821153	humana@lza.lv

4. pielikums. PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

TAMUŽS Vitauts	7543306	7820467	tamuzs@pmi.lv
TISENKOPFS Tālis	7089860	7089852	tt@lza.lv
TJŪŅINA Ērika	7225175	7821153	erika@lza.lv
TORGĀNS Kalvis	7034527	7034528	kalvis.torgans@lu.lv
TRAPENCIERIS Pēteris	7545272	7553142	peteris@osi.lv
TREIMANIS Arnis	7551559	7550635	treiman@edi.lv
TRINKLERE Laima	7187816	7132778	issp@cfi.lu.lv
TUHERMS Henns	3029184	3029184	henn@cs.llu.lv
TUTĀNE Irēna	7553247	7550338	irena@osi.lv
ŪBELIS Arnolds	7229727	70344513	arnolds@latnet.lv
VAIVARS Miervaldis	7223480	7223211	vaivars@lza.lv
VALDMANIS Jānis	7201681	7201683	j.valdmanis@valoda.lv
VALTERS Jānis	3025517	3027180	uzzi@apollo.lv
VALTERS Raimonds	7225361	7821153	rvalters@latnet.lv
VANAGS Edvīns	7286876	7286876	lsi@latnet.lv
VASKS Andrejs	7280874	7225044	vask@lanet.lv
VEINBERGS Grigorijs	7555946	7550338	veinberg@osi.lv
VĒTRA Jānis	7409224	7471815	rector@rsu.lv
VIESTURS Dainis	7910879	7910873	uzc@delfi.lv
VIESTURS Uldis	7034884	7034885	lumbi@lanet.lv
VIGOVSKIS Jānis	5197266	5197512	scz@inbox.lv
VIKMANE Velts	7047884	7243126	velta.vikmane@izm.gov.lv
VĪKSNE Jānis	7945437	7944986	ornlab@latnet.lv
VILKS Ilgonis	7312731	7312733	vilks@latnet.lv
VUCĀNS Jānis	3628303	3628303	janisvu@venta.lv
ZAĶIS Juris	7280807	7280807	jzakis@lanet.lv
ZĀLĪTIS Pēteris	7942895	7901359	zalitis@silava.lv
ZENKEVIČS Henriks	7945434	7944986	zenkevics@email.lubi.edu.lv
ZICMANIS Andris	7372573	7225039	zicmanis@latnet.lv
ZVIDRIŅŠ Pēteris	7034787	7034787	zvidrins@lanet.lv
ŽAGARS Juris	9441737	3628303	yzh@latnet.lv; yzh@venta.lv
ŽŪRIŅŠ Aivars	7553063	7550635	koks@edi.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS
GADAGRĀMATA
2005

Sastādītāju kolektīvs

*Baiba Ādamsons, Alma Edžiņa, Jānis Kristapsons (vadītājs),
Sofja Negrejeva, Ilga Tālberga, Ērika Tjūņina*

Induļa Martinsona vāka noformējums

Fotoattēli no LZA kolekcijas

Redaktore *Ieva Jansone*

Datorapstrāde *Elmārs Lange*

Izdevniecība “Zinātne”, Akadēmijas laukums 1, Rīga,
LV-1050. Reģistrācijas apliecība Nr. 2-0250. Iespiesta
SIA tipogrāfija “Pērse”, Aizkraukles ielā 21, Rīga,
LV-1006.